KNIGHTS OF COLUMBUS FOUNDATION

FOR PRESERVING MANUSCRIPT COLLECTION OF THE VATICAN LIBRARY

START

ST. LOUIS UNIVERSITY LIBRARY

This film may not be removed from the depository. No part of this film may be reproduced without written permission from St. Louis University.

KP 23907

VTL_00689_01_0001.jpg

VTL_00689_01_0002.jpg

Quarto libro sen-
tenciarum.

Amarricanus
enim vulnera
to appropriant
curationi eius
sacramentoꝝ
allegamenta ad
hibuit: qua omni pecca
originalis ⁊ uenialis vulne-
ra. sacramentoꝝ deus remedia
constituit. de quibꝫ quattuor
ꝑmo ꝯsiderandi occurrunt.
Quid sit sacramentū. quare uisi-
bilia. In quibꝫ consistat.
ꝯsecratꝫ. ⁊ que sit distancia
inter sacramenta uetus ⁊ noue le-
gis.

Sacramentum est sacre rei
signum. dicitur en sacra
mentū ⁊ sacrū secretum. sicut
dicitur sacramentum debitus.
ut sacramentum sit sacrū sig-
naculi. ⁊ sacrū signaculū. Sed nūc
agitur de sacramento ꝛm qđ
est signū. Jtē sacramentū est in
visibilis grē. visibilis forma.
Signū uero rei est. preter spe
ciem quā ingerit sensibus
aliquid aliud ꝫ se faciens.
in cognitionē uenire. Signoꝝ
uero alia sūt naturalia. ut

Qd distant signū ⁊ sacramentū.

signum. significans. ignem. alia
dam. ⁊ eam. que data sūt. quedā
sūt sacramenta. quedā non. Nec
enim sacramentū est signū. sed e
conuerso. Sacramēta ex eius si
militudine gerit. quod ē signū.
Si enim sacramenta nō haberent
similitudinē rerū. quarum sa
cramenta sūt. proprie sacra
mēta nō dicerentur. Sacramentū enim
ꝓprie dicitur. qđ ita dicitur
signum ē grē dei. inuisibilis
grē forma. ut ipsius imagine
gerat. ⁊ causa gratie sit. Nam ꝯ
ligrandi cū grā. sacramenta uisi
bilia sunt. sola signa sūt. sed
etiam sanctificandi que enī sig
nificandi gra instituta sūt.
solum signa sūt. nō sacramenta.
sic fuerūt sacrificia carnalia
⁊ observationes cerimoniales
ueteris legis. que nunquam
potuerūt animos sacrificantes
Anna ut ait apls. Sanguis
vitulorum. ⁊ hircorum. ⁊ cinis vitule
aspersus inquinatos sanctificabat
ad emundationē carnis. non
animę. Sīa inquinatio illa
erat cōtactus mortui. Sm hūs.
Jhesus aliud intelligo inquina
tionē quā lex mundat. n cō
tactum mortui hominis. quem

Qđ proprie dr sacramentum.

Qđ legalia mēt signa qm sacramēta dicūt.

Ad hēb.

BIBLIOTHECA APOSTOLICA VATICANA

CENT.

VTL_00689_01_0003.jpg

qui tangat. immundus erit
septem diebus. sed purificatur
legis lege die tercio. sequenti.
immundus enim ut iam innuerat
templum. Quandabant etiam in
terdum a corpuali lepra. illa
legalia. si numquam exequi legis
aliquis nullificatus est. ut aut
apis. etiam si inuide carnaliter
fierent. Quare? Quia impolu
ta ea ds inscripturis. nō in
nullificatione. ut figura fieri
sent. usensi ea poculi libi offer
ri q. ydolis. Illa q figna erāt
si tamen sacramenta. licet
innumeri ppria inscripturis sep
uocantur. qua figna erant
rei sacre. qua unq nō prej
tabant. Illa aut apis opera
legis dicit. que in figurica
di gra. uel in otiosi institutis fr.

Triplici aut de cā institutione
exercitia sacrificia sacramenta.
instituta sūt ppr humiliatio
nem. eruditionem. exercitacio
nē. ppr humiliationē quidē.
ut dū homo insensibilibus reb
que natā infra se positus sepe
cepto creatoris se reuendo subi
cat. ex hac humiliatate cōbe
dientia deo magis placeat.
apud eū meatur cū ingrio
saluare querit unusquisq; se.
si nō ab illis. hoc illa ado. ppr Scda
eruditionē etiā institutā sūt.
ut p id qd sensi insensibili. sepe
cernitur. ad insensibile ueritē
que mens e agnoscenda mens
eruditatur. Homo enī q ante pec
catū sine medio dm uidebat.
per ea q ades hebatur. ut nec
ar dauna capē. nisi humanis
exercitatus. ppr exercitacionē tertia
similit instituta sūt. quia cū hō
otiosus sē nō possit. ppone ei
utilis salubris exercitacio insa
crāmis. qua uana ingnam de
clinet occupationē. Non enī fa
cile capitur exemptatue. qu
bono uacat exercitatio. Vnde hie
tonamus monet. Semp aliqd
facito. ut te occupatū diabolus
inueniat. Sunt aut exercita
cioni uel spēl. una ad edificā
tionē aie pmet. Alia ad cor
pus tomentū. Alia ad utrisq;
subuisionē. Cū g ablq; sacra
mtis. quib; nō aliquant potenci
am sua ds hoi gram donare
posit. p deū decantat sacramta
instituit. Duo aut sē inquib; Inqb;
sacrōrū institutiōe obstitit. l. sitet
uerba uel uerba ut innuca
tio uruntatis. Rel. ut aq solat.

ihesu modi. Jam uide restat
differētia sacramtoz. ueteru et
nouoz. ut sacrāta uocamus que
antiquitus res sacre significabāt.
ut sacrificia. hostiaq; uel ihesus
modi. Ego aut differētia breuit
ter assignat dicens. quia illa
promittebat tm. significabant.
hec aut dant salutē. decretum
ut in unū illa cisione
sacramtū quodda. s. circumci
sionis. q; ex. gentes remedium.
omnia pcta. q; nunc baptismū.
Vñ aut. Eequo institutum e circumcisio inquo di. que erat uice
signaculi iustitie fidei. ad pur
gationē ualebat magis. i par
uuli. originalis mentis pcti. sicut
baptism ex illo ualere cepit ad
innouationē hoīs. ex quo insti
tutus est. sed beda. Idem saluti
fere curationis angelici circūci
sio. inlege cont originalis pcti.
nullum agebat. q; baptism agere
reuelatre gre ipe obtinet. exem
plo q; regni celestis. tantū. necdū
aperte patebat. tm. in sinu abra
he p sanctos beatq; requie con
solati. sigue pacis ingressum.
spe felici expectabant. hīs apte
uidetur circumcisionē ex quo
instituta sūt remissionē originis
tantum pcti parulis ima
nitis. adeo prestitum fuit nuc
p baptismū detur. de uiris
qui fuerūt ante circumcisionē. i
de feminis ante i post.
Uerum aut dicunt qui
fuerunt ante circūcisionē. i.
de femini qui fuer ante i post.
q; remedū habuer contra
pcm. Quida dicūt sacrificia.
i oblationes eis ualuisse ad
remissionē pcti. Sz melius dicē
illos qui de alnitha pdie
runt per circumcisionē nullifica
tos. Ghuleuel. ū p fide rōpa
cionē bona. i sua fiducie
erāt. i parentū si parulos.
Vel ū qui fuer ante circumcisionē
parulos in fide parentū. paren
tes ū p unde sacrificia. s. qua
mediabat spualem in illis
sacrificijs. nullificatos. Vñ sc. Immacalib;
Qd apud nos ualet aqua baptis .iiii.
mi. h agit apud ueteres. ut pro
parulis sola fide. ut p manib;
meos sacrificij. uel q hīs qui ex
alnithe stirpe ppiet mistum
circumcisionis. de institutione
circumcisionis i causa.

Ne dicendū est inquo insti
tuta fuit circūcisio. i quare
licet innuerit p baptm. alnitha

VTL_00689_01_0004.jpg

primul mandatū circūcisionē habuit. ad placationē obedientie. nec ei sūt p̄cepta data circūcisio. sed ⁊ femina enī. i. hominibus hebreis. que fiebat sēm legē octauo die. lapideo cultro. in carne p̄putij. data aūt fuit circūcisio plurib⁹ de causis. ut p obedientiam mandati. Abraam d̄ placeret. cui p̄ p̄uaricationē adam displicuerat. data erā fuit in signū magne fidei abrahe. ut qui ex eo diderit se habiturū filiū. ex q̄ fieret benedictio omniū. Deinde ut hoc signo ab illis natiōib⁹ discernerent q̄b⁹ dc. Incarne ꝺ p̄putij. ideo iussa est circūcisio. quia in remediū cuiuslibet. cuiuslibet peccī. q̄d apparebat in humano p̄ concupiscentia. que in parte illa magis dominat. ⁊ qa in parte illa culpa inobedientie prius homo sensit. decuit ut ibi signū obedientie acciperet. fiebat aūt octauo die. ex pcepto cultro. quia in resurrectione cōmuni octaua erit futura. p̄ poem p̄fm. omnis ab electis abiciendus cuiuscūq. cpur p̄ resurrectionē octaua die erāt. Deinde anima cuiq. in eum redeunti. duo ꝑ rel sūt illi sacramēta. Ideo aūt quare mutata est circūcisio ꝑ baptismū. p quam licēmur baptismū cōmuni. mutata ⁊ electiui est. qua plenam gr̄ā sit. accumulauit. ibi enī pcā solum dimittebantur. ⁊ nec gr̄ā adhuc ꝓpandi aduenerat. nec ianuam poscio. aut augmū ibi ꝓfundit. ut in baptismo. ⁊ nō m̄ abolent pcā. ⁊ eā gr̄ā aduenit infertur. iurrunt⁹ augeat. Vñ aq relatiōi dicit. que arbor semel ꝯcepit. ita circūcisio dī amplius ulterius donat. q̄ quantūcūq. p̄fecerit. nō habuit. aliquid ultra adeptismū accedit. ubicūq. ibi recepit gr̄am. ⁊ nō ita mō cum fione. Vñ abrahe iustificato. ita p̄ fidē signaculū tantū fuit. nichil ei ultra cōtulit. De parulis defunctis ante diem viii.

Quare die octauo ⁊ pcepto alteris.

Si uero q̄rit⁹ de parulis. qui aūt die octauo mori ebantur antequa nō fiebat circūcisio ex lege. utrū saluentur ut non. ide p̄ respondi q̄d de parulis fieret. aūt baptismū desiderat. quod pcepto cōtinet. Vñ beda. qui nō ꝑ aut gl̄am tribuit. saluus erit. aut qui renatus fuit ex aqua

Quare data fuit circumcisio alio.

Circumcisi

vel

ritu filii dei non intrabit regnū dei. iple dñs clamat plenam legem aut eu ꝑputij ecclesia nō fieret ante. ꝑ hoc dr̄ā sito. qua pcā meū ut ita facer. sunte tñ sub lege ingrue erat necessitate maxil ante octauū diem circūcidebat tm pcā filios. sic nō in ecclia fit de baptismo. de lacrimis

Quare de lacrimis cōiugij fiat aīe pcm.

Nunc ad de baptismo ⁊ baptō. lacrimis videam. q̄d nunc noue gr̄e lacrima ꝓmū est. Baptismū x. ihsū. his baptis mo ꝓnunciatur. q̄ ꝓmū baptizasse legitur. ⁊ in aqua. nō in ꝑpū. sic ipse ait. Ego vos in aqua baptizo. in penitenciā.

De baptismo ihsū.

Iurmathim.

Sola enī carna abluebat aperis. ū nō mundabat. baptismū ihsū erat in penitenciā nō in remissionē. Baptismū ū ꝑ in remissionē. quia ihsū baptizat hoiēs ad penitenciā

Deditissima baptis ihsū.

ducebat. ⁊ quos baptizabat penitē docebat sēm illud. venebat ad hoīem in oda nē cōfitentes pcā sua. ⁊ in baptismo ihsū. nō dabat pcā. remittit. q̄ dat ⁊ in baptismo. Quod multum

Sū p̄ casum nō fuer⁹ circūcisi. quare nō fuimus ⁊ lacrima mutata. inqr̄ post hoīs lapsum. cū mhil sit mundū. ⁊ salui. dicim⁹ nō esse ꝑ aduentū. q gr̄ām abstulit. gr̄e lacrima fuisse danda. q ex ipi morte ꝓpassione. nr̄e salutis fit. ⁊ aut nunc. nolunt antequa hō de lege

Quare dictus est baptista iohis.

zandi p̄parabat ad baptismū
ip̄i. Sz quare dictus est iohes
baptista. hic queret dic̄ baptis
iohis unde est. Quia ibi iohes
equus usibus tantū erat gen
ris. nichil humanis. nō mutabil gīa
dei mutat̄ creatus. Sz ū ulla
iohes equus ad eos erat. nō ab ho
mine. h̄ hōs. dictus. q. in chr̄i ūs
gebat. qđ ag̃it homo. Si uero
queritur an sacm̄tū fuit. haut
potest ōnēdi. ex eo iusta quo le
galia signa dic̄ sacm̄ta. Sig
nificabat enī baptis iohis rem
sacram. baptismū. z̄ qui non
ūt ē penitentie. h̄ remissio
nis. peccōr. de fuma baptī iohis de
he cōsiderandū est. ū baptizati ab
baptizan a iohe. uerū bap
tizari sūt baptismo x̄i. iqua
forma ubor. usus sit iohes. Illi
q̄ baptizati sūt a iohe. nescī
entes ip̄m sem ee. ac ip̄e po
nentes in illum baptismo p̄a
baptizan sit baptismo x̄i. baptis
sati sūt iohi. debebant unoie
nauis. unde chr̄istianū super
iohi. Et dicit se in ip̄m credē.
nō credit in ip̄m sem nō du
habet claret oculos. Un bap
tizan a iohe unoie. uerū
. dnī ihu quos dimisit. h̄ dep

ti ip̄e eos ē auduru. uerū
baptizantur. imo uer baptis
mo accipiūt. Illi ū q̄ spem nō
poluer in baptismo iohi. tpa
tre. filiū ip̄m sem debant.
nō postea baptizati fuer. h̄
impositione manuū ab apl̄is sp̄
eos sūt ip̄m sem receptur.
Un ū q̄ nō ita debāt. bapti
zati sit baptismo x̄i ut p̄dem
est. Un ihs. Quā ip̄m sem nel
ciebant. cū baptismū a iohe ac
cepissent. uer baptizati sit. ne
quis uel uideret ge gentibus. pu
taret aqua sin sp̄u eos ad sa
lutē posse recipe. de hoc etiam
ambr. Quidam negauer se scire
ip̄m sem cū baptizatos se dice
rent iohi baptismo. q̄ adue
nerat iam nō multo baptismo
noie. ihu. & qui nec in noie
baptizati fuerat. nec inde spe
ci nō poterat accepe x̄i sacm̄
tum. Baptizati ḡ sūt in noie
x̄i. n unam est mihi bapti
ma. h̄ renouatū. quod sit
Post hec uidendū est baptis
quid sit baptis. ique sit for
ma. i cui ministrat. i cuius mi
nistroē. Baptis dr emctio. i.
ablutio corp̄is p̄ncip. fit. sub
forma uerbor. ip̄a. Si enim

fiat ablutio sin uerbo. ū ē ibi
sacm̄tū. ch. accedente ubo ad ele
mentū fit sacm̄tū. nō tm̄ ip̄m
elementū fit sacm̄tū. h̄ ablutio
fit in elemto. Un Aug. uerbo
baptizina accedat. dr he ubi
qđ ē aqua. nisi aqua. accedat
uerbū ad elementū. fit sacmen
tū. Un cū hec tanta ueritas sig.
ur corp̄ tangat. i cū abluat. n
faciente uba. sed quia dr. h̄
quem credentem. thō. in qđ uba
aliud ē sed̄ intellect. aliud ē me
manerī. Indubiū g̃ ablutio
sacm̄tū baptī. ē uba celestia
g̃ ut alia desint que ad decorē
sacm̄ti pertinent sē. nō ideo
minus est uere sacm̄tū. sicut
si uerbū dei sit ibi. elemtū.
Nam mihi sacm̄to. tm alijs
quam uolent fieri ad decorē
sacm̄ti. ad honestatē sacm̄ti. pti
nentia. De fuba hui sacm̄ti
sit ubū. elemtū. ocis. ad sol
lempnitatē cui ptinet. de

Sed qđ ē aliud forma bapti.
nisi uerbū quo accedit ad
elementū ut sacm̄tū. Uidet
re deret. q̄ hui sacm̄ti forma
tradens apl̄s sit. Iter decere
mus genus baptizandi. sin
noie patris. filii. et sp̄us sc̄i. Iuuo

catio g̃ trinitatis ubi dr. qđ
baptizna cōlecitur. ihs ē forma
ubor. sub q̄ tribus baptis. Un
bonifacius epō zacharias pp̄ sit
multime poterit ē in hymnis ma
gis ex ut quicq̄ sine inuocatione
trinitatis ubi sint regenerum
onis nō habet. qđ omino uerū
ē qđ similiter in baptismo fiunt
quib sint sine inuocatione trinita
tis. p̄ceptis apl̄i nō ē. in
noie patris. filii. et sp̄us sc̄i baptizati. legit ūn in actibus apl̄or.
apl̄os baptizasse in noie x̄i.
Sz in h noie ut nr ambr. tota
trinitas intelligit. Intellig̃ur
enī ē ip̄m dicī. et p̄ aquo ue
nit est. et p̄ q̄ uenit ē. et p̄
sos pquē uenit ē. Un michola
pp̄ ad cōsulta bulgarar. aquida
udeos multos baptizatos allec
tis. et qđ inde agendū sit cōsulat.
hij p̄fecto sim in noie sc̄e trini
tis. ut in noie x̄i. sic in actibus
apl̄or. legit baptizatos. in bapti
zati sūt. Una enī idem ē ut sos
ep̄ponat ambr. Si in noie patris
tm. et sic sci p̄ sit baptis.

Hic queri an baptis esset inuā
lid dicere. in noie patris tm.
ut ip̄e sā. ut ē dicere in noie x̄i.
ambr. inde dicē qđ si fide inuste

Zacharias bonifacio epō.

Qđ apli in noie x̄i baptizauerint.

Michola ad cōsulta bulgarar.

rum trinitatis teneat. una
ꝑsona ꝑ ē in nomine. plenū
ē sacramentū. Te cōuerso si
vel nomine. nō recte de
aliquo illa sententia uacuū
fieri multum. dr eni sic. Vbi
nō est plenū baptismi sacramen
tū. nec principū. nec aliq̄ ꝑfēs
baptismū estimabat. Plenū est
aut ubi ꝑ filiū scm patrē. filiū
ōsecrat. spūm sanctū negel. eorum
fidem vel. ubi unū infirmo
ne ꝓphendat. s. aut patrē. t
filiū. t spūm scm. fide autem
nec patrē nec filiū nec spūm
scm abnegel. plenū ē fidei sa
cramentū. ita enā licet patrē
filiū spūm scm dicat. separat.
filiū. ipē sēl. potestate manual.
uacuū ē omē multum. cū dicat
in noīe ꝙ. ꝙ unitate nōis aple
cū est multū. nec ꝙ baptisma
re ipē separet. qua ꝙ bap
tizatur in spū. Questio

Nunc cōsiderem dubitasti.
utrū sic in noīe ꝙ legem.
baptismū plenū ē sacramentum.
an cui spū scō cū nuncupato
mēb desit ad multiꝫ plenitudi
nem. Ratione sequam. q̄nū
q̄ dr. trinitate significetur. si
ꝑ spūm dicat. separat aqua mēb
est filiū. spūm q̄ mēbrū est
filiū. spūm quo mēb ē designa
tu. Scriptū ē enī. Hunc spūm
nazareꝰ quē unxit ds spū
scō. ubi patrē dicat filiū eius.
spūm eius el patrē iudicas.
si cū id i corde cōprehendas.
ubi spūm dicat. dm patrē aq
gerit. filiū cui est spūs. nū
cupatū. Vn ut rōm expulerē
auctoritas dīl dic. vos aut
baptizamini in spū scō. Cui
q̄ indicat nos recte posse bap
tizari. in spū scō. Cui igit
intelligentiꝰ in noīe ꝙ. uerum
baptisma tradi. Vbi nichil omi
nus intuitum uidet. uera
baptisma dari posse. cui noīe
patris cū t ipē sēl. si uīl ille
qui baptizat fide trinitatis
teneat. q̄ trinitas in quo liber
hoc nouerit intelligat. Si
aut aliquis pīse credens. et
certe in deū intendens. una
deitate cū nuncupet. nō mi
nuit multum. Q̄d aut no
minatī trinitatis nec multū
si baptizanti mentiat. potesta
te patris. t filii. t ipē sēl. i.
manualē sententia deprotenta.
alicui hoc. nō credenti una
potentia trium. intelligendū

Jnac tibus apl̄a.

dnī in ps̄mo li. de spū scō.

Hora.

est hoc. cum qui nō intendit
nec credit baptizare. qui nō
tamen corde fidei. et eius mun
cione nō hr baptizandi. Qui
g̃ baptizat in noīe ꝙ. bap
tizare noīe trinitatis. que
in intelligat. Locus ē in
uel ꝙ sonat. ubi nominat. ut
dicat in noīe patris. filii. ipē
scī. Inuocat eū ubi tota tri
nitas. ut inuisibilia ubi ope
ꝑfecta. sic gesta inuisibiliter ꝓmul
gari. Si aut dicat manifeste.
nō est ibi sacramentū. quia non
seruatur forma baptismi.

De institucione baptismi.

De institucione baptismi qui
cqm. Quare fuit institutus. alii
dicunt baptismū nō exti
tisse. cū nichomedo dīl ait.
Ihs cxxqua qui renat fuerit
ex aqua. spū scō. ē. Alii di
cunt institutione baptismi sic
tā. cū apīl dns. Ite docete oēs
gentes. baptizantes eos in noīe
pa. fi. ipē scī. ꝙ hoc dē est
p resurrectionē. Perpiens est
de uocatione gentiū. quos ad
passione hmoi. chmos. mul
tet ad ꝑdicandū in mundum.
tā baptizandū dicens. In
uitam gentiū ne abnegel.

Jam g̃ multiplicat erat bapti
qua baptizabat simul. ꝓdica
bant. De romana qui bapti
zauerunt apīli.

Sit quere quā qua forma
tue baptizauerē. sane dici
por in noīe trinitatis. sm ea
forma in qua baptizauerē. pea
gentes. q ante passione por
intelligi. simile tradidi. licet
nō sit sequū. Ho g̃ tūc illā
formā. ipē primū tradidit. cū
ad euangelizandū gentib⁹ mit
tit. ꝙ ante tradidit mit
tens. mundet. pea. quam cum
adgentes mittit. Cōmodi g̃
dr. mittendo sēm. qui ē ihs e
baptizat. ē. in eadem qd dīl
pentiant. Ho qua mundari
uoluit. cū sine pcō fuit. sed
qua cōtactu mundē carnis
sue cum ingenerationem con
tulit aqui. ut qui pea in
mergeret. in noīe trī
nitatis. a peccatis purgaret.
Tūc g̃ instituit ē baptis. ī
qua trinitas cui multum ih
mineat. utiui baptizant
hominē. Quare in aqua cū fiat.

Celebrat aut hoc sacra
mentū in aq. nō dīs
liquisse ut ꝙ aut. Hīs q̄ renat

dubit.

VTL_00689_01_0007.jpg

Aug⁹ sup epl̄am ad romanos.

Aug⁹.

fuerit ex aqua et spū scō. Deo unū sufficit ad magnū sacrāmentū. Nō enim aqua sine spū scō. nec spūs scō. sine aqua ad salutē sufficit. Nō enim frustra scriptū est. Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spū scō. non introibit in regnū dei. Nō enim frustra dominus discipulos suos baptizare iussit. Nō frustra ille centurio qui dominū rogauit ut ueniret et curaret puerū suū. Nō frustra ille latro in cruce pendens. Nō frustra aqua de latere christi fluxit. Nō frustra ad petrū dicit dominus. Nisi lauero te non habebis partē mecū. Nō frustra ecclesia ubique baptizat. Nō frustra ad hoc omnes gentes baptizare iussit. Nō frustra ipse baptizatus est. Nō frustra ipse dicit. Oportet me baptizari a te. Nō frustra ipse dicit. Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spū scō. non introibit in regnū dei. Nō frustra ipse dicit. Ite docete omnes gentes baptizantes eos in nomine patris et filii et spūs scī. Nō frustra ipse dicit. Qui credit et baptizatus fuerit saluus erit. Nō frustra ipse dicit. Qui non renascitur ex aqua et spū scō. non potest introire in regnū dei. Nō frustra ipse dicit. Nisi manducaueritis carnē meā et sanguinē meū non habebitis uitam in uobis. Nō frustra ipse dicit. Qui manducat carnē meā et bibit sanguinē meū habet uitam eternam. Nō frustra ipse dicit. Caro non prodest quicquam. Nō frustra ipse dicit. Spūs est qui uiuificat. Nō frustra ipse dicit. Qui biberit de aqua quā ego dabo fiet in eo fons aque salientis in uitam eternam. Nō frustra ipse dicit. Qui biberit de hac aqua sitiet iterum. Nō frustra ipse dicit. Qui biberit de aqua quā ego dabo non sitiet in eternum. Nō frustra ipse dicit. Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spū scō. non introibit in regnū dei

quos q̄ cū fide baptizantur. facramentū rem̄ suscipiunt

Q̄ñ ac cedentib⁹ sup̄ ecclesiam.

Cum ꝰ sine fide q̄ccedūt ad fidē. sacramentū nō rem̄ suscipiūt. Vñ. xpc. Sunt lanacra gentiū. sed non sanat. q̄ nō habet fidē. Jn ecclia enī q̄ sine plena fide baptm̄ accipiunt. nō spm̄ sc̄m

Jnpl̄ hyr. vn.

aquā accipiūt. dñs ait. Jude hūl omēs demonia eūt facēnia. q̄ nō omnes omēs erant gētes q̄ nr̄ cultū sacōnes. Jta nec baptis omnes omēs baptizant. q̄ nō unū baptm̄. i.

Aug in. t. de penitēcia

qđ gēs. dē. Omēs q̄ tam sine ullomodo ad bū cōstituūt. cū accedūt ad sacēntū fidelit̄ q̄ penitet eū unde uenit. nō nam in pōt mēsurare. Vbique penitentia cū baptizant. solū paruuli nō unde sc̄. Jsa. xlix. testimonij agere ostendūt ad qđ sine fide q̄ remanebunt uera in baptismo nō offert gram remissionis. qua in paruulis sine fide aliena. qua q̄ prestam habē nequūt. datur in baptō

Attende diligent̄

remissio. Sequit̄ q̄ fidē accedūt nec nō habent uerā cordis dictionē sacrificiū sine re acceptat. Videt cū dñs dicit. qđ fidē accedent. q̄ q̄ habet

odiū sēm. in ipso momento quo baptizant. omia odimēt ea. q̄ bapm̄ nequ redeant. Et nō aliter dō. q̄ dicit uno opinionē hāc q̄ nulla seruē cum differendo. Aut cū sic. Jul⁹ de bap sino.

Jul⁹ q̄ fidē accedūt baptizent aut pēa nullatenꝰ diminuūt. q̄ q̄ sēm cū dilectione effugiet fidē. aut in ipō temp⁹ pcto. quum sacēntū pecā dimittūt. sa. cum q̄fessione replent. ut. i. illud uer. sit. Quocūq̄ i. xp̄o baptizati estis. ie. i illud. spe sēs dilectione effugiet fidē. ut induat eū x̄m sacēntal̄ bapm̄. Et uat cū xp̄m

de red de pēn. Aug.

cruciet fructōnis. Nā redure diuitia pcti. i. firma carnal nō est. aqua dñi docet. Jllo seruo a quo dñs dimittit debit̄ pecto. qua ille ō seruo dimitti nolui. Sic nō impetrat bapm̄ gra. quo mī omia pcta dimittunt. q̄ si sēm odiū mēs nō dimittunt animo pseuāt. Solut̄ enī est mul dies. i. quicqđ ligē solut̄ i. pa huā. mōmūq̄ ante bapm̄ cū bapm̄. deinceps aut eius ēe incipit. nō solū cōsequit̄. Et etiā p̄ma dicit.

Aug⁹ in suo libro.

habuit. mōmūq̄ redeuntibus omia q̄ dimissa sunt. Et nūc ne p̄ dicunt nō sub alterōne dñi q̄ ostendit eo qđ aut in eodem libro sic. Si ad bapm̄ fidē accedit. dimissa ē ei pēa aut non ē dimissa. Eligunt quod uolūerit. Ecce aperte cartul si intendis ad dictū illud augustini nō assereno. Et querendo. talem opinionē refellā. Idem i. aut tūc ualē incipit bapt̄ ad salutē. cū illa fidēs uerus cō fessione roborat. q̄ corde uera

Qñm cata dimittunt. Quere q̄ q̄m

Aug⁹ in lib. de bapt̄ cōtra donatistas

lucta pleuerunt. pecā illum omem. nō habet fidē. Nō q̄ fidē accedenti ad baptm̄. pec acciendū sic illā. Quoq̄ m ipō baptizati estis. xp̄m indu istis. pōt dici qđ q̄ ipō. i. in xp̄o. xp̄i cōmunicate baptizatus. i. manens uestibus pēi. sic. xp̄o uestibus pene. induat xp̄m. quē q̄ primū uehementer. pōt. valē solu. Duobꝰ enī ans dñs induere. xp̄m dicens. q̄ baptis

Aug⁹ in lib. de bapt̄ contra donat.

tionē sacēntem. ut ex quotidie Vñ dñs. Induimini hominē xp̄m aliquando ubi ad q̄ceptionem sacēnti. aliq̄n ubi ad ueram sanctificationē. deinq̄ illū bonis

Qđ pallio impleri uide baptisma. Julii de pen. cura dei. pen.

Qđ ñ in pallio fidē. nō impleri uide bapt̄.

Aug⁹ in ann. lib. de bapt̄.

uitis pmit. pōt ē dñs ne bapti tur xp̄m indutus. ut dicit ap̄s Quot enī in xp̄o bapti tis xp̄m induistis. Vñ et qui ante nūc baptizatus xp̄m induit. ut dicit ap̄s ecclesiastica q̄fessione. de illo qui suscepit

Jrem nō sacramentum.

rem nō sacramentum. Sunt ualij ut sup̄ posuimus qui suscepit rem. nō sacramentū. Qui enī effundunt sanguinē p̄ nōie xp̄i. nō sacrāt. re tam pretiosū vñ abb. Quicūq̄ nō propter regenerationē lauacro. pro cōfessione. et martiriū. nūc eis ualet ad dimittenda pcta. quantū si ablutis sac fonte baptismi. Audiū qđ pallio p̄tiose xp̄m suscepta. nec bap tismū suppler. i. im pallio in eum bapm̄ impler. et fidē recto. i. uerissimā ecclesiā sacēntū. sic apte docet dñs dicens. baptismū nūc aliquod implere possum. de sanctione illo cui nō baptizato deest. hodie uocē erit unpandula. Beat⁹ cyprianꝰ. in. t. un. de bap tismo. nō leue documentum affert. Qđ i. nec. nō fidēlis. m tiens nō cū passionē p̄ nōie x̄i. ad qđ baptismo deest

posse supplere. ꝙ ē fidem nram
fessionē cuꝑ celebrare. adulti
bruēs mysterium bapti. unā
gratiā tempꝰ succurri. n̄ poē.
Nec cū latro ille qui oīe ē cru
cifixus ē. ꝙ martiriū facmoꝝ suoꝝ
n̄ qua credidit passus ē. ꝙ dū
patiꝰ credidit. Quamū ꝑ ualea
at ecia sine ullius sacmento.
baptismi. qđ aut apls. Cade cre
dere aduersica. ac aut cōfessio
fit ad salutē. in illo latrone de
claratū ē. ꝙ tuē impleri mu
sibilit ē mysterium bapti. nō cō
tempsit religionis. ꝙ articulus
necessitatis excludit. ⁊ bapis
quidē poē in ēē. nō ꝓcepto bap
tismi. ubi cōfessio cadit debit
cōuersio aut cadit poē quidē
in ēē. nō ꝓcepto bapti. ꝙ cōtemp
tu baptismi. nō poē. nec ullo m
dicenda ē cōuersio cadit addm.
cū dei sacmtū cōtemptū. Ecce
hic habes nō solū passionē. ꝙ
etiā fidē ⁊ cōtritionē. cōferre
remissionē. ⁊ nō cōtemptum
sacmentū. ut in latrone ostē
ditur. qui ꝑ passionē ꝙ fidē
saluatus ē. sine baptismo. Si
dicit̄ ꝙdā augustinū ꝙ rece
tasse. Retractauit quidem
exemplū. ꝙ nō sententiā. Aut
eū. in. iii. libr. de baptismo.
Cū dicim. nec baptm. posse
habē passionē. ⁊ factū positū
donū illud latrōis exemplū.
q. nec nō fuit baptizat. nec
tum ē. Constat ꝙ sine baptō
aliquis ut̄ificari ⁊ saluari.
Sm̄ ambr̄ de ualentiniano. Ve
rem meū doleo. ut ꝑ ꝓphicō
utar eloquio. quia quē enim
regenerauī amisi. Ille tamen
gr̄am qm̄ poposcit. nō amisit.
Hoc aut̄ uidet̄ obseruare. qđ
dixit ait. Nisi quis renat fuit
ex aqua ⁊ spū. nō poē in
troire in regnū dī. Qđ si gene
ralē uer est. nō uidet esse
uerū ⁊ positū. Sed illā mediā
gendum ē de his qui possunt
⁊ cōtemnūt baptizari. Vel
ita intelligendū ē. n̄ qs renat
fuit ex aqua ⁊ spū. i. ea re
generatione qua fit ꝑ aqm ⁊ spm
sctm. nō saluabit. Illa aut re
generatio fit. nō in ꝙ baptim.
⁊ ena ꝙ penitentia ⁊ sanguine.
Vnde auctoritat dic. Ideo aplm
pluraliter dixisse fundamentum.
baptismatū. quia baptismus
in aqua. in sanguine ipenitē
tia. hoc aut nō ideo dic. quod
baptm sacmentū fiat ⁊ in aqua.
ꝙ qua ipi⁹ imitat. ⁊ latrōnis da
tur nō in aqua ⁊ sanguine
⁊ penitentia. Rnd ⁊ id fuader.
Si ei parulis nō ualentib⁹ cre
dere. sufficit baptis. multo ma
gis sufficit fidei adultis uolenti
bus. ⁊ nō ualentib⁹ baptizari.
Sm̄ aūb. Quaeri qđ sit mai fidei
in aqua? Hoc dubito quid rel
pondeam. fidei. Si ꝙ q. mai ē
sublatare poē. nōne qđ mai ē
fidei. de qua xp̄s ait. Qui cr̄
dit in me. ⁊ baptizat fuit sal
uus erit. Sed dicunt aliqa. nullū adultū
in baptō ex̄pin credē. ⁊ cor mundē habere.
sin baptismo. n̄ sanguine sin
dare. ꝙ dīno. subdens. manducem
ni carnē. ⁊ bibam eius sanguinē. non
habebitis in uob̄ uitā. Ad hoc ait. Ego illo
ipe qui saluauit dixi. n̄ qs renat
fuit ex aqua ⁊ spū sco. nō.
dixit sacrificio baptismi. Post est
qui in ecclesiam sanguinē fundet.
aliqs enim ecclesiā accepere ꝙ poē.
Ioan. Nullam ecclesiasticorum qm̄
nisi in bonis operib⁹ defunctū. mā
etiam habē credim⁹. ex ꝓphe
mauerio n̄ baptismo cuncta la
etantia ecclesia fleuerit. Sed baptizā
tes ⁊ saluari ee credim⁹.
Si quia uiri mei dñi. maxime
capitalis sup̄ positis supplent.
Video ꝙ hic intelligenda sint.
ut sola haberet uenia exceptan
tur. Si eū aliqs habeat fidem
⁊ carnali uolutate baptizari. ⁊
nō poē. nec ecclesiae gremio sup
plere omipotentis longanimis qđ
sacrificio defraudat. dū eū filiū poē.
n̄ soluat reuocat. ꝙ tam nō poē.
nīm nuit. nō ꝓpter ei dē. qui
suā pernicia sacrificat nō alie
nauit. Qđ inuisibil̄ celebrans
sin̄ inuisibilia sacrificia. quidā intu
aptē aūb. sup̄ leuitici dicit dicēs.
Inuisibile sacrificium quid dī
offerre. ꝙ sacrificia sin̄ inuisibilia
sacrificat. inuisibile ā celebrare
q̄ sit sacrificium inuisibile. sine
inuisibilis posse ad ēē. n̄ posse
ꝓdē. n̄ tam inuisibile sacrifi
cium ideo cōtemnendū. quia
cōtemptu ei inuisibile sacri
cium nō poē. Hinc euangelist⁹
qui cū eo erant in spū celebra
re baptizari sc. n̄ sine spū ei
dicata est inuisibel celebrari.
quia inuisibil̄ posset. Sine
uisibilis ꝙ. inuisibil celebrari
ē poē. ꝙdē uisibil aut ꝙ
sit sacrificium sine inuisibi
li ꝙdē nō poē. ē in sit omni
illud uisitat. Symon magus
uisibil baptis uō ꝙ fuit. quia
uisibil nō saluat. ⁊ quid in

8

Aug.

nullibi aliu. p fuit uer
tam naler fidel aliena ppar
uulo. qm̃ ꝓpria adulta. ſtan
ualk nō iuſtificat fidel eccl̃ie.
fm̃ ſacm̃to. q̃ ſi ablq; baptō
fuerīt defunct. i c̃ deferun
tur ad baptm̃. dampnabilit.
lic̃ multoꝝ teſtimonijſ cō
ꝓbaret. addō hoc unū ſuffi
cat. abſolutū. ſit multiplicē te
ne parulos q̃ mortē ma
tē unde nat̃ſ. ſtin no
ſtrum. i demarchy una fin
baptm̃ ſacm̃to deboc ſcō m̃
ſtrat. cuno ſughaco punien
dos. qua ſtin pcm̃ ꝓpria ac
tionē nō habuerīt. originale
tm̃ pcm̃ carnali cōceptione
traxerīt. ſtic̃ parulꝰ q̃ ſm̃
baptmo moꝝt. numqd̃ in
fidelit̃ alebat̃. na q̃ baptī
zat̃ fidel uocat̃. quia ſi
delit̃ cōſortio nō ſeparatur
cū aut eccl̃ia ꝓfidelib; deſuc
tꝰ. fidel ꝙ ſic. nō ꝓt̃ iniqe
ad uoluntatē ꝗ fidei ſacm̃ta. ſm̃
nata. ſtin dn̄m fidel illa que
mredentiū uoluntate cōſtitu
tam tm̃ ipā fidei ſacm̃ta. q.
baptō fidel ꝙ facm̃. ſic̃ credē
reſpondet. na etiā fidelis
uocatur que ꝓmo reatū rēe
annuendo ꝗ paci ipi rei ſacm̃
mīt̃ ꝙquendo. Quid ꝓfit bapt̃
hīſ. qui cū fide accedunt.

Soleꝝ etiā queri. deſidel qui in
ſeſticatu ſpū. cū fide ꝙcari
tate ad baptm̃ accedunt. qd̃ con
ferat eis baptō. Nichil enī eis tri
detur ꝑtre cū ꝓfide ꝙfectio
nē ia remiſſi pcōꝝ. multiplicati
ſint. ad qd̃ ſane dici ꝑt̃ eos
q̃dem ꝓfide ꝙfectione uiui
ficatos. i. animacula. purī. purga
tos. radebuo erne pene abſolu
tos. tam̃ adhuc teneri facti fac
tionē ingali. q̃ penitentiā nō ec
cl̃ia ligauit. cū aut̃ baptm̃ ꝙ
puit. rapcōꝝ. ſi q̃ mori ꝙtige
rit mundat̃. rabpetuo ſan
ctificē abſoluunt. igit̃ adhuc
omiſſi un̄ angel̃. ut uere na
uul̃ homo. ꝛ dici poſſit. homes
quoq; pcōꝝ in eo ampli debeant.
Ideo ieſ. dr̃. qd̃ fidel q̃ fideles
facer. ma q̃ baptiſm̃ dat̃. uel
nutrit. qua nō habenti ali
quid ubi dat̃. eid̃ habenti dat̃.
ut pleni habeat̃. ſic ide alibi
mtelligendū eſt. Qui g̃ mund̃
accedit. ubi ſit mundicia. tam
habenda ubi ampli dat̃. Qd ꝛ Qerē
omiſſi ꝙfectio. facultas eſto ubi re
ligaret. ambr̃. oſtendit. ſuper

illū loci ſm̃ penitentia ſit̃ dna
dei ꝙuocato dicens. ſtra dī miſe
ricordia. nō requirit gemitū. ut
placeat̃. ut aliq̃d opuſ. ꝗ omīa gra
tis ordinat. Qd̃ quidem de ꝙfectio
gemitu. ꝛ planctu accipendum
eſt. Nā ſine unico nemo adul
tus renouatur. ꝗ ꝙfectel ſatiſfa
ctionel ꝛ affluctionēſ. l. ſatiſfa pe
nitentiū ubi dimittunt. Sſtitui
g̃ ordinet baptō. i prius ꝓfide
inſtruendo. q̃ accedens ad baptm̃
quaſi tam̃ a columba paratꝰ
marcha. ante unꝰ erat uidens
deū. ꝗ nec i uidendo eccl̃ie mꝰ ē
Cui ꝰ imbaptiſmo pcm̃ delea
tur. ꝛ latitia tā ꝙfectis nō im
putet. quer̃ur cur penitentia
ē ꝓmō ad dicti tam̃ nō tollat̃
hoc ideo fieri tradunt ſcī. qa
ſi apena hoīel ꝓ baptm̃ libera
rent̃. tpām puniret baptm̃
peius nō etiam regnū. Ideo
ſoluto ſ pcō. temporal pena
tam̃ manet. ut illa una ſtadi
oſis queruꝰ que erat apenis
omīb; aliena. Ideo i manet. ut
ſit fidei matia. etandi. nunc
di occaſio qui nō uincer. ſinon
pugnauer. ſi ui baptō ſuperat
fierer. Cui rei baptō ꝗdam
tum uſtō. ſit ſacm̃tum.

Si quer̃ cui rei baptiſmal
ille ſit ſacm̃tū. qui dat̃
tam uſto dicū ſacm̃tū ee. rei
q̃ ꝓfitet. remiſſionē aute ꝓ
fide date. ꝛ remiſſioīl regalis
pene. tue pecā. ſi qd̃ mīm cō
mittꝰ habet. ꝛ nonnulal ac ois
gr̃e ubi preſtat. Omīl enī rei
ligiū ē. cui cauſa ē. Nec mireſ
rem aliq̃do ꝑcedere ſacm̃tū.
cui aliq̃do ꝛ longe poſt ſequat̃.
ut nullū q̃ ſiete accedūt. ſby
cū poſt penituerīt meipſe bap
tiſm̃ ꝓdē. in quib; ſunt baptī
ſacm̃ta hui ſcti canonſ quia
penitendo habuīt. ꝗ ſi numq̃m
penituiſſet. ꝰ a fidē nō recederet.
cui rei ſacm̃tū ē. baptiſmal
ab illi ſuſceptuſ poſt dici. rei
q̃ ubi fierer. ſinū illam enamu
tuſ impediret. Soleꝝ ꝛ queri.
ſi parulal ubaptō dat̃ gr̃ā.
q̃ cū tem̃ habuerīt uti. dū lūs
ai uid. poſſine uelle ꝛ curē.
de adultel. cui q̃ digne ſacm̃
tū ꝛcipiunt. nō ambigim̃
q̃ gr̃am ꝙſequant̃. ꝙ ꝙſequ
ꝓpiunt. que innocentia eſt
credat. ſi ꝓbium ab herodia
ꝓ martelib; delectſ fuit. qui
merito poſt gr̃am ꝙſecutꝰ
ꝙdam. Vnde ꝛ dicunt̃ commune

Si parulo
dat̃ ꝛ baptō
q̃ poſſit ut
maiori ꝓ
ficere. etiam

lias facere spiritu sancto, et ipsum a se
fugare de parvulis, qui non
dum ratione utuntur; questio
est an in baptismo receperint illam
gratiam quam ad maiorem venien-
tes etatem possint velle et opera-
ri bonum. Videtur quod non receperint
quia gratia illa caritas est, et fides
que voluntatem preparat et adiu-
vat. Si quis dixerit eos accepisse
fidem et caritatem. Si vero
gratiam non acceperint, quia bene
operari possunt cum fuerint adulti,
non ergo sufficit eis in hoc statu
gratia in baptismo data, nec per illam
possunt in bono esse, nec alia adda-
tur quam si non additur non est ex eorum
culpa, quia iustificati sunt a peccato.
Quidam putant gratiam operationem
et eo operationem cunctis parvulis
in baptismo dari in munere, non
in usu, ut cum ad maiorem venerint
etatem ex munere sortiantur usum,
nec per liberum arbitrium usum muneris
extingant, peccando, et ita ex
culpa eorum est, non ex defectu gratie.
Quia mali fuerunt quia ex dei munere
valentes habere usum bonum per
liberum arbitrium renuerunt et
usum primum elegerunt. Quod baptismus
eque sanctus est a bono vel malo
datur bono vel malo.

Oppinio

Post hec sciendum est sacramentum
baptismi a malis et a bonis sumitur.
Nec melior est baptismus qui per meliorem
datur, nec minus bonus qui per minus
bonum datur, nec malus qui per malum datur,
nec maius datur munus in baptismo,
a bono ministro dato, nec minus
a malo in baptismo dato, sed equale
quia non est hominis sed dei munus,
quod totum subditis declaratur testi-
moniis. Augustinus ait: Baptismus talis est
qualis est ille in cuius potestate datur,
non qualis est ille per cuius ministerium
datur. Item prorsus fieri potest ut
aliqui verum habeant baptismum, et non
habeant veram fidem. Item si inter bo-
nos ministros cum sit alius alio me-
lior, non est melior baptismus qui per meli-
orem datur, et ideo per ministros dis-
pares, dei munus equale est, quia
non illarum sed eius est. Item cum baptizat
malus, illud quod datum est unum est, nec
impar, propter impares ministros,
sed par et equale, propter hoc. Hic est
qui baptizat. Item dico, et nos dicimus
omnes, quia iustos oportet esse minis-
tros, per quos baptizantur. Iustos
oportet esse tanti iudicis ministros.
Sint ministri iusti si volunt, si
autem noluerint esse iusti qui in cathe-
dra moysi sedent, secundum me fe-
cit magister meus, de quo spiritus sanctus

Super iohannem in l. de unico baptismo

Augustinus contra tres centum gramaticos

Super iohannem

Augustinus super iohannem

dicit: Hic est qui baptizat. Item. Quos
baptizavit Iudas, Christus baptiza-
vit. Si quos ergo baptizavit ebri-
osus, homicida, adulter, si baptismus
Christus erat, Christus baptizavit. Non
timeo adulterum, ebriosum, non ho-
micidam, quia columbam per quam
mihi dicitur. Hic est qui baptizat. Item
homicida dedit baptismum Christi, quod sa-
cramentum tamen sanctum est, ut non in homici-
da ministrante polluatur. Item.
Si inheresi quacumque vel scismate,
quisquam in nomine patris et filii et spiritus sancti
baptismum sacramentum accepit, integrum
sacramentum accepit, sed salutem quam vere
sacramentum non habebit. Si extra ca-
tholicam ecclesiam ipsum sacramentum
habuerit, debet ergo ad ecclesiam redi-
re, non ut sacramentum baptismi iterum
accipiat, quod nemo debet maliquo
repetere, sed ut in societate catho-
lica vitam accipiat. Baptismus enim
extra ecclesiam nequit prodesse. Ibi enim
cuique potest prodesse baptismus, nec potest
prodesse helemosina. Item. Romanus
pontifex non hominem iudicet
qui baptizat, sed spiritum dei sub
ministrante gratiam baptismi. Licet
paganus sit qui baptizat. In
his per spiritum certus baptismum ve-
rum bonis et malis dari, et a bo-
nis et a malis, et in spiritu tamen eque

Iuxta de fide ad petrum

sanctum esse et munus eius equale in
bonis sive a bonis baptizentur.
De potestate baptismi et ministerio.
Quia ministerium tantum habet
non potestatem baptismi, potesta-
tem enim sibi retinuit, quod novit
iohannes cum vidit columbam descen-
dentem super christum. Unde Augustinus. Quid
noverat iohannes baptista? Quid
non noverat potestatem baptismi
dominici, in malis hominibus a domino
tribuitur, sed ministerium plane
tribuitur, potestatem a domino in ne-
minem, sed ministerium in bonos et ma-
los. Non ex horreat columba mi-
nisterium malorum, respiciat dominus
potestatem. Quid facit ubi ministrat
malus, nec bonus est dominus? Neque qui
plantat, neque qui rigat est aliquid,
sed qui incrementum dat est deus. Si
superbus fuerit ministrum, cum diabo-
lo computatur, sed non contaminatur
donum Christi, quod per illum fluit, purum
est per lapideum canalem transit aqua
ad arcolam. In canali lapideo
nichil generatur, sed ortus plurimos
fructus affert. Habet ergo non in
bonis, sed et malis ministerium baptizan-
di, sed neutri potestatem baptismi.
Ministerium enim dedit Christus servis,
sed potestatem retinuit, quia si
velle poterat servis dare, ut ser-

Super iohannem

Augustinus super iohannem.

ꝯsul datur ꝺ baptiꝫ nemo quꝫ
uideꝫ sibi ꝓpriare sua. Nihil
tuert in aliquo ad malapudi
seruul. qui tamen ꝯsul ẽt. ut
baptiꝫ sanctꝫ. quia in baptiꝫ dñi
ꝯsulunt. ne seruul unserum
spiritꝫ ꝓmeꝺ. hoc tamen seruul
ut mundꝫ baptiꝫ. ꝺ. ꝯsen
ponsum. hinc gio. Si ꝺcente ser
uul. h ut ꝓpꝛiꝰ ẽm. qꝫ ꝺs omni
tem tenet baptiꝫ. ꝺ. seruul. Vo
sic ihꝰ baptiꝫ ẽ ꝺ. seruul. sic
ꝺcere ꝑ petri. Ego baptiꝫ. qꝫ ab illo
erat. tamen ꝺ ꝺs ꝓpriatus
baptiꝫ. seruul mundꝫ ꝺdit.

Aug. Si g seruul dicat. Ego baptiza
re recte ꝺcit. h tamꝫm mundꝫ
tur baptizare. rideo nõ differ
sine bonꝫ sine malul. baptizare.
Jn ī nemo ꝺcit baptiꝫ meuꝫ. ei
tam ꝺcit euãgliu meu. prude
ntia mea. licet h sint adeo.
mquiꝫ ẽ ꝺfitenda. Alius enim
alio melius equꝰ meuãgeli
zando. talius alio prudentia
est. Aliuꝫ aut alio magis ne
baptizãt sine ꝺmittere. sic
ne amittat baptizet ꝺcit ꝓt.
Q. sint ꝓpriatis baptiꝫ qm
ꝓpõ ꝓnunt dare seruo.

Sequeris que ser alia pores
sul baptiꝫ. qm s. ꝓ remur
ꝓponut dare seruul. h est ut
plurimu uidemur ꝓpriatis ꝺ
mittendi peccata in baptiꝫo.
Sz ꝓpriatis ꝺmittendi peccata. Oppoſ.
quꝰ ẽ in deo. ds est. Ideo alij
ꝺcunt. Jnane ꝓpriatur nã po
tuisse dare alicui seruo. qꝫ
nulli quam dare. ut ei qꝺ
ꝓpõ est. ullaqꝫ haberꝫ essentiã
qm ꝓpõ habet. ẽ hoc ẽ qꝺ pos
sit. Dicũt ergo qꝺ ihesus potest Aug.
tamen alicui dare potuit. pote
st. ei dare creatꝫ creatꝫ. qua
nõ est h manet potentia qm
illi. ꝺ qꝺ ꝺcit potuit. qua potuit
ea est dare potentiã ꝺmittendi peccã. nõ ꝓpriam eandẽ qm
ꝓpõ potest. h potentiã creatã q
seruul posset ꝺmittere peccata.
nõ tm ut actu remittentis.
h ut mundꝫ. n in tui fine ꝺ ac
tione ut sic immundꝫ hr
exteri sctificare. tm in mundꝫ
tempꝰ tantꝫ mundare. sicut
illi facit deo auctore. q ei eo
tm eo equante. illi exteri ꝺ
mundaret deo auctore. qui
eui ubi uelut quãdã multi
tudinẽ exteri. Jta ī ds posset ꝓ ali
quẽ creatꝫ aliqua. nõ ꝓpriam
tamꝫm auctorẽ. h ministru.
cui quo ī unq equat. sic ī homs

operat ipe ꝑ eos. nos n ipse tin.
n nos tamꝫ h ipe noscit. ī nos
tram nos tm illi agendi. mi
nistri eius sum. nõ sum auctores. Jta g ꝓnunt dare seruo po
testate ꝺmittendi pcã in bap
tismo. ut in mandatoe inte
rioꝛ. seruul ei dño equaretur.
nõ seruul sm dñm. n dñs sine
seruo. h dñs cũ seruo. unserua
sic ut ꝑ eum mundꝫ ds equet
cũ seruo unserua. Vn ī dñs
ꝺ sctificare. seruul. h dñs in
uisibiliꝫ gñ. seruul uisibile la
uacꝝ. Vn dñs. supꝰ leuitãꝫ.
dñs ait. Ego dñs qui sctifico de
mo se. ī ꝑpetuꝫ ẽ. ī sctificabi
ei. Sz moyses sctificat uisibiliꝫ
dns sacmtis. ꝓmundꝫ. Ds aũt
mundat gñe. ꝑ ꝑsonã. ut ẽ tot
sctificãs uisibiliꝫ sacmta. sine
hac sctificatione uisibilia sacra
menta nichil ꝑsit. Siquis hoc
melius aperte potest dicere. udeo.
Quisq; liceat baptizare.

Nunc quisq; liceat baptizare
Addam de hoc ꝓsidens aut.
Constat baptismꝰ solus sacer
dotis ẽ tantꝫ. eccꝫ nisi ꝓ
prius. nec ipse ꝺ quamlꝫ ẽ licẽs.
impleat. ablꝫ ep ꝓ ꝓsbyteros.
nisi hoc gerat absentis ultima

languescat cogat necessitas.
qꝺ ī laicꝰ fideliꝫ ꝓmunc
Concilio carthaginensi quã
tem uidet. quia uel sola bap
tizare nõ ꝓsumat. De illis ī "Si baptiza
qui ab hereticis baptizatꝫ uni ti fuit qui
re baptizandi fuit. queri solet ad ab hereti
qꝺ breuit dicam. qꝺ quamꝫ bapti
sit. q baptizet. si forma seruat
ꝺcis trina. uel bapm dare.
rndeo. q illi tenuit. nõ debet re
baptizari. Vn beda. sine hereti "Beda
sine schismate. sine sacrilego.
quocuꝫ modo ꝺfectione sce tenuit
uel baptizet. nõ uidet ille q
baptizatus est. aliquid amplius
rebaptizari. ne ꝺfectio tantum
unicuiq; uideat auxiliari. Jte ad qſtionem
Aug. Quia uel unus baptiꝫ sit. ostij
ihesus. s. extra q multos pari
ter. ri. s. baptizatur. ecclie ca
tholice uis q facial ecclesiam bap
tizatum. nõ sumit baptiꝫm
ad salutẽ. h ad ꝓmotiõ. habet
rel forma sacmti. utrumq;
aut ei abnegantes. ideo ecclia
nõ est rebaptizat. quia multos
ineruit baptizatos. ri ipa
ī forma sacmti. Jte rebapti "Aug ad
zare hereticꝰ. qui h sctam fi maximum.
gura ꝓcepit. omino pcem ecclie
Catholicꝰ ī immanissimꝰ sceleꝰ

Ex his apte colligit. qđ qui i
abhēresi baptizatus fr. ꝛ eruato
emūctē rpi. rebaptizandi nō
sūt. ḥ tm̄ tm̄ nūm impositione
rēdimendi. ut ſpūs scī accipi
ant. ne signū hēreāt. deteſta
tionis. Sūt tm̄ nō nulli doc
tores. ut ſpāl. ꝛ alij quidā.
qui dicē uidentur. abhēresi nō
posse mūdi baptīm. ꝛ eos rebap
tizandos cōuenire ad eccliā.
qui ab illis dñe baptizatu. sed
ḥ de illis nec ē. qui gentis fa
mā eccliē baptizare plenum.
ſpāl uī ibi aneritate deuol
se uidetur. qui aīt de hēresi. q̄
modo scīficare aquā pōt. cum
ipē immūd ē. ꝛ aput quem
ſpūs scī nō ē. cū dīs dicat in
lege. quicūq; tetigit immūd.
immunda erūt. Quid pōt dare
qđ ipē nō hī. hoc ū gregoriꝰ
tm cū dicēte augustīno immun
dicerit. Maruē glaciosū ſ
priamū q̄ apud hēreticos ꝛ scis
maticos. datum baptīm nole
bat cognoscē. dū eos tm̄ nō
de restarēt. tanta ei merita
uisa ad triumphum martyrij
secuta fr. ꝛ certe uerū. qua ꝛ
celebrat lucē. obumbrauit illa
fugare. ꝛ elicē purgandū erro
rem uoluit scīficē. ꝛ tollere. Hec nos

qui baptisma uerūtamē hēre
ticoꝝ. in quarāt cognoscimꝰ
ideo cypriano melius ſentimꝰ.
licet nec pcī. quia in dubio re
gentes nō cogimꝰ. Hoc etiam
ſtendū ē qđ licet ter in merga
tur. ſpē nihilominꝰ trinitatis.
tam tm̄ baptis reputatur.
Qđ nullus in matrīo utero
baptizari poſſit.

Illud etiā agnoscendū nōē qđ
in matrīo uīo nullus baptizari
pōt. ꝛ si in matre baptizet
ur ydeatur. Cui ꝛ matern
nullꝰ fr. ideo baptizari nō possit.
quia qui nat adhuc sōm adā
nō ē. sōm ei pīm nō pōt renat
i. nec regenerato meū dici
pōt. unde genitino nō possit
Ad hoc. Nō pōt quidē renat
ei anteq̄m nat nec fr. Sed
opponit de hereticis. ꝛ de schi
cis. qui ab uīo scīficati dñi
ſ legunt. qđ ꝛ demonibꝰ quidā
possūt dicere. Si scīficatio ibi
accepta unice emendauit. in
mundicia dnīe potestatis ē
habendū. ut dub aīt. dubitare
tur ḥ loquēs. Sed ſ adeo in
quid in illo puero accelerauit
ē ubi ſ mundi ſ malignitatis
ut una macula ulcera non
posset cognoscē. credē qđ in

alijs parulis expectet etas.
ut possint immaculati ē ha
bendi. dicunt. nō ad hominē
habendi exemplū uenire. Ita
qui uolunt dñs ꝛ unitis locu
tum ē. Idem de hereticis legit
prūlegium ꝑuersi demutua scīficā
tione. ut illa in scīficati q̄ edifice
mur templi dī. nō ī renatus
ē. Nisi qđ renat fuit ex aqua
ſpūs scī. nō pōt introire reg
nū dei. Hemo aūt renascitur
ī ipīs nascatis. In illa scīficatio
pōt sēm p̄destinationē accipi.
Ecce dubitat uidetur loqui. q̄
etiā me ode dicat. Nā dēm est
quia credit mihi mūdꝰ. sed
ꝑuersant. Hec hebraice dic
ꝑuersant insidē. ḥ ꝑuersant
in uīo meo. ꝛ parum hoc scīficatio
ē. tamē rei ammoneo cognoscen
de uidendū. nō aparuulo cogni
ri. dbij allectione de hac scīfica
loquēs. ī dissimuerit qualē
intelligenda sit illa scīficatio.
an signū fuit rei. an uerū
institutionis. ꝑsēm fuit. sed
mihi ē ut dicam illos ꝑter
cōmunē legē mūdi ubi scīfica
tos. signa ꝑuenisse. dmultis ei
bus pcī. qđ mihi scīa rebꝰ
motus dicerem. Si baptis sit
illis ibi corrupte ꝑsentis.

Solet ꝛ sōl si corrupte ꝑ
ferunt illa uba ut baptis fiat.
de hoc zacharias bonefacius lib.
Reuoleri in nūmis tm. qđ fuit
fadosi in eade ꝓuincia. q̄ latina
lingua penit ignorabatur. dū
baptizarer uelle latina eloqui.
infringens lingua dicē. Bapti
zo te in nōia patꝛ. ⁊ filia. ⁊ spūs
scī. ꝑpē ḥ solidendū rebaptī
zare. Si illic q̄ baptizantur nō
errāt merito dicendi. ut hereticī.
ḥ sola ignorantia. tm̄ in loqu
endo. in fingendo lingua bap
tizanti ꝓfuit. nō pulsum colen
tes ut dens baptizet. ꝑ ꝑuersa
loquendū ē qđ illi dequib; nulla
fuerant iudicia ut ꝑ pīm qui
ſ ecclos. ſ nicenos. q̄bus baptizati fu
isse dicunt. Agendū ē ut renat
cant. ne pereāt. In quibus q̄ñ obsti
dicunt. tanto nō sunt ut iudicent
nātum celerendū ecl iudicī. qđ
collatū ee iudicī. nesciī. Quia nō
remittat nī tenetur ꝓfundis. ū eis
diligentia ꝓsentis.

Solet ꝛ queri de illo qui in cōmi
ſtīe mūdi cōmemoratione im
mersi ut mergatur. ut baptizatus sit.
hoc aūt augustīn nō definit. ne
mīq̄m. Si non ludiens. immun
dē. uecularis agens. ut aqua
bendi ſ ēt baptis q̄lis daretur.

Zacha
rias.

Jste leo
ꝑ.

Ipse
ſ
epha
de
fisi

Jnno
quoꝛdā

Julij de
unica bapt.

Jnno
ſ
dem.

Julius
pmo
sentē
cau.

Jnno
dam.

Addam
demū
de ſ
baptis
ꝑ de
rema

Julius
addam
demū

dnum̄ ndm̄ ꝑ aliū reuela-
nonē murmulā. oratione mplo-
rendū ē. ordinē. Videt ꝫ nō sapi-
entiā nō fuisse baptīs. ut cum
aliqu ꝺ balneū. ꝺ influū mer-
gantur. nmoē intrant. non ēt
baptīs. qua nō intendāt baptī-
zandi illd ḟiunt. Nam unhe. ꝺ
mhāl sacm̄entū tīc fama ē ser-
uanda. ꝙa ꝺmittendis illd celeb̄n
di est hāenda. Glosa uolatul.
ꝫ ecclīastica hystoria legitur
qđ alexander epc alexandrie.
cū petri martiris sollēnia cele
brauerit. ꝑ ꝙplena milliā. sollēp
nia. ꝺdem fuit hāā martiꝛ pu
erꝝ ludū imitatiōē. ut so-
lent fieri epīm. ꝺgerentiū ea. ꝙ
ꝫ mecha geri uolē. Vl ꝙ ꝺ ad
se ꝑducī uolet. ꝺqđ egisse
ꝑ ecclīam. Illi rei admīe pauꝺ
ꝺbaptizatos a se ꝙ quoldā ca
thecumenos cōstituunt. ꝙ atha
nasiꝰ puer qui illic fuer epc
sinulauit. ut ꝑ responsū ex-
orꝺret sēm legis nē ruum.
cuncta cōstare fatentur illos.
quib̄ uerꝫ sit unīgandoly. ꝫ
responsōe aquis fuāt infusa
baptīm. nō debē iterari. si impleꝛ
re ea ꝙ facēdoly ē mos. Aug⁹
Ad bonifacium.

Illud ꝺ nō te moueat. qđ quida
paruulos nō ea fide ad baptīm
ferūt. ut ꝑ ipm ad unitā regene
rentur cui. si. eos putāt hꝰ reme
dio temporale retinē. ꝺ recte
sentiunt. hō eū ꝑ ea illi nō
regenerant. quia ꝺ ab illis hac
intentiō offerūt. Agnoscendū
ē ꝺ ut baptizandi electi duo
tēpora ꝙē seruanda. i. pascha.
ꝓtencosten. ut in sabbo paschē
ꝺ pentecostes baptīm sacm̄entum
celebrēt. Quo ꝫ necessitate
mortis ꝺ periculi ingentis omī
tenꝰ debent baptizari. De

3 responsione patrum
Ozo cuncti ad baptīm uenī
entes. fidē suā ꝓfiteri debent.
ꝺ ponē qđ puer uenit ad
ecclīam. vīn ꝺ baptizando ꝙ
ritus. Ad uenit ad ecclīam
ꝑ ret. ꝙ si adultus ē. ꝑ se
respondeat. fidē. i. sacm̄entū.
fidei. ꝺ doctrinā. Ita cū ꝓpīgā
interrogat. respondeat. Credō
in patrē. etc. Si aūt paru-
lus ē. nō ualens credē ꝺ aliꝙ.
alius ꝑ eo respondeat. Vn ꝙ si
dixit paruulus aliꝙ ꝑfitente. bap-
tizamus. ꝙ adhuc aliꝙ. ꝺ credē
nescit. tūc ꝺ ꝑ ꝙm. mater.
ut frater. aliꝰ ꝓfitet dū bapti-

Leo ꝓ

zant. sic ꝺ de pententib̄ dī
gnū ē. Si ū ꝙs qui respon
dere pōt. alī respondeat. nō
inde ualent sūt dēm ē. etatē
hī. ꝓ le loquat. Si ū queret
ꝙ quo sensu ꝑ paruulo dicat
credo. ꝺ fidē pcto. dnāl de sacra
mēto fidei. ad ē intelligendum.
qđ respondet ꝓpē. cū deferatur
ad ecclīam. ihīe cū baptizatur.
ꝺ sit sensus. Cū dicit fidē pe
to. i. sacm̄entū fidei. presto
sū recte. credo. sacm̄entū fidei
suscipio. presto ē sacm̄ū fidei
accipe. Vel dō. ihīe ē aliud
credē. qm̄ fidē habē. video ē
respondē. credē. paruulū ꝙ
fidei nō dī hī affectū. respon
detur fidē hre. ꝙ fidei sacra
mentū. ꝺ uerē se ad dm̄ ꝙ
cōuersionē sacm̄ū. Et ad hnc
quer. ex quo sensu ꝑ paruu
lo respondeat. credo indm̄ pa
trē. etc. hm̄ xp̄m. etc. hm̄ s.
hūdi. qđ de sacm̄to fidei an de
fide mentis. ubi agit. Et de sa
crāmto cui nōiā. distinguit
ꝙ one. Si ū de fidei affectu
quo ꝺ uerē erit. cū eo cui ꝓ
ꝓte nulū. an illd factum
paruul respondet. cū creuerit.
Sic ꝺ ut simly pompā diaboli

respondet abrenunciare. Qđ
si nō seruauit. factū ad ult⁹
tenebunt. ꝙē ꝺ sponsū. Sane
dici ꝓt. ꝺ respondi ꝑ paruula
qđ ad matē etatē superuenit.
ꝓpīa diabolū renunciabit. et
fidē tenebit. cui nūc sacra
mentū recepit. hoc aūt sponsio
ne paruuli ꝑ quo sit tenebit
nō sponsa. Sciaū ut cuncta ꝓ
plenā. quanū mse ē capax dōr.
quia ceteꝝ apīus diligēt ea
eum ꝑ quo respondet. sollicitudo
de hoc avē. Cū ultimā emittit
cunctīne q abrenunciare pōpīs
diabolo sponsibus. de catheche
sis aūt unīgandō mo ꝺ gregorio.
ꝺ responsio fidei. sit inchoatiꝛ
mo. cui ꝺ addatur exorcismꝰ.
dū baptīm cui sit catheczisandus.
ꝺ exorcismꝰ. ꝑ catheczismū sequat
exorcismꝰ. ut abeo qui iam fide
mitructus ē. ad lauacra unctus
pellat. Exorcismꝰ degreco inimi
cū. dicit. adiuratio. Catheczizare ē instru
ere de simbolo ac rudimentis fidei.
Exorcizare ē adiurare. ut ex
abeo spe arripiat. Simbolum
dicit signū. ꝺ collatio. Signū. ꝙa
eo fideles ab infidelib̄ discernun
tur. Collatio ꝙa in unū fidei

Responsio.

" ad catheci
mnos.

VTL_00689_01_0015.jpg

sufficientia. ⁊ integritas offerentis.
Catechizandi ⁊ exorcizandi sunt neophyti. magis ⁊ sacerdotes ⁊ sacerdotes dici debent. Neophytus nouitus interpretatur. Unde ⁊ dicit. Neophytus. magnas fidem habet. ⁊ undecumque relegato se conuersationi rudis. ⁊ priusquam baptizetur. antequam baptizetur. tangit pectora. ⁊ non estimate signare unicornes. Virtus ⁊ huius sacramenti est. donatio spiritus sancti ad robur. quia in baptismo datur remissio peccatorum. Rabanus

Rabanus de institutione clericorum.

Unde Rabanus. Ante baptismum catechizandi. debet unusquisque fructus operis. ut fidei catholicae munus accipiat redemptionis. et sciat se debitorem fieri domini. Ite docete. quia sunt ⁊ exorcizantur. ⁊ exorcizantur. ut pellatur ab eis diabolus prestitit. ne iam ulterius

Rabanus

diabolus habitare ne baptismum consequatur. Iste quidem unusquisque ⁊ manus dei exorcizatur. ut exorcizetur. ⁊ baptizetur. ⁊ doctrinae ut recedat abhominare. deinde

Eusebius

Finem declarationi confirmationis addendum est. de eadem uerum queri solet. quomodo ea sit. ⁊ quia dicit spiritus. in baptizatos infronitis sacramentum signare estimate. Quod sacramentum ab aliis

Gregorius

presbyteris non potest. nisi a summis sacerdotibus. id est episcopis. aut presbyteris. aut diaconibus. aut aliis quibuslibet. nisi forte aliquis presbyter aut diacon

redemptionis recolimus. Unde in canone missae dicitur: Memores igitur, Domine, tam beatae passionis, necnon et ab inferis resurrectionis, sed et in caelos gloriosae ascensionis, offerimus praeclarae majestati tuae de tuis donis ac datis hostiam puram, hostiam sanctam, hostiam immaculatam, panem sanctum vitae aeternae et calicem salutis perpetuae. Supra quae propitio ac sereno vultu respicere dignare sicut accepta habere munera pueri tui justi Abel, et sacrificium patriarchae nostri Abrahae, et quod tibi obtulit summus sacerdos tuus Melchisedech sanctum sacrificium, immaculatam hostiam. Supplices te rogamus, omnipotens Deus, jube haec perferri per manus sancti angeli tui in sublime altare tuum, in conspectu divinae majestatis tuae: ut quotquot ex hac altaris participatione sacrosanctum Filii tui corpus et sanguinem sumpserimus, omni benedictione caelesti et gratia repleamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Haec ante alia mysteria sacramenti commonenda occurrunt, nunc de substantia, forma, sacramento, vel effectu sacramenti disseramus. Quis quis ergo panem agnum carnem et sanguinem suum discipulis in cena porrexit, unde eulebi emiseni. Quia corpus assumptum erat oblatum et occisum, nullatenus videtur, necesse erat ut in die cenae sacramentum nobis corporis et sanguinis celebraret, ut celebratur usque hodie, quod se mel effecturum in figura, de forma panis et vini sanguinem creavit ex aqua, et de sanguine suo dilectis in cena porrexit, dicens: Hoc est corpus meum, et hic est sanguis meus. Cui cum haec verba proferunt, consecrat sic panem unum, in fidem corporis et sanguinis, reliqua ad divinae laudis dicunt. Unde Ambrosius, Sermone de his qui mysteriis initiantur, quia sermo Christi creaturam immutat: hic ergo panis fit corpus eius. Unum ex aqua in calice miscetur, et sanguinis consecratione verbi celestis. Consecratio quibus fit verbis? Attende quae sunt verba. Accipite et bibite ex hoc omnes. Hic est corpus meum. Hic est sanguis meus. Et reliqua omnia quae dicunt. Laus deo debetur, oratio petitur, precibus, et gregibus. Et dicit. Credendum est quia nubes et sacrificium consecrant? Reliqua omnia nuncupative aliud sunt quam laudes et obsecrationes fidelium, et precationes. Ecce quae sit mysterium, forma huius sacramenti et consideratione dignum est, quare illis sacramenta per aenigmata dederit discipulis. Dominus et Deus noster Jesus Christus admirabilia patrem maiestatis magnifice cum discipulis celebrans typicos paschae quondam memoriale est commendare voluit. Jesus. sub specie panis unum corpus et sanguinem suum tradidit esse, ut ostenderet veteris legis sacramenta. Aug. de mei sacrificii, in monte sua transmutari, ac nouae legis sacramenti substituis, multis excellentiora multum eucharistiae. Ideo et alia dedit ut hoc unum arctiori memoria et ecclia dominici frequentaret, et eo nos inde disciplina sanctae

Nunc quod de sacramento sit, quod vel videamus. Sacramentum est mysticum, visibilis forma, quae tutelae sacramentum, i. sacrae signum est. quia quae praeter speciem quae imagini

impositum. ut pro aliquo cibo sumatur, pro aenigmatum quidem opinetur. sic apostolus docet, ut in singulari reverentia dominicam, discernamus ab aliquo cibo, qui dicit apostolus dispensandum reliquum. Unde Augustinus cum primo acceperunt discipuli eucharistiam, non eos accepisse credimus, sed deo gratias egisse, benedixisse, et sanctificasse panem et calicem in mysterium nostrum. Placuit enim spiritui sancto, ut in honore tanti sacramenti, primum os dominici corporis intraret, quam alius cibus, ideo omni tempore mos retinetur, ut eucharistia ieiunis detur, quia nihil aliud creditur, quod dominicum corpus intret. Ut illa fuisse dicatur quae apostolus arguit, quam sumentes quo usque manducarent commendare inuicem alterutrum, ut unum hoc usque in finem figere cardini memoriae discipulos, a quibus adpassionem dignus erat, quo aut audiunt deceptos iudicantur apostolos. et quos ecclias dispositum erat reservantur de omnibus. De sacramento tres.

augustinus in omelia paschali.

de re sacramenti quae duplex.

Duplex est sacramentum, duplex res. Sacramentum est mysticum, visibilis forma, et unum quidem de duobus sacramentum, i. sacrae signum est. quia quae praeter speciem quae imagini

sensibus, aliud aliquid sacramentum intelligendum venire. Tenet et species vocabula rerum quae ante fuerunt, sicut panis unum. Hoc autem sacramentum geminum est, res. Unum, corporis et figurarum. Alterum figuratum. Alterum corporis. Res corporis figurata est caro, et quae de virgine virgine et sanguis quae pro nobis fuderunt. Res autem figurata, unum corporis. est unitas ecclie id est sanctus populus, sacerdos, sacrificans, et glorificatus. Est duplex caro et. Unum est, duplex enim, duplex caro quidem intelligitur caro christi, et sanguis, et illa quae crucifixa est, et sepulta, et sanguis quae militis effusus est lancea, et spiritualis illa ad divina de qua ipse ait. Caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus. Et qui manducaverit meam carnem, et bibet sanguinem meum, in me habebit, et ego in eum. Sunt et hic ita distinguenda. Duplex unum quod est sacramentum, non res quae hoc est alterum quod est sacramentum, vel sacramentum. Sacramentum non res. est species visibilis panis unum. Sacramentum vel caro est, et species et sanguis. Res non sacramentum, mystica est caro.

detrib. sacramentum.

Pozts spēs illa utiliꝫ. sacrm̄
tū ē gemine rei. q. utrūq; rem
sigficat. utilisq; rei simulatu
dmē gerit expressam. Nā sic̄
panis pceꝫ. panis ebilis corp⁹
reficꝫ. ⁊ sustentat. ⁊ unū ho
mine lenificat. atq; in ebat.
sic cuꝫ x̄ unū corem hominem
plus ceꝫ gratiꝫ. spūalē reficꝫ
⁊ lagiuat. Vñ cibꝫ meus in
ebriant q̄m p̄clarus ē. hō ⁊
simulitudine ē re mistica. q̄
est unitas fideliū. Quia sic̄
ex multis granis cōficit unus
panis. ⁊ ex plurib⁹ acinis unū
cōfluit unum. sic ex multis
fidelibꝫ p̄sonis unitas ecclīastica
cōstat. Vñ aplūs. Vnus panis
unū corp⁹ ecclia multi sum⁹. ꝙ
qd sic unus panis ex multis gra
nis. ⁊ unū corp⁹ ex multis ⁊ dis
cōpositis. sic ecclia ex multis
fidelibꝫ cāritate copulante
cōnectit. Hoc multū pacis
⁊ unitatis nr̄e. x̄pc mihi ca
ne cōsecrat. qui hoc multum
accepit unitatis. ⁊ nō tenet u
culum pacis. nō accipit mste
rium p̄sc. ⁊ cōtra se. Cui etiā
sacrm̄ē ē corp⁹ x̄ p̄prū de ui
gine suscepti. Quia ut corp⁹ x̄pi
ex multis membꝫ puritissimis et
mundissimis cōstat. ita sacer
dotalis ecclīastica. ex multis p̄bonis a
criminali macla libis cōstitit. in
qui⁹ rei typo fra ē archa dñi de
ligni leuthi. q̄ sc̄ imputribilis.
⁊ alb̄ spine siticulis. deduc⁹
nos. manducandi.

Et sic due sūt res sacrm̄ti.
una. i. duo modi mānducādi.
Vn sacrm̄al. i. qui bonꝫ. malꝫ
editꝫ. alt̄ spūalis. quo bonꝫ tm
manducat. Vñ aug. Qd ē x̄pm
manducare. nō ē ꝫ solū ⁊ sa
cramto. corp⁹ ei⁹ accipe. Quic
enī indigne accipit. ꝫ ⁊ ipe
manet. ihc in se. x̄pm mane
tem. ē x̄pm manducare. s.
nō sacrm̄taliter. ꝫ spūaliter.
Spūaliꝫ enī manducat. q̄ in
unitate x̄i ⁊ ecclie. qm sacra
mtum sigficat. manet. Nam
qui discedat x̄po. ⁊ carnem
x̄pi manducat. ⁊ sanguinē x̄i
bibit. ⁊ tante rei sacrm̄ti
ad iudiciū accipiat condē.
Spūaliꝫ manducatōnē aug⁹
distinguēs a sacrm̄tali ait.
Vt qd panis dicit ē. uocat ē.
Crede. ⁊ manducasti. Crede
enī in eū. ꝫ ē manducare pa
nem. ⁊ unū. qui credit in eū.
manducat eū. ꝫc. Quom̄ man

aug⁹ de sacrm̄is fideliū.

aug⁹ de verb⁹ euāgl⁹.

aug⁹ mu. sencn capp⁹ pm.

aug⁹ in ep̄la de tēpe dio pēn tencia.

ducand ē x̄pc. Quom̄ ipe dic.
Qui manducat carnē meā. ⁊ bi
bit sanguinē meū. in me ma
net. ⁊ ego in eo. Hic bibit. Qui nō ma
net in me. nec ego in illo. ⁊ hoc
pter sacrm̄ū. ad qd ⁊ in magnū
terribilē. ꝫc. Nullu ambiguū est.
ē quēcq; corpis sanguinisq; dñi
participē fieri. qui x̄pi membrū
efficit. nec alienari ab illius panis
calicisq; cōsortio. ⁊ si antequā pa
nē illū edat. uel calicē bibat. de
ꝫ sctō mmutare corpis. i. constat
utrūl absedat. qa illi sacrm̄enta
beneficio nō p̄ficiūt. Qui ille ꝫ
qd illd sacrm̄tū sigficat mutuū.
In illo enī sacrm̄to corp⁹ ⁊ sangui
nē suū nob cōmendauit. q. ⁊ hic
nos x̄pōs. Nam ⁊ nos corpis x̄pi
sum⁹. ꝫc. Qui discedat x̄po.
nō manducat carnē ei⁹. ⁊ sanguī
nem. Et si tante rei sacrm̄tū
ad iudiciū condē⁹ accipit.

De erroꝛe quoꝛdā qui dicūt
Panis solus corpis x̄pi sum.

Hec uerba taha huiꝫmodi ū
despūali manducatione agunt.
quida obtusi corde legentes.
erroꝛis caligine tenebrati ꝫc. adeo
uit dicē p̄sumpserit corp⁹ ⁊ san
guinē x̄i. panis solus sum⁹. et
nō amatis. ꝫ indubitanter re
nend⁹ a bonis sum⁹. nō in sacra
mentis. ꝫ ⁊ spūalib⁹. a malis ⁊
tm sacrm̄talib⁹. i. sub sacrm̄ento.
⁊ sub spē visibili carnis ꝫ de vir
gine suscepte. ⁊ sanguinē fusum
p nob⁹ sum⁹. ꝫ nō mistice q̄ tm
bonꝫ. ē. qd subdit. p̄bantur
testimonijs. Gb. Est enī in pecca
toꝛib⁹ indigne sumentib⁹ uera
x̄i caro. ⁊ ueꝛus sanguis ꝫ etsi ea
nō salubꝫ efficiant. ꝫc. Aug⁹.

aug⁹ mu. dia logoꝛ. iiii.

de verb⁹ euā gelij.

Quidā indigne accipiūt corp⁹ dñi.
de quibꝫ aut aplūs. Qui manducat
⁊ bibit calicē dñi indigne. iudiciū
sibi manducat ⁊ bibit. Qd dicens
q̄ sit cauendū. male accepe to
tum. Ecce enī sēm ē malū. dñi
male accepe bonū. sic ecōuta
aplūs sēm ē bonū. cui bene accipi
tur malū. s. dū humiliꝫ sathana
ne patiens patit. Ergo una
la p sui bonū. sic angls sathana
ne paulo. ⁊ sci obiūt malis.
bonis ē ad salutē. malis ad iudi
cium. Vñ qui manducat ⁊ bibit
indigne. iudiciū sibi manducat
⁊ bibit. nō q. rei illa mala sit.
ꝫ qua malus male accipit. qd
bonū ē. Idem. Indigne qui similis
corp⁹ x̄i. nō efficit. ut qua mal⁹
est. malū sit. qd accepit. ⁊ qua

aug⁹.

nō ad lūlūē accipit: nūch accipiat. Corp⁹ eīm ⁊ langul dn̄i. nichilomīn erat vtrūq. Ebal aut apls. Qui manducat indigne. rē. Hīc alīs q̄ plurib⁹ ostendit. qđ erīā ama lis uer corp⁹ ꝛ ⁊ langul sumit. ꝫ sacīmtalit nō spūalit. dem telli

Secdm hoc duo dolgenta q̄dē ubera modo sumendi intelligenta quoꝝdā ubera ambigue dōm. distinguenda ē. aut eīm aūg. Bo nus accipit sacīmtū. item sacī menta. malus ū sacīmtū ⁊ nō rem. Sacīmtū hic corp⁹ ꝛ dicit. de ordine ductū. Rem ū spūa lem ꝛ carnē. bon ū utrāq. xpi carnē accipit. Mal ū tantum sacīmtū. i. corp⁹ ꝛ sub sacīmto. ⁊ nō rem spūalē. Hīc. nō man ducatis manducatis. manducatis ūmanducatis. q. nō mādu catis sacīmtaliē. aliq̄n mādicat. spūaliē. ⁊ cōuerso. Et q̄ man ducant spūaliē. ueritatē car nis ⁊ languinis dicunt sumere. qua tp̄am efficacia habent. i. remissionē peccatoꝝ. q̄ qui uidēt eam. cū dicit. p vobis datur manob dnē qs tua sacīmenta qđ cōtinēt. ut q. spē gerantis rei ueritatē capiantis. Rerū ueritatē dicē tp̄am efficacem. quasi p ꝫ sacīmenta presta. ut sic sacīmtaliē carnē ꝫ sum mul. ita spūaliē sumant. Vel pe tit sacerdos ut. xpē qui nē sub spē panis nūm sumunt. manifesta ostensione sic in ēentia diuinitatis est. q̄q̄ capiant. Constat ꝫ alio nis ⁊ animalis sum corp⁹ ꝛ. ꝫ alio nis adsalueē. animalis ad pnicem. de hereti alioꝝ. q̄ dicunt corp⁹ xpi nō in altero tm̄ ī in signo.

Vnam translendentes. q̄ dei uerunt uera modū naturalū rē mentientes. audamus ac piculosū uerum comu dicē. asserentes. in altari nō ē corp⁹ xpi. l̄ sanguinē. ī substantia panis. carnis ⁊ sanguinis cōuer ꝫ ita xpm dyrisse. ꝫ est corpus meū. sic apls an. pet erat xpe. Dicit eīm ibi ē corp⁹ ꝛ. tm in sacīmto. i. in signo. ⁊ tm ī signo manducari a nob. Qui errandi occasione sumunt a dūs ueri tatis. Vñ p̄ma hereseos ē. Aug. un discipl. s. Cū eīm dicēt. ī quis manducauit carnē me am. ⁊ bibert sanguinē meū. nō habebit uita etnā. Illi nō intelligentes dyrē. durus est hic sermo. q̄s pot eū audire.

17

⁊ abierunt retro. Illi discedentes instruē duodecim q̄ remanserant. Spē ē quod qui manducat. caro mea. ꝫ est. Verba q̄ locutus sum uob. spē uita sūt. Intelligentis spūaliē spē uita sūt. intelligentis carnaliē. etiā sic spē uita sūt. ꝫ alia nō sūt. Spūaliē intelligite que locutus sum. Nō ꝫ corp⁹ qđ uidetis manducatis estis. ⁊ bibi turi illū sanguinē quē fusurus sū qui me crucifigēt. Sacīmtū aliq̄d uob cōmēdo. spūaliter intellectū. uiuificabit uos. Ca ro aut nō p̄dest q̄quā. Sunt ⁊ alia corp⁹ infirme formē ministrancia. Aut eīm aūg. Do nec sēm sumat. sūt sū ē dñi. ꝫ tam etiā ꝫ nobilēs. ꝫ uerita tis dīs. Corp⁹ eīm q̄quo relin q̄ret uno loco ēe oporet. Veri tas aut ubiq̄ diffusa ē. Ihē. Una p̄sona ē ds. ⁊ ho. ubiq̄ p (illegible) rd qđ ds est. inclo. p rd qđ ho est. xpē etiā dic. paup̄es uobīcū semp habebitis. me aut nō sēp habebitis. hīc aliq̄s murmur p̄sonā hereticī. i. in assertione sue errōis. de humana p̄sul

Qve ex eadē rōne omia loq accipienda sūt. Nā eīm hs negatur uer corp⁹ ꝛ. a fidelib⁹ sumu. ⁊ in altari ēe. Ex hīs ue ritat apls. ostendit. eos nos instrui. qđ xpi corp⁹ nō p partes deberi tum. ut putauer alii discipuli q̄ retro abierūt. ꝫ integrū non inuisibiliē informa. ꝫ inuisibiliē sub forma panis nūm. corp⁹ ⁊ languinē nob tradet. Quē sensū aūg cōfirmat dicēs. Ipse sum quidē nō tm̄ corpus qđ uidebat manducaturi. Ipm inuisibiliē. nō tm̄ inuisibiliē. Iūē. ⁊ in necesse ē. illā inuisibiliē celebrari. necē ē tam inuisibiliē intelligi. na ⁊ intelligē dum ē corp⁹ ꝛ ēe in uno loco. ⁊ inuisibiliē in forma humana. Veritas tm̄ est. i. diuinitas ubiq̄ est. Veritas ī aut ueri corp⁹ in omnī altari ē. ubiq̄ celebr. Sic illis intelligendū est. paup̄es semp habetis nobiscū me aut nō semp habebitis cōm corporalem p̄sentiam. s. qua cū eis cōuersabar. Sm hīē p rd q. ho est. in celo ē inuisibiliter. Inuisibiliē aut ī uisibiliter. q. nō in forma humana apparet. ꝫ forma panis nūm operio. Vñ inuisibiliē caro ei. dē q̄ uere ē ma altari. Sed q. nō in illa spē appetet. nunu

aug⁹ ī
t'lemen
ciarū pl
peri.

sibilis dr. dur eū dō. hoc
ē qđ dicimus q. modis ōib⁹
approbare cōtendim⁹ sacr
ficiū ecclie duob⁹ modis cō
fici. duob⁹ eū stare visibꝰ
elemētor spē. ⁊ invisibꝰ dñi
nr̄i ihu. ℞. carne ⁊ sangui
ne sacm̄ta. ī. vre sacm̄ento.
ī. corpe ℞. siē xp̄i ꝓlona cōsi
tar ⁊ cōficit ex dō ihoie. cū
ē sit uer⁹ D⁹. uer⁹ hō. qa
omīa res illaꝝ rer̄ natur̄
uertunt in se cōtinet. ex q̄
bus cōficit. Cōficit aut̄ sac
ficiū ecclie duob⁹ modis.
vre sacm̄to. ī. corpe ℞. Est ē
sacm̄tū vel sacm̄m. idem est
pul ℞. Ecce invisibile dicit
carnē ℞. quia forma panis
opta sumit ⁊ mutat. Idcirc
corp⁹ ℞ dr̄ē sacm̄tū ⁊ rem.
ex quo cōficit qđ sup dixim⁹.
deinde addit qđ magis lectorē
movet. Caro inqđ ei q̄m ta
ma panis operata in sacra
mento. accipim⁹. ⁊ sanguinem
que sub una spē ac sapore po
tamus. Caro videlicet ē sac
rificium carnis ⁊ sanguinis. sanguis
gumis sacm̄tū. Carne ⁊ sangui
ne utrūq; invisibꝰ. intelligi
bꝰ. ihuali. significat corp⁹ xp̄i.

invisibile. palpabile. plenū grā
⁊ dūna manifestat. Que sit
intelligentia p̄missorum.

Attende hic diligent̄ qua
tuo quida utunt h. ab.
quo solent res significantes re
rū sacra vocabula. qđ signi
cant. h ei invisibilis spēs panis
vocat noīe carnis. invisibilis
spēs vini noīe sanguis. In res
ligibꝰ ī invisibilis dr̄ē caro
xp̄i. qua sedm illā spem nō
videt caro. ⁊ intelligit. ita
⁊ sanguis. Caro g̃ invisibilis
dr̄ē ē sacm̄tū carnis visibꝰ.
qa spēs panis. ⁊ q̄m illa nō
videt caro. ē sacm̄tū visibꝰ
carnis. quia carne invisibꝰ
ī. spē. sedm q̄m caro ē nō
videns caro. significat carnis
ē qđ ē invisibile. ⁊ palpabile.
ī misa forma apparet. ita ⁊
de sanguine dici debet. que sen
sum cōformat. ab. deinceps qua
liter p̄dca intelligenda sint.
quia obscure dicit cōsequenter
dicens. ita panē vocari corp⁹ ℞.
cū vere sit sacm̄tū corpis ℞.
q. in cruce positum est. sicut
pa immolato q̄ sit manibꝰ
sacerdotis. vocatur xp̄i passio.
nō rei veritate. ⁊ significare

Ista ē
intelli
gend
aliqs
bis au
fir

mistio. ⁊ hic sacm̄tū fidei dr̄
fidei. Sancl responsū ē. ī hanc
obiectionēm ecce. q̄ negant nec
corp⁹ ē. nec sanguis. ⁊ panē ⁊ cā
pul. ⁊ vinū in sanguinē mysti
ca cōsecratione cōverti dicentes.
qui audent manducare dñm
suū. Quid audeat ī dicere cor
de formam corp⁹ ℞ dematia
⁊ subā q̄ nō sunt caro nec sanguis.

Ne cetera quibus ꝓbat uerū corp⁹
℞ ē in altari. unū panē cōmē
ac ihil simile obtendit illu
m duno mysterio. legē nature
lectionis. quor ꝓdicta subdi
ta cōmunet testimonia. dat
eū veritati. decipite. h ē corp⁹
meū. ir dnīc. Si cū natur
sermo hebie. ut igne decolo
deponer. nō valebit cū sermo
dei ut subā mutet. de tot
mundi ap̄ibꝰ legit. qui ex nichilo
potuit facē qđ nō erat.
nō pot̄ q̄ sit. mid mutare qđ
nō erat. Nō enī mirū dare
quā mutare nouat naturā
rebꝰ. ir Si cadnē querim⁹
uirg virro femina genetrice
cōcubuit. lacte ⁊ qđ pē na
ture cadnē. virgo genuit.
ihs qđ cōficim⁹ corp⁹. ex virgine ē

cur ⁊ ihs queritꝰ nasce cadnē
ex corpe. cū pē nanū sit
ex pare ⁊ virgine. Sīs ante
benedictionē alia spēs nāt.
p̄ cōsecrationē corp⁹ figuratū. an
cōsecrationē aliud dicit. p̄ cōsecra
tionē sanguis nuncupat. cū
dicit am̄ hic ē enī ē qđ sermo
sonat. affectui sentiat. ir ab.
Insp̄e panis unū quā videm⁹.
rei invisibilis. ī. carnis ⁊ san
guinis honorand⁹. n similit̄ pro
dimus hanc duas spēs. sic ante
cōsecrationē pendebam⁹. cū fidelis
sacrāmī an cōsecrationē panis
ē nuīū. q. nulla formatur.
p̄ cōsecrationē ī carnis ⁊ san
guinis q. benedictio cōsecratur.
ir. dmk. panis ē in altari usi
tatus ante sacrs verba. ubi
accessit cōsecratio de pane fit
xp̄i caro. Quom⁹ aut̄ q. panis
ē p̄ius ē corp⁹ xp̄i. Conside
tione q̄ fit. xp̄i sermone. ir.
Si tanta vis benedictionis ut
necesse sit ē q̄ nō erat. quato
magis operamur ē. ut sint
q̄ erāt. ⁊ aliud cōmutemur.
⁊ hic q. erat ante cōsecrationē
panis. tam ē corp⁹ ℞ p̄ cōsecra
tionē. quia sermo x̄ creatum
immutat. ⁊ hic. ex pane fit corp⁹

18

"aug⁹ in li. sententiar. ꝓ pueri.

"dmk⁹ in li. de sacrāmīs.

"Aug⁹ in ser mone q̄d̄ deū b eu aggl⁹

xp̄i. unū cū aqua mixtuce multi⁹ fit sanguis. cōsecratione ubi celebrat. Sic ab. Sic p ſpm uera caro sine omni creatur. ita p eundē ex subā panis ex uino idē corp⁹ x̄ uerissi ē. ei gnia. Verius dū corp⁹ ē x̄ i sanguis murtue fuit. i panis unusq; subā efficit. signū ū est. qd q. exterī sentit. sr. fidelibus emittet. In utilibet sacrōs utilibet creaturis. in subam corporis i sanguinis sui. uerbo suo secreta potestate cōmutat. Ex his aliq⁹ plurib⁹ cōstat ueri corp⁹ x̄ i sanguinē mirabiliter ee. imo integr. xp̄m sub utraq; spē. i subam panis unū in alte pus i sanguinē cōuia. de modo

"Eusebi⁹

Si aut quer⁹ cōuersionis. qualis sit illa cōuersio. an formal. an substantial. ut alteri⁹ generis. dissimare nō sustinū. seu male dm nō ē cognosco. quia spēs ea. rer⁹ q̄ ante fuerat remanet. i aparent. Quibꝫdā dm uident subam dicentib⁹ sic. subam cōuerti in subam. ut ens calor fiat illa. Cui sentiꝫ premisse auctoritatē cōsentire uident. hinc sententie sic opponunt dicentes. Ex subā panis in

quunt i unu cōstare substantiam corp⁹ i sanguinē x̄. cum dicit hic malaqua subā corp⁹ i sanguis x̄. q̄ ante nō erat. i hodie ē aliq̄d corp⁹ x̄. q. heri nō erat. i cotidie augeret corp⁹ x̄ atq; formatā de maria. de qua acceptione nō fiunt rem. Quibꝫ hꝫ modo responderi pot. Quia nō ea intentione dr corp⁹ x̄ cōfici ubi celestis. q. ipm corp⁹ in cōceptu uirginis formatū. de nouo formet. hꝫ q subā panis i unū q̄ ante nō fuat corp⁹ x̄ i sanguis. et ideo sacerdotes dicunt cōficere corp⁹ x̄ i sanguinē. qua ex nouitio subā panis fit caro. i subā uini fit sanguis x̄. nō tm aliq̄d addat corpi i sanguini nō augeret corp⁹ x̄ i sanguis.

Si u querit modū. q̄ hꝫ id fieri possit. breuit respondeo. nil rerū fidei salubrit credi potest. nil ratiōe humana salubrit nō potest. Qd q. corp⁹ x̄ panis nūq̄ mutatione nō augmentat. i sanguis i unu cōuersione ei uoluntati i potentie ascribit. q̄ idē corp⁹ de augmine edixit. sit q subā illa ista. sine augmento huius. i tm cōcedit quida qd subā panis aliqn sic caro x̄. sic forma seu

est panis. i aqua fit ē unū. nō tm dr forma ē panis i aqua ē unū. Alij u cōcedut illa q. erat panis i unū p cōsecratione ee corpis i sanguinē. nec tm sequitur. panis ē caro x̄. i unū ē sanguis. qm subā panis i unu p qua fit est caro x̄. i sanguis nō ē subā panis i unu. hꝫ caro i sanguis ē. Ideo distinguendū inde⁹ cū dicit. Subā panis uel id qd erat panis. modo ē corp⁹ x̄. manet enī panis nō ē corp⁹ x̄. hꝫ unitata. i. id qd fit ē corp⁹ x̄. Nec dicem subam panis i unu materiā ee corpis i sanguinis. qa nō de ea ut de maria formatū corp⁹ hꝫ ipa fuit matur in illo. Vn ab. Corpus x̄ dicem illo qd ex fructib⁹ ter acceptū. i spōe mutica cōsecratis. sumim memoriā dūce passionis. illū utiq; ut religio. qui manu spūs scī formatū in uterū uirginis. i sine pallioni decoctū est. manu crudel. panis enī anglōrū ēs ē cib⁹ hominū. Vn aug. Ego sum panis uiuus. q̄ de celo descēdi. Ex ee. Panis qd edunt caro mea ē p mundi uita. Ex his namq; duob⁹ sententiis apte dar⁹ intelligi. quia panis ille. nihil ī duo. hꝫ unus panis. una caro. quia dubia unū efficit corp⁹. illo uere

"Ambr⁹ i h. de sacrāmēt.

nō est affricatū. i sic asserit dēm panē transire in corp⁹ x̄. Qd i est. qd g sit de subā panis uiui illi dicit i unū corpis x̄ nascitur materiam resolui. ut unuchiū redigi. Alij u putauerit ibi subam panis uiui remanē. unde corp⁹ xp̄i ee i sanguinē. hac ratione dici illā subam fieri istā. qa ū hoc ē. illd ē. qd nūq̄ est. cupiam subam panis i unum dici ee sacrificiū. hꝫ q. nō sit ibi subā ū corp⁹ x̄ i sanguis. ex p deis i ex subditis. aperte ostenditur. dr enī ambr. panē istum quē sumim⁹ in mysterio. hanc fac materiam in illā. Vn ab. Corpus x̄ dicem illo qd ex fructib⁹ ter acceptū. i spōe mutica cōsecratis. sumim⁹ in memoriā dūce passionis. illū utiq; ut religio. qui manu spūs scī formatū in uterū uirginis. i sine pallioni decoctū est. manu crudel. panis enī anglōrū ēs ē cib⁹ hominū. Vn aug. Ego sum panis uiuus. q̄ de celo descēdi. Ex ee. Panis qd edunt caro mea ē p mundi uita. Ex his namq; duob⁹ sententiis apte dar⁹ intelligi. quia panis ille. nihil ī duo. hꝫ unus panis. una caro. quia dubia unū efficit corp⁹. illo uere

Aug in omelia paschali.

ulis sane, q. fuit nū ē de turgine q. resurrexē. un celū ascendit, sē tt. Qd fidelū hīē dulnū post sit mīa īmolatiōnē hoīa assē dorū nocē celos aperi, ī illo ypi multo angloz chorꝰ ad cē. summa tuma sociari, unū q. ge nu sibilis atq; ubilis sociari. Jē. Eodē modo ū celū rapiun munitio angloz. cōsociandū corpi xi. tan celos sacdotis mal tari uidet. sīc dnīcal uerbi tonū impler mundū. ita multis locis illis cōtrarium. n sī in multa corpa, sed unū corp cui sanguis. Ideoq; q fiue plus fiue mn qs inde accipiat, omi equalit corp xi integerrime sumit. p cōse crationē g. nō ī ubi subā pa nis ī unū licet spēs remanea nis ē. ubi spēs panis unū. sic ī sapor. Vñ aliud dicitur. ī aliud intelligit. sub alia aut spē. Quare sub alia spē.

Sub alia aut spē trily decau sis carnē ī sanguinē trāsit. ideinq; sumendū instituit. ut fidel. l. hēr meritū. q ē de his q nō uident. qz fides n ha bet mētum. ē humana ratio pber exemplū. ī etiā ideo. ne abhorreret animꝰ q. cernit oculꝰ qa nō huic multi crudā carnē ī sanguinē comedē. Quia g. ypm uocari dentib; sal nō ē in mūdo carnē ī sanguinē nob cō mendauit: ī etiā ideo ne abm credulꝰ pane religiom insul tauit. Vñ Ab. thich rationabilꝰ q. ut sanguinē similitudinem sumam, ut ita ī uitatis nō desit. ī dictū mihi fiat a pagano. sl. q. cōe occidi hoīs bibamus. ne g. b fieret. me uelut qdā horror cēpit cōuiui. unumquemq; accipi sacmentū. Ex similibꝰ ū loqr. quam sub alia spē, et quare sub ista sacmtū dnī celebrauit. ī celebrari anob mihi uerat. Quare sub duplici

Sed quer quare species, sub duplica spē sumit. ē sub altera totꝰ sit xi. Vr ostendē tota humana natam assūpsisse ut tota redmēt. panis enim ad carnē refertur. Vinū ad aiam qua unū quas sanguinē en quo sedes aie ad illicis ē dr. Ideo g. in dnicab spēb celebrat. ut aie ī carnis susceptio mē. tumq; lucro ut nob ligficet. Valet enī ut aut ambr. ad tuitionē aie ī corpis q. papin qa caro, ē p salute corpis. san guis ū p aia. h in sub utraq; sumit. mā offertur. Sic pfigu rauit moysel. caro mādp fan guine corpae nīo offerē. san guis ū p aia. h in sub utraq; su mit. spē. qđ ad utrq; valet. qa sub utrq; sumit tot xi. Sz si multa tamē sumēt, ad alterī tm. i. corp aie nō utriq; pa rē unionē ualē ligficaret. Sub utrq; in spē tot sumitur xi. ū plus sub utraq; ū minus sub alta tm sumit. Cade enī mēo ē ut aut hylari incepe. xi. q in manna pcessit. de quo dr. Qui plus collegit. n amplꝰ habuit. ū q minus paraūt. habuit tm. Ex licet sub utrq; spē tot xi sumat. tm nō sit cō uersio panis. qui in carnē ī unū. ī in sanguinē. ū delen dis duo sacmta. h unū. qua sub utrq; spē idē sumit. Sacz uari sacmtū q benedictō nō requirit. sup eandē spēm. Neq; alie subē in sacrificiū uerum offerri debent. q de aliis ū pō cōsecr corp xi ut sanguis. Qua

Aqua ū re aqua misceat.

Ad mūdā ē unū. q aqua pplm ligficat. q p xi passionem redēptus ē. Calix ū dnicus ut cumonū pcepit. aqua uino mixtus deber offerri. q uidem maq; pplm intelligi. ī uino offen di sanguinē xi. Cui g. mellice u no aq misceat, ē pris admixtus. ī credentiū plebis uniq; cōiū copulat. Que copulatio aque ī uini sic misceatur in calice. ut mysterio illa nō possit p ea separa ri. Nam si unū tm quis offerat. sanguis xi incipit ee sin nob Si uinū sit sacrificium si aqua nō misceatur.

Sī ū quer an uinū sit q. geritꝰ. si aq pter mittatur. audi q. sequit in eōdē cānone. Nō pōt mādp calix dnī ee aqua sola. aut uinū solū. n utriq; misceat. Jē Cyprian. Calix dnī nō ē aqua sola. aut uinū solū. ū utriq; misceat. sic ī corp dnī pōt ee farina sola. ī utriq; in erit admixtio. panis unū cō page solidatū. Sicz tm nō in rendens mirabile hereim ob lutione ignorantia aquam pter miserat. nō uidet ee uinū sacmtū. Sz in allegatur cui piend ē. Sz gregem ecclia nō apponē aqm dr. q. ī ex dictis cypriani uidet posse colligi. aut enī. Sicz decessionis uīs

Cyprianus.

uel ignorant. Et simpliciores, ut hi seruantur, quos nos dñs fructe exemplo magistrio docuit, per simplicitatem ei in dulgentia dñi uenia concedi, si ob nostram ignorantiam, qui nunc adhuc instructi sumus, ut caute dñi cibum uitemus, sedm quod dñs obtulit, offam. Et hi uidentur quod sigillum simplicitatis signabat unum offerunt sibi aliquem sacrificium offeratur, aliquid nullatenus sibi uino per offerens missalicium, in panis in detrimento, in granum frumenti, in redactum in panem. Quia per panem dicens, granum frumenti se comparum. Quod si sicut dictum est, non posse unum solum offerri, determinari oportet. Recipit enim exceptione non per, in simplicitate ignorantie fiat, et non per, id est non debet. Quod dubitandum uidet, hi gratie uerisimiliter colligat et expedit.

Quod aliquem unum aliquem meritum debet discipuli. Corpus in tale habet, quale tunc habuit, id est mortale, et passibile. Nunc autem sanctum an ob immortale, et passibile, non tamen maiore hoc efficientia. Eucharistia quo in tecta, non debet dari pluribus, per sicut plenitudo communionis. Quia non legitur alicui discipulorum per baptismum non inducta, tunc in accepit uidelicet corpus, et hoc tantum panem communem. Corpus in sanguinem, et an cui aliquid discipulorum accepit. Sybilla accidentia fundentur.

Si autem queritur de accidentibus quae remanent, id est de specie et sapore, respondet, in quo subiecto fundentur, potest in uidetur fatendum sine subiecto existere, quia subiecto quia ibi non est substantia corporis et sanguinis dñi, qui non afficit alias accidentibus. Ipse enim corpus per tale mysterium forma, et qualis in uidetur apparebit. Remanent igitur illa accidentia et sine substantia admixtis in tum, ad gustus, fidei que suffragium. Quia corpus hinc formam tractam sua tegitur, de hac

Solet questione, et parilis, destructione, et particione que ibi uidetur fieri, uere uera fiat, ubi uera fruitio est, cum rei sit, ut in aliquo reficiat. Cuius non sit alia substantia ibi quam est, in aliquo substantia est illa fructio, in corpore uidetur esse. Si cum eo in corpus in corruptibile sit, quia in mortale, et passibile impleri non posse esse uidetur, sic per redargui guit carnalem sensum discipuli, qui putabat, quod carne hic alia

imparel dandam, tractibus lacrimis. Ideo quidam placeat quod non sit ibi fructio. Sic uidetur, hi dicunt frangi, quia uidetur frangi, quia obiciunt, quod dubitat, si christi tibi putandum est mysterium seruandi, ut sit magis plagis in quod de lusione fallunt, oculum uideat esse quod non est, dolosum dicunt, non fallor, nos mysterium tantum quod erroris credere aut frangi uidetur, non illusio est, quia admixtis fidei, non ad deceptionem tantum sit, sic per se ostendit duobus discipuli unum in specie panis in meo tabuli forma erat, sed oculi eorum tenebant ne eum agnoscerent. Alius optimo ibi species panis est, non est ibi res, cum est in quo sit illa species, cum est ibi fructio, quod non sit malum res, qua nichil ibi figuratur. Quod mundum uidet ibi ad potentiam fieri dimittitur ibi sit fructio uera, ubi nichil frangat. Aliquam opinionem tradit corpus in mortale, centrale frangi, et uidi, tum integri, tum corruptibile esse, quod colligere asserit, ex collectione berengarii, qui confessus coram nicholao papa, quibus episcopis panis unum quam al

tari ponunt per collectionem, non solus sacramentum, hi uero corpus et sanguinem est, et ideo non dubitant, hi uero corpus et sanguinem est, et ideo non dubitant, hi uero corpus et sanguinem est, et ideo non dubitant

quidē in sacrificio sic fit. Ja. Ho
rit fidelis quom manducent
corp̄ x̄i. Vn̄ quisq; ex corpe parte
sua. Vn̄ ipa grā partes omnes
p̄ partes manducāt. manet
nī integer tor̄ x̄i. p̄ partes man
ducāt in sacrificio. manet integer
tor̄ mystio. manet integer
tor̄ mundo tuo. Ideo ista dicāt
sacrificia. q. in eis aliq̄d videat
aliud intelligāt. Videt panis
et calix q. oculi remanent. q. quāt
fidelis postulat. in tremenda panis
et corp̄is. calix sanguis. Ex his
tamen datur intelligi. q. tractū et
partes q̄ in uidentur fieri. in sa
crificio fiunt. i. in specie visibili.
Jdeoq; illa berengarii iba ita
distinguenda sūt ut sensualiter
in sacrificio. hoc in uisibiliter dicat
corp̄ x̄i tractari manibus sacerdōm.
frangi. ꝙ tractari dentibus fieri
quōdā. hoc in sacrificio nīl uere p̄ter
ritio ibi natura. Hoc in singulis
partibus tor̄ est x̄us. Vn̄ ihesus. Sin
gule accipiūt xp̄m dīm. in
singulis partibus tor̄ est. ꝙ p̄ sin
gulas minutias hoc integer se
habet in singulis. Jta hylari. Vbi
pars est corpis. ibi totus. Qd ubi p̄ius
quid quāt ille partes significet,
significent. sequitur pp̄ unde
in quibus. i. fiunt hoc corpis.
partes oblate in altare multa. co
pus. qd tam fuerit nostrum p̄te
rita. ambulat adhuc usq; etiam.
pars maneri usq; adhuc multe
remanent. corp̄a iacent in sepulc.
qa usq; minime sancti corpa sua in
sepulchris erūt. Et sic partes
ille multe remanent. significatione
tm̄ et mystico passionis. et er
roris est implentatio. Vn̄ pe aut
hoc fuerit unum commemoratione
a. in memoria passionis mortis
mee. Hoc ut aut dubi. qa immole
tur x̄s ubiq; sum. huius mysterio. ubi
quo carne et sanguine memorat
ce debem. Sz caueat quisq; ne in
digne percipiat. quia iudicium
manducat. Ho est enim panis iste
qui uadit. hoc panis iste esse. qui
me nre tulisse fatet. Sic et in
ue. ut cotidie mereatis accipere.
ne accedat indigni. Indignus est
qui alte celebrat missam qm̄ et
audiat. et habitat mortale pec
catū accedit. Ergo et iste pecm
cotidiana. et no sine macula erit.
aliqm̄ accedat. diminute delin
quit uel. Si diminuit. diminue
tur et. et sic secū accedit. panis
enim salutaris est. in no uenenū. Si
in accedit. spualiter manducas.
spualiter enim manducat. qui
in nocentia ad altare portat.

Si aliud sit sacrificiū et aliud
immoletur. vide.

Post hoc quer. si qd gerat sa
cerdos. p̄prie dicit sacrificium.
et immolatio. et hoc cotidie im
molatur. et semel tm̄ immolat sit.
Ad hoc breuit dici potest. Jud qd
offert et consecratur ad eōne. uo
cat sacrificiū et oblationē. qua
memoria est. et representatio. sacri
ficii uet. et hoc immolationis
hoc in altaris cruenti semel. et in
nullo est merito. et ubiq; immola
tur in semetipo. Cotidie q̄ immola
tur in sacrificio. q. in sacrificio re
cordatio fit illi q. semel est semp.
Vn̄ ait. Certū hūc qa et resur
gent. et mortui. ita no morimur.
et nos. tm̄ ne obliuiscam q. semel
factū est. memoria mea fit anno
sit. i. quotiens pascha celebrat.
nihil tociens et accidat. Sz in
immolatione recordatio repsen
tatur. q. olim factū est. et sic nos face
mouī tanqm̄ uideam dīm in
cruce. Jta semel immolat est in
semet ipo. et tm̄ cotidie immolat
in sacrificio. Qd sic intelligend
est. Jmo immanifestatione cor
poris. et distensione membro
rum. et effusione sanguinis. et
semel tm̄ mortue. pependit. offe
rens se pat hostia redemptionis
efficacē cor. qui p̄ destinatur. Jta
dicit. Jste semel oblata est hostia
ad salutē pōtis. Qd et nos. Jone
p̄ singlos dies offerimus. et si cotidie
offerim̄ ad recordationē mortis ei
us. una est hostia. no multe. Si
modo una. uno multe. Qa semel
immolat est. et hoc aut sacrificii.
et exemplū illi. id ipm̄ semp. id
ipm̄ offert. p inde hoc est sacrificiū.
aliquin qm̄ immolatis locis of
fertur. multi sūt x̄i. Non. Sz unus
ubiq; est. et ihc plenus est ubiq;
et plenus. Sic q. ubiq; offer
tur. unus est corp̄. ita unum est sa
crificiū. et hostia obtulit quam
offerimus. unde. Si q. nos agim̄
recordatio est sacrificii. Jn ea hec
infirmitatis repetit. qa p̄ficit
homine. Si nre. q. cotidie pec
cam. Ex his colligitur sacrificiū
esse idem. q. agitur memoriā. et
ipm̄ semel oblatū. cotidie offer
ri. hoc alte no. et ita que sit
ure huius sacrificii. ostendit. re
missio. i. uenialiū pcōm. et per
fectio iustitie. de causis mihi
institui est hoc sacrificii nostri.
dicat decretis. in augmentū iu
stitie. i. caritatis. et in medicinam

"Amb sic explām ad hebreos.

deiustitia sacrificij

amb

Aug

Aug

Aug ad ianuarium

condiane unturnitatis. Vn alr. Siquoties estimde cor sangl
E. mremissione peccor. estim
dum. debet semp recipe. qui
semp pecco. debeo semp hale
medicina. Jr ab. Statur co
tidie h oblatio licet p passo
sit. quia cotidie peccam pec
catis. sine quib mortalis ē vi
tus nullus. no pot. iqui co
die labim. ē cotidie multice
p nob immolam. debet eni nob
h sacrim salutis. ut qa nos
cotidie peccam. nulle ia mor
no pot. p h sacrim remissio
ne cosequim. Cotidie comedi
mus ipe. ubiq manducare. sed
nn integer. nunq manet.
Jr. Ostium fidei dicit. qa credē
debet. q in salutis nra cōstitit.
Si aūt queris unde cotidie co
municandū sit. audi. qd mo
tradit ayb. Cotidie mqd euca
ristia accipe. si lubdo. si ntpo.
omnib nīl dniel communicandū
hortat. h tm mens tristicia
peccandi ē. quam magis dico
eucaristie poptnde. qua puri
ficat. ditat. qui medeatur
pot si peccandi nīl decreuit
nō habeat voluntate. sancti
facer lacrimis rigandis acce
dat securus. Sz h de illa dicit. q
mortalia pcā nō gnāt. Si nō filiis
sic equinus salue ē manno hodie nullp.
cōmunicet. ñ sacer qd cunctis
impedimēto nr pascha. s. ipente
ostien. nr natale. Quid q cōmuni Anacle
cent q nouerūt. quos ecclia
ex lumnib. Si hereticus ex commu
cari hoc sacrim nō facit.

Solet q quer utr panis si
cerdotes h sacdotes sacrim
cōficere queant. Ad qd dici pot.
qd aliqui licet pmu tm. cōse
crāt ueral. q nullus sit noie
sacrdos. nisi nō una. Qa nō m
merito cōsecrat. h multos effi
cit creatos. vñ ab. Juxta Aug
catholicā ecclia numq̄s cor
pus sanguinē dñi. nisi pl
a bono mali p sacdote. qa Aug
nō in multo cōsecrat. h multo li. de
offert creatos. unde iure corpore
spi.
sic. Credendū ē eni q nullus
nisi sacrdos cōficere
Dic ipe ē q baptizat. ora ipse
ē p pīm sem tuā esse cum
sanguinē. Jr bb. Punit qa bb
cōmunione accipi mortales
sacrificiū. si illos fiat sacrificiū.
quos vera ecclia videt

ignobit. heu in qm magnū laqm
incurrit. ut dampna occulta nulla
plus adulat sacrificia posse fieri.
credit cū unū idēq sacrm ipe i tota
ecclia mutabilit ministeria
corrigendo sacrificet. sanctificando
benedicat. Quidam deo dicunt
qd sacrificiū irreddita habeat dis
pensationis sacrificiū q quod
sacrificiū sctm. qua poe multica
cōsecrat. q nob immemorū dñi
ce resurrectois passionis. Sa
cramū ē malq celebrare cū
res ita sit. ut aliqd sacrificare
res accipiam. Sacrificia sc bap
tismata. crisma. corp. q. ides
sacrificia dicunt. qr subrepti
mirto usibilib rer. dampna ut
secreta salutis. cor sacrificare
opat. vñ ascerent narrant
t sacrif. sacrificia dicunt panis
q calix sacrificiū. grece eucaristia.
latine bona gria interpretatur.
qd meli corpore sanguine
p sue q p bonis. sue p ma
lis ministris. mata ecclia dis
pensat sacrificiū cui ē qua ipe
sic sanctificat. ñ bonor dispen
sator. mens ammplat. in malor
arcenat. h detrahere. p dicim.
h debaptizare. celebrare scien
dū ē credēdū. Quia ut sol di
una fieret opat mendē. q
dampna solūm ē h ut q. liue
potestat ñ humane estimatis. Illi
ū q ex communicati sc. t de
hereli manifeste notata. ñ
uidens h sacrificiū posse cōficē.
licet sacerdotes sint. qa nemo
die in qua cōsecrone offero.
h ostiam quali explona eccle
sides cū alia sacrificia exerta
ecclia possit celebrari. de h
nō uident. Qs q ab. tradē unde
tur dicēs. Recolute nom. rad Aug de
uerare uidear. Ostia enī dicit mone de
eo qd celebrat multis ad cōfectū cante. p.
dam. munificū corp adueniat.
uperta dom sacerdos dicentis.
Omnips ds ube h p ferri per
manus angli tui in sublime
altare tuū. ric. id circo nisi
angelis uenit. nulla neq̄m u
re uocari potest. Illiqd enī si h
nullus hēnt fuit. nullus ulur
pare. angelis de celis mittar ds
oblatione ad cōsecrē. Quapropter
eusdē p ppham comminatus sit dicēs. Maledicta benedictionibus
uras. bb. Qs si benedictionibus aut
se asserit maledictum uertat.
qd erit de hostia. Ergo dicimus

ulla posse benedicta ab illo que
sum adeo sine benedictu ei cui
sua benedictio. Si enim ds ma
ledixit, quis eam benedicat.
Itemq benedictio maledicta
ad nichilu potuit redigi. ulba
uerissima communis dei. Ex
his colligit q hereticus acatho
lica ecclia fatuis. negat hoc
facimeu officio. qn scis angelu
q huic misit celebrationi assis
tere. nec audiri. qn hereticus sers
matre hmutem temerarie
plumit. hoc cui dubitare licet
u corpis dnici. sanguinis mis
teria gerunt. quotidie. cunu ad
ea conuenit. In huiusmodi mistis
epleri sic forma seruari
ra ordine habi. sicut sic sac
dos. intencio adibi oportet.
ut illud sacre intendat. si no
credit de illo mistio sic uitat
ur. numq potest intendere illud co
ficere. et si no intendit nuq no
conficit. Aliq dnt. et recte
de illo mistio teneme posse
intendi. no qde illud officie. qa
uam est recte credi. si id agit
qd geritur ab aliis. du illud officit.
et hic adhibet intencio. etiamsi
eo dicat de ee illud conficiendi
mistui. illud et sine dici potest.
q. abrenus animaliu carnis. non

beda in omel
pasche.

fumus. et sumendi. Qd sumit
unus. qd manducat. ds nouit.
De hoc celesti mistio aliq primum
a catholicis fidelit tenenda. Q
eni hic corrudice hereticu audiem.
Ille ignarel qd hereticus faciat. et
qd sit hereticu audi breuit qd
mde scs doctorel ecclie. hylari
aut. Exeuntes plurel q celestiu
uboz simplicitate no uidentes
ipi absolutomus fuscipiem. alie
mptamel q. dozz. unde postu
larer. De intelligentia eni he
resis est. no de scriptura. sicut
no seruo iniit est em. sed regni
sup ezechielem q me exposuone
sac elapp. ut auditoriu placa
ar. aliqd die. sua uba loquit
no ds. Quare in ubi dnicis alis
q. si qpiam tenderet. et si sub
alio intellectu. in adeptionem
ne carnium tendit. dnm et uba
q die. Joh. vi. Intelligentie hylari
sensibus incommune est. hoc dic. i. iii. lib
Qd ex ub mandumare q plans. de trin
incurrit est hesis. Ab diffinies
qd sit hereticu aut. Hereticus est qui Joh. sup
tepalu comodi. ingratie glie epist
principatuq sui gra. falsa ac ad
nouat opiones. et qui sic sentit. et
sequitur. de penitencia.

Post hec de penitencia
agendu est. penitencia longe

potius add. necessaria est ut
qpiniqut. Est enim ut ait
heges. Secda tabula post naufra
gium. qa siqs uestis inmacu
ate et baptismo pcepta pon
do de corrupit. penitencie re
medio reparare pot. prima
tabula est baptis. ut deponat
uetus homo. renouet nouus.
Secda est penitencia. q p lapsu
resurgim. du uetustat reatus
repellit. inoxiam q quida dica
rem. p bapm. q lapsi. p
penitencia renouari ualet.
si no p bapm. licet hominu
sepi penitere. si no baptizari.
baptis im est sacrmi. si peni
tencia dicat. sacrmu ueritat
mitt. Est enim penitecia ure
ria. et pena exteriar. exteriar
sacrmu est. ratio uero mitt
est. utrq p causa ostendat
omi. et laudis est. Vir in omi
cyriaca penitecia sit sacrmu
ut si no omi. q noie centela
str. loquit in euangelio.
apenitecia cepit iohis pdicatio
diemi. penitecia agite. &c.
loz. Qd aut pro docetur. ideo est
p ubi pdicatur. q uoluit ser

Unde monet sumes apenitecia. pria
dic pe dicit apumendo. q. q punc
mitten ulcera q cumulat. penitecie ut
cia.

a timore cepit. Vii ysaiaf.
Lumore tuo de. Cuq enim
peperim spm salutis. Est aut
penitecia ut ait ambr mala
p ea plangere. plangendo
mei. no committere. Nam q sic alat
deplaxeat. alia ui committat.
Adhuc penitecia agit aut agitio
nat. me dissimulat. Qd cui pte
fit pcti ignorie. qd deleat. ad
huc manere. Unde ait. Ysaias
uerbis qdam uehemi mouet.
Ostendit uere penitemes ulr
non peccare damnabilit. uigta
uit peccauit. uera uo possibile
penitecia. Qd et aligs testimoni
um. ut cui ysaias dicat. Ysidor de
Jerusalem et no penitet. q adhuc summo bono.
agit. q penitere ei iubet dns pse
cute subdit. si sub simulare sup
li. Canit resilit ad uomitu. pen
tent ad peccatu. Sicut lacrimal in
delinent fundum. ipeccate no
delinit. Quare accipe lacrimas
ad penitencia cerno. i affectum
penitecie no hre. qm no sic ca
nitel ne remedia pcti lacrimal
fundit. nisi ee renuntiarent ubi.
ea q fleuer uidit committit.
ysaias de penitentia dic. lauam
ni mundi estote. lauate. mundi
est. et si pena plagar. et flenda ut
ri. si admittat. lauas ei ee mundi

24

Ambr

Jer. iii. penitet
e amr. acta pcti
deflere et flendam
committere

Aug de uera penit cia in lib.

Aug in ep̃la ad Laurentium. Sic ling actu natur.

Item aug.

De emendatione per nullam uerbum.

q̃ plangit. q̃ delet. ꝙ
p̃ lacrymas in q̃ plenarie re
mittit. Ibi. Humana ē penitencia
q̃ sequit culpa. cōmittit. ꝙ
Ibidē. Lacrimas. li replicauit
p̃ma. Ibidē. Valet nemo mundari
pluribus. mundo enim. Sic
ait. Q̃ nimilla plangit. n̄ mūdi
detinet. pene gratiam se habe.
Ibidē. Reperiūt. qm sequit
agenda. penitencia. putat. q̃
lacrimabitur. nec. Ita si iste in
ē penitēa. agēdo. mundā pu
tā putauit. q. sic. mūdi bapti
zata ē una penitencia. hs alioq̃
pluribꝰ utuntur. masserii one
sue. opinione. Sy amb dicit.
Q̃uem penitencia ē. cessare apec
cato. plagnē p̃fectus ē. remi
scalle errou. mbutos enī a
uarus. aūt ejurare. aīa em
dare. nr̄ntus ē. p̃fecte. ce
lestis grē. ideo sane tra dissi
mari. pōt. qd sit penitencia.
penitencia ē gra. q̃ cōmissa
mala. cū emendatiōe. pps
sum plangit. rodim. rplan
genda. ultiōs cōmittē. nolam.
q̃ penitencia uera ē. mala do
lere. rodere uana. rn illa ula
p̃malla penitē ē. aīa actu clere
rflenda. nō cōmittē. rcte

lic accepi. potuit. ut. nō ad
dubia tempora. ꝛ ad. q̃ retinē
ut. si. pec. q̃ fecit. cōmissa. nu
quid nō cōmissa voluntate. lege
flenda. Ibidē. ut nunc. ex ubis. cō
sequitur. sic. q̃ sic. glia deplanxit
te. hinc aūt. aut. Emendū ē
neqeūt. penitere. nisi nda. cr
mina. quibus q̃ gnt. regnū
dī nō cōsequit. cōdie. p̃ceū
da. helemosinis. cōdie. redi
mēda. q̃ helemosinas. deq̃t
p̃cūl. p̃ruand. ē. dō. nō. ad h
emendand. qdamodo. ut ea. sēp
locare. impune. cōmittē. Vemi
n em̄ debet. ignauiā. p̃cendi.
rūmlerando. deleat. cōmissa
pēa. cui. satisfactio. cōgrua
negligat. Je. prul papa. Jhc
p̃ de. homīm. reuocare. tamq̃
talia religiosa. opa. facere.
ū mens. abinīq̃tate. reuocet.
Qm g. amabil sic mentē. reuo
cat. ut cōmissa plangat. rplan
genda. cōmittē. nō uelit. nec
satisfacē. negligat. n penitet.
ū. nō. nō ē. uera penitencia. qua
tute. p̃ea. nō. p̃posito. ꝛ. cauti
t. infirmitate. peccabit. Jlle
aūt. urtulus ē. ui penitēt. q̃ sic
cōmissa plangit. ut plāgēda
uoluntate. t. ope. cōmittē. non

delinat. Jlle enī. q̃. p̃. lacrimas
repent. q̃ plant. lauat. ademp̃
h. nō ē. mund. n. illa mundicia
nō ē. sufficiens. ei. ad. saluandē. q
est. nouissima. nō. plenarie. Je.
illis. Inanis ē. penitēa. qm. se
q̃uēl. culpa. cōmittat. sic. in
telligend ē. Ja. supra. cōtra. sic
tu. illi. penitentiat. qm. sequl culpa
cōmittat. Illud enī. structul
ē. utrand. geenne. tadeputo. glē
ificat. enī. illa. penitēa. i
alia. aū. acta. bona. sequl. p̃cm
ut nō. sanctam. mortē. qm me
ruer. ei. fieret. iqm. habuer
si. p̃cm. nō. licebat. Sy. si de
pecō. suo. deinceps. penitēa. agat.
rpenitēa. q̃. p̃cessit. talia. mte
acta. bona. reuiuiscunt. ꝛ illa
rin. q̃ p̃cesserunt. p̃derit. Illa
enī. sola. inua. sit. q̃ mortuare
fiunt. Idq̃. sic. sequēs. pecā
mortificant. q. sibi. sequē. peni
tencia. reuiuisce. possit. Que. ū
sine. caritate. fiunt. mortua. sū
anima. genant. nō. p̃penitēa
reuiuisce. nō. ualet. Simlr. in
telligend ē. illd. nichil. p̃ter. la
menta. rc. Si enī. replicentur
pecā. nichil. ualet. ad. saluandē. nl
ad. uenia. in fine. p̃dēt. lamēta
q̃ nichil. reliq̃ dcunt. mundum

q̃ aute pecā. dimissa. redeunt
ut quidā. placet. cū. replicant.
t. ꝛ. nō. redeāt. et. tam. dolent. q̃
mortificē. ita. reuiuisc. mortuū
cōfitent. cū. adhuc. in. peiorē
reuiuisc. ut. si. eam. delicta. redeāt
de. h. uīt. l. in. pēa. redeant. p̃. ple
nissl. agen. Simlr. nl. ualet
ad. saluandē. obmittēda. ad. mundi
ciam. aute. habendā. uemam
de. male. sēl. polē. mala. dem
tūne. Ita. i. intelligend ē. illd.
q. idē. aug. alibi. aut. penitencia
ē. q̃da. dolentis. undicta. punct
uise. q. doler. admissē. uel. in
cōmuto. dolend ē. deputō. q. decla
rat. qa. dilectiōi. uirtul. pauē
enī ē. pēa. uenē. ut. long. pu
niat. uite. uiuendo. q. cōmi
sit. peccando. Jlle. pēa. teneri. q̃
long. undicta. q. cōmissē. do
leri. p̃enitēa. ē. ꝛ. undicta
long. puncti. uise. q. doler. cō
missē. Q̃d. restare. uidn. dalē
in. uita. Vbi. enī. dolar. finitur
delic. ꝛ penitēa. Si. ū. penitēa
finit. q̃d. relinquit. desereat. ut
diu. gaudeat. ꝛ liget. degnā. qm
diu. sustinet. apenitentia. dic
enī. dns. Vade. compluri. nolu
peccare. n. dns. ne. peccat. q̃ nec
uoluntat. peccandi. exp[illegible]

Qui quom̃ seruabit ñ dolor in
penitencia cõmune custodiat.
h̃ semp doleat. nec dolore gaude
at. nõ ut sanct qđ dolenti sĩl
ge fide doleat. nõ semp dolu
isse doleat. de communio intelli
gendũ ẽ qđ sup dixit. penitencia ẽ unde cetꝛa sup puni
eus qđ cõmisit. talia huiusm̃i.
Jus ũ si penitencia semel nũq̃
de uenia relinq̃t. duplicat ac
cepi p̃. Si enĩ uera quoq; dñi
intelligenda pcã dimissa
redeunt. facile ẽ intelligere. ui
chil de uenia relinq̃. qa pcã
dimissa nõ replent. Sicut
enĩ alle q̃ ge ler unute unum
uuur. ꝛ libratã. nichil ũ ẽ lib
ett. ꝛ cũ ppr̃ offensa ulsꝰ
tute p̃ea reuocat. sic ꝛ penitentia pcã ũ diminuunt. cũ
ppr̃ offensa q̃ replicat uterũ
redeunt. Si ũ nõ redeunt dicã
tur. sane dicit p̃. ꝛ hic. ꝛ luch de
uenia relinqu. nõ q. dimissa
pcã nec̃ reparent. h̃ qa ppr̃
ingratitudinẽ uta rem̃ dimis
sa cõstituit. ac si illa redderet.
De sollepnu. tunica penitencia.
Ille enĩ q. amb aut. Reperimus
ꝛ nec̃. ꝛ hic unũ baptisma. uta ꝛ
una penitencia nõ solm̃ gnale
h̃ solm̃ spuale mat̃ ecclie de
sollempnu pn̄a dñm intelligit.
q̃ apur q̃dã semel celebrata.
nõ uat̃. Jte ille aliud ambr̃.
penitencia semel usurpata. nec amb.
ue celebrata. ꝛ fructũ p̃cus
nasc̃. ꝛ usum cõsequi nequit
tur. de sollepnu intelligitur.
Sollepnis ũ penitencia ut ambr
meod̃ ait. est q̃ fit. q̃ta ec
clia. ꝛ manifesto. ut cognos
cãtur. q̃ p̃ gũcasq; hereticos. ꝛ
p̃. ne manifestis delictis. cũ
imponat̃. nulla nõ ẽ uenia. q̃
remedia sacerdot. ne uulnera
cõualescãt. ꝛ ne ulcera
Cum uul cautes. ꝛ alubr̃ p̃ursꝰ aug ad
fit. ut loc̃ illi humillime pe
nitencie semel in ecclia con
cedat. ne medicina uul. mul
tũ ꝑit. q̃tus. q̃ tanto magis
salubris ẽ. quo rari cõsequi
tur. Quis cũ audeat dñ dic.
quare huic hõi. q̃ p̃ penite
ciam p̃mã. ꝛ ut sic. ꝛ laq̃l
multarũ obligatꝰ. ad huc
uterũ pareꝛ. Origenes. quoq;
de hac sollepnu penitencia
q̃ p̃ gũcasq; cõmuniq; multi
gitur ait. Si nos aliq̃ culpa
martꝛ mouent. q̃ nõ mortime
morũ. ꝛ in blasphemia fidei.
h̃ in sermonũ ꝛ in magꝛ uitio
cõmittit. h̃ culpa semp reparari
potꝛ. ñ ine dicat aliq̃n debuisse
penitencia agere. h̃ nõ ita degra
uatis. cõmunis. Ingrauatis
enĩ cõmunis. semel in penite
cia cõcedit. loc̃ cõmunia. q̃ fre
quenti incurrũ. semp penitencia reperquir. ꝛ semp redimunt.
Cõmunia die pcã uenialia. ꝛ
forte mortalia q̃dã aliq̃l mul
grauia. q̃ hec̃ sepe cõmittunt.
ut frequẽ p̃penitencia redimãt.
h̃ degraui. cõmuniq; semel in
agit penitencia. sc̃. sollepnis. nã ꝛ
de illi tenet. nisi penitencia. sed
nõ sollepnis. q. ei miq̃ bis ecclie
ñ seruari. huc uoluntatis p̃bar qđ
nõ semel tm̃ h̃ frequenter pcã
Dimittant p̃ penitenciã.
Si ũ penitencia ñ semel tm̃
agat. h̃ frequẽ nasc̃. ꝛ ei fre
quenti mei uenia p̃stet. plu
bus locis testimoniis p̃bat. ut
ieiu aug. Sebeni q̃dã cõtra here
ticos. q̃ peccantibus p̃ baptm̃. se
aug mel tm̃ diebat utile ee pe
li. nitenciã. ita adhuc instat p̃sbr.
depe qm̃ sapiunt plus q. oportet. nõ
mugis. sobrie. sed ꝛ credentes mensurum.
dum. ꝛ si semel peccantibus post
bapm̃ ualeat penitencia. ñ tm̃
sepe peccantibus q̃dr̃ uta. Alio
quin remissio ad pcm̃ esset in
certa. dicũt enĩ q̃l nõ semp
peccanti. si semp redire posset.
dicit enĩ dñs in euangelio. ma
li si semp penitenti. sibi uenit.
ꝛ ei placet pcã. quib̃ semp p̃sta
est gra. Erratꝰ aut. Constat
enĩ ei multũ pcã displicere. q̃
semp p̃sto ẽ ea destruere. Si ea
amaret. nõ ita semp destrueret.
Jte ad macedoniũ. in tm̃ hominũ aug ad ma
uniq̃tas aliq̃n egredit. ut ꝛ cedoniũ.
p̃ pacta penitencia. p̃ alterꝰ
reconciliatione. ꝛ similia. ꝛ quo
ta cõmittant. ꝛ tm̃ ds fac̃ sup
tales curꝛ solem suũ. ꝛ mittit
tributor q. aurea cruc̃ lanci
sima munia ure. ac salutis.
q̃m usq; in ecclia eis locꝰ ille pe
nitencie ñ clauꝰ. ds enĩ sup
eos sue patiente nõ obmutuit.
ex quaz uno sigl nob̃ dicat.
dicere ure. in aliq̃d p̃sit ad
unã staturã. si mihi cura alle
cebralissime uoluptatis blandi
menta cõpsero. sume penite
do uehementiꝰ. uehementiꝰ precu
ancro. q. prunis si uberi floreo.
si metuis uno. si pauper largus

sultentauit. Si carnaue ardenti flagro. Quid ut̄m tu deliper-
ue huic ho dicat. mich ē illa
imposter. ꝑdere. uade saluꝰ huꝰ
uite. iniuriaꝝ tuaꝝ. uiuere. dicatur
dñs ea imanē facerlegaq; de
mnia. Jte. Johēs ēlosto. de repa
Johēs ēlos tomꝰ. racione lapsi. talis in crede. ta
lis ē. ꝙ hominē pietas dei. Sō
qm̄ spūs penitēcia. Si ei sine
simplicit̄ offat̄. eiā si ad tum
mū qlꝫ ꝓueniat malor. ri inde
m̄ uelit reim aduersus sua.
susceptꝰ libenꝰ ꝗplet. hūc aia
quinis ad poē reuocet stanū.
qđ ꝙ est adhuc ꝑstanci. ri eni
nenti. ī si nō ꝓnūr qlꝫ explē
omēm sanctificandi ordinē. qm
tulāc̄ꝫ tm. ri qm liber sm tpr
gestā. nō respūr penitenciā.
susceptꝰ ī tpm̄ n̄ praur qm
uis exigue cōuersionis ꝓdere
mercedē. Exemplis ī ꝑ hūc altrū
ꝑ. dauid cui ꝙ penitēcia adulti.
simul homicidij. uenia im
petrauit. tm̄ gsuꝰ ꝑ ea deuōc.
mppli enumeratiōne. qđ popli
multitudo ꝑstructa ostendit.
Amb in apologia dauid. Jllis aut̄ mirabile ē. q. magis
ferenti plebē. se obtulit duct.
crucē. ubi qđ sic. fuit mali ma
nime. ri in domū patris ruei.

Quo facto. nullam sacrificio di
nul iudicat̄ ē. q absolutioē esti
mabat̄ indign̄. n̄ mūdi sibi tulis
sua oblatiōne ꝓpria. sui pcti
ad ept̄ ē uenia. ei mortis offe
rendo se ꝙ plebis errore pcīa di
luerit. Jsti aliiq; pluribꝫ testi
moniis euidenter ostendit. ꝙ pe
nitencia n̄ semel im. ḡ sepul
a pāu surgē. sacra penitēcia
sepi agi. Voluntarie eiā pec
cantibꝫ nob ut aut apls. nō
relinquit̄ hostia ꝓpeccatis
sēa. qi semel im ꝑm opa
tur pati. n̄ relinquit̄ sēs
bapm̄. Relinquit̄ ū sēa pen
tencia. ricia. ideiacpl. ut Johēs
ēlostom̄ sup hūc locū ait. Dei Johēs ēlostomus.
endū mgđ qđ hic qdam gem
gunt. hoc uerbo occasione
penitēcia auferrel. qđ ꝙ penite
ntiam nō ualeat ꝓdesse ꝑ lap
sum surgē sēs. ri cio. ri de in
cepl. uel in penitēcia non ex
cludat. n̄ ꝓpriationē que
sepe fit ꝙ penitēcia. ḡ sēm
bapm̄ hostiā. qđ pbis pcīis
nō pōt penitere deum uere
nisi de omnib; penitear.

Hic ꝓdēs auctoritatib
Illar. erroꝝ cōmunitur.
qm̄ penitēcia sepul agenđ.

ri ꝙ eam alapsu peccantes frequē
tunge difficilē. ri in eisdē opinio
ei dicitur. q pluribꝫ vicibꝰ pecca
ri. affert. demo uē penitē. eisdē
demq; uenia a dño cōsequi pollē.
sine aliqua penitēcia. Qđ ī auctō
ritatib; astruere conant. cur
eni ffha. Nō iudicabit dñs bis.
in idipsū. uel ut alii intulerūt.
nō cōtinget duplex tribulatio.
Si g inquiūt illi aliq; sacdos
fuit cōfessus. unū deduob; uel
plibus pōt. ri de illo unitē tis
sibi alicdoti sanctificatione
expleuit cecī tacitus. nō ꝙ
illo pcō ampli iudicandꝰ ē.
de quo sacrificet. adhuc bnū
sacerdotū. q uice ī ecclia
gerit. Jdeoq; si de eo iterū
iudicetur. bis in idipm iudi
cat̄ dñs. Insurgit duplex tri
bulatio. Sī de his tm̄ oporteret
intelligi. q ꝑ lenitis supplī
cijs cōmutant̄ in bonum.
ri sic pleuant sup quos non
cōtinget duplex tribulatio.
Sī de his tm̄ oporteret intelli
gi. q plenarie supplicijs cōmu
tant̄ in bonū. ri sic pleuant
quos sup quos nō cōtinget
ī ante duplex tribulatio. Qu
si ū inū flagella dum
ozes. ideī ozes fiunt ut pha
rao. plenarie enim cōnoscit.
ur temporale supplicii sit
eis eīne pene minui. Vn
avb. Sīnus succensi ē inferu
re mō. ri ē. i. undicta ḥ inci
pier. tarderet usq; adeo tre
ma dispensatione. ḥ cōra illo
notandꝰ ē q dicit illud. nō
iudicabit dñs bis in idipm. ad
omnia ꝓtinē flagella. qua
qđ ḥ flagellis emendantur.
alij ḥ. in eternū pununtꝰ.
Quoq; modis flagella cōtingunt. ut ut utilia mēta
ꝓficientia dirigeant. ut rob. vel ad custodia uirtutū ne
superbia tempter. ut paulo. ī
adeo erigenda pcīa ut macie
lep. ut ad gloriā dī. ut de ceci
nato. ī ad minuū pene. ut
evadi. quamuis ḥ videat qđ
in inferno sequat̄. sēm illū.
Duplici cōtritione cōtrit eos.
Illa g auctoritas. nequā. nō
cogit nos sentire oīa. que
reparatur pununtꝰ. in ultiores
ideo puniendi. sīa ubi sup
eunde locū hoc dicat. Egyp
tios inebriatos adeo ꝑpe
ratos ꝓtritos. ne in eternum
punirentꝰ. nō ē in de omnib;

De uno nato primo rum.

Quis sup cantici nde mō nonus.

beda.

Jer de egypto et ruth helimel et sodomis.

intelligend gnaliter. Aut enim sic, Qd gen humanu dilumo sodomitos significet, egyptios mari, ruth helimel in hebreo pdicte scripte. Ideo rogabat pcem pmissa. ne meminit punire et, qm no iudicabit ds bis in dipm. Qm g punit sit p ea no punient. Aliqn mentit scriptura, qd nefas e dicere. Que sit intelligentia pmissor.

Attende lector hec verbis, ne cave ne de omibz gnaliter intelligas. Hoc debes in qm tpa flagella penitencie quam egerit credenti hebreo indicta, quia ei bene monstrauit. Et u respuit ds. Qz dicit q p repentale flagellu no castigauit, postea eternaliter puniant. Ibi obstendit agens defidei deprehensio in adulterio. q de collato. u ostendit lenia pcta. breui repentali supplicio purgari, magna u duriori eterno supplicio, reseruari in futuro. Sancl iam apparet qd illi deprehensi in adulterio non facte p eis. q dicit. ei q eis sibi reseruat. de alio pstari uenia p penitentia. Aliqn qp auctoritatel inducunt. Aut enim dns sup una culpa

tandu e adulti ut hoc breui pena puniant. ut fructuosa crucians eterno. Ideo respondem. dm ut omiu rex ita supplicat quop sicut mensurat. no pretenuit sententia iudicis, nec illi impeccatore reverende de hac pene auctoris potestate. magnu peccatu magnis duratuloz sit cruciatuz. Sicut u punitus sit ut alle q ch fuit male dicat. q in sabbo ligna collegit. tales postea ri punit. quia culpa leuis. presenti supplicio compensa sit. leuis enim culpa leuis supplicio compensat. Hoc facis unusquisq restat grauia pcta. ch punit grauu supplicio. in futuru punienda eterna. De quibz penitencia no agit. nec flagella. leuia u que hic pununtur leui pena. aliqn satisfactione peragere. qd in omni fieri no ambigit. cum in alio fiant ch sit ita. Sancl iam apparet qd illi deprehensi in adulterio non facte p eis. q dicit. ei q eis sibi reseruat. de alio pstari uenia p penitentia. Aliqn qp auctoritatel inducunt. Aut enim dns sup una culpa

Jeth.

rusp alia non plura. recendo curate ex parte coplur. et ex parte rebq arida. Cui ille qui p premii odit. abalisl uel sl corrigit. una eademq cultus ex parte coplur. et ex parte arida manet. Quia sic qda q cui qda uita relaxat. malisl grauit pdita. Sic anib. prima obstacula e quia no obluscat misereri ds. Seda p punitionel u ch fidel delit. pena sanct facer ut leuat. Ratione qp utuntur dicentes. Si hoc q unu pcm coheretur. alteri tacito. sanct sacro ne muleta alicdote exigeat. nuqd si pcm tacitu coheret sibi. ch ellit. p utroq a pena ponet. longe e h ratione et eccle cohabitudine. q p eode pcto. u recipit. nulli bis pena in pona. sunt g. alii paucu digna satisfactio. unde et pecuu delictu inde. Quom acti

Ad quem pert.

Ad hoc respondi prienda sunt pmissa. Pot sic. illud gregis. plures dns. no ad omnis uenia. h ad ego pcti desertione referendu e. ut ideo pars cuncta dicat spsum. quia ab actu et delectatione pal. et ante seruebat. nu cessat.

no q. cui uenia habeat. uocato p plurita illa tal communem q ab qp pcti reuocat. qz ex tonte gre di id credi nullat. ut uel sit paulat ad penitencia uenat. Ideo mm ades punitur. q duriu ex delectatione. actu pcti. manet sibi accumulasset tormentum. Si u ad indulgentia veat plurim relatum. cui glie sententie contrarie uidebat. Si enim pre unus seruo debia q qz primo no mulcetur. etia q dimilla sit replicate ad pena. multo magis que du sit dimilla pre odii tractui. ad penam reseruat pbant. Et si ille q arbit sue uoluntat obtinuit sit. no p mchare noua una. ut aut Aug. u penitear cui uenia unte. quom ad nouitate indulgentie quenat. q odit uenia te no deprim. Illd q qd ambi ant. ch fidel delit pena sanctifice. re. no de fide intelligat q credit in dm. h de colaenea delicti. de est cui fidel. cui pcti colaentia no subest. Ham cui delicti uenia. nemo intelligat. cui aliqn inimie pcm. cui no habet co lerenna. uti apls. Rich in colcul lum. h no mh ustificat su. Cui

28

Aug.

ugr flagellat qs p pcō cui nō
est cōsciul. si pacient fert pe
nā, humiliat amplectit. Cogi
tanl pcm se fatre hre. qñ in
telligit p ea puniri ado. pena
illa satisfacit uel euadit. aduh
aut qñ obtent de satisfactiõe
illa. si satisfactio nō fuit. uerū
imponenda ē. Si nō uel ipōenda
nō ē. satisfactio fuit uenā im
petrauit. Respondi p satisfactō
nē n sufficit. qua ille fructꝰ pe
nitencie dignos nō fecit. Est enī
satisfactō penitēcie ut aut ado.
pccatꝝ. aut p emendē. n suggestiõ
one. aut. aditū indulgēe. de.
simie q scribere cupiūt. n cupiat
talē unā macula corrige. imō
pa sacmenta sua helemosinas
frequentare nō cessāt. fructꝰ tñ
fit libi blanditiꝫ. qꝫ dñs ait. date
helemosinā. et ecce oīa munda
sūt uob. h enī q. inte pareat
nō intelligit. Multa enī fiūt quia
helemosinaꝫ q fiūt mō aduma
nū. nō solū q dat substantia ci
bum. uestem potū. uh modi. sed
etiā q dat uenā petēti. q amicū
pstat. q emendat uerbi. inquiē
potestas dat. l cohibet aliqua dis
cplina l cogit ut ei pcm dimit
tat. helemosinā dat. qa nīam
pstari multa enī bona pstant
inutil. qñ ea cōsiliantur mul
tis. Sz ea maxia ē q ecclesie di
mittūt. q. multoꝫ quotidiana pcca
untur. Multū enī magnū ē g
eum. ē benuolum. q multi ma
li ē sūt. Illū multo grandi. ut
tuū etiā inimicū diligas. et
q tibi malū uult. et tibi potest
facere semp bonū uelit facias q
q possis. Qd g dñs ait. date
helemosinā. et ecce oīa mun
da sūt uob. ita ne intellectum
sim. ut nō credendū sit pm
munda sūt oīa. si helemosinal
istal dederit. Quis nulle odi
nate helemosinā dare. a se
deber pmū magis. et eam s
primū dare. Est enī helemo
sina opus mie. et uerissimeq
dictum ē. miserere aie tue.
placens dō. Non g se fallant
qui p helemosinal fructuum
suoꝝ. et pene impunitatē se
emere existimāt. impcrisq
manentes. q ita dilexit. ut
in eis operarent uelari. Qm
ū diligit miquitatē. odit
animā suā. et q odit animā
suā. nō ē ei misericors. sz cru
delis. Diligendo quippe eā sedm
scīm. odit eam sedm dm.

Si g uult ei dare helemosi
nam suā. q qm sit munda.
odiat eā sedm scīm. et diligat
eā sedm dm. Hac helemosina
qm sibi hō primus deligit. mi
dante misericordia. adeoq actiuus xp̃i
aut. Quādare q unusquisq in mū
do enī mchs ē mundū. sz pol
luta sūt eoꝝ mentes et conscientia.
ut aut apls. Inquinati ū sūt
quos nō mundat fides. q credi
tur mente deq scīpsum ē. Qui
dans fide cuda eoꝝ. Synerista
helemosinas q fiunt destructi
bus ūtē. respuere et uidēt.
Hꝫ inquid oportuit facē. et
iudiciū. et caritatē dī. illa ū
obmittē. i. helemosinal fruc
tuū retinere. Ado. his dat in
telligi. q. in pcō manēt p
manentes. et si helemosinas
largas faciant. nō tamē p eas
satisfaciūt. quia in admare
agūt. dū a se nō mouent.
Nec ppria dē helemosina.
tale op dū sibi tpi crudeles
existunt. nō placentes dō. Ita
utrum dicenda ē. illa satisfac
tio pcī. qm qs ex usu p
uno pcō. dū p durat et alid.
qui mchs possit remanere et ora
re. et alia bona agere. n in eis

renocet apō. Si aliquādo
cōuersus tacitū pcm sacdoti
suo cōfitet. deuotq imponen
da ē satisfactio. qua de pmo
nō satisfecit. Sedm quosdam fiunt
multa dā tam satisfactio.
quidē sunt satisfactio.
sz in fructuosa. dū inpō alio
cōsulitur. pcipue aut ei fructꝰ
metuit. pcipit. quē. cui pcī alti
penditur. Hic enī unusq dmnr
tuus pcm. et satisfactō pce
dens unusquisq. q fuit mortua.
sic baps illa q fuerit accedēs.
tue pmā ualet. cōfectō ante
recedit penitencia. cuiusq
opinionis mutationē animi
tatem induxit. Aut enī ado.
pui ē credē. et sua fides sz
tulat. ut ei gia p inhominē
destruēt mala. pona etiā re
muner bona. et ei destruit
qd sui nō inuenit. diligit
bonū. qd impecabile planauit
Jer xxxi. Si quādo me pcī
multa quēqm facē aliq opa
tusta. nō ē ei unusq ds. ut
ppr multa mala obliuiscat
paucoꝝ bonoꝝ. sz faciet ei
mete. ut eorum aggregare.
q m bona sua seminauit. Sz
hꝫ dcā intelligim de illo qui

VTL_00689_01_0031.jpg

in caritate quoda tpr bona fa
cit. ibon' ē. Alio ū tpr malē,
multa pcā fecit. nō g̃ intelli
gend' ē, cū int' multa peccata,
usta opa fecisse, quasi simul
eodemq; tpi pcā fecit, usta
opa, h; diuersis temporibz utrq;
egisse. Justi enī bon' solet; quāda
bona facere. nī semmalle mīa
dicēt bona. Destructis g̃ malis
p̄ opa bona cōmissis p̄ta bo
na incaritate, s. fcā. q̄ sequnia
mala mortificauāt penitētia
de illis malis habita, iustificā
tur. remunant'. vñ apls.

In epīa ad ebreos ggg

Jacientes fundamtū penitētie,
ab opibz mortuis, opa mortuis.
Opa mortua nominat. p̄ta
bona significat, q̄ appt̄ pcīm enīt
mortua, qa hīs q̄ peccando p̄ta
bona perdita fecerīt. h; sicut pec
cando fiunt irrita. ita p penī
tentiā renouant, ad priū
statū p̄dē incipiūt. Simi
lit' illd' bonū amat dns, qđ pla
cuit inpeccante nullo. s. qui
p̄ illud bonū placuit, nō simul
peccauit, bene agaul egerit.
qa talis hominis opus, nō dili
geret dns, ad remunerationem
por' i accipi. de bonis opibz q̄
ab aliq̄ fuit dū malus ē, repō

Aug' in lib' de penitēcia,

mortalu p̄sistit, nī adiēp'. ut usq;
ad finē. q̄ dicunt remunerari ad
nō dari oblīuiom, nī qa p̄ficiē
aduīā etnā obtinēdā. h; ad tole
rabiliul gentem iudiū suppliciū
leniendū, sic de fide catholica
q̄ sine caritate habent. aut dvb.

Aug' in de penī.

"Si q̄s nō habēt caritatē q̄ gener
ad unitatē ip̄e ecclie pertinet,
quo cetia omnes, malaq; scelera
mare cōsueuit, nec ꝑ̄m neget,
patet tribulatione, tunc ꝑ eam
one, ut flāma, ut bestia, et ꝑ̄m
crucē timore gehenne, nullo
m̄o ista culpanda sē uno. ih lau
danda ē patientia. sō enī dicē
potimus, melius ei fuisse, ut ꝑ̄m
negando mchi hoc paterent, que
passis ē cōferendo, h; estimand' ē
forsitte tolerabiliul ei futurum
iudiciū. q̄. si ꝑ̄m negando mchi
hoc, peteret. vñ illi q̄d aut apls.
Si iudicio carnē meū ita ut ar
deam, caritatē aut nō habeā.
mchi m̄ p̄dest. sic mchi p̄dē intelli
gnē ad regnū obtinendū nī ex
trem tolerabiliul supplicio
subeūdū, iusta. h; appt̄ caritā
tē dā sē ei sine q̄ m nob nō p̄
ē uera penitencia, qm̄ in bo
nis carnis dei est. q̄ tolerat p̄
omnia, stringit dcōz finia ut
alia addat;

Ex his ostenditur bona que
sine caritate fiunt, p̄dē ad
tolerabiliorē pena sentiendam,
h; nō adiuta obtinendā. Illa i
qui in caritate q̄sq; fac. sic pena
p̄ laps' suos nec exsurgerent
nō ē immemora dī. Ezechiel
die. Si autē se ulla' iustitia.
receperit meq̄ratē. nēq̄ uiuet.
Omīs iustitie ei quas fecerat, nō
recordabunt. in pcō suo morietur
in ea erit immemoria iustitie q̄s
fecerit. In cuius loci exp̄sitione
ggreg' ait, h' nob magne con
siderand' ē, q̄ cū mala cōmuta
mus, sine causa admemoriā tm̄
acta bona reuocam. qa nīp̄ p
tracione malor, nulla debet
ē fiducia priorū bonor. In
telligendū ē hic aduīā perpe
tuā, p̄tita bona nō dare si
dicam. sic ad mortē, aliqn
p̄missē auctoritate dvb obtina
ret. bona g̃ sine caritate
fcā. q̄ cōmutatur mortal cul
pa. qm̄ nō deleat sequl penitē
cia, ad sentiam mercedis pene
p̄ficiunt nō adiute fructum.
Alias induceret auctoritas
cc eos qui dīt de uno pcō p̄

cc

Sententia agi. Alteri tacito,
aut arbitrio alui ē relīq̄

30

Aug' in lib' de penī.

sū q̄ asserūt de uno crimine pe
nitentiā agi. sic uenia p̄stari.
alio in delectacōe retento. ut p
cōfessionē nō expolito. q̄ nō modo
p̄missis auctoritatib; cōstitant.
h; sibi contrarii. dic enī dvb. Sunt
plures quos penitet peccasse.
h; tam omīno seruantes q̄dam in
quib; delectant, nō attendentes
dnm simul mutū, surdū a de
monio ubassē. p̄ h; docet nos nū
qm̄ nī de omīb; sanari. Si enim
nellet pcā exparte reseruari,
habentē sepē demonia p̄sentē
tiunt. vñ. exp̄sitis. Expulsus aut
sepē ut omia cmuna simul ejec
ta docent. legionē a demonū
alio eiici. nullū relīq̄d de oīb;
q̄ ubitum possidet. ostendēs q̄d
si enim pcā sint mille. opa
ret de omīb; penitē. sīmq̄d
aliquē sanatur dns. quē non
omino ubauit. totū enī homi
nē sanatur instabilē. q̄ q̄ accipit
ab omī infirmitate. tm̄am ab
omī cōtagione indicant penitē
tē oportē simul dolere de oī cri
ne. Scio enī dnm immeritū oīm
cmnolo. cuiom g̃ q̄ emen reser
uat. de alio recepit uenā. sine
quo. nemo umq̄m uiuent gratā.
hostis enī dei ē. dū ostendit p̄sente

ramꝰ. Queda enī impietaſ infidelitaſ ē. abſolo q̄ cultuſ ē. ruſticitaſ ē. dimidiū ſgnare uenia. Jam enī ſuā uera penitēcia uruenter grām. penitēcia enī uera ad bapīm purificāt̄ conetur ducē. Recte enī penitenſ q̄cūq; ſcelꝰ p̄ purificatiō nē cōtrahꝫ, oportet ſalte ut abluat lacrimis mētis. Si ſanctus ſit ē. enī mentis dolore oculi nō declinat̄. ſi ſcias ſe culpabilē dū. q̄ deflet dāpna tēpli. ut marē amici ſui. ydolatē pcī nō oſtendit inlacrimis. Quē g̃ penitet. omīno penitet. Jnē penitentes. ſi uere eſſe penitētes. nō eſſe uidentes. mutare uitā recōciliatiōnū. dī. Penitentia agit genua flectit. rudes ſimbolū. pacientiam dei. Si penitētia agit. penitet. ſi nō penitet. nō penitēs eſt. Si g̃ penitet. cur facit que male facit. Si facile penitet nolit facē. Si adhuc facit. certe nō eſt penitēs. Jnē Jnnocentius amonentis tibi mōſt. ne fallas. penitentiā laicor. aīaſ decipi. ſumitur. ſi p̄ hīs pacificatur. fallam aut penitētia ē cōſtat. ē ſpāl pluribꝰ de uno ſolo penitētia agitur. ſ. eū ſic agit de uno. ut ñ diſcedat ab alio.

Reperit deuota penitēcia

Ꝛ premittit. p ſpicua ꝺ addit. fit nouella ꝺ penitēcie. ⁊ ſanctificationis. Illa enī uera penitēcia ē q̄ illa ſola tuē. q̄ ſcelꝰ aut gerit. q̄ odium cōmuni ēmuni. cōmittenda cū deſiderio ſanctificandi auferē. Judas enī penituit ſe legitur. ſin allocutione ueme. quia talu penitēcia nō ſanauit. ōm. Vñ ieſt. Nichi in p̄ſtur egſt ſe penitēcia. p̄quā ſcelꝰ amittere nō potuit. Si q̄ſ ſit ſic peccat utrēm. ut emendare ualeat q. peccauit. poſt ei dimittit. Si m aut̄ p̄manet aqa ſtructa uoce aſſumit penitēcia. Jꝫ eſt q. de eo dicit. oratio el fiat in pcm. ut nō ſolū emendare nequeat. pdīcit. nebſt. hꝫ p̄ homicidij ſcelꝰ addidit. Caue qualit̄ intelligas illā. Vt emendare ualeat q. peccauit. nē. ſi nō enī emendatō hic intelligenda ē. rei dempte rāōnſatio. ⁊ delicti exprobratō. ⁊ abhominatō cū ſanctis dīm. deliḋo. demit enī multe qui alicui q. reſtituere nō ualet. ut ocīm. t unam. t ymnidi. nīſi ſi penituit pcī cū amaro. ōdigne ſanctificationis uenia hē. hoc nō q̄libꝫ patet.

31

quī rē alienā multe abſtulit. q̄m reddē poſt de illo pcō penit. aduenit cōſequi. ñ reſtituat ablatā. Quā diu enī rel. q̄ſ q̄m pcm ē. nō redditꝫ ſi reddi poſt. nō agitur penitēcia ſi fugit. de tribꝰ q̄ impenitentia cōſiſtit p̄ſertim aut̄ penitēcie tanda ſtria obſeruanda ſit. ſ. cōpūctio cordis. cōfeſſio oris. ſanctificatio operis. Vñ Joſīl ol. mutēū. Jſcito penitētia. cogit peccatū omīa ulcīſci ſtrē. in corde ei cōtritio. in ore ei cōfeſſio. in ope tota humilitas. Hꝫ eſt fructifera penitēcia. ut ſit triplex modꝰ dñm offendim. ſ. corde. ore. manu. uel tribus ſanctis. Dñs enī uel pcī differentē. ut ante deū. ſit in corde. ⁊ in fōne. ⁊ cōſuetudine. aut ubi tamē uel martel. una quaſi in domo. ſ. ecclīa de cōfeſſorū. ⁊ libris. Nā q̄ plata rā cēt pauſ. cum in fōne p̄cedit. ſollicitudo. ſcia cū male cōſuetudinē tāq̄ mole p̄mitat animꝫ. ⁊ ingrie deſtruat. clipeo armaturꝫ q̄ſi uelpulchro ⁊ tam puro. Hꝫ ſit rā genera martiū. q̄ dīm legit. ſuſcitauit. huic igit̄ plici morbo. plici remedio occurrit. cōtritione. cōfeſſione. ſatiſfactiōe. Cōpūctio nob cōmēdatur in. Semper corda uīa nō uestimēta uīa. Cōfeſſio in. Juſtꝰ in principio ſermonis accuſator ē ſui. Vere enī cōfitet q̄ ſe accuſat. q̄ precēdo malū ē p̄uenit. ⁊ in. Effundere coram illo corda uīa. ꝛ in. Cōfitemini alterutrū pcā uīa. Satiſfactio aut̄ ē p̄pit. ꝛ in. facite dignos fructus penitēcie. ſ. ut ſcdm q̄ſtitē. ⁊ q̄ntitatē culpe. ſic q̄ſtus ⁊ q̄ntus pene. nō enī par deber ē fructꝰ bon operis. ꝺ qui nichil mꝰ peccauit. nec q̄ gauſus cecidit. Loco ꝺiſcretio penitentia ualde ē necēſſaria. ut illa ḡar q̄ abſq; tradit dicens. Cōſidera qui alium ēmuſ. in loco. in p̄ſ. implemēta. in materiā. plone. q̄lis ſi facie reparatiōe. ⁊ impius uniꝰ multiplex ſpecialit̄. Jpse ter enī penit̄ ſatiſfactionē. ſcdm excellentiā ſui ſtat. ⁊ offitij. uel ſcdm mōd mētis. ñ modo ogſtus. ⁊ qualit̄ utrūq; agit. ſi in loco ſacro. ſi in p̄ſ. matrōnu cōſtituto. ut ſuī teſtimonio. ⁊ tēpora ieunij. Conſidera q̄uis pleuenit. deflent q. pleuit

Lecta, ſup Matth.

Jnnocentius p̄p.

dug. ⁊ lu. de penitencia.

q̄ aſſeſtenda ſint.

VTL_00689_01_0033.jpg

peccauit; ꝛ quitꝰ ꝓcuꝝit; ꝛ quita uictuꝝ fuit unpugnaꝛe. Suꝫ eꝝ qui nō ſolū nō uincunt, ꝫ ꝓꝛ ſe ulc̄ offerūt, nō expectant tēptacio nē. ꝫ ꝓuenit uoluptatē, ꝙ ꝓte fecit quā multiplici actione utꝰ delectabilit̄ peccauit. Omnis ita uaricat cōfitenda ē. ꝛ deflenda ē, ut eī cognouīt q̄ peccin ē; ita ī uenīat dn̄ ꝓpitiꝰ. etiā cognoſcendo augmentū pecī, mueneat cuī etatis fuit, cuī ſapiencie ordinis, īmaꝛe mūdꝰ ſi ultis, ꝛ ſentiat modū omnis, ꝓgrauī lacrimis omnē q̄ratē unꝰ, deflear ut uirtutē qua unq̄m caruit.

Volendo ē eū nō ſolū q̄ peccauit, ꝫ q̄ ſe uirtute ꝓfuit ꝛ deflet ꝛ. q̄m offendēdo mundo fīo ē omnū reꝝ. Jugit̄ gemit. q̄ plenaꝝ utute uirꝰ dn̄ omnino nō unuit. Jn ꝫ eū q̄ſq; peccauit fit culpabilis. quo ē d̄o acceptior. Jdo emendat peccauit. q̄ oī bono habundauit. Illo ī ꝛ offendēdo uno. fīo ē omnū reꝝ. quia omnē ututē partē detrimenti. abuno uitio. ponat ſe omino in iudicio. ꝛ ꝓteſtare ſacdotī. Iudicil ſui reſeruāt ſibi. ut omnia ea ubeniat pariꝰ fit facere. ꝓ recipienda uita aīe. q̄ facēt ꝓ euitanda aīe mōte. ꝛ hoc eū delidio. quia uita recuperat in finitū. Cū gaudio eū facere debet. imortal futuruꝝ q̄ fecit ꝓ offenda mōte mauitur. Sēp deſpect dn̄. offeat d̄o mentem. ꝛ cordis cōfessionē. Deinde ꝛq; ꝓ depoſitione. nūc q. offert. ſe curꝰ offat. Reſpexit dn̄s ad abel tradmina eius. Jnuidiuo ꝫ cordis cōfessiōe ꝫ helemoſina. tribuentis. n desiderandū ē q̄nū. ſed qua inte q̄ affectione dat q̄ poſt. & ꝫ ſua pcā redimere uult tēpalīū oblatione ꝓ ius offat mentē. Caueat ne ductus uecordia. daudat apud ſe cōfessionē. ut duīs dubitil. uelut ſacerdotij manifestare. Quidam eū um celat. q̄ alij manifestanda cōſeruat. q̄d ē ſe laudare. ꝛ adp̄ poſſim rendē. ꝛ ſemp uenia carere. ad q̄m ꝓfuturꝰ putat ꝓuenire. paucat ī. ne ꝓfuꝰ ad dominū corp̄ accedat. q̄m cōfitet bona cōſcientia. ꝛ deleat q̄d nō dīl audeat sumē. ꝛ q̄ multū deliberat abū ſalutē. Cōſulent ī ſe aliquis. a ſpūs culꝰ ſcī. q̄ ꝓfectū unde cōſequi remissionis grām. Jſti sunt

digni fructus penitēcie. animā captuā ela q̄uit. ꝛ uiuificare ſeruauit. ꝛ inſtu. Queat alia fructus dignos. ꝛ ſi nō dignos penitencie. Suꝫ eī digni fructus uirtutū. q̄ nō ſufficiūt penitentiy ſententia eī grauiores poſtulat. ut doleat ingemuiy moriuus. an pereat uitam. Ex his ostendit q̄ ſuī digni fructꝰ penitēcie. q̄ty uera ſatisfactō expleō. ꝛq; nō omnis digni fructus. ſī digni fructus penitēcie. Qd de illa penitencia intelligit. q̄ maior ē omnī. Jſtō eī ſufficiūt grauit delinq̄ntiy. q̄ſufficiūt mīnī ꝛ parū peccantiy. Qd ſit falſa ſatisfactio. ꝛ hīc ſuī digni fructꝰ penitēcie. ne uera ſatisfactō uā ī digni fructus ſī. ꝛ falſa ſatisfactō. i. falſa penitencia.

66. Vñ gregoꝝ. falſas penitēcias dicit. q̄ nō ſecōm auctoritatē ſcōꝝ. ꝙualitate cōmunī imponūtur. Jdeꝫ immulet ꝛ negociatores. ꝛ alie offō dedit. q̄d tm ꝓpō celeri nō poſſit. Si culpis grauio rib; irretitus. ad penitēcia uenit ꝛ q̄ bona alīus munīe detinet. ꝛ qui oduī in corde gerit. reus eſt. ſe uerū penitēcia n poſſe ꝙ agere. n negotiū relinquat. ꝛ oſtiū deſerat. ꝛ odiū ꝙcorde dimittat. ꝛ bona q̄ iniuſte abſtulit restituat. nec tm deſpet. inuim q̄d boni facē poſſe. habemur ut faciat. ut ds cor illi illustret ad penitēciā. Cū ſit penitēcia uindex. ꝛ ſeuior deuitꝰ ꝓ miſſa facil apparet. q̄ſit uerū ꝛ q̄ ſit falſa. describit

Actionib; penitencie.

Credēdū ē unicuiq; ad ſalutē. q̄d ſine modis agit penitēcia an bapt̄m. ſi deposita p̄cīs ꝓ bapt̄m. degrauiy q̄ ꝓ ea cōmittit. Est ī penitēcia uenialiū cotidiana. q̄ ī humilitꝰ ē ꝙfecta. Vñ adit. Credēdū ē actionē penitēcie. q̄ mecū uīa eruditio recognoscit. Vna ē q̄ nouum hominē parit. dolere ꝓ bapt̄m omnīū p̄teritoꝝ. fiat ablutio p̄teritoꝝ. quia nullus ſine uoluntatis arbit̄. n penitet eū uetꝰ uitę nouā inchoare poſſe. à qua paruuli ſunt mundi. cū baptizantur. q̄a nō dū poſſūt uti libo arbitrio. quibꝰ tm ad remissionē originalis pecī. ꝓdeſt eoꝝ fides. a quibꝰ obtinetur dīm ē actus penitēcie ꝓ bapt̄m. q̄ ꝓ illis peccatis fit. q̄ legis decalogi ꝓ

duc ad felicitatē.

net. Agit ꝙ habes penitentiā. an baptm. depcūl dubiū, ita ut ī baptizent hic petr aut. Agite penitentiā. i baptizet unusq; ūrm in nōie dñi. tc. Agit ī penitentiā. ꝙ baptm ita peccā uerit. ut ex communicari recipi reconciliari meruit. Et ī penitentia bonaꝝ ihumiliū fidelium pene cotidiana. in q̄ peccata rūdm dicimus. dimitte nob. de nrā. tc. Nec ea nob dimitti uolumꝰ. q̄ dimissa in baptīs no dubitam. ꝙ illa q̄ humane fragilitati qm uix parua in ēbra sunt repent subrepūt. quasi collecta contra nos fluc. ita nos quotidie. oppmūt. sic unū aliqđ gndē pccm. Qđ enī interest ad naufragiū. an uno gndi fluctu nauis aggrauet. robur uasis aut pauci de latum subrepēs aqua inserendo. gndi pccm. ꝙ negligentiā culpa impleat. Ideo iēiunium ihelemosine. orationes irrigulent. ꝙ cotidianis.

Pet in actib. apl̄us.

Qđ multi rudes quotidie unus de latum subrepēs aqua inserendo.

Aug in ench.

De sanctificatione quenalium, ne aut quenalibus sanctificatio sit sufficiens. Aug mendum ita intelligi in ench. de cotidianis quibus ꝙ pcōr. sūm quibus ꝙ uita nō ducunt. cotidiana oīo fideliū sanctificat. Cum enī dicit. pat̄ nr̄ q̄ es in celis. de ler omnino ꝙ oīo mundana cotidiana pcā deleri. a quibus uita fideliū ī seculo ducit. ꝙ penitendo immeli cōmutata discedit. Si uero dr̄. dimitte nob debita nra. ita utiq; dicat. sic et nos dimittimus debitoribus nr̄is. sic tiet q. dr̄. quia ī ipā helemosina ē uenia. ignoscē omnino uenia perennis. Et hui alicui pmittit. ita sicut ē intelligē. q̄ quenalibus sic exhibenda sanctificatio. Scribit enī dnica causa cū uenisset ad q. ihelemosinā. sic ēm ut prodat cōfessio. aliqntula. ī addat cōfessio. ꝙ adhīr facultas de qua cōfessione ꝙ ea retribuit. ꝙ Giuscly. ī pcōr. ꝙ ī misericordia ad hibenda. sic. sed multos uehemēt. atq; diutius. Ita ut aut ad. ad agendam penitentiā. nō sufficiāt. macies mēbroꝝ. cōmutata. in malos habitꝰ. recedē. n. de hui q̄ta

Aug li. de penitentia.

sūt sanctificatī dūs ꝙ penitētie dolore. ꝙ humilitatis gemitum. ꝙ cōfessionis cordis sacrificiū. eo operantibus helemosinis. Cū ꝙ nō minus querenda. ꝙ mīs an sine cōfessione dimittē pccm. Nec erit questio multiplex. primo enī queritur. utrū ab aliq̄ sanctificatione. aut sine cōfessione. ꝙ sola cordis cōfessione pccm alicui dimittat. Deinde an aliqn sufficiat cōfiteri deo. sine sacdote. tm̄ an alicui fideli tm̄ uideat cōfessio. Inuenī enī ī docti diuersa sentire inueniunt. quia sic hui uarie ac pene dnīa tradidit se uidēt. doctores. dicūt enim. qđ sūm cōfessione aut. sanctificatione opis. nemīe apōco mundari. ꝙ tempꝰ illa faciendi hiūt. Alii ī nuce aut cōfessionē. sanctificationē. in cordis contritione pccm dimitti adeo. sūm uotū cōfitendi habeat.

Psal monit. Vni ego dixi cōfitebor ad uersus me iniusticiā meā. tc. Qđ ex ponēt confessio dei aut. dixi. i. deliberau. apd me. q. cōfitebor. tm remittit. Magna pietas dei. q. ad solam confessionē pccm dimisserit. Nouū enī ꝙ operationē indicat. hre aūt. Nodū enunciat. ps nunc se. pnūciat. ideo dnūtur. qa h̄ opm dicē. qđam in pnūciatione cōis corde. Nodū ē uoce. ut hō audiat cōfessionē. ideo audiri. Sacrificium dō spūs tribulat. tc. Audi ī legitur. Quacūq; hora peccator gemuerit ingemuerit. mīa dei mēmeuit. Nō dicit aut cōfessus fuit. ꝙ conuersus ingemuit. uīt deꝰ intelligi. q. ī aut tacuit. nemā mīa dei cōsequit. hic ī ps illi quib; dñs p̄cepit. ut ostenderet se sacdotib; meritē. in templm ad sacdotes ueniret mandati fidē. Et quo mittunt. qđ in templm sacdotib; cōa mīa agam. i. pccā cōfitear. alep pccā mīa dimittit. Azar ī nō fui dem numero ē adiect. ī potius admissa fuisse. ꝙ mīa fuisse. ꝙ dimittat unusq;. ut ostendatur sacrificio aie. pcōr cōfessionē. Ihesus enī pcōr cōfessi. ī fuisse. Salomon. qua amantissimo uelut q̄dē ē pro cōfessio. sullus ꝙ cōfitetur ī resuscitat. Ihesus ī fuisse. ī q̄ apōco soluit. qui pccm mee anime ē. q̄ ut ē una culpe. ita cui una ds ē. hui alicui ꝙ pu

rius augustinus, ꝓbat ante cōfessionē, t̄ satisfactionē sola cōpunctiōe pcm dimitti. Qd̄ q̄ negāt, cat decimare labōrant; nec ī ui hui⁹ sententiae depōnē-tiue opinionis assertōes' auctōr. testimonia mduere. Audi eū dīc ꝓphetam, dicentem mq̄ tuel mal⁹ ut ultiscāt apōcō. ī fuit. Jē amb. ho⁹ pōt qualēm ultiscentis apōcō. ī fuit pcm ante cōfessiū. Jē cōfessio amāte labāt aām. ꝛ aḡit penitentiā. Cōfessio ipō salutē tribuit, quia nō mētur ultiscari, q̄ multa sua pcm nō nulr cōfitent. Illa cōfessio nos labāt. q̄ fit ꝺ penitentia, penitētia uera ē cordis dolor, ꝛ amaritudo aiē ꝓ malis q̄ quis⁹ cōmisit. Jē iohēs. ho ꝓ q̄lēm grām dī accipe. ī purgatul fuit abomi pcō. ꝓ penitētiae cōfessionē ꝓ bapm. Jē aug⁹, agite penitētiā qualē agitur m ecclia. Nemo dicat s occulte ago. apud dm ago. nouit dō q̄ in cuolebā, qua manꝺe ago. Ergo siue cū dōm ē. Q. adiutul meū. ꝛ soluta erūt ꝛ in celo. Ergo sine cā. clauel celi date sunt. Fruſtram uerbū dī. Job dicit. Si erubuj in cōspectu ꝓpli pcā mea cōfiti. Jē amb. ve malis ē culpa q̄. sequit ꝓfessio delictor. Jē aug⁹. Supra illū nō ablabeat me ꝓfundū. neq; urgeat sup me puteus os suū. Pute ē ꝓfunditas multitudis, in⁹ si cecidis, nō claudet sup te os suū. sino claudis os tuū. cōfitē dō. ꝛ dic. dep simdis clamau ad te dne. ī. ꝛ tu absolui. Claudis sup illū q̄ mpsumdo cōtēpnit aquo meruo. uelut abeo q̄ nō sit. perit cōfessio. Jē mul⁹ debuit grauiat pene acceptuenā. in q̄lēcūq; rīi longe muatē q̄. debeat solui pena. Jra eū mpnit adeo langues in sententia dei. ut ī relinq̄t uitia dulcipline. Jē ihēs. Q. pcm ē plangit delicta ꝓpria. ꝛ ꝓpli. ingrediat ecclīam. deq; ap⁹ pcm fuat egressiui. ꝛ damnat in sacco. ut ꝓpria delicta ꝓ q̄s dm offendat, unte auste ritate cōpensēt. Nil alijs q̄ auctoritate nituntur asserere, sine cōfessione uocis. ꝛ alq̄ solutione pene nemine apec caro mundari. Cui sententie

Quoꝝ cōsentiendū sit.

Quid q̄ sit hui⁹ sentiendū. Quid tenendū. Dane dici pōt

Amb.

Jer. sī mala chia.

dug⁹ in li. de penitētia.

qd̄ sine cui⁹ cōfessione ꝛ solutiōe pene eternal. pcm delenꝺ. pcō trictionē ꝛ humiliatiē credit. eq̄uo eū ꝓponit inter cōpicta se cōfessiū. dō dimittit. quia ubi ē cōfessio credit. ꝛ ubi ō oral. ꝓ q̄m aīa inūul mundat a macula. ꝛ cogitatiō pcōi cōmitti. ꝛ debitū eīne mortis relaxat. Jta g. q̄ sup⁹ dā sūt. deo cōfessione ꝓpenitētia. ꝛ ad cōfessionē credit. ꝛ ad mul⁹ pēna retenda sūt hic ds aut. Quod nulr dicit uenā cōsequi. ī pul⁹ q̄ntulācūq; pcī soluerit pēnā. Vel eternā pena accipienda sūt. ꝛ ad cōtēnentel ul negligentel retenda. Sic illa Nemo dic occulte ago. ꝛ c. ho nulli eū nuda pcā cōfiteri negligui. sed erubescē, nec ī meretrīs nutrificari. Sic eīm ꝓpta ē nobis nuda penitētia. ma ꝛ oral cōfessio. ꝛ eternā satisfactio. si adsit facultas. Vñ ī nue penitēs ē. q̄ cōfessionis uocē nō hr. ꝛ hic pcī ꝛ remissio mutul dī ē. ita penitētia ad cōfessionē ꝓ q̄m pcm deleri. nō pōt ee ī actu. Vñ aug⁹ ait. Jam mquit dnūs spē sci hr q̄ cōfiteꝛ. et penitet. qa nō pōt ee cōfessio peccati. ꝛ pnūtio hoīs eternā cū eū audiet libi q̄s. ꝛ dispice. sin dona spē si nō ē. Oportet g. penitentē cōfiteꝛ. si tempꝰ habeat. ꝛ sī anteqūm fiat cōfessio. nisi si nouū sit mandē ꝓfiteꝛ ei remissio. Sufficit deo soli

Jam sēm questionē cōfiteꝛ. auctoritatib⁹ ꝓbat q̄ sufficiat. aut uelim inspiciam si. utrum sufficiat pecca cōfiteꝛ soli deo an oporteat cōfiteꝛ sacerdoti. Quibus da utrum ē sufficiē si soli dō fiat cōfessio. sin audito sacerdotali. ꝛ cōfessione eccle q̄ dō chē. Dixi cōfitebor dño ꝛ tu remisisti. ī. Nō aut sacerdoti. sed remisisti ī ipi pcm dic. Jē amb. Ideo fleuit petr. qa culpa ubiq; erat. Ho⁹ inuenio q̄ dixerit. inuenio q̄ fleuit. lacrimas ei lego. satisfactionē nō lego. q̄ defendi nō pōt. ablui pōt. lauit lacrimas delictū. q̄ uoce pudet ē cōfiteꝛ. uidens fleuit cōsolat. ꝛ uerecundie. Jh rō erat mgrm dic epc. Jē iohēs chrisostom. Nō ubi dico ut te ꝓdas in publicū. neq; ap⁹ aliol te accusel. si obedire uolo te ꝓphē dicenti. Revela uiam tuā ante dm. ꝛ tua cōfitē peccata. ap⁹ uerū in quoꝝ.

auctoritatib⁹ ꝓbat q̄ sufficiat.

amb⁹ sup⁹ luce.

Johēs chrisost⁹ sup⁹ epīam ad ebreos.

chor cū cante delecta tua pronūcia. nō lingua. ḡ obliuione memoria. cito deuiā ḡa te miām posse obtegi. Exhalmerel̄ pecā tua mulcere cōmune. nullū malū absq; gemitu. meminde teneb. Item. pecā tua dicam. ut deleat illa. ḡ si cōfundit aliē dicē. dicito en. confido in aiā tua. nō dico ut cōfiteat ea. cū seruo tuo. ut ē ppbret. dicito deo q̄ oret ea. sic enī fili dñi. ignoret ea. cū faciebat ea. filio erat. cū admittēt ea. agnoueret. sic q̄d ea multa ex re cognoscere. peccare nō erubuit. et cōfiteri nō erubescit. dicito hec ita. ut ea alia reḡem habeat. dicito ingemuisse. et lacrimasse. Jn corde tepa ti. pecā tua. Spō gla pecā tua. lacrime tue. Jre pentē. Illi quoq; pecā humanā nouerā ignorā. et absq; cōscia. ñ absq; publicata. si ea cōfiteā. et emendare voluerint. dñm qui habet testē. ppm iha beant. si punitore. q̄ si ipi iudices fiant. ruetur sue mq̄ruat ultionē. ḡ nisi voluerint ñ penā leuissime mādationis ḡ erāt. ē poralib; penis minuebr. erna supplicia. et la

Prosp

crimis ḡ rem cordis cōtritione cōfluentib; restinguet ei nr ignis incendia. et in fm. facili dñs libi ille placabit. q̄ aut ppriis cōfessionib; eni gdūt. aut nescientib; aliis. ipi. nisi voluntarie ecclie communionis sentencia ferūt. et abalienati cui minus debat nō aliō ḡ ostēdo separata ut am sua. quali manna plangit. certa q. recōciliari sibi efficiēt penitēcie fructib; adō n solū amissa recipiāt. ḡ et ḡ supne curiis gaudia recipiant. Jnā auctoritatib; inuitur. q̄ sufficiē cōtendunt dō cōfici. pecā sua sacerdote. Dicit enī q. sāḡl nmen deregi culpā suā apud hominē ne mādē ob probria habeantur. uelut alij sub exemplo ad pecm accendant. et nō tacent hominū reuelet dō. cōfitēte uenia. Qd nō iuste fiat soli dō cōfici si temp̄ adsit.

Sed q. sacdos cōfiteri o portear. nō solū illa auctoritate iacobi. Cōfitemini al terutrū pecā uā. et. ḡ ena alior plurib; testimoniis

Aug. pbat. dic enī actor. Judicet hō se ppm uoluntate dñi por. et meliꝰ cōstabit in melius sue ca tam ñ potit. ppr uoluntatem a dño iudicet. et ei nisi qualit se uerissime medicine. ḡ in utilissime sententia uenat ad auxiliū. q̄s illa claues ecclie ministrant. tāq̄m bñ dā medicinā. ḡ fili. macnos. ordine custodiā. a ppositi sacdotes. accipiat facultatē uel siue modū. in ostendā sacdotio cōsulat̄ cordis deuotū. simpliciē. Jo in agat. q. nō solū sibi ꝓsit ad salutē. ḡ et ceteris ad exemplū. ut ñ pcm ei nō in grauiꝰ malū. ḡ et minus scandalū alio rū ē. atq; ḡ expedit utilitas ecclie audiēt auctori. minoricā multa. et pcā plebi agē pe nitentiā nō reculet. ne letali plage ꝓpudē addat cumulum. Cā enī uulnꝰ ē plaga pcī. et uiper. mali. ut medicamina corpis. sanguinis dñi. debēda sint. auctoritate auctoris debet se remouē ab altari. ad agendā penitēciā. et eadē re

Jdem

Leo tract 80

cōciliari. Jre Leo. Multiplex mā dati ra lapsib; humanis subuenit. ut nō ad ꝓ baptm ḡ ad ꝓ penitēciā spēl ut re pareā. licēdum uoluntatis ꝓfundis cubitatis. ut indulgentia dī ñ supplicatōnib; sacdotū negat̄ obtinē. Jē enī hanc ꝓpositis ecclie tribuit potestatē. ut ōēs ueraciter penitētib; sacrificiū dare. et solēne salubri sacrificio purgatos. ad cōmunionē sacōrū ꝓ uanitā recōciliari

Aug. de pēn.

oni admitteret. Jē aug. Que penitet omnino penitear. ideo loqē lacrimē ostendat. ut rep̄ sentet ueā suā dō. q̄ audiat. Euangelium uocū dei pōtestatio nē. ꝓcepit enī dñs mudemini lepsil. ut ostenderet ea sacdo tib;. docēt corpa ab plenitudine cōfitenda ee pcā. nō ꝓ spūs manifestanda. dñs enī manifestē. et cōfitēs nūm. nō un̄ ꝓ omnib; tā alioꝝ statuatꝰ nūm. qui ꝓ uob; offat. nūm. amoyse statuit. Si q̄ ꝓ uos peccauerit. ꝓ uos erubescat. Erubescentia enī tā ꝓsit pare hr remissiōi. Ex mā enī ꝓcepit dñs. ut nemo penitēt in occulto. Jn h enī q. dicit ꝓ se ppm sacdoti. et erubescentia tanē. tantū ostendi. sit uenia cōmuni. sit enī uenale ꝓfessione. qđ

qđ enī male sit uenale.

crumnale erat mogatione: ubi nō fuit purgat' sit tam ne uale p̄fessione. q. ēm male erat mogatiōe. q. cōmulerat mortale. Quia enī sanctitat' ul obtulerit. q. erubelcentie dominat' nich' hoc. q. cōmitte nūcq dei negauit. Dō enī q̄ nulle uocat' ē. nulli' sic seruat nām iniustitia. ira inuitata inimā. Quia enī nūe ē. pēā pec cauit dimittē. Ih oportet ut iust nulle rat' iuste. Cōsidat enī ei ē dignū. nō dico iusticia. sēmā Justicia enī sola dēpnat. Ih dign' ē mīa. q. spūalia labuē q̄ te grām labuat enī mos psidendo erubel centia. q. qn uēcundia magna pena ē. q. erubescer p̄ē. sit dign' mia. Vn patet. qa quo plurib' ādscribit. nisi pe uenie tur pitudi nē emuit. tanto facili' cōsequit' grām remissionis. Ipi enī sacdotes plus iam possent p̄dicē. plus cōfi rentib' parcē. Ie leo pp. Quia nl plenendo fidei udeat' ge laudabil. q. ap̄ dī amoce ap̄ hoiēl erubelce nō uetur. in q̄ nō omīa hui modi fr̄ pcā. ut ea q̄ penitet' a' pos cunt nō iungat' publicare. remo uetur ingrabil' cōsuetudo. nemul ti apenitēcie remedijl arceant'.

leo pp. Quo plu ribꝫ qꝫ con fitetur, tanto ei fa cilius ignos citur.

dū aut erubescit aut timet sua fēa manifest' reuelare. ḡ pōlit' ligū p̄cepti cōstitucoē. Sufficit enī cōfessio q̄ pmū dō offeratur. n̄ ī sacdoti q̄ erubescit penitentiā pcōm accedē. ē enī plures ad penitentiā potest p̄ducī. si ipi aut hi nō publicē conscientia cōfitent. Ex hīl aliisq plurib' manifestant' ostendit' oportet dō pmū. deinde sacdoti offerre. cōfessionē. Ih alit' posset pue nire ad ingressū paradisi. si adhuc faciebat. De terro ris articlo an sufficiat cōfiteri nec pulcra pmittit lacō. Quotcunq; q̄hīl cōmendē uident' respondeam. ecia q̄tuo ne uacuentur. Qui enī sola quelibet cōmebat. Ih aut sō fessione indicio sacdotis sibi dō cōfiteat sufficit. expedit' est ecia sacdotē pmittit' redimonit q. nō sufficit cōfiteri dō sed sac dote. n̄ nec humil penitentē ē. sīnō delidat. respect' sacdotis iudicii. Sz nūq eq̄ ualet alu cui cōfiteri. loco aut tpōre sua habē dū de ēst sacdos. Sane adh dica pot. q. sacdotis examen re q̄rendū ē. studiose q. sacdotes

Solutio

cōcessit dō potestate lig. and ribendi. sibi quib; qui dimit tant. dō dimittit. sicut de suis sacdot. primo t loco cōfessio ē quale facienda. Sz curet q̄lib; sacdotē deber q̄rere. qui sciat ligare ꝫ soluere. tale enī ḡ aquirit q̄ alienā ānā rudiat. Dn aut. Quī multe cōfiteī pcā. ut mutentur grām querat sacdotē q̄ sciat ligare ꝫ soluē. ne ei negligēl aeta se depena grauēt. negligat ab illo q̄ enim misericordiā manet. ipeat ne ambo ruinosa cadāt. quā sanct' emendare nolunt. Tenet itaq; ul cōfessio ē. ut si deest sa cerdos ōfiteam' primo. Sepe enī ōtingit. q. penitenl nō pot sufficienter inuenire sacdotē. qui de fidēnti ei tēp̄ ei loci ostendat ei ille ē obtulerit' potestatem saluādi nō hat. sit ei dignul uenia. q. ea sacdotī deliber. q̄ dēt offerē' locō. Quidam enī ē lgis dei uent' ostendē hoīa. ī sacdotib; aliq̄n adesse uenient. Vn patet dū. adeat respicē. dū ex necessitate phibeatur ad sacdotē. peruenire. Sepe quidā est q̄rit tam ilem. si dū ap̄ aliq̄n peruenī nequeant. Sz mia dī ubiq; ē. q. multis

para' nouit. ibi ei tā certo. sic soluent' a sacdote. Quā g. omnis cōfiteī sacdoti. melior q. pot ōfiteat. ubi cum occurrit ē. sufficiat referre minuciā sacdoti. Ihan unreliur rectōe puelle filie archisinagogi. pauci mi fuerē q̄ uidēt. sciendū enī erat sepul ta. nō dū ei porta delata. nō dū ei domū inoucram portata. Imo resuscitatur. q. mi mueno. rebelli sibi petro naco ba. rabe. ipeat. maure puelle. Inquit figuraliter cōmentel sacdo tes ecclie. q̄l aut ei muent. ad uendū ē quos saluandos. flebat enī turba p̄ filiū uidua. flebat martha maria sup mortel p̄tē. flebat turba maria sim ta. Inquo docem publice peccan tibus. nō p̄cul ē ecclie sacdotē me rum q̄ penitēl in ecclia ē. nā ecclie unitate unit. q̄ in unitat ecclie sacerdotes. ī q. de ill pecta tua sua manu cōplent. de manu bus immica. nō eruet' meum iū. Credendū ē enī q. omīl helemosine ecclie. iacinctel. ropa ulticie. mie. succurrit magnoslauit ma tr̄ sua ad cōfessionē. Inq; nemo p̄ digne penitē. q. nō sufficienter am ul ecclie. Idq; nō petat sacdos

VTL_00689_01_0038.jpg

q. aliq̃n culpã ab unitate ecclie
dividat. Ethyl ypocrisi sancti aquã
rabbinorum p̃missã q̃dam ar-
canabul. Quicquid ẽ enĩ sacdos in
precul videret. q̃ẽ poterat ei
mal habitat iudicii. q̃i fonte
defluit. cõfitẽ debet sacdo. Beda
u mr cõfessionẽ uenialem
maioribꝰ delinquit superi-
ibꝰ locũ. Cõtinemur alterꝰ
ri pcã uri. aut enĩ. Co eqlis
cotidiana ↄleuia, grauiora u
sacdoi pandam. iqi ut sint
ipi. purgare debem. qi sine
cõfessiõe emendatiõi pcã ueniũt
dnm. Sz grauia eqlibꝰ pan
denda sũt, eĩ deest sacdos. urget
peculi. Venialia u i sacdoti
abluim aqua. uel cõfiteri ei
apuli. ↄfitẽtur ut quidam
placet. hi in q̃ corrumpũ nõ pre
mur. sacdos. Con ẽ ũ ↄfectus. ut q̃
gnãl pcã sacdoi
ly pandẽ. cõfitẽat medicine ab
eis q̃rat. quia cõcilia ẽ poteãt
ligandi ↄfitendi. hic aptꝰ
qualiꝰ lupꝰ polite auctoꝝ
tuel utelligende sunt.

Beda.

Qui g̃ ethyl aliiq̃ plurib⁹
testimoniis g̃ sinceꝰ fuit. in
dubitabiliꝰ constet. pcã primũ
dẽ, deinde sacdoi ẽ cõfitenda.
i sũpe desuit i loco. Illud
johl ecclesiam. fugiuꝰ posterum
nõ ita ẽ intelligendũ. ut liceat
alicui i tempe habeat. sacdoti ũ
cõfiteri. Sz q. sullio i canen oc
culatum ẽ. solu dõ q̃ sacdotem
dicẽ. ↄfitemel ñ oporter publ
cari. cũm multi sit. q. occultũ ẽ.
Qđ notanꝰ dicenl. nõ ẽ dico
ut de pdal in publicũ. Sicut
publica ngra. publico egent
remedio. ita occulta secreta cõ
fessione. occulta humiliatione
purgãt ḣ necesse ẽ. ut q. sit
dari ↄfitemel cõfessi sum. curet u
cõfiteam. hi lingua caret ñ au
sul q̃ uerã iudicẽ. id ingẽ
cõfiteri debem. Vñ de ihũ cit.
Illuc aut si recordat pcãm tuam
fratrẽque tu in cõspectu dñi pro
nuncial. q̃ eũ depcãt cucurrisse
delebit. Si ũ obliuiscat. tunc
eam. recordabit. nolenl qñ pub
licabunt. in cõspectu omnium
angelꝝ. hominum. q̃ferunt
scripturã. ingẽtes. Ita i illo am
bitiosi lacme lauare delictũ.
q. uare puden ẽ cõfiteri. adpub
licã penitentiã ẽ refugiũ. Jo
enĩ uerecundẽ lacmam. cõfessi
onẽ ostendẽt lignificare uo
luit. q. lacme occulte. ↄfessio
sacreta. licẽ q̃ sit sibi sacdoti.
lauare delictũ. q. puder aliquẽ
publice cõfiteri. Qđ ḣ dicẽ se la
crimis petri legisse nõ cõfessi
onẽ i satisfactionẽ ꝓhoc nõ
excludere alia. Ultra enĩ pcã
sũt q̃ scripta nõ sunt. i sunt
nõ dñi sũ esse ueluti cu cõ
fessionẽ quoꝺ ẽ. Sicẽ illd
profert. i. sui iudicii fiat. nu
ualuit etna supplicia. ultiõ.
sacdꝰ dñm placabit ẽ. q̃ aut
ꝑpriã cõfessionẽ ẽm ꝑdnt
aut neglectuly alĩ se sen
tenciã excõmunicatiõi ferut.
ad publicã cõfessionẽ i sacdi
factionẽ aparet referri. Iso enĩ
iohl sacdotiby uel ligandi er
ꝑsoluendi datũ ẽ. licẽ q̃ suo ar
bitrio se pena excõmunicatiõis
uel sentencia ligauit. i absq̃
sacdotali iudicio. se ꝑsoluit deꝰ i
altari recõciliari. licet. Quod
ecclesiastice institutioni ꝓfuit.
dñm penitul repugnare. procul
g̃ si publice peccatu. publice re
cedere cõfitẽ. i emẽda. Si ũ eccl
re delinquit. i sinũ recipi. nec
clini cũ deꝰ ut publicel. Tacuerunt
sup se tal enĩ pecci ey superbia natat
uicit. cadit. Deꝰ enĩ pcãm sui q̃ clat.
nec reprimit sinũ qualem se iam
dudum cõspectu ꝓhibuit. qđ ey
sante fugibꝰ natat. Specul enĩ
fugibꝰ ẽ. se uelle nudũ uidi. qm
peccatum ẽ. deq̃ ꝓpcia cõmicẽ.
qm ad imitat primoꝝ parentũ
uel ẽq̃ ostentatione ubiq̃. pcã sua
lenugare cõmendat. i sic eam pec
catũ suũ recedendo sup se qrit.
Vñ ũ supbia regnat i ypocrisi. hu
militat locũ nõ hr. Sine humili
tate ũ. uerum ꝓfert nõ habet. i
g̃ tacetur nutat ẽ cõfessionẽ. nõ ẽ
ꝓpanda uenia crimen. Jam cr ul
time lugẽt qm detestabile pcã si
lentiũ recõciliã. q̃ sit necessaria
cõfessio. testimoniis cõfirmat dñi
tatul. Qm enĩ timet iudiciũ dei.
pcem nõ erubescat confiteri. facit
animã salutem emendat pudẽ cõfessio
pcã. pudẽ sit ipa erubescentia
est g̃ual pena. Idcoq̃ admonemur cõ
fiteri pcã. ut erubescentia pacatã
ꝓ pena. i am ḣ qm pecci sit dum
nu iudiciũ. Si g̃ queritur ad qđ con
fessio sit necessaria. cũ misericordiã
ame iam deleri sit pcm. dicim⁹
q. q̃dam primo pcã ẽ. sic sancti
tactio epi. p cõfessionẽ i actelli
gendũ sacdoti. qualit debeat iudi
care discernere. p eam ḣ peccato
sit humilitas i emẽda. de re
missione sacerdotali.

johl ↄfessio
nuil.

Aug⁹ sup ep
tonicũ.

Ad qđ valet
cõfessio.

Hic q̄ri ſoler ſup̄m omino
dimiſſū ſit a deo p̄ cordis con
tricc̄one. ex quo penitēs ueram
huic cōfitendi. qđ p̄ea dimittat
et a ſacdote. Videt enī q̄ nunc̄ o
cū ligat. ſ. temp̄alē pene. ſ. non
a q̄ cū abſoluat. Ideo quer. an
peniteā. q̄ꝑe cordis aīa rei
maculā hr. ſ. etnā pcī. aut
ecc̄ia ulterius unculo ligata
teneat. Si ū an cōfeſſione per
cordis cōtritionē. dō p̄ſe q̄m ſi
ne minimo ſacdotis debuīt oīno
relaxar. ſ. aīam mīal purgar
a cōtagio. ſ. etnē pcī. Qđ g̃ man
dar. ſ. Qđ dimittat ſacdos. Vbi
ſūt claues ille qual dīs trad̄it
petro. ſ. tu celloūly et. dicenī. tibi
dabo claues regni celor. ſ. q̄cq̄
ligaueris ſup̄ t̄rām. erit ligatū et
in celis. Vr aut̄ p̄mitta q̄ntio
pleni cephear ualeat. quasi al
tal ducto rcu. de hīs clauly. ſ.
ulu. ex. diſtinc̄. Declauib;

Hſpuales. ſ. diſcernendi facul
tas. ſ. potētia. ad. iudicandi. ligādi.
ſ. ſoluendi. q̄ dignos ſ. recipi. et dig
nos q̄ debet. ex clude. a regno eccle
ſiasticū. iudex. Qui hīc hr aut̄ ſ. u
dimittendi. ſ. ligandi. ſ. ſoluendi. Vñ ambo
de q̄ſdā. Vñl p. aut̄ ſ. ſoluendi et ſolutū

ligandi. qui utr̄q; pars adhc̄
et p̄mitte. g̃ q̄ ſoluendi aut̄ hr.
et ligandi. nō hr. ſ. mitta. Certum
et q. ecc̄ie uer̄q; luat. hereſim
utr̄q; nō hr. Jul enī h ſolui p.
nullum et facerdoty. Recte g̃
ecc̄ia h uendicet et q̄uerl hr
ſacdotel. hereſim uendicare nō
poteſt. q̄uerl ſacdotel nō hr.

Vſū uero de uſu clauiū.
ex. clauium multiplex eſt
diſcretio. ſ. ligandi et ſoluendi.
ac deinde ligare et ſolue. Qui Gb,
enī indignos ligat et ſoluit.
p̄ꝑia poteſtate ſe p̄uat. i. dig
num p̄uatiue ſe facit. Si ſa
cerdos pot̄ dimittere ſ. reti

Sed queret̄ uir uere pcā.
poſſit ſoluere ualeat ſacdos.
i. a culpa. ut culpe maculā abſ
tergat. et debitū etne mortis ſol
uere ualeat. Qđ aut̄ dicit ſuꝑius
cū peccato duplicat ligatā re quasi
neat. ut p̄dcm. ſ. mīal cōta
gione. ac ecc̄ie. ſ. debito fu
turē pene. alter cautet p̄ dm.
alter ſolui p̄ ſacdote. patitur
enī p̄ ſacdotē p̄cm. q̄ſdā re
nebuīt mīales maculas. aq̄s
lubet p̄cierent utrum bene et
rectos. ſ. Cui aut̄ lubet nubat.
ſuſcitat̄ amore pcī. Vñ ap̄le.

Sunge q̄ dicunt. ſ. illum nubat re
ap̄le. Solui enī ſ. nō ſacdos. ſed
reſuſcitat. ac pulſū. tenebroſū in
terioris. maculis eius illumi
nat. q̄ aīe faciem lunat. Debi
tū aūt. ſ. etne pene ſoluit con
cellit ſacdos. Qđ in relatu
rectoe. ligari ligatū allert.
q̄. ſ. p̄ruli. q. ſ. mīalis. uinc
ſtrat. deinde ſoluit et ne ſit.
Cumq; adhuc ligatū ſoluē a
pl̄s p̄cepit. q̄ in uinc. ap̄le in
reſ. aīam a culpis et maculaq
Ubi poſt emendat. Sacdos uly q̄ de
ſcenſ. dic. unc̄ſm. et ne mortis ſoluē.
na, Aliq; ū dīs ſoluī dīs. nō ſac
dotē. debuīt etne mortis dimit
tere. ſ. aīam q̄ mīalis mu
tilat. nē ut differens. ſ. ſacdos
mūdū poſſitate pcā remitten
di. ſ. tendi. Qualy dictū et.
Quaq; remiſerit pcā. ſ. Sic
enī tenet. ſ. poteſtate baptiſmi
na. ſ. penitentie. Ideo ſic mīalis
gra. ſua aīam illuminat. ut
mortis debuīt etne mortis re
laxar. Jpe enī p̄ſe q̄m pcā pe
nitenciā regat. ſ. regat. qui ad
penā nō reſeruat. Cuc g̃ regat.
qui debuīt pene ſoluit. Qđ aut̄
ap̄le regat. ſ. pte dic aut̄. Expo
nenī hūc locū p̄ſbm. Quicum

recta ſ. pcā. ſ. co dam. ſ. abſol
ta. Si enī regat. dō pcā mollat
adhuc. Si ſoluat. adhuc ligat.
ſ. mundū hūc ſ. penā et. ſ. ligādi.
Jta g̃. dō. a dō recta. ſ. dō ſo
luat. ſ. ſimiliter p̄mum. hūc
ei. ſ. poſſit illi adhuc ſ. penā
reſuſcitare. aliter ſa quā ap̄le. Hē
enī. adhuc nō ſ. etnā. ſ. Jta
ſ. Qđ. dō. dimittat pcā regat
ne minimo reuelat. Jta ſ. ſacdos
Jurgiatum. hūc pcā. aliqſ dō
imputat. aliqſ p̄mittēdū nō imputat.
Verbū agit. obtendit. q. dō p̄
penitentē ſoluit. a delicto pene. ſ.
nō ſoluit. qui nō illuminat
miſericordi. ſ. cordis cōtricto
nē. ſ. ſentencie ruīo iuſtificat.
ſ. auctoritate a relatū. ſ. Nemo
enī de pcō. ſ. cōpungat. hūl ſu
mentē. ſ. humiliatū. ſ. in cu
ſtare. Qui nūc cuſtare hr. dig
nul ſ. nisi. ſ. Nemo aūt ſimul dig
nul ſ. nisi. ſ. mortē. Hō ſ. g̃ nūc
ligat. debuīt etne mortis. ſibi enī
re ſ. debet. ex quo diligē. ſ. pmit
tere cepit. Ex nūc g̃ ſoluet ſ. ali
na. q̄ nō manet. ſup̄ illū q̄ credit
in ſ. p̄m. ſ. ſup̄ illū q̄ nō credit. Nō
g̃ p̄ modū p̄ſdentem ſ. cōſtituit
alterū etna liberat. a qua ſum lib
ratus ſ. p̄ dm. ſ. Ex quo dō. Cōſtitua.

38

ſeſſ. caſſiau

Solus ergo deus hominem interius mundat, amacula peccati, et debito eterne pene soluit. Qui per prophetam ait: Ego solus de eo iniquitates ot peccata populi. Item Ambrosius. Verbum dei dimittit peccata. Sacerdos est iudex. Sacerdos quidem ostium suum exibet, sed in illius potestatis iura exercet. Idem. Iste solus dimittit peccata, qui solus pro peccatis nostris mortuus est. Item Augustinus. Nemo tollit peccata nisi solus Christus, qui est agnus tollens peccata mundi. Tollit autem et dimittendo quod facta sunt, et adiuvando ne fiant, et perducendo ad vitam, ubi omnino fieri non possunt. His aliisque pluribus auctoritatibus docetur deum solum per se peccata dimittere, et sic dimittit quibusdam, ita et aliorum quorundam peccata retinet. Quod sacerdos etiam dimittunt peccata et tenent suo.

Nec ideo tamen negamus sacerdotibus concessam potestatem dimittendi, et retinendi peccata, cum hec veritas in evangelio aperte doceat. Hinc Augustinus super Iohannem ait: Ecclesie caritas quia per spiritum sanctum diffunditur in cordibus eorum, quia participes sui sunt, peccata dimittit eorum, quia non sunt sui, tenet. Idem. Sacerdotes confitentibus possunt parcere, quibus enim remittunt, remittit deus. Lazarum enim demonumento suscitavit, obtulit discipulis soluendum. Per hoc ostendens potestatem soluendi concessam sacerdotibus. Dixit enim: Quodcumque soluitis super terram erit solutum et in celis. Hec est: Ego deus et omnis celestis militie ordines, et omnes sancti in gloria mea laudant vobiscum, et confirmant quos ligatis et soluitis. Non dixit quos putatis ligare et soluere, sed in quos exercetis opus iustitie et iniuste. Aliter autem opera vestra in peccatores non cognosco. Idem. Cum vacat ad deum conversio peccata dimittuntur, alicui dimittuntur quibus ipse veraci conversione coniungitur. Sicut scilicet ea dimittit quibus datus est omnibus sanctis, sibi caritate coherentibus, sive se noverint corporaliter, sive non. Similiter cum alicuius tenentur peccata, ab eis tenentur, a quibus ille, quibus pravitate disiungitur, sive notis corporaliter, sive ignotis. Iuris mali spiritualiter ab omnibus se vicit sunt. Ecce hic dicit peccata dimitti, et teneri a viris sanctis, et tamen spiritum sanctum ea dimittere dicit, et qui maiori consideratione dignum est, idem et dicit, quod deus per se, et per sanctos suos tantum peccata dimittit. Ait enim sic: Sacramentum gratie dat deus et per malos, ipsam vero gratiam non nisi per se ipsum, et per sanctos suos, ideo remissionem peccatorum.

Ambrosius.

Idem in li. de penitencia.

Idem in li. de bap.

Item in li. eodem.

et per se ipsum facit, et pro ipsos columbe membra, quibus ait: Si cui dimiseritis peccata dimittentur. Ecce quam varia a doctoribus super his traduntur, in hac tanta varietate quid tenendum? Hec sane dicere ac sentire possumus, quod solus deus dimittit peccata, et retinet, et tamen ecclesie contulit potestatem ligandi et soluendi, sed aliter ipse soluit et ligat, aliter ecclesia. Ipse enim tantum per se ita dimittit peccata, quia et animam mundat ab interiori macula, et a debito eterne mortis soluit. Quomodo sacerdotes soluunt et ligant a peccatis.

Non autem hec sacerdotibus concessit, quibus tamen tribuit potestatem ligandi et soluendi, id est ostendit homines ligatos et solutos. Unde et dominus leprosum prius sanitati restituit per se, deinde ad sacerdotes misit, quorum iudicio ostenderetur mundatus. Ita et Lazarum iam iustificatum, obtulit discipulis soluendum, quia et si aliquis apud deum sit solutus, non tamen in faciem ecclesie solutus habetur, nisi per iudicium sacerdotis. In soluendis ergo culpis et retinendis, ita operatur sacerdos euangelicus et iudicat, sicut olim legalis in illis qui contaminati erant lepra, que peccata significat. Unde ieronimus super matheum: Ubi dominus ait: Petro, tibi dabo claves regni celorum, et quodcumque soluis super terram erit solutum in celis, et quodcumque ligaveris super terram erit ligatum in celis. Hunc in quod locum quidam non intelligentes aliquid sumunt de supercilio phariseorum, ut damnare innoxios, et soluere se putant noxios, cum apud deum non sententia sacerdotum, sed reorum vita queratur. In leuitico ostendere se sacerdotibus iubentur leprosi, quos illi non faciunt leprosos, et mundos, sed discernunt qui mundi et immundi sunt, ita et hic. Aperte hic ostenditur, quia non sequitur deus ecclesie iudicium, quia per resurrectionem et ignorantiam interdum iudicat, deus autem semper iudicat, secundum veritatem et inremittendis et inretinendis culpis, id iuris et officii habent sacerdotes euangelici, quod olim sub lege habebant legales incurandis leprosis. Hinc ergo peccata dimittunt, et retinent, dum dimissa a deo et retenta iudicant et ostendunt. Ponunt enim sacerdotes nomen dei super filios israel, sed ipse benedicit ut legitur in numeris. Hunc modum ligandi et soluendi, ieronimus super notavit.

Alius modus ligandi et soluendi. Ligant quoque sacerdotes dum satisfactionem penitencie confitentibus imponunt. Soluunt cum de ea aliquid

Ieronimus super mathem.

dimittit. t p̄ea purgatoꝛ ad ſa
cramtꝝ cōmunionē admittit.
Qui⁹ modū ſuꝑius leo ꝑ̄ notauit.
Sc̄dm hūc modū ⁊ dicunt ſacdo
tes dimittē peccā t retinē. Vnde
ſuꝑ aut⁹ dr̄. Quoꝝ remiſeritis
dī remittunt. ⁊c. Op̄ eni tuticiæ
ꝓfecerat in peccatores. cui coſ ita
pena ligant. Op̄ mīe. dñi de ea alu
qd relaxat. t lacrimꝝ cōmuni
recōciliat. alia opa impeccatores
ꝓfecte negant. Et notand qꝝ ꝑ
ſatiſfactione penitencie ligant.
eo ipſo ꝙ ſpecialr absoluꝝ oſtendit.
qua ⁊ imponit alic ſatiſfactio pe
nitencial. ⁊ q. ſacdoꝛ uere penite
tem arbitrat. Alij aut ⁊ nō imponit.
⁊ eo ipſo ꝓcm adē retinere indicat.
Qd aut ꝫ ad claues ꝑtinet. Aug⁹
ostendit dicens. Frustra⁊ claues
ecclie. q̄ ſine arbitrio ſacdoꝛis pe
tencia agit. ſi ſine aut cōſilio
cmunis indulgentia impetrat. est
⁊ aliud mod⁹ ligandi ⁊ ſoluendi. q̄
ꝑ excōmunicationē geritꝝ dñi. aliq
quē ſcdm canonicā diſciplinam.
⁊ eo uocat ad emundationē ma
nifeſti delicti. ⁊ ſatiſfactē utilipēdēs
ſententia ecclie. a locis oratiōis.
⁊ ſacrificiꝝ. cōmunione. ⁊ a fidelīū
cōſortio ꝓcidit. ut erubescat. ⁊
pudore cōfuſus cōuerſus penitear.

Aug⁹ in li. de penā

ut ſic ſue cī ſaluus ſit. Qd ſi pen
tencia ꝑ ſtiē relinq̄t. negate cō
munionē admittit. ecclie reā
ciliat. ꝫ aut ecclē anathemati
zatio. hāc pena alius q̄ digne ꝑ
cellunt infligit. ꝙ gra dī. ꝓtec
tio illi⁹ amplius ſubtrahit. ac
ſibi q̄ſ relinq̄t. ut ſit eis li
berū tuere munitū pcī. Jq̄s
⁊ diabolo maiꝝ ſeuiendi datur
poteſtas. Oratione⁊ q̄q ecclie ⁊
benedictio ac meritꝝ ſuffragia
eis nec ſcm ſuffragari putant.
Quo m. ſ. hoc modo intelligen
dū ſit alid. qdcūq; ſoluit.

Scdm hoc ligandi ⁊ ſoluendi modoſ. quoꝝ uer ē qd dicit. Qdcūq; ligaueꝛ ſup tra ⁊ erit ligat⁹ in cel. ⁊ qcūq; ſoluer ſup tra. erit ſolut⁹ in cel. Aliqn eni oſten dunt ligatoſ t ſolutoſ q̄ nō ſt ap̄ dñm. ⁊ pena ſatiſfactiōis ⁊ excōmunicatiōis int⁹ dī dignoſ li gant t ſoluūt. ⁊ in dignoſ ſacdotes admittit. ⁊ dignoſ admit tenti. Et intelligendū ē ꝫ in illis quoꝝ merita ſolui t ligari poſtulant. Tūc eni ſententia ſacdotis iudicio dī. ⁊ celeſtis curie approbat⁹ ⁊ cōfirmat⁹. cū in ea discretionē ꝓdeāt. ut eoꝝ merita nō cōtradicāt. Quoſcūq;

ꝙ ſoluunt t ligant adhuten
tes claue dilectionis ⁊ eoꝝ
meritis ſaluant t ligant in
celis. 1, ap̄ dm. ꝙ diuino iudi
cio ſacdotis ſententia ſic ꝓfecta
approbat⁹ confirmat⁹. qt ꝙ ſcdm
merita ſententia ecclie ꝓfecta
ledit. illis tantū ſit apd
dm. Qui aut nō meritis ſen
tencia ecclie nō ledit. in eo
rep̄natur. Vñ origenes. Expiet
quis auertatur. a ſide. a carita
te. ꝓh ꝫ erit a cathol ecclie. ⁊
ſi epi uoce nō abiciat. Sic
etiā dicit. Aliqñ nō recte iudicat
fratꝝ mutuꝝ. Sz ſine ego. ut
mereatur erare. michi ledit.
Jnedū eni ꝙ fratꝝ mutuꝝ. in
tus ē. ⁊ ꝙ foraꝝ ē. me⁹ videtur
retineri. Ecce qualiter ſit.
ultiꝝ aplicat. clauiū. Ja oſten
ſum ē qualit sacdotes dimit
tut peccā t retinēt. nūc reſtat
nunc ſim q̄dā ſingularē po
teſtatē dimittendi. t retinē
di. qua ipſe ſoluit. ꝓ ſe debitū
etne mortē ſoluit. tanmā
mūdi purgat. Qui ſint interi
oꝛes tenebre. unctio macula.

Hic queritur q̄liter illa macula. ⁊ q̄ ſint illę tenebre mūdi a quibꝫ dī mūdi animā ꝓgat.

cui uerā penitentiā immittit. detenebrat. unctionē caligine. ſanctę facile ē intelligere. reſpō dere. Cui eni quis mortaliter delin quit. igit̄ mortaliter peccat. ſi q̄ ꝓfitet maculam lauāt. ſi eā ꝓfitendo. ꝓfitendi. ſi ꝓfitendi. ſi ꝓfitendi. ſi

post tactū. quo utq; lauarī. hīc
tur dū tangēr̄ nō pollutus re
manet aīa, hīc tur n̄ p̄ actu
pēm, qua ea ē longe a deo.
p̄dilinquendū. q̄ ēt aqua
mundīa nīsi hīc tur dum
pānis agēr. Ipla ē dilluendo
que mēt alē ep̄ cōtrō. r ef
fendeo elongamus. nīe macula ac
cellige. a q̄ purgar̄ impetrem
ea. Hī aut̄ solui dr facer. q̄ tulit
tur aīam. r illuminat. q̄d sacdo
tel nequit. q̄n sē medīa aqa
nī ḡtia. r nunq̄ media fuscep
tūm. aut cōsecrat̄ ē. Qd
Aug⁹. exponēl aug⁹ aut. bōm doctorē
recte medīa dīt. qua aliēnē
cultare manūdo potēt. Hī nēma
tuol fuscepīt. r sola eūi dī grā
recuperat. Quando hē cla
uel dantur. r quibus.

Ost q̄n ostensum ē q̄ sint
clauel aplice. r qual eas ulal⁹
lup ē manifestare. q̄do hec cla
uel dant. r quib⁹ dant hec cla
uel genualium epi. aliē impro
uocone sacdotū. cū eni recipi
ant sacdotāl sint. hec cla
uel recipi. Hī nō uident q̄d omīs
r soli sacdotel hec clauel habe
ant. quia plerq; aute sacrum
ordinatiōnē scientiā dilcendi
hīt. plurel p̄ cōsecratiōnē ea
curent. Sene dicī potēt q̄d
altarī ulaz cinutū. i. scientiā
discernendi nō hīt omīs sacer
dotel. Vñ dolendum ē. acrp lu
gendo. Quis eni ignoret aliq;
scientie quo emnē debēt sacer
dotel ḡnalel. sacdocij gradū re
cipere p̄sumūt. utra r scientia
eo indigeā. quia n̄ ante sacer
docū n̄ post. scientiā hīt dilcē
dendi. qui ligandi sē ut soluē
di. Idoq; illā clauē ignorātiā
one nō recipiunt. q̄ semp sci
entia carent. Qt q̄ ante sacer
dotiū scientiā discendi p̄dicti
fuit. lucet habeāt discretionē
nō īm meli clauel ē. qua nō
ualent ea clauē r aperire.
Ideo cū qual⁹ monet⁹ ad sacdotē
clauē discretionē recte dicit
accipe. quia r ante habuit
discretio augetur. r sic mea
clauis. ut ualeat ea tm ad clau
dendum r aperiendum. Si aliam
clauē omīs habent. sē p̄ter ea li
cet tam coltet nō gradi. libl
omīs sacdotel. illā habuī ha
bere qua scientia discernēdi
plerq; carēt. de altā. i. pot
cm. ligandi r soluendi. queram⁹
ut omīs sacdotel eam habeāt.

Quidam eni putat hanc potes
tatē illi solū ee cōcessā. qui
doctrina simul ac cura aplice
seruat. Illud eni clauel p̄mi
tiv dñs petro. unicuiq; h
eius. tm ut auie. Qt q̄ auctori
tatiu utrūq; ut nunquā
sine aptionel. h cū dicit
augustin dixisse lupe. tibi aut
Aug⁹ Remissionē peccā. t p se ipm
tuē ds. t solubē membra. Dic
q̄ inde pēa dimīa. t teni alel.
Ide lup exodi. ut delamura au
rea legit. Erit aut lamina
aurea semp in fronte sacdotis.
h unqd sīficat fidutia noue
aure. q. qui uere p̄fectiq; nō
sīficatiōnē h ueritate sacdo
tis. hē solui pcā pōt auferre.
Ide Gregoi. filii soli hīt in hac
carne potiu ligandi r soluendi
potestatē sic sci apli. q̄llac ex
empla simul cū doctrina tenēt
Gē in mēbra ni eccā gliōr.
sē ex dei augmēt. h potestas
soli petri cōcessa ē. unicuiq;
dus pr̄. sā quicq; uestigia
pr̄. imitant. hīt recte li
gandi r soluendi potestatē.
Hīs aliisq; testimonijs imitū
tur q̄ asserūt potestatē liga
di r soluendi. alii soli sacdotij
cōcessā. q̄ unica r doctrina potes
tatē

Hinc aut uident q. nō nisi
fatuus placē cuiquis sacer
dotij hanc clauē dari. ligan
di r soluendi. h nō ea recte ac
digne hīt. n̄ q̄ unā r doctrinā
aplicā seruat. Hō p̄mille nec
tolerat. malol sacdotel hanc
potestatē habē negāt. h illol
solol digne recte hac potesta
te uti sīficant. q̄ p̄dictā unā
r doctrinā aplicā. quia soli aplor
mutatorel digne recteq; possē
ligare r soluē q̄dm eni. t p̄ceol.
inquit habentes spē tēā. digne
recte sic remittio peccā.
sic n̄ q̄ illol q̄ sci nō sūt. h nō
digne. tnō recte dat eni dī be
nedictionē digne poscenti. cui
q̄ indigni ministrā. Quod n̄
hanc potestatē habeāt omīs sa
cdotel. Ieḡ tēstat lup alli
locis euāgelij. n dñs dix petrō
tibi dabo clauel regni celoruē.
habēt. unqd eandē indifferenter p
testatē alis aplis. Ie r dominicis
mēpleopsil. p̄sentis. h ois ē pe
trus ea specialiē accepit. nō ēt
intelligat. qđ quicq; alumnorū
fidei. r doctrine ecclie se sequē
tiū n̄ peccā solui. n celi possit
ingredi. Qđ sacdol r li malūl sit.

Quod omīs sacdotel habeant potestatē ligandi r soluendi. cōfirmat.

Aug⁹ in ℓ. gñ tñ tñtundat ꝙ hñe dignitatē ostēd. Aug⁹ ostēd dicens. dictū ē ad nō mmūnē. admoyſen ⁊ aaron sacdotes. vōs ponte nom meū sup filios isr̄l. ⁊ ego dīc benedicā eis. ut gr̄am tradito ꝓmuneꝝ ordinati tñ fundat hominib. ⁊ uoluntat sacdotis obēt. ℓ pōt̄ posse. ꝯ mitū benedictionē poscentis. Quanta aūt dignitas sacerdotalis ofic̄ sit. ⁊ qdmus. hmc aduitam dēm ē. de nequissimo cuppa mr̄ ceū. hoc aūt a seme met ꝓ nō dp̄. ꝯ cū eēt ponti fex anno illius. ꝑphauit ꝙ dō ostendit ſm gr̄az. nō ꝓsonā sequi. digni ℓ indigni. ꝯ ordinem tradidōnis. ut q̄m nullus alt quis tom mūdus sit. nō tñ possit benedicē ⁊ fuit ordinat. ut oīs eis mūdū exhibeat. Dei aūt ē effectū habere benedictionis. hmc tndent ostendit aīas nō ꝓficere. potestatē tribuendi gr̄as dum mūdi in dignitate. hñt tñ iudicū tm sententie uident obuiare.

Clerus de sententia ordinat ab augustino eius sup leuiticum.

ꝯ aut clericus. Sacdotes inqd nō ꝓpria aut tuce benedicūt. ꝯ qa ꝓsona ꝙ gerunt. ⁊ ip ei q̄ ipsi ē benedictionis plenitudinē tribuit. n̄ solū hīs q̄ sacdotū sortitus est. ꝯ q̄cūq; xp̄m in se ꝓ hr. ⁊ eius figurā gerit. ꝓ cōuersatione bona. sic moyses ydoneus ē. ut benedictionē ꝓfer. Ecce ꝯ habet qd̄ n̄ solū sacdotes. ꝯ omīs q̄ xp̄e habitat. ⁊ benedictionē ꝓfert. Sꝯ alia est benedictio qui solis ꝯgruit sacdotibꝫ. alia q̄ ab omīb bonis cōmunit exhibet. Denīq; illi sacdotes inquibꝫ ꝙ habitat. benedictionis plenitudinē tribuere dñr. n̄ qa solū illi lucere digne ꝯ agunt. ꝯ subditos mala uita sacerdotis ledit. sī bona faciunt que ille dic. vñ ḡr̄ḡ. Quāt diu plus uitam sacdotis q̄m fidē discutim. ne ⁊ eius foueā dilabant. minus cōsideramus. qd̄ nō eos uita sacdotis ledat. si humilit bonis sacdotū admonitionib. aūt accomodarē. de hoc qd̄ scīp̄tū ē. minalachya

§ nō

Malachie 3

Paleā maledictionē benedictionib. ꝙ re mille ⁊ sententie uīs. qua dr̄. ⁊ ꝓmalis sacdotis mis terū ꝓfundi. gr̄am benedictionis uideꝫ obuiare. q. dñs ꝙ ꝓha malis sacdotib. cōminat. Male dicā benedictionib. uīs. ⁊ alibi. Ezechiel. Ve hīs q̄ mundificat aīas q̄ non mundant. mortificat aīas q̄ nō mortificant. Si enī maledicē dñs benedictionib. eoꝝ. tñ aīe q̄ mundificat. nō mundāt. quoꝝ ꝙ eos gr̄a benedictionis infundit. Maledictam. ē. Quādā referūt ad hēticos. qui ab ecclia pcīsi fuīr. ⁊ ad ēticos. qui ab ecclia pcīsi fuīr. ⁊ ad ēticos. qui ꝙ benedictionē sumt maledictionē. hīs qui eoꝝ secuntur errores. sīl ꝙ altere. ſ. mundificant aīas. ⁊ sup omīs illos sacdotes exponunt. qui ablq; clare scientie ⁊ firma bone uite ꝓfectū ligare ⁊ solue. Sꝯ nullus officio sacdotis uti debet. n̄ immundus sit ab illis q̄ malis cōdempnat. iudicat. dicōn se ꝓ cōdēpnat. Qualē aūt opus teat. ē qui alios iudicē cōstituit. aug⁹ describit ita dicēs. Sacerdos ē omīs offert ꝓ peccatis. inter quīe ſtatus omīs tangit. in nullo eos sit iudicand. q̄ in aliis ꝓmuls est iudicare. Iudicāt enī aliū q̄ ē iudicandus. cōdempnat se ꝓ. Cognoscat ꝙ se. ⁊ purget mīe. q. alios uideꝫ sibi offerre. Caueat ut a se precēt quicqd̄ in alio dāpnosū reperit. laudāt q. quis sine pcō ē. ꝓmuls mea lapidē mittat. Ideo eū ubāut peccat cē. qua nō erat qui uellet ꝓicere lapidem. Quomodo lapidarer. qui se lapidandum agnoscēt. ⁊ nullus erat eū sine pcō. In quo mrelligit omīs similē reos cōmuni. ⁊ ita nemo alia semp remittebant ꝙ ꝑ cermonias. Si q. ꝙ meis pcīs erat. In hoc ꝙ potentissimi ē. crimen sacdotū ꝯdemnabile. qui non ꝓpria iudicat. ⁊ alios alligant. Caueat ꝓpria uidere. sic ⁊ cōmisit cīm nequit. ita nō curat munere sciente. Oportet ut idiat cognoscē. q̄ qd̄ debet iudicare. Iudiciaria enī potestas ꝯ postulat ut q. debet iudicare discernat. Diligens ḡ mueligenda. sapienter mūtuget apprecatore. q. fortitudo ignoret. ut uerecundia uelit occultare. Cognito ⁊ crimine. uarietatē eius nō dubitet. inuestigare. ⁊ loco. ⁊ tempe. nō que sup dñm. Quib; cognitis adhīt benuolus. parat ergē. ⁊ secum omīs portare. habeat dulcedinē mansuetudinis. discretionē inuarietate pcōr. doceat ꝓficiendo. caueat ne currat. ne uisa ꝓdat ultionē. potestatē. ⁊ si ei penitentia ēt possit adquirere. nō tñ mgr restituit impotestate ꝓfitenda. ⁊ si petit ꝙ lapsum restituit. ⁊ sepe lapsi sacdotes reddita sit dignitatis potestas. nō tñ ē necesse ut omīb reddat. q. ex circūstantia. Inuenit aūt contrat q̄ nō cōcedit ꝙ uetat. que

Quāt debz ee iudex ecclīastic. aug⁹ li. de penitencia.

Cauēdo.

scripture nō repugnāt. h̄ cōcordant. Cū enī sint q̄ labunt. ut ꝑsona dignitate ꝙ auctoritate defendāt. ꝙ quasi ulti parendi sibi faciāt recidenda est spes uia.

Sed locus ē ubi ulti nō occurrit restitui possunt. q̄ peccat. Cp̄hs tam ꝑpendit quā deleat esse sacdōl. q̄ aliol ligat ꝙ soluat. dicit. l. multus. Quocīn mortificat aiās sepe. q̄ nō mortificat. ꝙ uiuificat q̄ nō uiuunt. ꝙ ita meridiē in maledictiōe uidentur. Illd aūt malachie. l. maledicam benedictiōib; uris. siue sup hēi col tīn. ꝙ excōmunicatos. siue sup omīl sacdotel. q̄ uita sclerata curētel. benedicē ꝑsumūt. dīm accipiat. sic intelligi pot. Male dicā benedictiōib; uris. hīl qui mel benedictiōib; possidetis. quia facia nob ea cedē in maledictiōnē. nō in benedictiōnē. quia ūi benedicat sēl nā h̄ facīt ꝙ uero audē. uideo. ego benedicō eis uer tamē in maledictione. ul male dicēt benedictiōib; uris. i. quod nob uenedicāt. tame erit maledictum. quia uenedicūt magis agentib; adulant q̄ peccātibus. dum nī uultel sint. De his qui in fine ꝑpenitent.

Sciendum ēnā q̄ tempe penitentie cū usq; in extremū articulū uite. Vñ leo ꝑ. Nemo ē desperand dū in h̄ corpe cōstitutus ē. quia nā num q̄. q. diligentia etatis differē. cōtra mactose ꝑsicie. Aug in de penitencia differenaby ita lebat. Si q̄l ꝑsitul multitudo necessitate usitate accipe penitenciā. accepit. unge reōciliabē. hinc uadet. ita ecia nob nō illi negam. q. petit. h̄ nō ꝑsummul. q. uene hīc erit. si securus. hīc exierit. ego nelas. penitenciā dare possum. securitatē ū non. Humqd deus dēpnabit. Sz nūc deus lubēt. Vtq; adultus lubēt. Ergo penitencia dū sanus ēl. Si sic agit. deus ē q. securus ēl. q̄ penitēciā egit. eo ipe q̄ peccare potuit. Sz uul agē penitenciā q̄n peccare nō potel. peccā te dimittē nō tu illa. Ire due rel sunt aut ignosci tibi. aut nō ignosci. Quid hoc. utr sit futurū. nescio. ergo tene certū. dimitte incertū. Sz quare h̄ dixit aug. cū penitēcia q̄ infine agit inpsalmo apellet sacrificiū uel panē. q. erit acceptabilis in lege. ncū mq̄q; hoīa inuocet dē. ad ip. q̄q; hoīa ingemuerit. ꝙ conuersū fuit peccatū

leo ꝑ.

aug

aug

unita finitez. Sz illa dū aūt. ꝑ illol qui penitēcia ultz ꝑfine iuste ꝑseuit. cte nō ex dl amare uident penit. h̄ timore mortis. quā ex necessitate. Vñ idē q̄ ape rietil. quare lepcia dicit aut. Nulli expedit qn peccare nō pot. Arbitrij enī libertate q̄rit dē. ut debeat ponit. cōmitti. ñ necessitate. h̄ carnalē. nō tm timore. q. nō nlolis timore unum hō. Cuī g̃ libera penitet. operatet nō solū timere iudicē. h̄ diligē. Quia sine caritate nemo pot saluari ēt. Hō g̃ tm timet pena qui penitet. h̄ amittet ꝑgla. Oz cōuersio ñ cōsequitur alicui. ñ infine dēgnidū nō ē de eius remissione. h̄ qm ingt ꝙ uita ē. ut nullu cōtēto. timēdū ē ne penitencia sero ingrime ei filij dl alicui dilect sint ꝑdent. uita. immūd ad se uocet. Quitol seruma penitencie decipit. Sed qm dē semp ē potens. sēp ꝙ in morte uniuare ualet. quity placet. Cū g̃ opul sit nō hoīs h̄ dei. fructū penitēcia ea inchoare pot. q̄n cūq; uult sua mīa. ꝙ remunerare. ex mīa q̄ dēpnare pot ex iusticia. Sz qm multa ē q̄ impedit. ꝙ languentē rechiā. periculosū ē. timētu uenīā nō

mortē. ꝙ ruhē penitencie remedū. Sz magnul ē dē tame infinitū. si quis ē uerā penitē ciam. Sz si ecia sic conuersus. nūq; uiuet. nō morīet. nō pinitet mul q. euadat dūtē pena. Nam ꝑ quid ē igne purgatoī Cū in alīo lēdā dilicte sine cū cōuersione. h̄ aūt ignis si ecia nō sit. multo mi ē grauior Q̄ cella. cū omnē pena. q. nūq; ꝑsistit. ē illā ꝑ tēpa. nūq; mortē. dūtā inuenta ē pena. licet inexabi lia martyrel pati sit. tamē. ꝙ multi negant ignē purgatoīū. lepe supplicia. Et hoc satis ostendit. qm ꝓculdū sit differre penitenciā. nisi infine date. si tam ꝙ nō habeatur uera penitencia hominē pena libe rat. nunq; mortuo imperet. nō sic in ut illam sēnciat pēnā. ñ forte tanta sit uehemētia gemitū. ꝙ rectionis. q̄ sufficiat ad delicti punitionē. haec g̃ sit difficile. ut ēt sit uera penitencia. qn tā seua penitēcia uenit. qn cruciat membra. ligat. ꝙ dolor sēsū opp̄mit. ut uix hō aliq̄d cogitare ualeat. Ysaias ē in seta qm nulla peni

tencia, eñ fuit. penitens. uult
primus ad ihesum saluator. ihesum.
Quidñ sepe fuit. sacramentū penitencia, ḡ nō sequit. sepe indulgentia. Ḡ. sacrā. sacro quēmq̄
mercullet. infuse. deinū. ēmunc
tō. ēñ. dēdit. baptizādi. peccā.
remittendi. autoritatē. dēin

Sacerdōs. dellās. qui mhac
ḡ cōplent penitēcē. utrum
sint. ḡ teneā. uno ut. in
quasi cōplear. q̄hic. mūdicer
rit. ire. dicimus. dellās. cē. sa
cerdōi. dēbēl. q̄ in cetrimū. pe
nitēt. Si. eñ. tanta. fuit. cōtē
tio. cordis. ut. sufficiat. adpu
nendū. pcm. liberē. ab. ētāsi
penis. crimiscēt. ad uitā. ḡi
in cplexa. penitencia. fuit.
qua. ḡ recte. penituit. tun
gemuit. cōde. Quia. nō adeo
attriuit. cōde. tngemiscit
ḡ pecō. si. nō. penitencie. cplē
cionē. dēesse. ēt. gñē. purga
toriū. sentiūt. ignauū. puni
untur. ḡ. si. hic. nō plellent. pe
nitencia. hereditū. ē. enim
in cidere. inmanū. dī. uiuētis.
Ds. eñ. cū. sit. misericors. iustus.
ḡ. mīa. penitenti. ignoscit. nō
reseruans. pcm. ad. pena. eternā.

Ex iniuncta. ā. confessario. pō. dimit
tit. pcm. dur. enī. hō. iniuncta. ḡ
aut. dēchanto. aut. purgt. pēn
tendo. nō. penitencia. iniūcta. sequā
tur. Si. ḡ. iniūcta. penitēdo. tanta
fuit. ut. sit. sufficēs. ultio. pcō.
dis. qui. ḡ. nouit. ab illo. q. taliter
penitet. ulciscī. penā. nō. exigit.

Sed. iniūcta. penitendo. nō. sufficit.
inuindicta. pcō. n. ḡ. nisi. pen
tencia. impleti. dēs. qui. nodū
nō. sua. ī. propa. ī. penam. tenet.
addere. penā. sufficientē. Studeat
ḡ. quisq̄. sic. delicta. corrigē.
ut. p. mortē. nō. oporteat. pe
nā. tolerare. Quedā. eñ. pcā
mortalia. impenitēta. fuerūt.
uenialia. nō. mḡ. tñ. sanant.
Sepe. infirmus. moreret. si
nō. medicaret. n. ēñ. tñ. mē
dicatis. sanet. ī. languer. ḡ. mo
riturus. ḡ. prius. erat. moriturus.
ḡ. qui. impenitēs. moritur. ōno
mor. retinatur. cruciat. Si. eñ
semp. uiueret. semp. peccaret. de
illi. au. sucdi. indiscretus
nuingit. parua. penitēcia.

Sed. de. illo. queri. q̄ iniūcta
nē. inuincta. ī. pleuit. q̄ ḡ
negligentia. t. negligentia. sucdo
cis. pcō. cōdigna. nō. fuit. utrū
de. uita. migrās. abomī. pena. lib

sit. nē. respondeo. q. sic. de illo
q̄ penitentiā. nō. cōpleuit. de qui
cūq̄. q. tñ. ē. tantus. motus. doloris. aut. sufficiat. magn. dictā. pcō.
omino. uīat. ē. Sed. nō. sufficit
dolor. unicus. simul. cū. pena. sibi
dicta. addere. de. pena. Qd. aut
inde. sufficiat. dolor. ad. tantū. ad
mandū. pcō. certū. documen. ha
bem. in illo. latrone. q̄. sola. simul
cōfessione. et. cōtritione. statim. ut
cōfessus. fuit. paradisū. ingre
di. meruit. Si. quā. dispensa
torel. eccliē. cōmutationē. quātuāc
nō. ppendit. q̄b. nō. ē. datū. uel
legere. occulta. eādū. ammbus
legesl. penitencie. cōstituit. tūm
magis. qm. mul. de. pcō. dolentib.
Quāq̄. studiū. pcepuē. adh. ten
dere. debet. ut. eādē. dolōē. qm̄
sit. ē. anguleat. Sed. aug. in
actione. penitencie. ū. valeā. cō
mittā. ut. hēl. q. ā. ēñ. cū. pace
separet. nō. tūm. cōmenda. eli
mensuru. tempus. q. dolorel. cō
tencia. eñ. ea. cōtrita. ḡ. mendatū. ds
lug. in. nō. despiciel. Vel. quis. plenū
dolā. alicuius. eādē. occasē. alii.
ñ. maliq̄. noticiā. ū. puerta.
l. alia. quecūq̄. signa. p. cedit.
eñ. sit. cora. illo. ē. dicit. sem. mē
meus. ace. nō. ē. abscondus. Rec

quāq̄
mē
sura
doloris
magis
qm̄ sē
pcō
dolēdū
ē. ī. pēi
tencia.
lug. in
eādem

ea. quātuāc. abbas. q. eccliē
p. sumpta. penitencia. ut
sanctificet. cētā. ecclie. inq̄ pcā
ipsa. remittuntur. ēt. ea. cū. ipsa
tiē. remittent. Ipsa. cū. tūm
lem. q̄ gtūs. accepit. tūm. qui. nō
remittunt. illa. pcā. ymmēsi.
ffensuru. temporalis. imagendā
penitencia. Ideo. nō. sati. ingere
ffigmen. cruciat. penā. q̄q̄. cru
ciat. ut. delinquens. dicat. qualiter
unū. q̄q̄. emendandū. sit. ḡ. magis
in. ambitio. sacerdotis. intelligēdū
ex. unq̄dū. statuit. aqua. apud
dm. nā. tñ. ualet. sicut. lacrimā
qm. dolens. ē. abstinencia. mu
cibor. qmū. manducata. unor.
Idcoq̄. tempus. penitencie. q̄ sic
cōuersionē. penitentis. adhre
uandā. pcm. ut. negligēta
p. uelanda. p. quib. dē. in. culpe
modi. penitencie. fr. imponi.
ad. mortem. illi. nō. fit. ēpoēn
da. sacrificium. ḡ. in. mortalib. de
lict. ē. quātū. mīe. sanctē
Sacerdōs. lex. imperitus. sic. supe
mendū. docta. theodori. quāmū
cūq̄. ēt. impenitentiā. sue
rit. ut. ab. infirmis. imperitis
mereat. solui. parū. ē. imprēda
cōfessio. pcōr. nō. ē. ulli. p̄ponēda
q̄mmus. penitencie. ḡ. mortelēda.

lege.

leo pp.

ciū amicos. ac[ti]onibus. vel[e]no finxit. largitionibus. quos potuit. ne ad penitentiam. sublevandū. subire magnū. uerū. sin[e] cōpunctione penitentie modū. a[u]c[tor]e impositū. diligenter obseruet. aliqū. p. qualitate. pec[ca]ti. p[ro]fidentiū arbitrio. penitencia decernenda est. Vñ leo pp. cenga. penitendum. huiusmodi. nō est. negāda penitentia. nec reconciliatio.

Sciendū. ē. q[uo]d. q[uo]s. necessitate. cuiusl. nō. ē. neganda penitentia. nec reconciliando penitentia. Vñ leo. hiis. q[uo]s. necessitatis. pretexti. urgentis. infirmitas. p[ro]lixi. penitentie. tempus. abbreuat. n[on] satisfactio. nec dilatio. nec dilatio. nec reconciliatio denegāda. quia. nec. dñs. in mensuris. pollicitus. ponē. n[on]. q[uo]d. dilinquere. Q[uo]d. si. in. aliq[uo]. est. culpa. dignus. aggrauari. sic. ut. q. paulo. nō. poscebat. sub. p[ro]lixi. tempore. non. valeat. testimonia. eius. fidelium. circumstantiū. p[ro]dē. deber. simulq[ue]

penitentie. reconciliatio. eūcq[ue] beneficii. Nec. valet. q[uo]d. dr. presbr. penitentia. absq[ue] nit. manente. reus erit. culpe. qua. dilatam. Cui. obuiat. simul. exitus. Nec. enī. ōtrarium. ultimo. tpr. patet. ē. q. nā. modo. reparat. h[ab]ī. i. anditu. infirmitatis. ē. sic. tanto. gbat. Q[uo]d. p[ro]bat. illud. ōcilium. eccliar. in. articulo. epo. aliq[uo]. in necessitate.

Non. debet. ūn. presbr. penitentē. reconciliare. in. cōtritio. epi. nisi. ultima. necessitate. agatur. Vñ. mor. tuo. mandato. ecclia. nō. reconciliet. penitentē. n. absente. epo. ultima. necessitate. agatur. Cuicunq[ue]. penitentia. publica. ē. men. ē. q[uo]d. manifesta. cōmouit. ut. ligna. aut. alia. dom. li. mentū. facile. manus. ei. impo. natur. Nec. aurea. epe. dñi. Siquis. aureā. annulo. aureo. manus. ōtinuit. suis. epe. deber. presbr. cōtinere. cum. sic. penitentiam. eius. papie. renouet. Inde. dubito. ē. epo. nō. ponit. se. cōmunicare. p[ro]bitur. penitentē. ne. presbr. reconciliare. Vñ. mor. tuo. mentū. ecclia. ñ. sanctum. ē. ut. ōtra. p[ro]bitur. reconciliato. penitentiā. p[ro]cellam. ōsecrato. aprebuit. nō. fiat. Nec. reconciliare. quēq[ue]. in publica. nulla. p[ro]bter. nō. licet. p[ro]cellam. tam. ōsecrato

ōblato. epo. p. p[ro]bter. fieri. valet. Vñ. in. carthaginēsi. ōcilio. ñ. p[ro]bter. missulo. epo. ugnel. nō. ōsecrēt. ēma. ñ. nunq[ue]. ōficiat. Sicut. presbr. epi. pot. p[ro]bter. ōsecrē. urgente. sic. reconciliare. penitentē. vel. an. oblationis. sit. recipienda. qui. currens. adpenitentiā. p[ro]uenit. morte.

Sciūt. quidam. dello. qui. ad penitentiā. festinant. sic. arbitrem. mutuare. nō. potuit. cui. decessit. uni. oblatio. ei. sit. recipienda. dñs. quia. ē. Vñ. mendacio. appareli. Si. aliq[uo]s. fuit. mortuus. qui. nō. sit. ōsecutus. testimonia. habere. boni. nō. poterat. uenire. ad. sacerdotē. ñ. preoccupatus. ei. mal. in. domo. sua. faciat. parentel. eius. pro. oblatione. ad. altare. et. dent. redemptionē. p. eo. pro. suis. de. peccat. qui. p. hanc. unā. dantur.

Soleo. ei. queri. uar. p. hanc. unā. Si. una. aliqua. pecā. remittit. Q[uo]d. aliq[uo]. pecā. p. hanc. unā. remittat. dñs. ostendit. in. euāgelio. ū. aut. Qui. peccat. in. p[ro]xim. suū. non. remittet. ei. nec. ego. hoc. solo. nō. mittam. Exquo. dat. intelligi. sic. ut. doctores. tradit. q[uo]d. quedā. pecā. in. futuro. dimittent. Quedā. ei. culpe. in. hac. sola. relaxant.

quedā. ū. parue. i. futuro. q[uo]d. quedē. p. morte. gratiar. h[ab]ī. tam. dimittunt. si. digne. ē. si. bona. actus. in. hac. uita. mereat. ut. dimittat. ei. dellis. enī. q[uo]d. edificant. lignū. fenū. stipulā. dē. aug. q[uo]d. igne. tribulationis. ultime. inuenient. ēmabilia. edificia. q[uo]d. secum. portauerit. cremant. dic. enī. sic. p[ro]ximi. sane. cuiusl. morte. donec. de. igne. purgatorio. ueniatur. ad. diem. remunerationis. despationis. sui. temp. nī. nullo. spē. defectio. qui. edificauerit. lignū. fenū. stipulā. h[ab]ī. modi. igne. dicunt. ppetu. quē. alij. nō. sentiūt. q. h[ab]ī. modi. edificia. nō. portauerit. ut. inueniat. igne. ultime. tribulationis. ne. malia. cremanē. nō. redarguio. quia. facilium. uer. ē. Si. q. dicit. in. apō. saluti. erit. quasi. p. igne. ōtrepitur. ille. ignis. quia. a. erit. in. ille. ignis. q. quidē. nemo. potest. portare. in. hac. uita. h[ab]ī. apte. intimat. q. illa. q. edificant. lignū. fenū. stipulā. q[uo]dam. ēma. bilia. ēmabilia. edificia. ut. ueniat. pecā. secū. portat. q. in. igne. purgatorio. cremant. Vñ. dñs. q[uo]dam. pecā. uenialia. p. hac. unā. deleri. q[uo]d. alij. crimi. alij. tardius. purgantur. in igne.

de illis q[ui] edificant lignū. fenū. stipulā.

Aug[us]. in. li. de. ciuitate. dei.

VTL_00689_01_0047.jpg

In ullo aut igne cmatorio
alis curdul purgant, sm
q. ita pcta magul t manul
amauer. vñ aug. Hec uta
in cubile nō e nō malol fidelel
pgnē quenda purgatoriū, quo
magul nul ue bona penuna di
xerē, tanto tardiul ciuul q
saluar. vñ nō structura illa ta
lium ut aplis, lignū. fenū. stu
pula. q illu edificāt. q i ū alie
na nō rapuiē. rely cū infirmi
tatiby cōcessit, aliq delectacione
mhent. Q sm suol amandi
h modol diuersl ut lignum.
t nul ut fenū, t nullus ut
stipula. ignē sustinebit. Qui ū
sup edificāt. aurū. argentū. la
pidel pciol. deuitaq ignē secu
rē. nō solū de illo etno q cru
ciatus est. unpiol in etnū, h i
de illo emdiatorio q purgabi
tur quida saluandi. h obiet pr.

Qd sit edificare lignū. fenū. stipula. qd aurū argentū lapidel pciosol.

Obiectio

Si sup lignū. fenū. stu. uemalia
intelligunt pcta. nulli a deo
pfectul e. q uemalia nō peccet.
Ergo q edificat aurū. argentū.
lapidel pciosol. edificat sup lignū.
fenū. stipula. g p ignē sustinebit.
Ad qd dicim. quia nō omnl qui
uemalia peccat. lignū. fenū. stu.
edificat. sic ecōtrlo. Nō omnl q
cōtemplat dm. t diligit spūalia.
t opa bona sic edificat aur. ar
gentū, lapidel pciosol. t cū inau
intelligit cōtemplando diuina. In
argento dilecto spūalia. In lapidib
pciosis bona opa. Sz illa q edificat
lignū. fenū. stipula. dm cōtemplan
tur. sperant diligūt. opa bona
faciūt. n cū edificāt aur argē
tū. lapi. pci. h cū edificat. q sic ea
facē. ut tm cupiunt q dī. t q placeat dō. lignū ō fenū. stu.
accipi possūt secularia t rel. qm
ul uerte cōcessa t alel cupidi
tatel. ut amicu sine animo dilaue
nō possimus. h g edificat hl qui
cogitat. q mundo sūt. quom pla
cear mundo. q circa dumtal sual
quoda carnali affectu tenemur.
tm ex eis multas helemosinas facē.
nec, p eis aliqd structul t rupme
molimur. Ex hl patet q nō de hō
simt h stulta edificant. Illa enim
edificatō pfectoz tm e. qui nō
cogitat placē mundo. h tm dō.
qui etiā si uemalia aliquando
peccat. fortuare curtanel ita cō
sumunt meis pcm. sic gutta aq
in camino ignis. t deo mq sic
portat cinabria. h aut mstur ca
edificatō manat. e q nō tm dō.
h mundo placē cogitat. dm tm

Qd alia sit edificare

Solutio

pponit. Sz cū mundo pponēre
nō sit edificare. h destruere aug.
fundamtū. Adhec sūt g carnalel
quiby dom sūt domuby. cōiugiby
possessioniby. ita ut mchi pponat
xpo. illul sit ligant q i mtel p
fectoz nō cadut. t si alia uenia
lia admittit. In eodiby manoz
ū. mtū dumtū usq mtme.
q cū talib edificyl. tm seū. h
dissoluent mgne. Ipi ū mto
fundamto. salua er. grauissimā
in pena lenuet. Ex quo apparet
quā hic mūm exhibēdo. rqn
tū sit exercear seruitutē. cū
p eade pcta. multo grauiul sit pu
nand qz hic. Oppnit quarta

Sed haec dicel obiectione.
illud e accipiendū. de pe
na tpali. nō de tpo pcō. q. gsl
dic. q da leuia unsuo dmutē
da. Si em uerū penitētia habu
erit. q sl oia dmissa sit ei. h pe
na haec remanlit. Idoq si uere
penitel obiit. in sit. Si aut ū
penitel nō e. in obitu. maculam
patur q nūq. delebit. Qui ū
edificat lignū. fenū. stipula.
uere penitet. quia bon e. t
curtare hī. tm carnare de
hac uita tnsit. g sine pcō
tnsit. nō sequit. Ver ū qda e
qd alia sit sl uere penitet
t sic de oi uemali.

quia bonus e. curtare hī. t si
penitet. tm oi uemali pcō tn
sit. q. nō deletur penitētia. pe
nitentia em nō deler. ni pcm
illd q. deserit hō. Tale aut
pcm sepe in hac uita relin
quē abhomine. t si uere pe
nitel e. t si n deomby uemali
bus penitet. pot q sl de omi
uemali. t de omi uemali peni
tere. Ex pcto ung t pluribus
uenialibus quide. Sicut hī sic
curtare. unū t pluta uenia
lia. q. decimalib nullatenus
ee pot. Est em aliq bon curi
tare habel. h adhuc qda cupi
ditatul hūs affectu. amantl h
secularia talil gerentl subita
morte ppetuit. In illo treno
affectu mortul e. t sil saluabit.
aquo nō le h absolut. g p hac
una ab illo purgabit. Contitur
g quida pcta h leuia. p hec una
dimitti. Si em depena pti illud
intelligi uoluisset auctorel. cum
magul cōmemoallet leuia qm
grauia. cū t giuu pena h mey
pleta. p hac una retter. de ge
nerali cōfessione qd p sit.

Potl h cōsiderandū e uir p sit
cōfessio alia. ū singla pcta q sl p
fecer. nō ex pmuni. Sane dicit p.

Exemplo uite qd adp bandi aut.

q̄ omīa ⁊ mmalia semel salue in
ōfessione oporuer cyprī. ⁊ amen
re aliq̄ credidit. Sz qua deleta
nemo mellige omīa. gr̄aluē
salue cōstit. quoz memoria nō
habet. ⁊ hoc nichil celatu. delebat
bus ꝓl. Venialia ū q̄ mmune
tribula sūt. sufficit gr̄a luē cōfiteri.
⁊ alq̄ sūt frequēt mōia. q̄ sic
rām ē. ⁊ illa cyprī. siualet.
Ideoq̄ gr̄aluē sūt cōfessio in eccl̄ia.
q̄uenabilis. ⁊ pcil. q̄ audire admur
rim. ⁊ p illū manifestet quod no
uerā nō habem. Vñ aug. Aug⁹ in
ueritate die dō penitet. q̄ndo nichil Ep̄ sione
illi de mālis sceleris celare nō q̄ contra
rit uoluntate celauit. dō ignoscit. pelagianos.
⁊ nequit alio dicī nisi tibi. ut
uenia cōsequat. Si ū aliq̄ aliq̄
q̄rebim. cōfitet̄ uerūtē dō. cui
gr̄aluē dyna. dō qui nostī occul
ta cordis. ꝛ opera mea ꝛ delicta asse
rā sūt. nichil scondita. quib⁹ uenam
largiaris ꝑon. ⁊ hī ē uerisl cōfi
tent q̄m diligūt dō. Vnde. Ecce
enī ueritatē dilexisti. ⁊ mīnuat.
qd gr̄aluī cōfessio ⁊ mortalia de
let. quia ꝛ intelligentia nī habeant.
Nemo cōfiteat ꝑccm qd nī fec.

Sic aut penitet celare nd debz
ꝑccm. sīm. q. lxxiiia ē. cui ū
humiliatis cmissa sūt sē rerum
deber. illi ꝑcā. qd se nō cōsulle
nolam. quia in omīa ē nobis humu
litas. ꝛ pcauēdē cōstituit. Vñ aug⁹ Aug⁹ de
Cui humiliatis cmissa mittit sīm doctr̄ apli.
enī ꝑccā. aīq̄m manifestā. nicendo
effici. qd utrumq; Veritas mīe nō ē.
n mīa te dpēl peconarē. ut ī esse
cognoscat. Veritas aut̄ qui ē. in q.
es dicit. Nam quom ē mentat. ī
q̄untur fidissat. de pena sacdotis
q̄ peccātē publicat cōfitentis.

Tauere aut̄ sacdot ne ꝑccā pen
ē meā alīs ꝓdat. aliquin de 66
ponatur. Vñ ḡra. Sacdot aīm omīa
caueat ne debis qui ei cōfitentur
ꝑccā sua. aliē reuelet. nā ꝑpīnēs.
nō ḡrauet. ī q. abstr. ꝓ aliquo
scandalo. Nam ūs fedr deponat.
romīs. ure siue diebz ignominiosꝰ
ꝓgrūando ḡgit. Qd ī dēm ē. ut
penitēl eligat. saeuē sacdotē hga
re. ⁊ solue. ē. undē cōtrariū ei q.m
canonis regl. ut nemo s. pur
rochianū alienū iudicare ꝓsumat.
⁊ aliud ē fauere ⁊ odio ꝓpīm la
cerare cōtēnere. q. canonel ꝓ
hibet. aliud ē cecū ducare. q. ur
bani sacē monet. ne ī cecū cecū
ducat. ambo ī fouea cadūt. Aut Verba
enī urbani. ī. placeat ut nullꝰ n̄ ꝓp.
sacdotū de incepsl liceat quē luter
cōmissū alī sacdoti ad penitēdā

suscepe. sine cl cōsensu. cui se
ꝓl cōmisit. ī p ignorantia illi.
ē. ꝓ cōfessiul ē. Cui ū cōtra hoc
sacē tempabit. gdul sibi peccā
sibi tacebit. si peccā dimissa rede
bunt. Si quis multi auctoritatis aut.
sup̄ sit asserīt mutata caudl
cōditione pēa dimitti. aīa con
fessione. ⁊ satisfactione ei. ī.
q in omne aliq̄ relapsus ē.
quer. sipo st caudl cōditio
ne cōsūmāt cōtemplet. ⁊ impetra
dem ⁊ similē reddit. an pēa
dimissa redeat. cui q̄stionis
solutō. dicim ē. ꝛ ꝓplexa. aliis
asserentib⁹. aliis econtra negā
tibus. peccā semel dimissa. utrūt
replicari adpenā. Qui ū dicunt
peccā dimissa redire. fidendū se
munimunt auctoritatib⁹. dicēb⁹.
redire. aut. Dōnate mutuē. sicut in
alterū peccet. aliquis dō re
petere dimissa. Si enī mīs cōcep
tus fuit. siue dubio remouet
sententia. q̄m mīam dederat.
Dic in euāgelio de seruo neq̄m le
gitur. q̄ m cōseruū suū ꝓbatus ē
Rabani. depensul. Sz Rabanꝰ. Nec ꝑm
seruū reddidit dō rotentib⁹.
q̄ ad usq; redderet omne debm.
qua nō solū pēa q̄ ꝑ baptm
homo egerat reputabat̄ ei. ad

penā. ⁊ hī ī peccā augmenta q̄ ī
baptismo ei sūt dimissa. Sz ogānꝰ
ex dēl euāgelīl cōstat. qa si nō 66
ex corde dimittim. q. nos de
mittet. ⁊ hī ꝛ utul nobis ꝑgnet.
q̄ tam nobis dimittit. ꝛ ꝑmittet
simile gaudebam. Sz aug⁹ dicit. Aug⁹ in o
deus. dimitte. ⁊ dimittet ⁊ hī ego meta q̄
ꝓl dimitto. dimitte ⁊ ꝓl ei. dam.
Nam sine demittere. reuocatio re
quiescēdi ei dimittendi replicatio
ī. Sz beda. Penitear in domīo Beda sup
meā. ī. timendo ē. ne. dicat in cam.
nō ꝛponendo neculpa q̄ mihi
ꝑmittā credebam. q̄ meritā
nol me cruciet ꝛpetmat. Item.
Occupat enī ꝓ baptīm siue hre
tica. ꝑmissa siue mundana
cupiditas. accipit. neq; omnē
ꝓhibet nec mutua mittat. Item aug⁹ ⁊ la. Aug⁹ ⁊ la.
Rabanꝰ. dimissa pēa. ubi de baptō.
stratus curat. nō ē. aptissime
dīt docet. ⁊ euāgelia. in illo se
mo aqua dīl dimissis debitis
penitet. q. ille cōseruus suo de
bitū noller dimittere. his aut
vocabulis. mutuum. q. dicit

oppio
ar eos.

poci dimissa redire ꝫ replicant. Quib; opponit. Si ꝗs poꝰ peccauit, indulgentiꝫ acceptis nec penit. nō uidetur aliquis puniri pro q peccauit, eng enda tum, ultra apta ē. Sed requiritur q fuer ordinati, ꝙ nulla ca ē. ex ultra, occulta, uider ꝫ dō hoc nisi deꝰ iudicare et duplex, titulata cōtingit. ca

Sulo negat. Si ad hꝰ dua q nec, duplex titulata dicitur nec, iudicare dō hoc nisi deꝰ. hoc nū ꝓbet. sic ꝙ dignam satisfactionē sufficiente pēn. nec ꝓponere. Sz nō sufficit digne, sufficienter, q nō pleue rauerit. debuit enī ingerim pōi hale mentaꝫ, nō ad faciendum ꝫ ad emendū debuit. nō obstant. nisi ꝙ ꝓ pena. remissionē, cog ꝙ de uno cognitore dānia dei, ꝙ mala hūana ac ꝓ nisi usq; minē gnā ignorē. Si quis ingrat aduersus dō sic quis offendit, ante reta lionē, q ad sciendum ꝓpēm de nisi ꝙ nocuit, uel ē humilian dei, nisi ꝓcem dimittat. ede ꝓta clara ring ro inquiet, ad pēn. dānat. sententiam, inuo

aug sꝑ psalmū.

Sed quia obstantia tollenda sunt

pcā nec imputent. placet ꝙ dam. nemine ꝓ pcīs semel dimissis, iter ado puniri. Sz ideo di cunt dimissa redire, ꝛ putari, ꝙ ꝓ ingratitudinē in reat et pcā cōmittat, ut ante fuit. Sic enī ꝙ dimissis fuit dicit ezech. ꝙ remissionis pcōrum inquit. ita reus sit ut ante fuit. Utꝝ pars q̄stionis placita sint doctores. Idem aliqui patru ꝓ iudicant, studiosi lectori iudicii relinquo. addendū ꝓ tutum sine ꝙ saluti ꝓximi quis nisi dnō nocuisse dicit.

Q̄d sit sacrāmtū hoc ꝛ rel. Post pdicta restat inuestigare, q̄d in actione penitētie sit sacrāmtū ꝛ rel. Sacramentū enī signū ē sacre fidei. Q̄d signū ē ꝙ ē ꝛ rel hꝰ signū? Unde dnī sacrāmtū hoc ē. q. ex hoc tm generis, q ex hoc penitencia, q ē signū antecedit penitencie, i. cōtritionis caudis, humiliationis. Q̄ sic, nō omne sacrāmtū euangelicum, id efficit q̄d figurat. Ex retro. est penitencia nō efficit ex tercio. ꝓcā mortalia. cū ē ex parte. Sz ad hoc inquiūt alii ē intelligendū de illis sacrāmtis q̄ in nouo testamto instituta sunt.

Semētia q̄ dā.

ur sacrāmtū bnpti, confirmatiōnis, corpis xpi. Sacrāmtū ꝑ penitencie, sic nō ingū. aut ꝛ ep gre, i. ap̄modio humanu gnis fiunt. Utrūq; eni influentiā sunt. in ꝓmis parentes. Ire. Si ex hoc penitencia sacrāmtū ē. ꝛ nō ex hoc ꝛ sacrāmtū. sep̄ ꝓcedit rel sacrāmtum ꝙ. sacrāmtū rem. Sz nō ꝫ mō mentis ē. Nam ꝛ in aliis sacrāmtis ꝙ efficiūt ꝙ significāt, ꝫ sepe cōmi

q̄nda aliqn sentē cia,

gut. Quidā aut dnī ex hoc penitencia. imo hoc ē sacrāmtū, nec duo sacrāmta. ꝫ unū. Ut species panis unū nō sunt duo sacrāmta. ꝫ unū, ita et in sacrāmto capitis ma ꝛ in ꝫ sacrāmto, dicit aliud ēt tm sacrāmtū, s. ex hoc penitencia, aliud sacrāmtū ꝛ rem. s. imo hoc penitencia, aliud rem sacrāmti, s. remissionē pcōrum. Imo eni penitencia ꝛ rel sacrāmtū. ex hoc ꝛ rel penitencie, et sacrāmtū remissionis pcōrum, qm ꝛ signat ꝛ facit. Ex hoc ꝙ ex penitencia. imo hoc signū ē ꝛ remissionis pcōrum. De sacrāmto unctionis extreme, ꝛ ēt premissa ē etiam aliud

Petr hy spā lib. sent. dist.

sacrāmtū, s. unctio infirmoꝝ, ꝙ sit in extremis, oleo ꝓ epm cōsecrato, ꝛ hoc ex genesi unc tionis. Est enī unctio ꝙ sit ex

Iacob infirmas aliqs

matre ꝙ dicit ꝓncipalis unctio. quia mea ꝓncipalis patrie dat. Ut ꝛ ihc habundantia grē duos ꝙ sacrāmta myrrhe ꝛ grē, oleū. s. balsamū, oleū cōsecrate, balsamū fiunt. Cetera ex greco unctio dr. lacrime, ꝫ tm omne oleū ad unctionē sacrificii ē tina ne datur, ꝫ aliud salui ꝙ misericordia balsamū, ꝙ caput regū ꝛ ponti ficum inungunt. ꝙ oleo laudis unguit in ecclesia, ꝛ ponit ꝑ impositionē manū cōfirmandos ungit. ut ostendit. Est alia unctio ꝙ catheccumenū, neophyti, unguntur in pectore, inter scapulas, in ꝓcessione baptismi. Cetera ex unctio ē. ꝙ dr oleum infirmoꝝ, de qua nūc agitur,

dug ml. parmenu nium.

Inde ꝙ fiat multum ꝫ sacrāmtū, ex sacrāmtū unctionis infirmoꝝ, ad apli instituti legis mox. ad apli instituti legis Iacobi infirmat aliqs mundet, induxit pbos ecclie ꝛ ut ungerent eam oleo in nomine dni, ꝛ illeuet dr in dni, ꝛ si in pcōs sit, dimittent ei. In quo ostenditur duplex ex unctio. sacrāmtū hoc ꝛ sacrāmtum, ꝫ ad remissionē pcōrum, ꝛ ad corporalē infirmitatis alleuationem. Ut colligit ex

qui hac unctione fideliū deuotoꝝ ꝓpria, quoꝝ ꝑ ea aīa alleuiari. Si uī ꝓpter uiuoꝝ alleuiet. Ut si forte corpis ualitudine illa hīre nō ꝓdeat, illam q̄ ē aīe saluti. uīhoc sacīmto acquirat, ꝛ fidē uiuis sacīmtis nra ꝛ multo aliud ē sacīmtum. aliud ꝛ sacīma. Sacīmtū ē ipa unctio ꝙ fit. Ro. sacīma unctio ꝙ fit. Ro. sacīmti unctio utilis, q̄ peccat remissione, uiuoꝝ augmentatione ꝓficiat, ꝛ si ꝙ ꝓtepsu l negligentia h sacīmtū ꝓfert mereat, perfecto sim ē. dāpnabiles. de

Reiteratione hui⁹ sacīmti.

Queritur aliquis sīne sacīmti iterari possit. cū baptis ꝛ alia q̄da sacīma semel suscepta. nō ꝛeuocent. dubiū dē. Sacīmtū aūt par nō ꝛeuocandū ꝛ sacīmto faciendū nō ē. unumq̄. ē. h dicē. ꝛ agit de sacīmto baptismi. ordinationis. Vñ no inde q̄ aliud q̄libet accipiendū, sī de sacīmto baptismi. confirmationis, ordinationis, q̄ nullateꝰ ꝛeperienda sūt. q̄ semel aīa nō amplius. dat⁹ baptismꝰ, confirmatio, ordinatio. Sacramtū ministrare, ꝛ ꝓmouere ꝛeuocatu. sepe ꝛari uideꝰ. q̄ sepe sacīmtū corpis ꝓpriū

Alia opio.

frequēt penitencia agit⁹, cū multa sepe cōtrahunt. Quare ē unctio nō pōt sumi ꝛeiterari. Si morbi nō recidit. medicina nō ꝛatur. Si ū morbi non ꝑ cohibū. q̄re deber medicina ꝑ hiberi. Sic oīo ꝛari potest. ita ꝛunctio ꝛari posse uidet. Vtrūq; enī illic cōmemoratur iacob. utrūq; altari cooperatur. ad cōferenda alleuiatione aīe ꝛ corpis. Cur ē negef unctione sīne infirmū posset ꝛari ad impēdā sepi sanitatē mīl ꝛ corpis. Cui ꝓ ide sepe ꝛunda sit oīo. Quida enī de omibꝫ sacramtis intelligi uolūt. q. nō sint ꝛanda. s. sedm illud toti. q. ꝓmer ad sacīmtū. dicent. ꝛ q̄da sacīmta sepi posse susci. pi. q̄da ū non. ū in q̄ sepiꝰ sumunt. totaliꝰ uāt. ut sacramtū altaris. ꝛunctiois q̄ fuer sepi sumant. in qua nō uerū benedictꝰ eade hostia. ut idem oleum nō ꝛaatur sacīmtū cum muria. ꝛ dicer q̄. sic ꝛ baptis nō ꝛatur. ꝛ ū alīq̄s frequenter baptizet. dū eade aqua nō ꝛet benedictꝰ. Sz aliud ē inquirere illa de benedictione aque. q̄ fit baptis. Aliud de benedictione

·vi·

ꝓmi ꝛola.

ꝓmi ꝛola ꝓ eni baptis celebri maqua. ꝛ nō benedicta. qua illa benedictio ꝓuenīa eni sit. et decere ū uirtute sacīmti. Sz aqꝰ xpi nō pōt cōfica. ñ depane cōsecrato. ñ unctio illa fieri pōt. ñ deuoto abeo ꝛficiato. Itaq; illa sacrificia ad uirtutē sacramti pueniūt. Matrimonia quaq; seniel tm benedicta q̄libꝫ nō sepi. benedicta eni uir aut mulī cui ꝓma. nō ali licīa quoꝫ. Si ꝙ ū dicat sacīmtū nō ē tm dum. ñ munera q̄ sacīmtū ꝓpleant. de omi sacīmto ꝙliter ꝛ de uerū ē. Sz ū ad suscepīone sacīmti deputa cuiꝰ ē. q̄ plurima ꝛebria suscep tione. de aliis ū q̄rida nō. q̄ sequūt sumunt. ut nīl anctio nīl sacīmti. q. in omi sepe actia reperiunt. De ordinibꝫ ecclīastī

Nunc ad obligationē eoꝝ qui ꝛ sacre ordinatiōi accedūt. Septē sūt spūalia officia gd. sunt ordines hīe q̄ tota pars dei aque unde ecclīa mr sc̄a xpi exemplo nīstrat. q̄ omīa officia ministet q̄ ꝓfitent. ecclīa sua q̄ sacra ordīa ordines obligatiōes reliq.

Septē eni sunt. q̄ septiformē gr̄am spīe sc̄i. cui qui nō sūt pares nequē. ad grad⁹ ordinatiōis ꝛ digne ꝛcedūt. Illi ū in quoꝫ mētibꝫ diffusa ē septiformis gr̄a spīe sc̄i. cui ad ecclīasticos ordines accedunt. in ipa spūal grad⁹ ꝓmoue. ampliore gr̄am ꝓpere credunt. Q. tales sūt assū

Tales aūt mendi ad cleri. admittēdi spūale magni di sūt clerici. qui digne possūt diuina sacīmta tractare. Oportet eni dīi pauos hīre mīstros. qui possint digne opꝰ dī exercere. q. multos imitatores qui ordinatiōe ꝛ gratie mereant. Tales eni decet ē ministros dī. qui septiformi gr̄a spīe sc̄i sūt decori. ꝛ quaꝝ doctrina ꝛ conuersatiōis forma. eade gr̄a imbuti sūt fundanꝫ. ut celestes margaritas spūalīū ulor. officioꝝ ꝙ diuinoꝝ. laudis ute pedibꝫ oculeꝰ. ꝛ sacīmto g septiformi spīe. Septē sūt gd ecclīastici. s. hostiarii. lectores. exorcistę. acoliti. Subdiaconi. Diaconi. Sacerdotes. omi in clerici uocāt. ꝛ sacra. Corona eni signaculum ē. q̄ significat imperatores ideoꝫ ministros dīuini. Corona

quare sūt septē.

Clemens ꝑ.

decoronatiōne.

regale decus. significat. seruire do regnare. Vnde mundi ecclie regel. debent. ut se. alios regnant. qz pena. Vel ethil genus electu. regule. sac dotium. re. Summitas capitis debet nudari. ut ex. mens ad deu uidendu mostraret. q reuelata facie. gla di cotemplet. Summitas enim capitis. e eminentia mentis. denudato capite. e reuelatio mentis. Clerici enim secretar dei no ignare. e debet. Vnde et i capitu usq ad reuelatione sensuum. s. oculare. tauru. ut uidea mur de rore pullulantia. do ceamur prudenda. ne admittige du. audiendu ubu di. p pediat. p quo seruato redde ingressu corona. Tonsure aut ecclastice usus. a nazareis. qui uotu inde. q pri crine seruato. deinde ob uite cotemnia capud radebat. capillos in igne sacrificij po nebant. hinc usus in oleum. ut q diuinis cultib manciparent. quasi nazarey. i. sci. crine posito inuenant. sic ad ezechel dicit. Fili hominis sume gladium acutu. idue hic capuru. barba. In actib. apli psca. et aquila. h facille legim. paulo qz. alu quida discipulu. p. h fecer. Recte. g. mphylibergra dus cotinuis clerici uocant. qz noia. uel nouu ysidor exponens aut. Clerici relicto huc appellatos. e credim. qz mathias electus est sue. que prima p aplos legimus ordinatu. Clerici enim grece latine sors. l hebraice dicit. Ideo. g. dicti sic clerici. qz de sorte dni sut. l quia dni pars hnt. g. ut clerici nuncupant. omis q mecclia. pi deseruiu. qz. grad. noia sut hec. hostiarius. lector. re. De hostiario

Hostiarij ide nuncupat. sic qui ysidor in uet testamto electi sut ad custodia templi. ut no ingrediat in illo immudi. dicti aut hostiarij to g. p hinc hostis templi. Ipi enim tenentes claue. mundi ceremoniaz oia custodiut. atq; inter bonos. malos habentes. uidetu. dignos recipiut. indignos respuunt. Vnde. ies ei ordinant. claues ecclie dant. abepo. dicit. ei. Sic agite. tanq; ro nem deo reddituri. p rebz q claudit. ihs reclusdunt. h offim dns in sua p sona fuscepit. qui flagello de fu niculis suis. uendentes de templo egecit. Ipe enim se hostiariu figu ficat aut. ego su hostiu. p me si quis introierit. saluabit. re. ysidor

Subdiaconus est gradus lectoris. de lectoribz

Subdiaconus est gradus lectoris. de lectoribz lectores alegendo. sic psalmis te apsalmis canendis uocati sunt. Illi aut pdicat apls. qd sequit. Ith cantant ut ex cerent ad oratione cordis. a ol audientium. Fuerut quida lectores uta ministeriu p nuncies. ut quosda adductum lamtatione. p. pellat. Idem p nunciatores uocant. qd pro mo annunciat. qz tam clara ex ore ugr ut etia longe positos ysidor aures adimpleant. ad lectore aut hoc pertinet lectores p nunciare. rei q. q. he uarie manere apls pdicare. ut in ecclia officio legat. ecclia p has lectores. Vnde rei udente. apls. tradit abepo codicu dinarii lectoru. dicitur ei. Accipe. uerbo dei relatu. habitur si fideliter impleuit. ubi parte. cui hil q bene uerbi dei ministrauit. Qui adhuc gdu p habitur. luctetur. scientia dei ecclie instructus. ut sensum uerboz intelligat. unum accentu legat. distincte legat. ne cofessione platois intellectu audituz aufat. attendat. qd indicatiue qd interrogatiue sit legendum. u sit mandatiue faciendu distinctio. h enim male seruata intellectum turbant. ualos ad ritum p uocant. duriz audi cotinere debet ugr lectus. h oc offim xpe impleuit. cu immedio seniorz libru plane aperiens. distincte ad intelligendu legit. Spo dni sit me. re. Ex quo lectoz intelligi dat. quia gra spualis clarere debent. qui alios uerbu di annunciant. h auds fama uitutum apli accepisse uident. quib dicit. Clama ne cesses qi tuba exalta uoce tua. Ysidor

Clerici e ordo de ministris. exorcistis. exorcista aute ex greco in latinu aduirantes. et mirantes uocant. inuocant eni sup catheumenos. qui ex hoc spm in mundu. nom di adiurantes. p eum. ut egrediat ab eis. Ad exorcista pner exorcismos memoria retinere. ut nulli sit energumenos. tangere. cautos in exorcizando imponere. debet aut spm immundu habere. qui spualiz urget immundi. malignu expellere de aliena. que expellit de alieno ca. pore. ne medicina qm aliquat sibi no pfit. dicat ei. Medice cura te ipm. hic cui ordinatio accepit. demanu epi librum

gressionē. ꝛ dicit⁹ est. Accipe
re ꝛ baleorē potestatē impo
nendi, manū sup eūmuos ut
catechumenos, ꝫ offo. signe dñi.
qui salua tua, tetigit aures,
ꝛ lingua tua dedit mutis. Effeta
q. est. aperire. ꝫ ꝫ docent nos
spūalit⁹ debere agere aures.
p̄dicāt. hominū ad intelligē
dum. ꝛ ora ad obtinend. ut pul
so demone, spūe sc̄o ualeāt re
cipiat. ꝫ ꝫ usus ē. ypē. cū demo
niacos multos sanauit. huc ordo
a salomone usq; ad defendit.
q quedā. mal⁹ exorcizandi in
uenit. q demones adurunt. q;
ob hoc. angelos pellerent. huc
usq; manserat exorcista. nocē
ti fuit. deq; ita. ꝫ in euāgelio. Si
ego in beelzebub eicio demo
nia. filij uri in quo eiciūt. ꝫ ysidor⁹

Quarto loco. succedit de acolu
thus. a celeo. ꝫ grece. la
tine cerofer⁹. dicit⁹. ut de pe
tend. cereū. qui legendū est
euāgelium. ꝫ hoc ideo offerend⁹.
tunc enī accedim⁹ lumina
ria. ꝫ de portam⁹ ab ecc̄l. ad offi
grandis. n. erit. ne tenebre. cū
sol ex qui⁹. ꝛ urbe. ꝫ ad signū
lectionis demōstrandū. ut sub ip
so lumine corporali illa lux ostē
datur. deq; legitur. Erat lux
uera. q illuminat omnem hom̄
nem. uenientē in hunc mun
dum. Ad acolutū pertinet ꝑpa
rare lumina. ꝛ sacrario. hꝫ cere
am portare. hꝫ fugesta eucarī
tia subdiaconus ꝑportare. l. ur
ceolum. cū aq. ꝛ cū uino. hꝫ cū
admanē. ꝛ cū edocti fuerint ab
epō. quale in offo suo debeant.
ab archidiacono accipere. ut
candelabrū. cū cereo. ut urceolū
uacuū. ꝫ offm. dñi se hrē testa
tur dicēs. Ego sū lux mundi.
qui sequit me nō ambulat in
tenebris. huj offij forma ille
gebat. unde ꝛ tenebras. q
lucernas candelabri. ꝛ prenebat.
accendebat igne celesti. ad
illuminandas tenebras ecclesie.

ysidor⁹ de subdiaconis.

Subdiaconus. ordo subdiaconat⁹. gre
ce ypodiaconus. dicit⁹. q; nos sub
diaconos. dicim⁹. Quia deo sacra
menta. ea sub tacet. ꝑcepta. ꝛ
offia. leuitar. Stulatores enī
intemplo arridebat subscriptum.
ꝛ leuitas subponēdas altaribus
deseruire. hꝫ apud ebreos na
tiuitas. nocuit. ei. subesse ta
te dño seruientes. ad subdia
conū. pertinet calicē. patenā.

ad altare. ꝑpi deferre. ꝛ leuitas
dere eis. ministrare. hꝫ colu
qꝫ. aquamanile. manutergiū te
nere epō. ꝛ ꝫ. ꝛ leuitas pro
lauandis ad altare manibus.
aqm ꝑbere. hꝫ leuitas mense
imponit. quā altari ꝑpinquia
re. ꝛ uasa acquī. ꝛ anguimū. epi
parat. hꝫ illa implere debet
Ostiarium. q fere. ꝛ uasa dñi.
ad hos. ꝑtinet. ut de diaconibꝫ
in altari ponē. qntū sufficere
possit. ꝑ. n. nō corporales. ꝛ pallas.
ꝛ sudaria lauare. hꝫ cū ad
mittit. accipit. de manu ejꝰ
patene. ꝛ calicis uacui. ab ar
chidiacono. ꝛ urceolū cū aqua
manu. ꝛ manutergiū. Hoc offo
ualet. ē dñi. qñ lauros se pecu
ꝛ mutet. aqua impetum. pedes
discipl⁹ lauit. ꝛ linteo tūit.

Diaconus. ordo de diaconibꝫ.
Septē tenet locū. ꝑ sena
ry ꝓfectionē. h ordo inueren
testa. a tribu leui trip. dicit⁹
eū ꝛ leuite. ꝓpter. q; ꝑpe dñs
moysi ut p̄ ordinatiōne aaron.
ꝛ filioꝝ. ei. ꝑs tribu leui addi
ceret cultui multa ordinaret.
ꝛ dño ꝛsecraret. ꝛ seruaret. ꝑ
ulet. cōtra aaron ꝛ filios ei in tab
naculo. sic q; gestaret archam.

tabernaculū. ꝛ ora uasa ei. ꝛ in
circuitu tabernaculi excubarēt.
ꝛ in ꝛsperando tabernaculo. ꝛ ꝫ
deponēdo. ꝛ tunc q; ꝓnerēt. ꝛ
adiungit. ꝫ quinq; annis. ꝛ sup
uixi ē. seruire tabernaculo.
Qua regulam mouto testam
to sci patres cōstituer. qua hec
etas ad ferenda onera ē robusta.
leuite g. senioie auctorit. uocan
tur. de lucanum leuite greca uo
catur. aquis intemplo multis lacra
menta multa explebant. hꝫ
grece diaconi. latine ministri
dicunt. ep. ut ē in collectione
ta in diacono ministerij dispe
sitio habetur. de diaconū primi
alisq; sacerdotij. ministrare in
omnib⁹ que aguntur in ecc̄lesiis
xpi. l. in baptismate. in crismate. in
patena. ꝛ calice. Oblationes quoq;
inferre. ꝛ disponere in altari. ꝛ ꝓ
ponere. ꝛ missa dñi. ꝛ lectiones
crucē ferre. ꝛ predicare euāgliū
xpi. Nā ut ē lectionibꝫ uetus
testamenti. ita diaconibꝫ nouum
predicare ꝓceptū ē. ad xpm. ꝛ pu
ner offm ꝑcum. ꝛ secretario altre
cumuz. hꝫ ꝑmoner aures
hale ad dñm. hꝫ donar pace. ꝛ
ipe annunciat. Qd aut. huic
ordini a moyse statutū ē. hoc ꝛ

hostia pmē ꝛ unū.

Catheche minoz.

VTL_00689_01_0053.jpg

mnoto testamento repsentat. cui diacono sup leuu humer stola ponit. tentula in diebus festiuis explicant. quia qcqd laboris illis mense nuptiarum tolerauit. quasi mulcta patrat. donec in dextra. i. in eternitate regni habeatur. Hoc ordo ab apli e celebrat. qui ut legitur in actibus aploz. Septe uirol plenos spu scto ad hoc offm elegerit. ordone prima manu eis imposuerit. Sm consuetudo tenent ut in omni matre ecclia. Sm. diaconos cum epo suu quasi. Sm. columpne aliquant. hoc fit. Sm. angli tuba canentes. in apocalypsi q quales e debeant. apls docet timotheu scribens. hoc cu ordinant. solui epe est manuu imponit. qa admnistrm explicant. ponit eu ozariu. i. stola sup leuu humer. ut p hoc intelligat se accepisse iugum dni suaue. q. adimplm ptinentia dnino tanoru ministrat. accepuit. i. regnu euangelii ut intelligat se ptonel euangelii. hoc autem antequam ordinent. plenius ut docet apls ita ministrent. ultimu eni hoc est. h offo. uidl. i. epo. qui p cena benedicit carnes. sanguinis dis cipulis dispensant. qui apls documentes ad oratione incitat dicens. vigilate. orate. ut no intretis in tptione. de plibus

Septem e ordo plibus. ysidor. prbr. grece senioz uocat latine. no in petate. sed decrepita senectute. qui honore. dignitate. qm accepert plibus noiant. qui maz prudentia. maturitate consilii pcellere debent in plo. sic scptu e. Senectus uenabilis est no diuturna. nec annoz numero computata. Canu eni ille sensus hominis. reuls senectus una immaculata. Ido aut prbr sacdotes uocant. qa sacm dant. Q licet sint sacdotes. in pontificatu apice no hnt. sic epi. qa no climate fronte signant. nec paracletu dant. q. solus dele epis lecto auctu apli demonstrat. Sm. rapud uetes. id epi et prbri fuerit. qd illud e nom dignitatis no etatis. Sacdos nom hr compositu ex greco. et latino. q. est sacer dans. siue sacrm dis. Sic eni rex aregendo ita sacdos a sacrificando dictus e. Consecratur eni et sanctificatur accp. xpi unctione sacdos dictus e. ab eo q. ante stat. p mul e mos dme ecclie. ad prbrm aut pmet sacrificii corpus et sanguis dni mahum dei. oblice. oronel dice. idona dei benedice. Qui cu ordinatur. mingunt manu ei. ut intelligat se accepisse gram ad sacrandu. et cur ritus opis debe ad omnis extende. accipit stola q tenet utq lat. quia debet e munis armis ubiq ostra aduersa expugna. accipit eni calice cu uino et patena cu hostia. ut p hoc intelligat se accepisse potestate placibilem deo hostiam offerendi. hinc ordo ad ulti aaron sup plit mutuu. Sumos eni pontifices. immunes sacdotes. minutu ut ds genos sen. q ex pcepto di aaron minimi pontifices. filios u ei unu immunem sacdotem. hinc qq duodecim elegit discipulos pmu. qs apulos uocant. qz uice gerit in ecclia. maiores pontifices. deinde alios. lxx. idest discipulos designauit. quoz uice in ecclia teneant prbri. Sm aut ut apulos in epis gerunt pem. cui maiores succedut. est pontifex sum. Sm ducis explicus q. i papa uocat. i. pat patru. Qualis aut debeat eligi prbr. apls docet timotheu. ostendit. i. noie epi priu significat. Hoc aut ordo usq e epe. cui se ipm mater ecclie obtulit. idem sacdos hostia. qm p cena panem uinu mixtu accipit sui sanguine cotinuit. Ecce de. Sm. eccle gradu breuit elocuti. qd ad que pueniet misi uolumus. Cumq omnis spualis sit sacri. excellenti in canonel duos an sacdotel apellari censent. diaconatu. i. epulone. quia hostias in ecclia legitur ministrasse. idest hostiu. preciu apli habent. apli eni ministrii cuncta ordinauerit. septem epos et presbitos ordinauerit. septem etia ab apls ordinatos legim. quoz memoria fit beatus stephanus. Subdiaconos et acolitos precedente epo ecclia sibi constituit. Qd sit qd hoc

Sanctu querunt sicut ordo. qd sit q. hoc ordo nuncupet. sanctu dei potest. significatu quedam e. i. sacrm qdam. q spualis potestas traditur ordinato. et offm. Caracter spuale ulti sit promotis sacdotii potestati. ordo i. gradus uocat. Et dme hoc ordinel sanctu. quia in eoz promotione

duo cum sacri dnis.

rel sacra. i. gd cēterē. qm̄ ti
guīt ea q̄ dz gerunt. de hōis
dignitatis uel offīo.

Sūt ꝛalia quēda nō ordīs.
ꝫ dignitatū. talia ꝛ uoca
dignitatis. limul ꝛ ollig nom̄
ē epc̄. Episcopat⁹ aūt nocabu
lum īdem ē. q. ille q̄ epc̄ effica
tur. siqm̄ intendat curā. l. subdi
toꝝ. gēs. Scopn cū gr̄ē gr̄ce.
latine intendē dic̄t. Epī aūt
grece. latine speculatu el inter
pretatur. Nam speculatur p
potiꝰ ecclīa dic̄tur. eo q̄ spe
culet. aīq; prospiat. qlōz
instīa sē poītoꝝ. maxīe mīa.
Penultie p̄nopl sacdotū dic̄t.
quāli ma sequīa. Jpe ī. sūma
sacdos nūcupat⁹. Jpe sacdos ec
lesiast⁹ efficit. Jpe omīs eccliasti
cos ordīes dispōit. dequadā
p̄mo epōz ordīe. vsidꝰ.
rio aūt epōz. quadrīpte ē
d. vppatriarchā. archiepīc. metro
politā. epīc. patriarcha grecoꝝ
mul patrū nūncupat. qa p̄mū
d. aplīi tenet locū. ut roma
nū. mox ē alexandrīn. ꝫ ōnū
sūmul ē romanꝰ archiepc̄. p̄n
cipl epōz. Archol enī grece.
p̄ncipl latine dic̄t. Metropolite
aūt ī mēsura vicinī cautul.
Singulī enī p̄uincīl sīnī mēt.
quoz auctoritas ī doctrīne ce
ri sacdotes subiecti ti. Solliciti
do enī vocīs p̄nūcie. ipīl cō
mūnia ē. Jnīl aūt sigīl. de
signati ordīes epī nūcupant⁹.
Jona q. archiepōz. noīe p̄matꝰ
sigīl significatiē audīt. me
tropolitan⁹ noīe. qī ne archiepōl
dicīt. Jam aūt discretiō agen
tibꝰ introducta. audet⁹ qui
dā ī sol flāmīnes. alī ī simplices
flāmines. alī ī archiflāmines.
alī ī phōflāmines appellant.
Sacdotes enī gentilīū flāmīnes
uocabant⁹. q̄ habebāt ī capite
pilleū. in quo erat breuis ēga.
de lige habēs aliq̄d lane. qb⁹ ea
p̄ estū ferre nō possent. filum
tīn ī capite ligare. ceperūt.
Hūdī enī capitib⁹ ei⁹ mōdē
netāt erat. Jn ꝛrasilo q̄ melan
tur. flāmines dēi tī. quasi fla
minei. ꝫ in festis diebꝰ filo de
posito. pilleū ī ponebāt. p̄dicat
docīi eminentia. Vatēs aūt apl
mīl apellant⁹. eo⁹ sīgificatio
multiplex ē. Modo enī sacdo
tē. m̄ q̄phām. m̄ poetā sīgīfi
cat. Contra ꝰ ūsuā. q̄ nūc
mobilarueri. eaīm. Jnīl eo
rū grā ꝓcreauīt.

Jn breuī ꝛ uīcīnal. anma
nendī ē ꝛ mūnīt⁹. quatinul
sīē excellūt ordīnī dignitate.
nī poēlār aure scīare. ut plēs
ei gmīlla. eam q̄ disciplīnī educ
ni. grauīt⁹ est obediat. ꝛ eoꝝ
mutatiōne de die ī die. plicat
a q̄b⁹ diuīna lāc̄ra. populꝰ.
mulla. sīlēpna audīt. Jsīlla
aūt dī. t q̄a mīlla ē hostia.
cui cōmemoratio sit mīllo ofīo.
m̄ dī. Jte mīlla ē. sequmm
hostiā. q̄mīlla ē adecclīa. ren
denī. p̄ eam. t quā mīlli ce
lestīl uenit. ad sīlēndū dīnī
corpl. pq̄ ad altare celeste
deferet⁹ hostia. m̄. ī dī. Jte
mīlla ē. de ordīnīl abbate
Volet. quīs ī hēnī ab ecclī.
Ecclīa pōtī ordīnari pol
sint. rndere sacīs ordīnel. rī
bꝰl ordīnati. redīmīl ad
ecclīe unitatē debēt recon
dari. hanc q̄stiōē exp̄imam
ac pone m dilōbꝰ facīmꝰ
doctoꝝ. uerba. qui plurīm

dilēnte audīt. videt
eī quēda trade hēnī sacīs
ordīnel cure nō posse. nec ī
lol qui abeī ordīnatiōnē audīt
gr̄īm recipe. Dicat enī mo
dīnul. ar ꝛnanꝰ. chīpl ī u
deri sūscipiendī. eī sacdotiꝫ
t mīnīsteriꝫ alīcuī dignitate.
Quīly solī bapīsma tribī ē
p̄mīsū. q. uenīē paīl. cīly
nīē sīl. q̄ epīc dic̄t ī eol nō
posse dare spīm scīm quīē nd
mīsīr⁹. ꝛ ordīnatol abbate
ueī cap̄ habē uxorē. nī.
ꝛeū q̄ honaē amīsīt. hono
rē dare nō posse. nec illum
aliq̄d nō accipīle. qm̄ mōd
re mīch erat. q. ille posset
accipe. Trādit ī uenerīly
abbīnal. p̄mam īpōsītiōnē
laīcā. tm ē inuendā cōmuno
nē. nīl. sthīl aliquē melīcuī
honaē. t ꝓgnāt sub regulā
Gregaī m. mu. li. dialogoꝝ.

Gregaī ī dicīt sacdegū ēē
arrianū. ecclīe cōsecratiōne cū
ꝓr eay. manꝰ cōmunno pe
pīt. Cpān enī dic̄t. bmīa q̄
cumq; fecīt ꝰ. ꝛ. arrīa
lis manꝰ. sacdegū. sacdegū
ē. ꝛeoꝝ. alterꝰ sacīs. sacdo
tīs. sacdotīa sacdegū.

Cpān⁹ nū
cōpat⁹ hēnel
mepsa.

VTL_00689_01_0055.jpg

quu mone timuay. q̃ cũ homi nel nõ timr. tãmã mutaũ humanã. cua rõi nulli eccle catholice. tanetamen filiũ dicamr. cũ pñs ecclia a timr. rea timr licelegi succedat ãm nultũ. rnaturr ponit. cum ñ sacrifican oblata alue possit ẽ tpe ies nõ tit. ñ eq̃m dñi p eum pcel rationel. p tit. qui dm tpe uiuebat. Jesꝰ q̃q allegit oia q̃ offerebãt abbel rcel. cõmmunicabãt ee mo spectu dñi. qi ucer uidebãt ies tpe fuit. nõ quia cõmcta fuit ab illo qui possunt ee. polluunt omia. Jde. Odit dñs sacrifica hereuay. rale precr. rquocies immole eual digr regnu fuer ũ. de relatur eay. ferauẽ. relaudr eũ

Jesꝰ sup asinos.

Jde fili olee. leo ad a naturaliũ ostinatiõ nopoluit epm.

narel fuel. Illi Jde illi offerũ panẽ sacrilegũ. ie. Leo rrelatur ẽ ara. nec ulla ẽ sacrdotia. ñ uera ẽ sacrifica. Jde rdicẽ p crudelissima nefariã. in algomdrina sede oiũ sacrorũ. fuit ermeliũ. Jnuẽ cepta ẽ sacrificiũ oblatũ deferr climatis dñi cuncto. rperricu dalsiꝫ manibꝫ mpiaꝫ oia se sabrepẽ multa. hñ alioꝫ testimoniꝫ asserũ ni defuerit

uenerit ecclastica. pcipue corpꝰ rsanguinẽ admi nioni. rcõsecrationẽ. q̃ hereci nõ posse minuere. Augꝰ rationel ponit q̃ nudent pnullis obuiant.

Hanc rã aũ alꝫ lectre ui dem. q. abbẽ uel rpelis facri admel licẽ baptis tradi ualent. ñ abbẽ uel redeuntes. q̃ alio baptizati sẽ rordinati. nec ordinandi sẽ. licẽ ñ baptizandi. vii aug. debẽ uel q̃ dñs natuꝫ q. quida dicit baptismꝰ q. accepit nõ amittit. q̃ recedẽs ab ecclia. uel dandi q. accepit amittit. multis modis apparet manifestũ dici. primo. qa nulla ostenditur emula. cur alle q̃ aliud baptisma amittit nõ pot. uel dandi possit amittere. Secũdo q̃ cũ sacrificiũ est. rqda cõsecratione utrũq; homini datur. Jllis cũ baptizatis illis cũ ordinatis. Jdeoq; ũ liceat in catholica ecclia utrũq; uideri. Tam rei qui extra partem uenerunt. cua pspitu p bona pacis. accepto chrismate errasse. sensisse sibi. rei nulli ẽ opus ee. ut eade ostium gererẽ q̃ agebant. nõ sit rursus admitti. sed sic baptis mus. uel ordinatio manifestũ integrũ. in rpetuũ

Aug. ii. cõtra epistam parmeniani.

Aug. in li. ii. q̃ ab ecclie unitate separati sunt. nulla iam q̃stio ẽ. q̃n habeant. rdare possint. sup ma ose habẽt. pniciosiq; dant. q. extra unitatẽ pacis fiũt. cum neq; sacrificio faciendo ẽ mutata. nec recte hr. q̃ ab unitate discedẽs. hñ hr. rideo re deundi nõ reddatur. licẽ. rnõ recte dat. q̃ ab unitate recedẽs. hñ dat. rideo q̃ ab eo accepit. uenienti ad unitatẽ nõ itamꝫ Jde aliud ẽ. nõ habẽ aliq̃d. aliud ẽ nõ uti re habẽ. rabuti usurpare. Nõ igitur dis ñ fiũt mutuũ. q. unitate pacis est custodiũ. nõ insacramenti q̃ sicuiq; sint ipa sẽ. rei ipsi expedire uideant. ecclie in pectoris ejus. uiementi ad catholicã societatẽ. honorẽ filiol dñi nõ administrẽt. nõ eisdẽ ipsa ordinationis sacramta detrahũt. hꝫ sup eos manet. Jdeoq; uel manus imponatur. ne nõ homo. hñ spi sacrificio fiat inutilis. Sic ubaptizatus est. q. p eos dari possit. licẽ in ordinatione uel dandi est. utrũq; quidẽ. ad sua pniciem. Sꝫ aliud ẽ ñ habere. aliud pniciose habẽ. aliud salubriter habẽ. Jde de hil. li. ii. q̃ ab ecclie unitate separati

Aug. de unico baptismo.

fuit. nulla iam q̃stio est. q̃n habeant. rdare possint. sup ma ose habẽt. pniciosiq; dant. q. extra unitatẽ pacis fiũt. cum neq; sacrificio faciendo ẽ mutata. nec recte hr. q̃ ab unitate discedẽs. hñ hr. rideo redeundi nõ reddatur. licẽ. rnõ recte dat. q̃ ab unitate recedẽs. hñ dat. rideo q̃ ab eo accepit. uenienti ad unitatẽ nõ itamꝫ Jde aliud est. nõ habẽ aliq̃d. aliud ẽ nõ uti re habẽ. rabuti usurpare. Nõ igitur dis ñ fiũt

In rã aũ quida uti determinat. Dicunt eũ hereticos accepta sacrdotali. repali uictoe ab ecclia rrecedentes. baptis quidẽ uel dandi retinẽ. hꝫ nõ habẽ sui altarẽ tribuendi sacrificandi. rcõsecrandi dñici corpꝰ. p̃ quim pasi rdamnati sẽ. ab ecclia. Sic degradatꝰ epc nõ hꝫ potestatẽ largiendi sacrificandi. nec sacramentum baptizandi nõ amittit. Qd

qui ordinatus ẽ. uel ordinem. uel de ridiculosũ ẽ. Vt eũ baptizatus semel. uel baptizari nõ debeat. ita q̃ cõsecratus ẽ semel in eode ordine nõ ualeat rece cõsecrari. hñ aliqꝫ auctoritatibꝫ uidentur asseri. in omibꝫ mpiis. rhereticis perhibẽ. damnati. rsacrificia p manẽ. eũ uere deum. possint eis dare. hꝫ pniciose. rquibꝫ debẽt. ñ sit uere ordinandi. Quae. p̃millis et oppositis obuiare uidentes.

gregis lohrra uemari epo.

nero aug⁹ ait, ut intelligat deum eē
de hēreti. q̄nd damnem eccl̄iā
p̄ruenire sentiā a fide uertere.
ac doctrine mutare dinūtē. Ju
licet, tales sint, ut cū admīa
rōlectōis hūr. i qui abeā admīa
tur cū manifesta p̄fessiōe, rūo
eis agere ēpcm, sētencia eccl̄e
dāpnati fuūt. cū si redierint.
ter. admīdi nō sūt. ut ei⁹
legitur decadmīal abhēticas.
q. ter uarie eis admīo ministra
re ualerent. i ter ū admīdi
nō sint. debuīmdo accipiendi
dñr. Nam p̄qm p̄cli fuūt. i
dampnati ut dicio eccl̄ie, ut a
dmīdi. rōlectōdi. eis detēū
allerūt, ut degradāt i ep̄o cōmu
nicāt. Alij ū dicūt sacēōta ab
hēticā. i p̄cūl. p̄ fuma eccl̄ie
celebrata, uera eē tenēa, qua
recedentes ab eccl̄ia uel dandi
rōlectōdi nō p̄derūt. q̄ sic
ab hēticā admīāt. ei redeūt
ueri admīdi nō sūt. Que ū
ab hēticis aliq̄ cōm mecclīa. si
unt falsa sūt. in manu. q̄ talis
admīans uidens. nō mūt. i
uitū accipit. tenēa hāc diffe
rentia uarie locutus de his
auctores. Quidā ū dicūt ea
dem sacēōta ab hēticis p̄cūl
poss̄ celebrari. q̄ accedentes. si
ab illis fuma eccl̄ie seruet. et
ab eis celebrata uera eē tenēa,
q̄uis a se q̄uis ū ad electōis fal
sitatē. falsa. imbuti q̄ male ēdāt.
imbuit qui male baptizat. Jō ut
fuma falsa. qa q̄ p̄mittit. rōne
ferre ēdemnē. nō tribuūt dāpna
da. si i dicamē. qua illaute dāmp
nanda. i accipiendi si i admī
nui. p̄cūl. i dicamē. q̄uis ad
se. si p̄ indignā hēticā. rōlectōē.
Ideo gregoi cōmunione aerij,
uocat ēpcm. ordinatōē. ordinatū. in
nesi. admīatōne dāpnatōne,
nō q̄ ita p̄ se sint sacēōta. si
quia male dantes. i accipien
tes tales sūt. Sic i rēge sacri
ficia eoz p̄ne. ut dicit. uocat.
nō q̄uis adsecti. q̄uis adhibe
rum. Nō nulli ū tradūt illos
hēticos qui mecclīa ordinari
sūt. uel admīdi. rōlectōdi.
i eis separatis sūt. habere
Quos ū epi scribunt. i hoc p̄
sui ab eis admīari. i unctā fu
isse. illa ure cassa. Jō q̄
eis ordinare. uoluit. uel nul
pot̄ uti. qm. q̄m ordinis
Ordinatio uel ē nō ē abrogē
dum. q̄ p̄ simo hēticā qui in
ordie sententia degradatōis

Alī

Sē alī

deſi
mōnū

Sīm dō
simo
nia rīd
sit.

hrlay
mil sp̄ī
alui.

ſpē
alī

ordinātē. rōlectōē. licet sy
monia. q̄ p̄ē dicamē. qui mūus
symoniā magi. imperabilē gradū.
p̄io adūcē uolūt. rōq̄ p̄ mīllo
lac̄ deū recepūt. in modum
giem. gemūt uacuāti eē. omīl
mī dantes. i accipientes hymonia
ci uocantur. utrīq̄ eadē sentē
cia. posūnt. d ihūs qui sciāt
ordinantē ab hēticis.

Ollige. mī. nūc eos q̄ admīāt
a symoniacis scīāt. uel q̄
symoniacē. Qūi em̄ scīoē a symo
niacis. q̄ uidēt ordīāt. uel
ordinatos. eos. ad ecc̄iā. uinc
pulchra ura. Quos ū ordinauit a symo
niacis. quos scīt ordinat. uel scīt
debuīt q̄ eē symoniacos. q̄ mūs p̄ulsa
dñr se
emere
ordinē
mī spū
alui.

ſpē
alī

ordīē. se nō celebrāde emere.
si nō sp̄aliq̄ ordinatōē dō. p̄ de
nūo. p̄ner. debēs. p̄ dare. sūt
quidā hoc. alteri. q̄ndo. fine
quo alteri nō habeāt. ordī
dere. dicūtq̄ dō. nō ordīē

Sī symoniacē ordinati sūt. ordī
nata. i dilata. dūs. ordī
symoniacē dando. p̄ uel accī
nō symoniaci. Alij nō symonia
ci. ordinādo. sūt symoniaci.

rhcho
la sp̄ī.

Sententiam autem de symoniaca

hereli. i contra. de symoniaco
symoniace ordinatorib⁹. i admīan
de symoniaci. symoniace. i nō
symoniacis. Symoniaci symonia
ce ordinati. i ordinatores. sēm
canones. ppter gradū decidant.
Symoniaci. i symoniace. nam
symoniacis. ordinati. sunt. ab eo
remouendi. Symoniacis ū nō sy
moniace. symoniacis. ordinatis.
melius. p̄mā. impositōnē. pro
tempore necessitatē. in ordīe. p̄mā
cumul. p̄mā. Qui ut intelligendū. i
debēt. qui ordinati. symoniaci.
rignanter. i uel. ē symoniacis.
hoc facto. symoniacis. nō remul
cumul. i ordīe symoniaci.

Similit. cū decret. ut clandestī. sy
moniacos omīno dāpnandos. i
deponendos. sub depositōe ut intelli
gendū. ē. nō ut uelint. dimitti. sūt.
de hoc. cū. magis liber. hēticis ab
tenē ordinari. dicat. innocentī
q̄ possūt. habē aliquē ordinem
p̄ueniendi. si tamen diffidūt
alicui. spēlimus ei. Gelasius.
remouemus. de etate ordīā
dos. nā discernit. nichil sp̄.

Sacros inō canones. ignorē.
ut subdiaconū. nō ordinet.
ante quartumdecī annos. i diā
conū ante. xx. v. Nec p̄sbr ante

Alexandr. ii. debēs. q̄ uolentes a symoniacis ab hēticis ordinātur.

ẽtinta annos. deinde si dẽgꝰ fuit ad epatũ eligi pot. Qꝫ nos ī parte modo seruare nolem⁹. Nec valem⁹. Cuꝫ ẽtinta etatis nõ impleuit annos. nullo modo pbr̃ ordinet. etiã si valde sit dignꝰ. qz ripe dicit. xxv. annoz baptizat⁹ est. hic cepit docere. de sacmẽto cõiugij qđ institut

Ceio causa sit

qđ alia sacmẽta p̃ pcm. ipse pcm. gradu suplerunt. matrimoniũ sacmẽtũ ī aĩ pcm legitur institutũ a dño. nõ ñ ad remediũ. sz ad officiũ. Refert enim scriptura geneseos madam milli sopare. aut una decostis eius supra. et unde mulier formata. utr̃ unũ intelligẽdũ. adque unũ mulier facta est. p̃ expressum. ephesios dicit. hoc nũc est os ex ossibꝰ meis. et caro de carne mea. qđ hoc et limꝫ homo patrẽ. matrem. et adherebit uxori sue. erunt duo in carne una. Cõiugij autẽ institutio. duplex. ñra ante pcm. ad officia ecclie. imparadiso. ñ offert. et sine macula. nuptie honorabiles. Ex quibꝰ sine ardore cõperit sine dolore pariet. alias pot

De duplici institutione cõiugij

pcm. ad remediũ ecclie. et parandũ. ppter illicitũ motũ deuitandũ. prima ut natura multiplicaret. Secda ut natura ꝛcipetur. fluxũ cõhiberet. Nam ante pcm dicit ds. Crescite multiplicamini. et post pcm. omnes pene homines poliuuũ cõtigisse fuit. Qđ ñ ante pcm institutũ fuit cõiugiũ ad officiũ. post pcm ñ ad remediũ cõcessũ. Aug⁹ testatur dicens. Ad hanc ecclie officia egrotat. et ad remediũ. Infirmitas enim modum excedit. q est in carne ppter malum. ne cadat in uitium flagitiosꝰ. et preter honestate nuptiarꝫ. Si nõ peccasset primus homo nec ei carnis motus ac feruor libidinis. nec ad succedendũ ei coniugem. illa remuneratio. et aliq. bonũ op⁹ fuisset coniugi. bonum esset remunerabile. Causa ñ post pcm legalis cessauit. membra mortis in bello. sic qua carnalis nõ sic coniugio. reprehensibilis est. malꝰ carnis. ñ frustra est plena cõiugij. Qui secundum propriũ. qui secundum dilectionẽ. sic habuerunt

Aug⁹ super geneli. ad lit. de nupcijs et concupiscentijs.

Quibꝰ nubi accepit indulgentia. aut dubia. modus accepte. et concessione. premissione. et promissione. Est enim promissio motus tristis. de malis. de malis certis bonis. et de bonis malis. de malis certis bonis est cõiugij. qđ nõ meretur palmã. sz est remedium. de malis malis. s. deuitandis. et hoc est causa continentie. Illud

.i. cõiugiũ indulgetur. cõcedit. Illis ũba. coniugi talis permittit. tolerantia qđ nõ placet. Qđ autẽ res bona sit cõiugium. nõ ñ ex eo ꝓbat. qđ dñs cõiugium legit institutũ. interꝓtes parentes. sz ī qđ in cana galilee nuptijs nr̃e fuit. ꝓbe. et sic miracla cõmendauit. aq̃ munus cõuersa. q ꝓ ea ī ura dimittẽ uxorẽ ꝓhibuit. n ca fornicationis. apls etiã aut. virgo nõ peccat. si nubat. Constat. ꝙ rem bonã et matrimoniũ. aliqn nõ est sacmẽtũ. Sacmentum est sacrũ signũ. Cui rei sacmentum

Cum ꝙ cõiugium sit cõiugii. sacmentũ sit. sacrũ signũ. et sacrum rei. s. cõmunionis xpi. et ecclie. sic nr apls. Sacramentum hoc est magnum. Relinquet hõ patrẽ matrem. et adherebit uxori sue. erunt duo in carne una. sz autẽ magnum est sacmentũ. ego autẽ dico in xpo. et ecclia. ut cum

inter coniuges coniunctio est secundum
consensum animorum, et secundum permixti-
onem corporum sic ecclesia Christi copulatur
natura et voluntate, quia idem
vult cum eo, et ipse forma assump-
sit de natura hominis. Copula-
ta est igitur sponsa sponso, spiritualiter
et corporaliter, i. caritate, ac na-
ture conformitate. Huius utriusque
copule figura est in coniugio.
Consensus enim coniugii copulam
spiritualem Christi et ecclesie, que sit per cari-
tatem signat, commixtio vero sexuum
illam significat per nature conformi-
tatem. Qualiter intelligendum
sit illud, mulier illa non pertinet
ad matrimonium cum qua non est con-
iunctio. Unde est quod quidam doctor, mixtio sexuum,
dixerit illam mulierem non perti-
nere ad matrimonium, que non ex-
pertur carnalem copulam. Ait enim
Augustinus: Non dubium est illam mulierem
non pertinere ad matrimonium, cum qua
docetur non fuisse commixtio sexus.
Item Leo papa: Cum societas nup-
tiarum ita a principio sit insti-
tuta, ut preter commixtionem
sexuum non habeat in se Christi et
ecclesie sacramentum, non dubium est
illam mulierem non pertinere ad
matrimonium, in qua docetur non fuis-
se nuptiarum mysterium. Item Augustinus.

Non est perfectum coniugium sine commix-
tione sexuum. Hec si secundum verborum su-
perficiem quis acceperit, inducitur in
errorem, tantum ut dicat sine car-
nali copula non posse contrahi ma-
trimonium, inter Mariam et Ioseph
non fuisse coniugium, vel non fuisse per-
fectum, quod est nefas sentire. Tanto
enim sancti atque perfecti sunt, quan-
to a carnali opere immuni. Sed su-
perius posita ea ratione dicta in-
telligendum est, nisi quin pertinet mu-
lierem illa ad matrimonium cum qua
non est permixtio sexuum, sed non per-
tinet ad matrimonium, quia ex pessima
et plena teneat significatum coniunctio-
nis Christi et ecclesie. Figurat enim illam
unionem Christi et ecclesie, que est in carita-
te, sed non illam que est in nature con-
formitate. Est igitur in illo matrimonio
tripus coniunctionis Christi et ecclesie, sed
illius tantum qua ecclesia Christi caritate
unitur, non illius qua per susceptionem
carnis membra capiti unitur,
nec ideo tamen minus sanctum est coniugi-
um. Quia ut ait Augustinus: In nup-
tiis plus valet sanctitas sacramenti,
quam fecunditas ventris est et coniugi-
um signum spiritualis coniunctionis
et dilectionis animorum, que inter se coniu-
ges uniri debent. Unde apostolus ait:
Viri diligite uxores vestras, ut

Augustinus in li. de soli loquiis.

Augustinus de bono coniugali.

corpora vestra. Que sunt considerandum in coniugio.

Post hec advertendum est quid sit
coniugium, et que sit efficiens causa
coniugii, et causa propter quam contrahi de-
beat, et que sunt bona coniugii, et quomodo
per ea excusetur cohitus carnalis.
Et que sint legitime per ad contrahen-
dum matrimonium. Sunt et alia pluri-
ma in matrimonio considerandum, que
sub compendio perstringemus. Quid sit
Sunt igitur nuptie vel coniugium.
matrimonium viri mulierisque
coniunctio maritalis, inter legitimas
personas, individuam vite consuetudi-
nem retinens, ad individuam vite con-
iunctionem pertinet, sensu alterius neutri
continentiam profiteri potest, vel orationi va-
care, et etiam quia inter eos dum vivunt
vinculum coniugale permaneat, ut
alii se copulare non liceat, et ut
ut alter alteri invicem exhibeat quod
quisque sibi requirit. Hac autem
descriptione legitimorum et fidelium
tantum matrimonium includitur. Effici-
ens autem causa matrimonii est consensus,
non quilibet, sed per verba expressus,
nec de futuro sed de presenti. Si enim con-
sentiunt in futurum dicentes: Ego
accipiam te in virum, et ego te in
uxorem, non est iste consensus efficax
causa matrimonii. Item si consentiant
mente, et non exprimant verbis vel aliis

de consensu que efficit coniugium.

certis signis, nec talis consensus
efficit matrimonium. Si autem verbis
explicant quod tamen corde non volunt, si
non sit ibi coactio vel dolus, obliga-
tio illa verborum quibus consentiunt
dicentes: Accipio te in virum, et ego
te in uxorem, matrimonium facit.
Auctoritatibus probat quod solus
consensus facit matrimonium.

Quod autem consensus matrimonium
faciat, subditis probatur testimo-
niis. Ait enim Ysidorus: Consensus facit
matrimonium. Item Nicholaus papa: Suffi-
ciat solus secundum leges eorum consensus
de quorum coniunctionibus agitur, qui
solus si forte in nuptiis defuerit,
cetera et cum ipso coitu celebrata
frustantur. Item Iohannes Crisostomus: Ma-
trimonium quidem non facit coitus
sed voluntas, et ideo non solvit illud
separatio corporis. Item Ambrosius: Non
defloratio virginitatis facit con-
iugium, sed pactio coniugalis. Ex
his apparet quod sensus, i. pactio
coniugalis matrimonium facit, et ex
tunc coniugium est, et si non pre-
cesserit vel secutura sit copula
carnalis. Quod enim ab ipsa desponsa-
tione in qua pactio coniugalis ex-
primitur, coniuges sint, sanctorum testi-
moniis probatur. Ait enim Ambrosius:
Cum nuntiatur coniugium, coniugii

Ysidorus.

Nicholaus papa.

Crisostomus super math.

Ambrosius in li. de virginibus.

quando incipiat esse coniugium.

Ambrosius in li. de virginibus.

VTL_00689_01_0059.jpg

Ysidr' li, ethimagi arum,

iug' li, debono cō ugalu,

cōiugij nomī adhesionē, cū cō iungitur uir'. cōiugiū ē. nō ē uer' cōiunctione cognoscit' Jrē yli dat' Conuges' necnō apellant' ndesponsationis fide, quarum nō huc usq' eccl' ignorat' cōiugal' celebrat', Connubiū uocat' eq' p̄ ma desponsationis fide. q̄m celebrā nō agnoscat', nec fuer' agnouerit. ñ peccat' ñ mendax manserit cōiugū apellandū. ubi ñ fuerint erunt illa carnis cō iunctio. ꝑ q̄d fidele cōiugiū ambo parentes ꝛ uocari meruer'. nec solū illa mat' ḡ i ille pr' eius lic' cōiuge mater' eius nr'q; mentē nō carne. Ex hijs euidenter intimat' q̄d ex ip̄is qua mr'edu cōsensu' uoluntat', nec matrimoniū qm̄ solui cōiugiū facer' ueri cōiugal' sunt sponsi ꝛ sponsa. Sed m̄ q̄dā

carnalē copulam sponsi ꝛ sponse.

Q nō ē cōiugiū an carnalē copulā nisi cū assert' uer' sponsi. ꝛ sponse. cōiugiū nō cōtrahi. an̄ cōsumatione carnalē copulā. nec uere cōiugal' aliquod ē. an̄q̄m matrimoniū cōmercio sexuū. Sz a p̄ma fide desponsationis usq' dicit' sponsi ꝛ mulier sponsa ē. nō cōiuge. Sponsi enim ex sponsali cōiugal' frequēt' apellari dnt'. nō q̄a sint. Cui rei sponsionē in uigē fecer' ut. nisi ꝑ h' uba p̄mittant' aut certa' mr'edā fuer' tradant. q̄a rōne utrūq; dā fuer' tradunt. q̄a rōne utrūq; plurimū uigē dilat'. ex eo attenditur. Quia licet sponsi an̄ carnalē copulā in cōtractu. t' uolentes sponsi monachi' eligē. q̄ fier. sponsi ꝛ licet aliam duc'. cōiugat' ū t' cōiugata. ñ cōmenta ñ ex cōmuni sensu seruare licet. ñ monachum pet'. n' utq; pars p̄ficeretur. Qs ū liceat sponsi monachum eligē. auctoritatibz sanct' p̄bat'. Dic' enī eulebius pp̄. desponsata puella nō licet pa rentibz alij ū trade'. licet filium monachū eligē. Jrē ḡrez. decreta legalia. Desponsatā li cōuerti uoluit' in nullo penit' cen suer' despno mulctari. Refert ꝑ rex q̄d machari' uir' ꝛ here mital' pepul'. celebrato nupti arum cōuiuio. cū uelet thala mū cer' nigrellus' ex urbe egre dient'. tristitia mentis penit'. there m solitudinē t' elegeri' lue' ꝛ electis' ex nuptijs diuina gra uocat'. sponsā deser'. tristi' ꝛ timulari cepit. hijs auctori tatibz ꝛ exemplis' liq; licē spon sit sine cōsensu sui' sponsi. ꝛ cōuerso cōmenta p̄ficeri.

Quod sponsi pōt monachū eligē ꝛ eq̄sim sponsi cōsensu cō mutuo. ecclā ponit.

Jrē adriano papa nono.

Q as cōiugat' ꝛ cōiugata negant cōmenta p̄ suis sibi alt' cōsen sce aut cōiugati nullatenus li cuer'. Non enī p̄ uir melioꝛ uxe p̄ potiū. sume. sibi ygnot' cōsensu. ꝛ conuers'. Vñ gg. Sobel thenthule patris. Sunt q̄ dnt religiosi gñ cōiugio debe' solui. Vñ sciendū ē. quia ꝛ sibi h' lex humana cōcellit. sibi lex diuina phibuit. Sic ū utrusq; cōuenat cōtinenē una ducere. h' quis audeat aceulare? Sic enī multos leōz. nouim' cū sua cōiugi. ipsius cōuenē una diuersis. ꝛ ip̄ ad sce ecclie regimā mi grasse. Sic ū cōmenta q̄m uxe reppetit mulier nō sequit'. aut quā reppetit uxe aut recusat' cō iugium denegā nō pōt. q̄a sexus est. Quia mulier potestatē sui corporis nō hē. sz uir. similit'. uxor potestatē sui corporis sibi hē. sz mulier.

Jrē ggz. Agatosia lucrye plenū q̄sta est. uirū sua cōtra uoluntatem suā. in monachū ē ingressum. Qua p̄ experientie tue ꝓpm. ne diligenti inq̄sitione discussa. ne forte eius uoluntate cōuers' sit. ut p̄a mutare se p̄muser. ꝛ si hoc tua diligentia reperer'. ꝛ illū in monasterio p̄manere p̄uideat. sibi hāc lic' p̄mittat mutare cōpellat. Sic ū nichil hoz est. nec q̄dā cōm sanctionē. p̄ q̄d licet uxate dimittē. p̄dictā mulierem cōmutare cognouer'. ne illi cōuersus. ꝓcul dubio decepti' possit' ee p̄dictus. occasio uoluptat' unimarū suar illi. ꝛ sibi tam tendi natus ē. reddē debeat. omī occasione cessante. Quia ñ forū canonū cū ꝓsequem dimittē. nulla ratio cōcedit. p̄ q̄m eius copula none cōiugij uiri ꝛ mulieris. unū corp' efficit'. nō p̄ ex parte cō uers. ꝛ ex parte remanē ꝛ sic. Jrē ex septima synodo. Siq̄s cōiugatus uelit cōuers' ad monasteriū. nō ē recipiend'. ñ prius a cōiuge testimoniū p̄stiterit suū absolut'. tales ḡ tūc sū culpa secund' ep̄m. relicto sec'. si hmōi ex parte usum carnis cōtinuat' cōsensum. Jrē. Si uir ꝛ mulier dūtē p̄sola religione mut' se cōsenser'. nisi una. nullatenus sibi cōsentiat ep̄i fiat. ut abeo singulariter p̄uso. cōsu tuantur loca. Nam uolente ut alter eaꝝ. ꝛ p̄ualente. matrimonium nō soluit'. Jrē aug'. Si ab initio sū uoluntate tribus ei formā candi licentia. ꝛ p̄cem illud tue impetrabit' abstinentie. Jrē nichola' pp̄. Scripsit nob' rebga

regina, regia se uelle dignitate
copulari. Viola uita puella.
Cui respondit Adalbertus. Cui septimus
non habet licere posse, in eadem nocte
alteram ducere. Cyprianus autem
q. coniugati sine communi consensu
continentia prius, et habuit
religionis causa, non uellet. ut
fecimus reuocari debet. Sponsus
uel sponsa sine communi consensu
monachus eligat. Vnde inter
sponsum et sponsa coniugium non est,
Joannes papa asserit fide desponsa
tionis coniugem apellari, non re
plenum. Ita sepe fuimus. Quia
ergo fides quam ex desponsatione libi
mus esse debent. Pro ea efficimur
coniugem. Similiter si auctoritate
quis asserit, quod consensus matri
monii facit, ita intelligi uolet,
ut consensus et pactio coniugalis
non ante chorum faciat matrimo
nium, sed in choro. Sicut enim defloratio uirginitatis in facie matri
monii, in precedit pactio coniugal,
ita in pactio coniugal antequam ac
sit copula carnalis. Cypactione
igitur coniugali sponsus sponse fidem
ante chorum, in efficiunt coniuges
facit enim pactio coniugalis, ut q
prius erat sponsa, in choro
erat coniux. Respondit ad p

Quid de donatione super
ui aut ita respondem. Quum
sit aliqui desponsata uxori mee
uiuente coniugio matrimonio. Hec
est aut in consensus depleti, et
desponsato huic consensu de p
leti. i. pactione coniugale. quia
facta coniugium. In alia gra des
ponsatione ubi est pollicitacio con
trahendi matrimonii. sponsi in
sponse fidem. non coniugem. tra
hit sponsi licet sine communi con
sensu ordinem. monasterii eligat. In ea ubi desponsatione
ubi est consensus depleta coniugum
contrahit. ubi ubi desponsatio
prima fide. ueri coniugem apellat.
Secundum hanc distinctionem despon
sationis. desponsi uxorie locum
doctores. Quorum accipiat ho
la in subditis capitulis.

Aliqui enim sponsat uocat que
nuptie habuerit desponsatione.
ubi sine pacto coniugal. i deplenti.
nulle uere coniugem sit. Vnde gra.
Siquis uxore desponsauit. nul
lius ordinem acceperit. quinq. p modu
pernecessitate die mariti ei. nequi
uerit ea ducit uxore. sine mali
de consanguinitate ei. licet accepe
ea in coniugio. et inuenit sunt
facti. separet omnino. Sic qui

qd
spōsam
alicui
cognat
nō pōt
ducere

pp. Siquis desponsauit uxore
et sibi ordinauit. sed priusquam
die mariti. Veruentus quidam
casibi. eam nō cognouit. si sic
est. sine ullius consanguinitate ei
eande et collata mutuo ulla
unquam spe. Qui des
ponsata prima sua puella ce
pit uxorem coniugii anathema sit.
ob quod pertit uxorem coniugii anathema sit.
comite rupe comitis ordinem ei. qa
secundum legem dei mandatum
Jam dudum legis est mos. spōsal
apellare coniugem. Vt mentagio
accepta maria coniuge sua. in
deuteronomio. Siquis alicui spō
sam magno et quolibet loco offe
rens et adeptis in domo sua no
luerit quia uxor prima sua
nolabeat q. nō que iam uxor
erat. sed que aparentibus uxor
fieri debeat. Cyprianus colligit q spon
se que data coniugem sit. ante con
sumationem copule. Sy fuerit illud ma
uer. quod minime capitulum dicit. nō
qui iam uxor erat. sed qui sibi uxor
fieri debebat. Quod nō ita deber
ret intelligi. quasi uxor uere
nō sint. cyequo pacto coniugal
intelligitur. i. coniubium coniu
gale. Qualiter accipit malieri
occurrit. et sponsa. capituli spōsa.
q sic uxor desponsata est. ut nō

uxor esset et consensus depleti
sponsi fuerit. et quo modo illa
de creatura intelligi potest. Cui spon
sum filii oppleti. et pro filii eam
duxerit. pace potest nō habeat uxo
rem. nec mulier uiro. filii quod pares
facinus ignorauit. aliam ducat. Si
coniux illa fuisset quod unq fuerit. si
in sponsalibus spactio coniugal in
terueniret. nō permitteret sponsi
aliam ducere. Quibus aut pena nō
trahendi per gratiae mi fugit. ut
alij ordinem. Sine ex eod. Quod
desponsatur uxore retinatur. seu
ea cohire nō potuit. quia clanculo
sit eius carnaliter. ignoda reddidit
decretum est. ut quia nul nuptia nō po
tuit esse legitimo uiro desponsata
cui sit. si habere nō potest. cui ante
cul. unecu fornicationis quide
undictu suffragetur. uictaq eis
coniugia nō negent. De illa de
sponsatione ij intelligi debet. cui
nō fuit consensus coniugal. depre
senti. aliquin nō licet eis alia sa
tiari coniugia. Sedm ij i illud in
telligi debet. Statutum est ab ecca
conuentum aut sibi sponsa alicui
nuptie. publica penitencia mu
letet. et cui spe coniugij maneat.
si ipa eid communi consensus
nō fuit. licentia nubendi alij
nō neget. Apparet hanc sibi

ex actis
Abiensi.

desponsatā suā pactōne cōiugij depleti. Ideo nō fuille cōiugem. cui ussente sponsō alteri nubendi licentia nō negat. Sī eū qui dā nuptialia pacta desuturo. q̄ quidq̄ sponsū sponse uo cantur. n̄ q̄ inde cōiugel sē. et ē quedā pactō cōiugal depleti. q̄ sponsum sponsam ī cōiugel fuit. sē q̄dā pactō cōiugal depresenti. q̄ sponsum sponsam ī coniugel fuit. nuq̄ desponsatā sponsa dicant. q̄dā sollepna pacta nuptialia. de nuptialib⁹ pac

Q⁹ nō inqr tradant sponse.

tis. ū ē nū sponsio fuit. Aut eū aug⁹. Instituit ē. ut iam pacte sponse. ut statim tradant. ne ulem habeat maritū dotā. q̄m sup̄ pmittūt sponsū dotare. Que spōsa sit undua mortuo sponse. iq̄ nō, Ere est sciendū q̄ illa sponsa q̄m̄ insuturo ē pactu mortuo sponso. nō remanet uidua. quia nō fuat ut ei. vnde liq̄t tam diuin. ad sacs ordinel cōsecrandē. nō p̄hibet. vidue eū marituf. cū sic bigam⁹ sacerdos fieri p̄hibetur. Cyrah aut copula. nullus arcetur alacs ordinib⁹. Si in cōsensu depleti

Sī un̄ nō faciat cōiugū. cōm̄ h̄ intelligend est. q. aut pelagius. p̄p dcm lo q̄ mortuo sponso. eius sponsa dicit mynare. luchal ē inquit q̄ ad hunc articulū attinet. q. ei obuiet decanonicel institutū. q̄n ad sacs ordinel p̄mouēdū leat. Si ū talis sponsa fuillet. nec q̄m sponsū eius cōsensus depleti impediliet. ea mortuo uidua remanilliet. an copulari nō cōiugio. ultiuf ad sacs nō accelleret. Nō ē g̃ ambigendū q̄n solus depleti cōsensus cōiugū efficiat. ita deinde uero cōiugel appellant. Ideo p̄ talem cōsensum. liq̄t alij se copulauit ī sponsul cōiugio illic sequitur ad p̄ce copulā reuocādī est. Si cōsensus defuturo cū

Hic queri debet. utrū cōsensus defuturus. addito ī unanimo. cōiugū efficiat. ut liq̄t p̄mittat. ul ī uiuet aliquē. se usq; ad placitū temp⁹ illam ducturē. nulla p̄mittat uiuet se illi nupturā. nunq̄d talis sponsio eos cōiugel facit. Si mutato p̄posito alt uiuet. q̄ ad alienā copulā tinsit. nunq̄d obp̄cem sponsionē unanimo obnoxiā sedē sedentionis pacti

Resp̄ō sendet. Cōsidā quia longe aliud ē p̄mittē. aliud facē. Qui p̄mittit. nō dū facit. Qui g̃ p̄mittit se q̄nē ducturē alicui. nō dū est dicend q̄nē. i q̄ sponden se nupturā. nō dum nupsit. Quorū g̃ cōiugē apellari potuit. q̄ nō dū cōiunxit. h̄ iuturē se contractuf. unando p̄mittit. Jō. Si quis uirginē adhuc p̄mittit. nō efficit cōiugē. eam uirgē insuturo se facturuf. q. nupsit efficit. Jō. Si quis uirgē nō efficit cōiugē. cui h̄ rem est eā. qui uirgē se facturuf. Jā dicit q. cōiugū nō sit. h̄ futurū iam p̄mittit. Si ū ille p̄ uerā dicit. nulla mater nupsit. cōiugū uinq; fiat. nō p̄ dissolu. pdual g̃ mendacium. Ī p̄mittit. penitentia ē exigendū. h̄ cōiugū sepli nō est dissoluendū. Nō ob aut hoc q̄n iuramētū cōiugij plenū cōsensū arctacione firmat. q̄a p̄ talem cōsensū. liq̄t alij se copulauit. ī h̄ prolem p̄creauit. uerū debet fieri. repē ad p̄ce copulā reuocari. q̄ indē obuiare p̄ nullū nouellū auctoritatē

Permitto aut sententie uidet obuiare illd q̄ legel tenet. Sicl tactū dicit. cepturū iuramentū uiri. mulieri. se eā legitimā uxorem habiturū. ī huiusmodi tale iuramentū debet. sic illa legitima uxor. q̄n uel nulla dos. nulla alia sequitur nuptias fit. Si h̄ ostenditur q. fieri ī nō debeat. nō q. nō fiat. h̄ō eni illd iuramentū nō sic qualis h̄ fieri debet. q. iuuentū ē. potē. ī dcm intelligi. ū deplenū cōsentiūt. ac sic iuramentū recipiūt. Ita ī sententie q̄ dcm ē soluī. cōsensū facē cōiugū. indē ōt ne q̄s cuarelā p̄p aut. Alie ū sic legitimū cōiugū. ū alicui qui sing femina dilectione habē videat. ī aquile custodia uxor petatur. apparentibz sponsis. ī legibz do cetur. ne sic decipere ut nos nō bene dicat. caperunt nuptias custodiat. ne sollempnē accipiat. Jō. Jus legitima fuisse nō constat. Alie ū p̄ supra. nō cōiugē. h̄ ad delictū. ī fuisse constet sic. ū voluerit pa pera sullegitima fuit. quia sic cuerere legitima. h̄ aut ita intelligendū ē. quāqm sua mātel nō posit ee legitima. h̄ quia hō alel ū hr dotare. honestare debuit.

60

de iuramēto

Cuarella p̄p.

Q̄ ad necessitatē. q̄ ad decenc̄ sacrāmēti pertinent.

Ad hui⁹ aūt sacrāmi celebrationē. tria ī aliq̄ q̄dā ī pueniūt ad hui⁹modi sacrāmi. ut cōsensus de p̄senti qui solui⁹ sufficit ad contrahendū matrimoniū. Quedā aūt pueniūt ad decenc̄ solēnitatē sacramēti. ut parentū traditio. benedictio. huiusmodi. Tria aūt requiruntur ad hoc ut sint quales legitime sint cōiugū. q̄ queq; ad honestatē sacrāmēti. Tertio hoc ē necessariū quales legitimi cōiuges. ī quoli ad vlā ī sacramentalē cōiunctionē. vel illa que clandestino crimine. vnus carnalem cognouit. vel illa que clandestino crimine. vnus carnalem cognouit. ī cui⁹ sustinguretur voluntas. vel hui⁹ cyprilla de p̄senti q̄ legitimū nec est hui⁹ matrimonii. Ita necessariū cōsensus de p̄senti. pulla cyprilla cōiugii facit. licet nō sit honestus cōtractus. Habēsensus nō matrimonium. sine quo nō esse potest. Si aūt alter alterū ignoraret. nō cognosceret. nō recognosceret. nō recordaret. nō cōiunge. quia nō p̄sumit. nullo cōtrario. quin occulte ī fauorē. Quāuis ī quasi occulto. ī dem cōsensum voluerint ī manifesto p̄fiteant. hui⁹ aūt voluntas. cyprilla sustinguat. ī legitima uota. ī quibus ut. ad sanciendū cōiugii. q. p̄ occulte fuerint. cōtractū. voluntas. vel hui⁹ cyprilla occulti. ad hoc sustinguntur. ut fiat cōiugii. manifesti. cyprilla sustinguat. ut tanquam violenter. ac liberū fiat. ecclie de hoc iudicare si expedierit.

Quare sit cōsensus ille an de p̄senti. Hoc habitudē an de futuro. Quere. cū cōsensus de p̄senti alio matrimoniū faciat. cui rei cōsensus sit ille. qui carnalis copule. an cū habitus. vel an vtriusq; Si habitus cōsensus cōsensus matrimoniū facit. hic fit cū sanguis. pater cū filia que cōtrahē matrimoniū fuē. Si carnalis copula hic inter matrē. vel sororē. ī fiat cōiugii. p̄ posuerit eū matre mulierum. matrē. ī de alia fuē habet. Secūm. qd videtur. qualē. dubiū. quam fieri. illud. cū. quē. nō. cognoscebat. nō cognitum. nec. p̄sum. neq; qui quis. nec. nō cognoscebat. necessitate. nequiuit. quom̄odo. posset hoc fieri. ī quia. se. nō cū cognitum. p̄posuit. dic cū beda. q. nisi matre dissoluerit. nunq̄. Sz q̄ cōm̄ suū p̄posuit. p̄ cōsensū mortuale

beda
lucā.

copulā. inter hic vtri⁹ reā nec. hic nō est nolam. dicam. ī q. cū mēpm sensus cohabitatio. vel carnalis item copula nō facit cōiugium. ī sic ille cōsensus cōiugal. locutus. sedm̄ ī sensū p̄sens. cōpul. uerbi cyprilli. Quāuis aūt dic. Ego accipio te in meā. nō dicam. nō ancillā. ī cōiugē. Quia cū nil dicā. nisi mala. ī nō dicā. ī nō ē. ī nō ē. ī nō ē

q̄ cōsuet̄ h̄ q̄ dēa sē accipiat. nisi ꝯmōnū ac legū sēpa rum sc̄rm. de incept̄ nō ꝓhi bent. quū alij uxores li uoluit ꝓdēa el filia. cū mōdū nubere ac. Ex hīs apparet cōiugū fīl. nīe cōsensuel. nō solēnes. nō nīe reuocabiles. ꝛ irreuocabiles. nūquid. Veruptām q̄ mutuo reuocatu cōsensu fē. h̄ ꝑ aliq̄ equal̄ sen tio sine cōtradictiōe requer monia habuerūt. facultate discedendi. ꝛ reclamandi habita. cōsentire uident. ꝛ cōsensus alle cōsensui supplet. q̄ ꝓdēs coactō nolāt. In lib̄ pan decretarum.

Consentire autē ꝓbat̄ qui eu dem nō contradicit. sēm illā. Insponsalibus ergo. cōsensus erga dus ē. quare nuptus debitus. Intelligit̄ cū tenq̄ filiam pat̄ cōsentire. nō euidens dissentiat. sic. Sponsalia sic nuptie cōsensu fiunt cōtrahentiū. ideo sic nuptus. ita insponsalibus pat̄ sumitat filia cōsentire oportet. Que si pat̄ uoluntati nō repug nat cōsentire. intelligit̄ de errore q̄ euacuat cōsensum.

Nō solū obstacō impedit nel ꝺ̄ excludit cōsensū. h̄ ꝛ error. Nō aut̄ omīs error cōsensū ꝓdit. est error alius ꝑsone. aliꝰ for tune. aliꝰ cōditionis. aliꝰ qualitatis. Error ꝑsone. cū hic putatur ee ille hic. ꝛ est aliꝰ. Error fortune. cū putat̄ ee diues qui pauper ē. uel econuerso. Error ꝯditionis. cū puta tur ee liber. qui seruus ē. Error qualitatis. cū putat̄ ee bonꝰ. q̄ malus ē. Error fortune ꝛ qlt atis. cōiugij sensū nō excludit. Error u. cōditionis cōiugale cōsen sum euacuat. deq̄ cōditione post modū q̄ mutabit. Error q̄ ꝑsone. cōsensū cōiugale ī nō mutat. Ut si q̄s femīa nobilē mōiugē petat. ꝛ ea alia ignobilē tradat ei. Nō est mr̄ eor cōiugiū. q. nō cōsentit ut ille. h̄ alia. ut si q̄s ꝓmittēs se uendituꝝ auru. ꝛ cum alterꝰ ī auricalcū. cū me berget. numq̄d dicet̄ cōsensisse in auricalcū. nūq̄d uolu erit auricalcū. ī q̄ aliud cōsensit. quia cōsensus nō ī uoluntate ē. Sic q̄ error materie excludit cōsensū. ita nō cōiugio error ꝑsone. Sz obiciꝰ de iacob q̄ pro rachel. sept̄ annis seruierat. ille ꝓposita ē ei lia. Nisi ꝑ error ꝑsone excludit cōiugiū. cum nō meā. h̄ mea rachel cōsenserat.

Oppositio.

Solutio.

Sz q̄d ubi statutū ē minimis gestū ī mple ēdictū. Sed cū ille nō ꝓfessus. secuꝝ ē cōsensus ī eo illo cōsensum q̄ cōsensum ꝓfessus. sanamq; uidet̄ est ille maritus affectu eā cognouerit. illa iuuenis affectu per soluit. putās legē ꝓmagenitū ꝛ patrē impij uixe se illi co pulatā. ē. reclamare. ī q̄d dei con silio immutatio ita actum ē. hodie ī ꝛeclamare. ille. cum iuuenē soror lectū d ingressa se fabricet. q. eū sine spe ꝓpemo dum̄ cōsentiat. ille cū q̄ cognouit eā. ꝓ ignorantiā ꝛecusauit. q̄d ꝓ timide ꝓbat. Si enī diabolus trāsfiguraū se in angelum lucis cōtū bonū nō ē error ꝓcuratiuus. Qd aut̄ nec ille in illā mulierē nō cōsentiret. ꝓ simili ostendit. Si q̄s hereticū noīe augustinū ꝛ ambrosij. alū cū catholico se offerret. eiq; ad sue fidei mutationē uocaret. si ille assentiret meū sententiam fidei dicerentur cōsentisse. Non mīs eos secta. h̄ integra fidei. q̄m ille hereticꝰ sermocinabatur haleē. error fortune. cōsensū nō excludit. Quem truhit pauper. putās illā eē diuel. diuite. nō pot̄ renunciare ꝓpter ꝯditionē q̄m uis erranter. Si error qualitatis. ut si q̄s ducat meretricē. ꝛ corruptā q̄m putat̄ eē castā. ꝛ uirginē. nō pot̄ eam dimittere. de communi re nullū ogare ueteꝝ.

Aliq̄d addendū ē. de ī norꝰ cōsensu. qui mr̄ maria ioseph nō cōstitit. Same credi pot̄. ī solū mariā h̄ ī ioseph apud se dispo suisse uirginitatē seruare. ī dō alie uelle. eoq; sic cōsuisse. in cō iugale societate. ut uirg de alio reuelante despū intelligēt. quod uirginitatē seruare uellet. ī deus alie nupturꝰ esset. h̄ illā uoluntatem uerbo nō ꝓpalerūt. uirginitatē se ꝓmanserūt. Cōsensus g̣ maria in maritale societatē. h̄ nō actū nalem copulā. ī de eode specialiter dō ꝓpter. cui ī cōsulto in maritalem cōsensus copulā. q̄a uirginitatē seruare uolebat. uidō nō alie cō sensisset. in cōiugale societatē. ī familiare cōsiliū dei. habuisset. de qua sic ait aug. Beata maria ꝓ posuit se seruatam uotū uirgini tatis incaute. h̄ ꝑm uotū nō ex pressit mente. Subiecit se diuine dispositiōi ꝓposuit se seruaturam uirginitatē. ī dō alie ei reuelaret.

62

Conuerel ꝑ uirginitate suam.
Dnum deprecatio. celebre mor-
tale capitā nō ulā apprendo
ꝯ dnum misericord ubiq;
mulier obediendo ꝑ ea ū suum
cū uiro labyl expellit. ubiq; m
uirginitate pmanet. Ad ꝑ
fectū sunt inē eos cōiugū
ꝑ quos ut aut aug. ꝓfectum
sunt cōiugū. ꝓfectū quidē nō
in significatione. ꝯ in carne. Sac-
tum enī ē cōiugia. qui par
noto cōsenu. Vñ aug. Ad dō
pari cōsenu uouāt. ambo. q se
uerunt reddē debitū. a quo
ꝑ posito si aplat ē ille. tu sate
ptina. Nō q parte separatis
cōmixtione carnali. ideo ma
rimil mul ē destruē. nunq ū
tunc sanctū cōiugiū manebat
ril. quo sanctitas cōcupiscentie
placita ser ualeat. ꝓfectū ꝯ
sunt. marie noluiss cōiugū
uisitare. ꝓfectū i sunt sodā
ꝑfect. iuuē cōiugū. fidem. s.
plem. i sacīm. ōnīe enī mps
unum bonū. ut aut aug. imple
tum ē nullū parentū. x. fidei.
plem. sacīm. plem ognoia
mul ꝑm dñi. fidē. qua nullū
adulterū. Sacīm. qa nullū di
uortū. Solus ibi nupsit cōcubi
tus nō fuit. qa uenerie pci
ens nō potuit. ū pudenda cōcu
piscentia carnis. q accidit ex pec
to. cōcipi uoluit. q ū peccato fi
carnis nasc. Iuste nō intelligen
cōiugū coniuncti. cōiugiū ū uere
fuerē mente. n carne. sic. i pare
tes. qm uis amb dicat. ꝓfectum
fieri cōiugū ꝑ carnale copulā.
Inomi mr matrimonio cōiuctō
intelligit. spualis. qm cōmar
tes cōiungit. cōmixtio ca
poris. Sz intelligend ē plica cō
iugū cōmixtione coequalis. n quic
adultue. i fuisse cōiugi. hoc
adsignificationē. qua ꝓfectus mu
onē xpi ecclie ē figura. Vbi
cum soleat i debeat contrahi
Expositio qd sit matrimoniū,
efficiens causa matrimony, cō
sequs ē ostendere. ob qm causam
soleat i debeat cōtrahi. matrimoniū.
Et ꝯ finalis cā ꝑ trahendi mat
monij. principal ꝑ creatō prohi.
ꝑ ei institutus dō cōiugū.
mr ꝑmos parentes. quibus dicit.
Crescite. multiplicamini. re.
Scdā ē ꝑ pcīm ade unitō fi
nificationis. Vñ apls. ꝑ forni
cationē. uir ꝙlz habeat uxorē.
una quoq; habeat uirū suū. Ter
tia causa honestie. ut nimi
rū ne cor reclinatū i pacis re mur
gero. Sūt i alie cause honeste
mū. ꝑ qs aliqn cōtrahit. ut ui
ri mulieris pulcitudo. q animos
amore inflammat. sepe impel
lit mire cōiugū. ut uideant
sui explere desiderium. Quibus
quoq; idoneum possibile. breuiter
ē ei cōiugij. alia multa que
cuq; diligentia adhibenda. facile
ē discernere. Nō ē alienandū ill
q dicit nō ee cōiugū. qd ꝑ hac
causas mū honestat cōtrahit.
Constat enī ex premissis cōiugū
fieri. ex omni cōsensu. uerb
de ꝓsenti expresso. qm uis amor
adh augere. Cui rei documētū
ꝑbet nacob q michel decem fa
cies. ne uentro aspectu adamaut
eamq; diligent aut. Seruā ubi
ꝑ michel legit asmal. In deutono
mio i legit. Studiū remedio
captiuoz mulierē pulchrā. ad
amauerit ea. uoluerisq; uxorem
habē. introducet eā in domū tuā.
Qd malis sunt nō cōtra
Hec hoc sine ar lacīm.
nō bono cōtrahat cōiugū. qm
spetiel contrahenti mouet animū.
cōiugū nī bonū ē. ꝙa uera mala
i mendacia puerla alicui. sacra
mentū nō cōmutat.

Habuit aut cōiugū mariē i
oseph aliaq causas specialis. s. ut
uirgo uiri solano fulcimentum
ret diabolo parē celaret. ne in
tep ꝑt testis cultiuatis. defen
deret ea abundantia suspitionis.
ne ut adulta dānaret. de hij
Post hec de bonis coitus cōiugij.
cōiugij q sunt. iquabē excu
lent cognitū. dicendū ē. Tria sūt
pncipalē bona cōiugij. vñ aug.
Inpuiale bonū. in quo ē. s. fides.
plex. i sacīm. Intende attendē
ne ꝑ uinculū cōiugale cū alio i
cū alia cohear. Inple ut amant
suscipiant. religiose educent.
Insacīmento. ut cōiugū nō sepa
retur. i dimittat i dimissa. nō cū
ꝑhis alijs cōiugare. Separatio aut
gnina ē corporis. s. i sacīmi.
Corporis aut possit separari
cū impotentia. i ex cōmuni con
sensu cū religionis. siue ad tēp.
siue usq; intuē. Sacīmialē
ū separari nequit. dū uiuunt.
si legitime ꝑ sunt. Quare enim
uinculū cōiugale mr col. i ū
aliis discederet. adhererē. Vnde
aug. Vbi ado manet mr. ui
uentes mota una nuptias. aut
pocul sunt mr se cōiugel. i se
parari. quia cū alijs quis adhesit

aug. sup genesim.

de duplici sequitate.

aug. i li. de uno ꝙ ungli.

aug.

VTL_00689_01_0065.jpg

Jter manet inter uuenes. qd dam cōiugale uinculū. q. nec separatio. nec cū alio copulatio potest auferre. sic apostata ang. uelut de cōiugio p recedens. i fide pdita. sacrm fidei nō am mittit. q. lauacro regenerationis acceptū. Reddere ei redeunti si uoluerit. absidens. habet auctū qui recedit. ut ad cumulū sup plicij nō admittat pmiū. Item. Quib placuit ex cōsensu abstinere nuptiis. cōcupiscentie. nō pcreandi cōmercē. absit ut uinculū inter eos cōiugale nupturar rūpat nuptiar. sed magis ea pacta secū gerit. q caritas cōtinuit. q. nō uoluntatis arbitrio. sed necessitatis ānexo. affectu arctendeq; cum bonis cōiugij. dicit sacr meū. nō qua sit ipm cōiugiū. sed qua eius res. sacre signū est. spiat. insepabile cōmercium p recte. hic tria nō sunt scienda accidisse cōiugio. ab aliquib cōtrahi. cōiugium. q. in tria bona nō cōmutat. desit enim fidel. ut ux ei alia. & nubat cui alio cohabitet. sed bonū ita in cōiugio adhereat. ut eo si absit ample cōtendet. inter eos cōiugale nuptiar rūpat. nec separatio fieri ex. q magis ea pacta secū gerit. q caritas cōtinuit. nō uoluntatis carnis arbitrio. sed necessitatis ānexo. affectu. arctendeq; cum bonis cōiugij. dicit sacr meū. nō qua sit ipm cōiugiū. sed qua eius res. sacre signū est. spiat. insepabile cōmercium p recte. hic tria nō sunt scienda accidisse cōiugio. ab aliquib cōtrahi. cōiugium. q. in tria bona nō cōmutat. desit enim fidel. ut ux ei alia. & nubat cui alio cohabitet. sed bonū ita in cōiugio adhereat. ut eo si absit ample cōtendet. Que cū adultā ē. nō ideo q cōiugē nō ē. nec uir cōiux nō ē. nec si cōiux nō ē. adulterā nō habet. q. cū sit culpa cōmittere. sacrm tū nō cassat. bonū quoq; spūs nō omnis adest cōiugij. Quidā cū pari uoto cōtinentiā seruat. alij pter defectu & alibi rei ad gnale nō ualent. Hec omnib; q qui plem recipiunt. bonū plus habet. Nam bonū plus dicit. nō qd p lex. & plus spes. q ad religionem nō refertur. uno adhereda rium successione. ut cū q; hereditē tene possessionis habere debēdā. Sz spes ag deliberū quo plex adhuc q̄rit ut religione informetur. Sic ut & plem habet. q nō bono p lus caret. si ideo nō cōiugiū ē delinit. Sacrm tū ua cōiugio inseparabile adhēt. legitimaq; plonaq; ut inter illo cōiugiū nō ce uideantur. q̄a semp manet inter uuenes uinculū cōiugale. ut si inter uentes dubitet cōtrahi fierinat si solua ut. Sz si nō inter legitimas psonal cōtrahit matrimoniū si adsit illa bonū q. dicit sacrm. qa p solu ratiū copula. deq; p dicit. Qs si cōiugiū sit inter eos. q cōiugi si affectu. nō ni grā plex. sz ex plende libidinis cōuenit. si tm nec uxi sz cōiugē appellant. aug ostendit inquiens. Soler queri cū masculus femina. si ille mariul. si illa uxor alius simer si pcreandor filior. sz pter nem nenia soluit cōcubitus cū copulauit. ea fide media. si illa cum alio. si ille cū alia faciat. id. uir nuptie sint uacande. ip potius se si abluere sz uocari coniugiū. si usq; ad mortē illā eor. id uer eos placuit. ipsis generationē qm uel nō ea cū quib; sit. si tm utrumlibet ut nō uoluerit filios nasci filios. & si ego malo aliq agam ne nascant. Cum fuel fidel ipsis uir p & sumi hoc desit. si nullus quom hab nuptias possint appellare. Ex cū si aliq sibi adrepit adhibuit dom aliq. dignā honestis. aut sint fabulantis inuenit. q. in cōiugio ad ducat. aio ppo adult ē. nec cum illa q. supra memorat. sz cū alia cū qua sic esset. ut cū ea si habeat maritale cōsortiū. Ecce cōiuges dicunt. q soli cōcubitus cū cōiugem unit. sz nō plus gnationē aliquo malo dolo nō utent. de his qui p curat uenena sterilitatis.

Qui ut uenena sterilitatis p curant nō cōiugēs sz fornicarios sic. vñ aug. aliquā cōsuescit pruent & libidinosa crudelitas. & libido crudelis. ut si uenena sterilitatis petat. sic ut chil ualeant. cōceptas sed intra uiscera aliq modo extinguat. & fundat. uolendo suā plem. poci mālre q̄m uxē. aut si uxorem uelint occidi. antiq̄m natos. prius si ambo tales sint. cōiuges nō sit. Et si alterutro tales fuerit. si p ignorantiā sz p stupr poculū cōuenerit. si ut ambo si sint tales. audeo dicē aut illa ē mariti. quodā mō meretrix. aut ille adulter uxoris. Sz nō sint homicide q̄ ue queri soler pcurant abortū. de his qui ab ortum procurant q̄ dicentes & nō. cū puerpū ad homicidiū punet. qn formati est. ratiōm hō. Ut aug sup exo dū dilexit. Infirmos enim puerpas ut nō ē aia una & insula. ler ad q̄dam. aio ppo adult ē. nec cum illa q. supra memorat. sz cū alia cū qua sic esset. ut cū ea si habeat maritale cōsortiū. Ecce cōiuges dicunt. q soli cōcubitus cū cōiugem unit. sz si nō plus gnationē aliquo malo dolo nō utent. de his qui p curat uenena sterilitatis. Qui ut uenena sterilitatis p curant nō cōiugēs sz fornicarios sic. vñ aug. aliquā cōsuescit pruent & libidinosa crudelitas. & libido crudelis. ut si uenena sterilitatis petat. sic ut chil ualeant. cōceptas sed intra uiscera aliq modo extinguat. & fundat. uolendo suā plem. poci mālre q̄m uxē. aut si uxorem uelint occidi. antiq̄m natos. prius si ambo tales sint. cōiuges nō sit. Et si alterutro tales fuerit. si p ignorantiā sz p stupr poculū cōuenerit. si ut ambo si sint tales. audeo dicē aut illa ē mariti. quodā mō meretrix. aut ille adulter uxoris. Sz nō sint homicide q̄ ue queri soler pcurant abortū. de his qui ab ortum procurant q̄ dicentes & nō. cū puerpū ad homicidiū punet. qn formati est. rationem hō. Ut aug sup exo dū dilexit. Infirmos enim puerpas ut nō ē aia una & insula. ler

aug. 21. de nuptiis & concupis. c. 11.

aug. in li. qōrū uere rus regum retinuer.

ad hominē duū pūnē nolunt. dicē ī
aug⁹. q. ut carne puerpū nām nō
habet. ideꝫ multas peccnia ī reddi
tur aīa pūā. ꝫ tam formatu atqe
aīā datur. nō uocepit anpoit. nal
cauit cū femine deruata. Ita ī cum
femine qd aīa ēntrat de aīa tūē ī
mulēr aīe oudie pereunt. cū ſem
fluxu. nō ꝓficit nascitura. pnū
oparet dnū cōpagināri. tūe ha
buerūē nduci. Cum ꝝ humana
cōpacta nō fluāt. ū erut aīa. Joē
ieſu. Semina paulatim formauit.
ut uerō. tam diu nō reputat homi
cidium. dū elemēta cōfecta fuat yma
gine. mēbrug; fuscipiat. Cyhil ap
parer nūē est homicidal cē. qui ab
ortu puerū eū formatū ē. aīa
tum puerpū. de ēxcūlatione q

Cum ꝝ ꝫ rā bona ut sit ꝓ hoā
aliqus cōiugio sumat cōcurrēs
ad ēxcūlationē culpe carnalis. ua
lere. Quando enī seruata fide thori
caula ꝓles cōiugū. cōuenit. sic ex
cusatur ab hoc ut culpā nō habeat.
Quando ū deficiente bono ꝓlis.
fide. rā seruata cōuenit. cā in
cōtinentie nō sic ēxcūlatur. ut nō
habeat culpā. ꝫ uenialē. vñ aug⁹.
malū. de bonis cōiugalib⁹ cōcubitꝰ generandi gra
tia nō habet culpā. cōcupiscentie uero
sanande hūt. ꝫ in eū cōiuge ꝓpter

fidē thori uenialē hūt culpā. Jta
ꝫ ꝫ. cōiugati uicti cōcupiscentia
utuntur. utunt ultra necessitatē
liberal⁹ ꝓcreandi pona mihi ꝓquis
cotidie dicenī. dimitte nob⁹ sic. Vbi
autē ꝫ bona deſit fidei. ꝫ ꝓles.
nō uidet aliqd defendi ā crimine. vñ
in sententialib⁹ lege pitagoree logi
tur. Omīs arbentur amator ꝓpe
uxorē adulter ē. Jte iere. Sapiens
iudicio amat cōiugem. nō affectu.
nō regnat meo impet⁹ uoluptuꝫ.
nec ꝓcepī seruare adolterū. Nichil
ē sedrius q. uxorē amare quasi
adulterā. Cum dicit se cū huma
na genē uxorib⁹ uīe. amittē dulē
pecudes. ꝫ ꝓ quā uenī uxorē in
timuīr. nō pcare filios. ñ amato
res se ēxhibeant uxorib⁹ ꝫ mari
tos. Jte. In matrimonio opa libīa
cōcessa sūt. uoluptates aut q de
mēt⁹ aut amplexib⁹ aptrunt. in
uxore dānate sūt. de intellige

Sed ū cōcubit⁹ causa apli quo sic ac
cipit q sit culpa carere. quid ꝫponā
apls secm indulgentiā ꝓmitt⁹.
Jta enī aut. ꝫ aut dico secm
indulgentiā. Cui enī ꝓcatur ue
nia. utiq culpe. ꝫ ꝫ q quida ꝓba
re uolunt. nuptias ee peccm. ꝫ
ut sup dcm ē. indulgentia alia
ē ēxcessionis. alia ꝓmissionis.

Egar apls de nuptijs. ī de cur
sali ordine. ī duxit ēq rennit
ulō. ꝫ uīt dico. secm indulge
ntiā. Indulgent enī nuptie. ſ.
cōcessionē cōcubit⁹ nuptialis.
q sit cū ꝓles. Cōcubit⁹ ū q sit
ꝓpt necessitatē gnandi. ab in
cōtinentiā. indulgēt secm ꝓ
missionē. qa ibi aliqua culpa
ē. ꝫ leue. Jdeꝫ nō iubet nō cōcedit.
ꝫ ꝓmittit. q. nō ē laudabile ꝫ
uenial. de ꝫ aug⁹ sic ait. sunt alii
qui dicer. Si uenia cōcessit apls.
ergo pcm sit nupte. cui enī ue
nia. ū pcm cōdicitur. plane q.n
formitati ꝓmisit secm ueniam.
audeo dicere pcm ēē. Veniam
namq; cōcedens apls. cōcubitū
arcendo cōiugatoꝝ. ū ēst inco
ntinentie malū. Qd sit malū in
continentie malū ē. cōtinentie.
q. ut cognoscat ꝓles. ī ultra
necessitatē ꝓcreandi filios. Sed
rō. ē nuptiaꝝ bonū. Nō enim
q incontinentia malū ē. rō cō
iugiū ū ē cōcubit⁹ ꝓter ultima
tē gnationis nō ē bonū. ñ ꝓpt
illud malū. culpabile ē. ꝫ bonū.
Si illd malū ē uenialē. ꝓ bonum
nuptiale. q. n reꝑhendit apls.
ꝫ malū incontinentie. Jd. Cōcubitū
q nō sit cā ꝓles. nuptie ñ cogit

fieri. ꝫ nuptiaꝝ ignosci. ī nō
sit ua num⁹ ut ꝓdiat ꝛra. qui
quando debentur. ū ī matre ī neū
tibus. q est cōtra naturā. Cōcubit⁹
enī necessar⁹ gnandi. uel culpalis.
ī bilis ꝓpe nuptias ē. Jte ū q ultra
necessitatē ꝓgrediunt. ñ ratione
ꝫ libidini obsequūt. ī hūē ī ex
cedere ꝫ reddere cōiugē ne fiunt
ad cōiugē ꝓuiter. Si uero
amb⁹ tali cōcupiscentie subiugant
rem faciunt q nō ē nuptiarum.
Cui deficta ñ sit nuptie habitare
cū ꝫ defendit. docuit quare cō
gale ē. cultural ꝙcreandi. ī rōdendi
carnalis debeat fidei. ꝫ ē opus nup
tiaꝝ. qd abomī pcm defendit.
apls dicens. Nō peccat uirgo ū
nupserit. Cui ꝝ culpalis nō fit
gnandi intencione cōcubit. qui
ꝓpriā nuptiā deputando ē. quid
ledm uenā cōcessit apls. ū qd
debuit carnal cōiugi ꝙ potestē.
nō ꝓpagnat uoluptate. ꝫ libidinē
uoluptate. q tam culpalis ñ ꝓpe
nuptias audit inculpat. ꝫ ꝓpe
nuptias accepit uenia. Jn no
dentes ꝝ ꝓgressio ledm uenā
ꝓgredit cōcubit⁹. Quo arcs ī
hmē laudabilē fuit nuptias. q
ī illud nō ꝓmeret. de ignosci
tē se facent. Jta enī ubi cōcubit⁹

egnit

aug⁹ ut
seruo
ne de
uerbis
apli.

quo ferunt cōcupiscentie agit
ur impleantur ferunt que postu
lant nuptie. Omnino & ingene
re suo nuptie bone sunt, qua
fidem thori seruare, tpm sinceri
en de ea, unitq; secum cōmiscet,
impetrare separationē haurēti
scitam. Q cōiugij. n cōiux mi
delis obuie pot, h potuit fidei
pdest nichil. nec aplūs docet,
Cur hoc ostendit qđ cōiugi q
cū plus nō cōuenit. l qui ge
nendi debitū reddit defendi
tur a pcō luxurie cōiugij. bonū
q; nuptiale. Si eni pcō nō pos
set fieri absq; pcō cōiugium
cōiugal. n peperisset dns p di
luuiū eos copulari. dicens. Cre
scite multiplicamini. cū nā hoc
carnis cōcupiscentia n posset
cōmittere. Qđ nō omnis delec
tatio carnis peccatū est.

Sed forte aliq dicet. omem
carnis cōcupiscentiā de
lectationē q est in obiectu mala
ee tpm. q ex pcō e. unde
dictum. mol dicitur illa cōcu
piscentia semp mala ee. q fe
da e tpena pcī. h nō semp
pccm e. Sepe eni delectamur
nec loca eam ne aliqua
re. ut rediendo p labiem, eden
do p eiurem. n tamē delectatio
e pccm. n sit immoderata. r
sic delectatio q e in coniu
gali. eni abstinere illa a bona
cōiugij. a pcō defendit. videt
tm beat gregori alia sentire.
si q. sin pcō nō posset carnal
cōmixtio ee dicens. Cur cū pro
pria uxore dormiens. n lotus aq
ecclīam intrare nō debet. cū mul
diuerse nationes hominū. de hac
re diuersa sentiant. r alia cultu
dine utant Romani. tm lex
ab antiquitate usus fuit. p am
tionē pprie cōiugal. r lauacri
purificationē querere. r ab in
gressu ecclie paululū cessare.
Hec h dicentes culpā deputant
ee cōiugiū. h qa tpa lucra am
plexus cōiugal. sine uoluptate
carnis fieri n pot. a facti loci
ingressū e abstinendū. qa uo
luptas tpa sin culpa nullatenus ee
pot. determinat auctoritate.
Hoc aut ne p dei obuiet. in
telligendū e nullū q nō grā
plus cōuenit. quoz uoluptas
nā e sin pcō. r uxor aliq tem
pertri possit. ad hoc amplex
carnalis experientes. qui nō
unt dū cōuenant pter inten
tionē p eōm plus. h aut quo

cienti sin. Eggul cōsequit ostendit.
Cōfirmat determinationē pueriq; cap. 66.
Si quis ū sua cōiuge n cupiditate uoluptatis tm. h tm causa liberoz gnd. alit. iste pfecto fuit de ingressu ecclie. seu de limine capitis dicit multo. multo e ui dicto reuocandi. quia phibi ambi nō debet a corpore. q. q igne posito. nec ardē. cū ū ea amat p eande lōbolit. h uoluptatis dnat in ore cōmixtionis. habeant cōiuges ā de cōmixtione sua q. delectant. Hoc aut uit. q p cōmixtio nē cōiugis lor aqua fuit. r ea cū cōmixtionē ualet accipe. cū ei ledm plenā sentētiā ec clesiā licuit intrare. delolutione

Sciendū e q qa carnal debitū. cū monitis aliis uir plit mulieri. ut caput corpori. cū eni uir caput mulieris. nisi uendo in carnis debito. pares sint. Ideo apls utriq; parit pcepit. in hac cā r mutuā sibi
Amb. inquient. ut debitū reddat. similit utrisq; uro. q mulier potestatē sui corporis nō hēt h uir. q nec mulier ad aliud uē. n uir ad aliā mulierem potestatē hēt sui corpis. n uir ad cōmendū. n mulier potestatē hēt. sin mutuo cōsensu. h

alit alicui potestatē hēt corporis. ut poscenti aliū. nō licet alii negare debitū. Inh eni pcepit. quia h uiro n mulieri licet corpi sui alij uidere. h sibi mutuē debeant se uxor cū. ne pcandi detur occasio. p q. nō diuū tollatur uxo. h unitū. debent eni t cōiugati nō solū ipā spem sui cōmiscendi fidē liberoz p eande. cū. q pri ma e in ista societate. uerū r infirmitatis mutuē pcipiende. ad illicitos cōcupis denuū dol. mutuā qdam in seruantē. Cur r alteri eoz cōmenta placeat. n q alterius cōsensu nō potest. Adh eni neut hēt potestatē sui corpis. Ad adeo uer e. ut r qđ n filioz pcende. h infirmitatis. un cōmētue cā expetat. ut ille demōnos. t illa. nā sibi alter uē negent. ne p h incidat in dapnabiles cōcupiscias. Redde eni debitū cōiugale. nullus e error mutuus. Exigē aut alter grandi necessitate culpe e uenialis. sum cari n t mecari. puniendi e comis. Qđ neut cōmē ualet n qđ
Quod n sin cōsentiens cōmutu uxoris. ut cōmē nō ualeat. subditur. plāt testimonij. Aut eni aug. Si dicat ut cōmē non

nullo modo aut quasi. nō p. Qd
enī cuiusl alia nō valet, nisi q̄d p
cōmentū tuā, illa debet fieri
fornicaria. Sī alij impleuit re
mittit ad illā erit; ista aute tali
lucri dā, tale dāpnatū cōpellat,
Reddē debuit. tū nō exigit, red
dei; p̄fectionē p̄fecta. dā t
cōpunctus. si nō q. t debetur exi
git, hereditē qđ debet quasi. Jer
sēm uerba euāgelica aplica.
t si uir cōmune uoluit, t debi
tū reddē egerit, nulli de mu
tuare cōmentū. sin sine. si
tue cōcedet mistionem, ne m
adulterium cadet. Quisq; g cōpa
ciens infirmitati uxoris, reddi
tbi. nō exigit debitū. aut si p̄
infirmitate dyuit uxore, pla
genti poci, quia sūt uxore ei nō
potuit, qm gaudet q dyuit; se
curus expectat diem nouissimū.
Jer. Una sola cū ē p̄. quia te ad
id qđ uoluit, nō m nō potuit
mutat; si phibēm implere; si
forte tua cōiuge si tecū sistere
uoluit, t carnal infirmitate re
cusaret, Nam nouenda talia,
nō sūt a cōiugati, n ex cōsensu
t uoluntate cōmuni, si ex pte
sem fuit, magis ē corrigenda
temeritas, q. p̄soluenda p̄mis

aug ad
actum.

aug mlt, ad
literam aug

tio. Nō enī dā exigit, si pcī
usurpare uetat alterū. Idem
ad temp ut uacent orationi,
nulli ex cōsensu uoluit cōiugi
carnali misceri debuit.
Jer. Manifestū ē ita uoluisse le
ge feminā sub uiri ē ut
nulla eius uota. q abstinentie
ei uouit reddere abeat. n
auctu suū uir p̄mittendo.
Sed cū ad pcm eiusdē uiri p
uincere uoluit lex. si pul p̄mi
serit, tp ea p̄hibuit, nō tam
dyē ut faciat mulier q uo
uerat, qa p̄missa ia pul a ui
ro suo. Vnī dyi ē pcm
qa abnuit q. pri cōcesserat
nō ēt mulieri, ex hi ulū debi
ta cū pri su eius cōcesserit,
p ea si exhibuit, cōdēnatur.
Ex his apparet, q uir t mulier
cōmenta deo offerre n p.
sine cōmuni cōsensu, nō alt
alti debitū abnegare debet.
Si ū q̄liber eaz alteri absolu
re absoluit. ad p̄ta reuocare
tē. numq̄d reuocare poterit.
Hoc enī uidet aug, sup lu
cisse. Quod tam uidetur
q mulier nō discedet a domo
uiri, q uiro p mittente con
tinentiā p̄misserit. eo p̄mit

tente solue nō ualeat. sic p
dignitate uiri, q ē caput mu
lieris. Sz nec hi meliget u
tuli catu, si uir cōcedit mulieri
uouē cōmentū. tam uoti ghi
ber implere. Si ū habuit mitta
uerit, nō pot reuocari sēm il
lud. Cum uxate sua uelare p
miserit, aliter nō accipiat, si
simulate cōtraxerit. Quidq; p̄dixi

Et licet cessandum sit a debitu,
debuit poscenti sit soluēdū
nō licet in q̄libet die poscere.
Vñ aug, Vxor cū uxore sua ali
quando licet cōuenire, aliquando,
p̄ p̄cessionis eī diei. Nec mirar
aliquida cōuenire nō licet. qa
q̄ licitis abstinendū ē. ut si
cibus impetri, possit. qđ postula
tur. Idem. q̄cūq eī t diei nar
ratur. t reliqua festiuitates
aduenerint, nō sōlū cōtinen
cōlone. si i appetit uoluptas
abstinere. Jer ambo. Si cā pcm
audax, filiaz duxerit uxoz. n
multū temp̄ inde cōcessit ad
p̄m usum. qa i die festi i die
positionis, in pa ro cōcepit. i
paratus ipe legē celebre usum
carnal. Vñ debere q̄ndo de
monstrat. Jer videt qđ sena
tu aut qđ dem ē, ne q p̄mittit.

reddē debuit nā ē pcm. unde
tur obuiare qđ aut ego. Quida
uxori debuit reddit, nascitur ei p
cōiu, si carnal actu ed. Jdē. Si
panel, ppositū, abhinc q uxore
sinat teneāt. comedi nō possint,
quos magis panis q decendit
decocta. n p abhinc q cōiugalis
paulo ante helere cōplexus
uiolari aut cōiugi. Nō qđ nupti
al ademptū. sic eo tpe quo
carnel actu manducauit stimul,
uacare actualis opis debeam.
si aspectu ppter ad ministros eccle
p̄mit uidet, quis nō liceat offi
cia sacra celebrare, aut ministeria
tpe cōiugal ampl. quo rpsum,
na sēi sic nō datur. Vñ dicit. Jer sup
Coniuga legitima carer quidem matthm.
pcm, si tam illo tpe quo cōiuga
les actus gerunt. plenaria spe ab
dabitur, t signis ei uidens, qui
officio gratiosi obsequii. Quidq;
regis nō sit celebrande nup
ē solum in ge carnali uel
obseruanda sit tpa. si i ea
celebrandi. aut pri. sēm illud.
Sic oportet ascensionem usq
ad octauā pasche. tibus exhi
madi ante festū adhuc. tur
auentu dñi usq p epiphaniā nup
cias celebrare. Qđ si sēm fuerit.

67

Nichola ad bibliā burgatā.

separarentur. Ihē nichol. Nō bonum duxi, nec cōsilij fuit, quā diu genitalē tpe cōuentre post. Illo nō arbitrat, dedicerūt hoc cōiugiū legitū, de antiquis patrib; q̄ plures simul legunt habuisse uxores. Concubinas, nec peccauit. adq; dicem punierunt tēpa. Varia in uenitur dispensatio cōditus abrahā adhuc enī tēpis nec dum tm nāt. s. Isaac, mchoatum ē cōiugiū, deo p̄ os a dicente. homo adhēbit uxori sue, erūt duo in carne una, sicōm mchm cōiugiū modū. nec duos tm p amicā fidelitatē tēpa. cōtrahēbat cōiugiū. si p̄nus homines in obedientia p̄fruerent. P exp. ū copulā. Alij filie exp. immātonio cōiuncti sūt. h unū tm. Ideo nūc fidēs cuncti se sūt copulati, sēpa nō erāt alie mulieres. plures. quib; nūc filij filie cōgerent. p̄m omniū lamech legit habuisse duas uxores. Th meo argumento q̄ explendē carnal uoluptatis. sed ille p̄hibet. p̄a uero cū ā pene omēs homines fragilis dīl seruarēt. placuit meritū dei generaliter. cōsilio ē nōn plures matrimonia copulare sibi. ne ipis prauis deficientib; cultū monēta dei deficeret. Vnde abraham uiuente uxore ad ancillā meritum. sperauerunt. Jacob ī lias ancillis se copulauit. filie loth patre ebrio use sūt. Cū enī certū inydolatria relictis. abrahā filios ei 7 speculatorem s dīl filiū p̄m elegisset in re multa. secundarie mulieres. populū dī multiplicerēt q̄rebant. qua in successione sanguinis erat successio religionis. Non ī lege maledicti erāt filii. q̄ nō retinebar semē sup̄ terā. hīē 7 tradonis cōiugia decreta sūt. quia insuccessione familie. successio ē obstinēda. q̄ pp̄ uxōr filiol ex ancilla cōsiunt. n ullaz exemplo p̄ceditū cōiugale debitū. secūdarie mulier aliē querere. cū ullaz. cognita nēz. eq̄ urgeamur. in modicū ul usū cōiugij. uti tēpis turpitudinē fere uniuersi illicit tēpis fornicationis. de hac aug sic aut. Antiq̄s uitij. n sunt aug. peccēm. q̄ pluriz femine ure deuitantur. Neq; contra illam hoc faciebant. cū nō facuendi cā. h gignendi h facerēt. n cōtra mōrē. q̄ eo tpe ea fiebant. n contra p̄ceptū. q̄ nulla lege erat p̄hibit. Ihē obicit iacob quatuor uxores. q̄ qñ nō erat. nisi pecām nō erat. Sic patriarche cōiugia excipendo semē suum multiplicauit. n cōplacentia p̄sciende uoluptatis. h prudentia p̄pagande successionis. Sic apli audientib; suis ad mundicias doctrinā suā cōdelectabant. n audiatur cōsequēde laudis. h curiare semīande uerecundie. Idem alibi. Antiq̄s tēpib; cū adhuc salubre nisi multum uelaret. utiq; ostiū ppagandi. nuptiale cōtrahebat. n multa libidine. h ducti pietate. qui multo facilius cōtinere posset uellent. Verebant enī cōiugij uiuentis uxorē habē. cū certus haberent. qm nisi una quilibet uiro. in quib; uidem. q̄ sēm uenia accedit apli. Habebant enī ens meo exp̄ gignendi. nō inmodico desiderio. Ihē ambr. dīs sarra. ad abraham. Ecce cōclusit me dīs. nō ut pariam. Intra ad ancillā meā. ut filium faciat ex ea. Vita femine cōfidenti p̄mū. q̄ abraham ante legem moysi. tante euangelii tuit. Hō g̃ in lege cōmixtus abraham si lege p̄uenit. Nondum enī interdictū udelicet. Secō cōsilium q̄ cū arbore aliquo usage incestus libidinis. nō pertinentis forme corporis decore in celle cōtubio. cōiugale p̄ habuit usum. h studio querende posticis. q̄ propagande soboles. adhuc p̄ diluuiū mortalis erat humanū genus. erat enī religiosi. Denīq; Seth filie fidem hāc causa q̄rende posteritatis habuere. ne genus deficeret humanum. Videō pulcri numā grā. p̄ una culpā p̄petri. Ihē aug. Iustus q̄m uis cupiat dilabi. Ihē cū ipō. cū sumit alimenta nō cupiditate uiuendi. h officio cōpulende. ut maneat. q̄ est necessariū pp̄ alios sic mulieri. femine uxe nuptiaz officiosū fuit. uitij libidinosū. Ad enī cīs adiutoriū hominis est. h cōiuncta ad salutē humani generis. nuptiaq; nō ē sine delectatione carnali. q̄ cū modestia. ire tenentur tēperantia. nullis naturalem redacta. libido ē p̄. Ad aut inhabitando mūdū est cīs. h est inquirenda ple familiaris. t ulcerosi cōiugium. q; ē medicus hēdus. modū tua appetit. h ē mālingby ue malus alle cōiugium. sed pfert

urgentur. ihūs. ecclesiam. ⁊ ecclesia. ihūm. ⁊ ē ecclesia. ihūs. urgunt. ⁊ ē ecclesia. ihūs. urgunt. ⁊ ē pferus. inuito. cōtugali. cultatu. abrahe. augo. offendat. inquient. Sic. nō. ē. ⁊ pur. me. rtū. patiente. inpeto. q̄. pal. sus. ē. tm. iohe. q̄. pal⁹. nō. eb. lic. nō. ē. ⁊ pat. nāt. cōmen. cie. mohe. q̄. nullat. exp̄ut. ē. nupnal. in. abrāham. q̄. filios. genuit. Nā. ulī. celebrat. ⁊. ritus. connubū. p. rēpa. distri. buēe. ⁊. mlieres. ē. ⁊ cōi. nemā. ihūs. ux. abrahām. unsolo. habebat. habitu. Jhesu. ex. aut. castitat. exhibū. qm. nup. tiar. quar. una. habebat. alia. ham. inultu. ambat. aut. in. ha. bitu. Castre. enī. ad. gaudiū. ut. ex. Ē. lē. aut. cās⁹. sine. cō. tagio. potuit. ⁊ tūc. ī. aperit. Jhē. ihēs. Qui. ignorat. libi. al. in. dispēsatōne. dei. omī. fidī. re. tro. euāde. tutiss. mini. cui. nō. xpiana. sē. ⁊ Quom. abrahā. ī. placuit. mecōiugio. sic. aut. urgunt. placet. mecastitate. seruatur. Ille. lege. tenet. tus. seruauit. enos. lege. negi. nō. unquos. sinet. sēlez. deuenet. Ex. his. apparet. qd. lex. parat. ante. legē. suū. pecō. plurat. habuerit. uxorē. ⁊ cōcubinā. Lex. enī. aute. uxorē. appellat. ⁊ pauca. aute. cōcubinas. Rachel. dia. ante. fuit. uxorē. ī. cōcubinā. Siq̄s. opponat. qs. fuit. ī. seruabat. ille. pat. dīs. mihi. seruasse. fide. ebru. q̄. a. alys. ⁊ xpiāis. uxorib. ⁊ ancillis. misceba. tur. Licet. q̄. sint. cōtinendo. ante. legē. mihe. re. legē. ī. ipa. inter. dicit. mosses. carnale. copulam. fieri. cū. matre. ⁊ cū. nouca. cū. sorore. cū. nepte. cū. amita. cū. matertera. cū. mari. tabus. quibda. q̄. mihe. aia. duorem. fieri. dato. libello. repudii. in. quo. uir. scribebat. cās. p. quib. uxore. repudiebat. p. mitt. ⁊ alia. duc. dato. pari. libello. Qd. ppter. duricia. cordis. eor. permisit. ppe. dicit. nō. ut. accederent. discidiū. ⁊ ut. vellent. homicidiū. p. mitt. fieri. mala. ne. fierēt. pena. rā. p. mittendo. ī. dī. mihi. cū. demonstratur. ⁊ in. peccatis. tuis. ⁊ culpam. Cui. licebat. plures. Sed. nūq̄. licebat. sibi. habē. plures. lege. plures. habere. uxores. Laudi. q̄. sēptū. ē. indebitū. nomis. Nō. habebit. uxorē. plurimas. q̄. alicuius. aiam. ei. Sup. q̄. locū. aug⁹. aut. Manifestū. ē. salomonē. hoc. pceptū. infrīsse. dauid. aute. plures. habuit. ī. pceptū. pcessit.

p. mittit. ē. eis. plures. habere. nā. plurimas. q̄. alicuius. aiam. mul. tiplicare. cui. cū. addunt. nō. ē. le. nemo. ex. eis. Ideogenes. pro. hibuit. ē. ne. videt. Veritatem. multiplicando. quos. gratuite. phibuit. ⁊ permisit. ē. aute. regi. plures. habē. ⁊ nō. multiplica. re. Venientes. aute. ipe. plenitudi. nis. quo. ⁊ grā. ultiq̄. ē. data. ma. reducit. ē. lex. nupcias. ad. pris. honestatē. q̄. institutione. ut. in. una. uxore. ⁊. recte. vixit. Hec. quer. ē. electo. numiā. aute. cessione. grā. ⁊ impletione. lex. ī. ipa. inter. cessit. ⁊ cōcubinat. secundum. pre. fertur. ubidebit. cōmixta. iudicantur. de. urgentibus.

Melius. ē. aute. nūbere. quam. uri. Unde. amat. tolerabilius. ē. nūbere. urgentes. q̄m. ardere. habē. virū. q̄. homm. ē. ⁊ lucrat. Si. ū. lucrat. sibi. homm. nō. aut. ⁊ dō. simul. Virgo. p. turbū. pōt. adulterari. ū. p. Nec. impe. naria. infamat. castitate. sed. castitat. ⁊ lex. abster. infamiā. Jdē. ysidr. Nō. p. cura. ante. ex. rāpit. ī. mentē. ne. fieret. extrema. Jdē. sup. ⁊ cap. ex.

dūt. in ff. de legib.

sidr. ⁊ sius numi.

Nunc. dic. ē. attendere. gratiā. que. p. sint. legitime. ad. contrahendum. matrimoniū. legi. time. uideant. p. dicim. similia. pari. q̄. diuersa. tē. Alie. namq̄. fuer. legitime. ante. legē. alie. sub. lege. alie. in. xpi. gra. Jerem. In. primis. ergo. ecclia. q̄dam. fuer. legitime. que. in. nō. fuit. Ecclia. q̄. in. legitime. fuit. ⁊ illegitime. q̄da. fuit. plene. legitime. q̄da. omīno. illegitime. q̄dam. medie. plene. legitime. fuit. q̄. nō. ex. mar. uoris. cōmemo. ⁊ q̄do. facer. ⁊ cognatio. ⁊ disparitas. cult⁹

dugo. ff. de bono. cōiugali.

l'dcmo. l' nature frigiditat. ... ꝙ aliud ꝓpter ... gnitme ... ꝓ cognitõe. ꝙ dispare cultꝰ. ... plene legitime: ... legitime. ꝙ frigidi ... l' cõdmone. Si eñ talis ... ungunt cõmanẽ ... accedentiꝫ cauꝫ ... tendẽ deficientiꝫ; duudi ... defrigidis sequndꝫ l' non.

De his eñ q cã frigiditatis debitũ reddẽ nõ possunt: ... vem ... ut ꝓmulgant Sz si mulier caulat dicat, volo ee mat ... filiosꝫ ꝑcreare decreuit; ut utꝝ eaz lepra ma manu uiret ꝓpinqꝫ. q. nũq carnalit cõuenit ... uc mulier ... dal nupual cõtrahat. Vir aut q frigide nature est. absq; spe cõiugij maneat, Aut eñ sic, Jn frigid ... dehil q matrimoniũ ... uel. ... nubẽ nõ possit, sicut ... l'lla alii ducẽ possit: de ... sepũ e. Vir ... mulier, sic cõ ... uiret ut, ꝙ dicit mulier de uiro, qõ cone nõ possit. eñ ea, si ꝓ ꝓbare q. dicat. ꝓ ... uitũ audiuit accepisse aliũ. Sed ille accepit alia ... tue. Jte debet requisitꝰ. qm ob cãm frigide nature dicunt, se nõ posse unire opum carnis dantes cõmixtiõi. Jste ... si nõ pot ea uti ꝙ uxore, habent ea quasi sororẽ. Odi si recusa cum cõiugale uolunt redimẽ maneant uiriq; nuptꝫ. Jta si hmoe nõ possint naturaliter cõ cedere, quom alteri cõuenit. Jgnis ... si ... uxore ... acepe, manifesta patet rõ. qꝫ suggerentes diabolo odij ... eꝫ ... habuit ... eã di mittẽ mendacij fal sitate molitur. Odi si mulier caulat dicit uolo ee mater filiosꝫ ꝑcreare, uirꝫ eaz manu leprosa ꝓpinqꝫ. ... cibꝰ sacrꝫ ... reliquijs uirando dicat ... nũq. ꝓ cõmixtione carnis cõ iuncti. una caro efficit fuisse, ... uidetur mulier ... posse cõtrahere nupual humanum dico ... mixtionẽ carnis eaz. Vir aut q frigide nature est ut maneat sine cõiugi. Odi si ille aliã copulã accepit ... hij q uiruerit ... mine teneant. ... penitencia ꝓ acta ... cognitur. recipere cõsilia. Hoc nũ ob seruandũ e

" Aue ... lohi eõ ... legitꝫ humanũ.

cij uirꝫ ... furem. Sz uir si alle ... se debitũ reddidisse ... illa dixerit. cui ... fides adhi benda sit, multo querum ... de hac re ... e. Sicꝫ accepit ... rem, habuit eã aliq ... illa femina dixit q. nũq ... cõsensit cij ea, ille dicit q. sic ... uerunt ... uel cõsilium. ... uir ... e caput mulieris. Jta ... nature impossibilitate ... est.

De his q maleficijs ... pedire co ... e malefic ... aut ... ut ... impedimẽta. ... tenendũ ... de ... cernit. q. si placuerint ... male ficas cõcubꝰ nõ sequat, ... harum ... fiat ... qly ... cuenit ... ut ... uerbo ... humiliauit ... deo placere ... dom de omnibꝫ ... cessionẽ ... fuerunt. ... nec ... hele ... sinat ... uenit ... dnia ... sanctificauit. ... genuinos ... cũ ecclie ... pline ... mm ... mulier ecclie ... posset ... Odi si nõ ... sequa ... ualebit. Sz ... alias ... uel ... ierit. ... pauꝫ ... reliq ... cũ ... si ... cubendi ... reddita ... ciam ... Odi ... hmoi ... cipitulo ... Heresiarche

magis ... intelligendũ ... qm ... canonica ... intelligẽ ... nõ ... ecclie ... dumo ... tuãr, ... furiosis ...

Furiosi quoq; dũ mania ... mõneri ... fatuan. ... furiosa ... monij ... possit. ... si ... parent. Jte ... Sicꝫ mat ... monij ... uirgerẽ ... uiri ... dusby ... fatuꝰ ... aliq ... uiri mutuũ accesserit ... ob ... bene uiri mutuũ ... ualiũ ... gia ... nõ possit. Simile ... fiendũ ... q duerlarijs ... decernunt. ... truncant ... membris, ... abarbarij, ... facta fuerint ... hij ... cũ duabꝰ ... dormiũt, ... ehal. ... cũ duabꝰ ... dormiunt; ... rndũ ... qd ... canones. Qui ... cũ duabꝰ ... dormierit ... bus. ... una ... male ... uxor ... neuꝝ habuit ... nec ꝓpe ... uxor ... sibi ... reddẽ ... q. ... sibi ... reddidit ... alienã. ... et ... cognoscendo. si ... ꝓ matrem ... uxor ... ei, ... adulẽ ... alienã.

" Ihchol ... ihꝫ.

" Ihchol ... ihꝫ.

" Gratian ... ad gelas

VTL_00689_01_0073.jpg

possit aut reuocari. reuoluere
uxore sue peruersa. et dimittere
aliã reuocare nolit. Quidam
Dicunt tam lohis p̃ dei cultum obtinere,
et cultum, sic crudelis tm
quam ẽ q̃ ecclã dimittit; sic fatu
ri ẽ unumquem q̃ retinet mẽ
tricẽ. Patrimonii enim turpitudi
nis ẽ, qui celat cm̃ grauis. Jrẽ
Jesse. Cum mulier una carne
in aliã diuulserit. sic fornicatio
one amarem separauit. si de
ter tenũ, ne uirũ q̃ submale
dicto fiduciat. dicente sẽptua,
Quũ tenet adulterã. stultus
ri pulsẽ. Jdẽ ad amandũ p̃bem
de quadã q̃ uirũ suo uiuẽte; a
lij nupserint sic aut. Rem nouã
loquor. immo nõ nouã sed uetẽm.
q̃ ueteꝛ testamẽti auctoritate
cõfirmat. Suscipiẽtes scdm u
rum mulier. reccdere uolue
rũt nõ p̃. Sed hoc omi intelligen
da fuit. de illa q̃ ab adultio rece
dere nolunt. nec penitentiã. ñ
peccm delere. Qui si uiri sciẽt
patiũtur cõsentire uidẽt. Si enim
madultio elegit pleuerare pa
trimonii turpitudinẽ. alienoq;
reus. matrimonii habebit. ñ eã ad
ultiꝛa ream facẽ uoluit. Si
aũt p̃ peccto recesserit. ppetu
Jerẽ
Jerẽ
Jerẽ

de copula serui cancille duer-
uerãt ꝯ si seruꝰ soꝛ dnoꝛ
unã ancillã alterꝰ acceperit;
auꝫ inꝛ eos cõiugiũ. dehoc mag
stratuũ ẽ, dein ẽ nobꝭ qꝫ quidam
legitima seruoꝝ matrimonia
Jurãtio alnalogy. protestatiua quadã ꝓfessione di
rimãt, nõ attendentes illꝭ qꝫ
dꝰ cõiunxit hõ nõ sepꝛet. Vñ
nobꝭ uisũ ẽ, ut cõiugia seruoꝝ
nõ dirimant, ꝯ si dueꝛ uolꝭ dnoꝭ
habeãt, si in uno cõiugio ꝓma
nentes. dñil seruãt sibi. ꝯ ih
illã obseruandũ ẽ, ꝙ legalis cõ
unctio fuit. ꝯ uoluntate dnoꝝ
attende sine huꝰ capitulo. ꝙ
uidet inuan ꝓter uoluntatem
dnoꝝ. inꝛ seruũ ancillã nõ
posse cõtrh cõiugiũ, ut si cõtra
hatur. nõ ee ratũ. Qualiꝫdã tñ
uidet inꝛ eos ꝓsle fieri cõiuge
um. dñil ignoranciaꝫ deuro
quꝫ se fecit seruum ut dicit de
us ꝯ nondũ ẽ, retur abnare.
qꝫ si uxoꝛ inꝛ libꝝ accepe-
rit, nulle ut cum ꝙfiteꝛ dñl
eidꝫ se alicui seruũ fecit, nec
alle ꝙre dimittꝛe. ꝙ illa ob ũ
causã cõiugiũ inseruitutẽ redi
gi potꝛ. Vñ illꝭ placuit ad
sẽm sinodũ, qꝫ quidã ingenuꝰ
ingenuã acceperit ꝙre. ꝯ post
trationẽ filiaꝝ. occasione di
uorcij, cumdã se seruũ fecerit.
utrũ mutuꝫ necessario rendi
debeat. ꝯ si renuerit. an illa ꝯ
seruitutẽ subici debeat. ꝙsitũ ẽ.
Judicatũ ẽ ꝙre minime debꝫ
dimitti. nõ ũ ob ꝙ. legẽ. mulie-
rem inseruitutẽ debꝫ redigi. dũ
ille nõ ꝓcõsensu cõiugis se ser-
uum fecit. quẽ liberũ ꝓa ma
trimoniũ acceperat, de etate cõtra
Leo ꝓp. Hoc enã sciendũ ẽ, qꝫ ꝓcreatũ
puerꝰ ante quartumdecim
annos. ꝯ puelle ante duodecim
sẽm legẽ. matrimoniũ inire
neqeunt. Qꝺ si ante ꝓdcã ꝓcre
copulã inierit separari possꝫ
qm uꝝ uoluntate. ꝯ assensu
parentũ uiẽs fuerit. Qm ũ
impuertua copulati. ꝓ annos
pubertatꝭ noluit se relinquere
ꝙ mõitione ꝓmanẽ. iam ꝙre
hoc efficiunt cõiugeꝭ. ꝺ ecclie
neqeunt separari, ꝯ. Spon
salia autꝫ septennũ. cõtrahi
nõ possunt. Dolo eiꝰ cõsensu
cõtrahunt. ꝙ nec uenire nõ
potꝛ. ũ ab alterutꝛ parte in
uitꝰ. ꝙ. inꝛ eos agatur.
duo illa ꝙre secum simul cum
alioꝝ quondã abiectione
quibꝰ cõiugiũ solum potest.
ũ tñ temꝑ solum. ẽ necẽ. Sunt
de aliꝭ ꝓsonis. ꝓ penitꝰ illegi
timat facit. addendũ ẽ. ꝯ ꝓmũ
de ordine. Inquo adhuc necdꝫ
sunt. ꝙ quã fieri cõiugiũ.
ad huꝰ. inquibꝰ nullatenꝰ
potꝛ cõiugiũ cõtrahi. ꝯ si inadꝰ
rit copula. sit. duoꝝ. ut la
certonũ. diaconi. ꝯ subdiaconi.
In aliꝭ ũ ꝓmittꝰ soꝛoꝝ cõiugi
um. ũ religionꝰ habitũ suꝑsterit.
ꝯ uotũ cõtinẽcie fecit. Vñ leo ꝓp.
Clerici ꝯ lectoꝛes. hostiarioꝭ. ex
orcistꝭ. acolitꝭ. si exora uotũ
habitũ inuenunt. ꝯ cõtinẽciã
ꝓfiteꝰ nolunt. ꝙre ducẽ uxoꝛi
nẽ. ecclia romana ꝓmittꝛ. nõ
uduã. ꝯ repudiatã. ꝙa deinceps
ũ ad subdiaconatũ ꝓ uehi pos
erit. ũ laicꝰ ꝙre soꝛoꝝ. nec
uirginẽ. ꝯ bigamũ ad clerũ. ꝯ.
Ex carragmenti cõcilio. placuit
epꝭ. ꝓbꝛoꝭ. diaconꝭ. subdiaco
nꝭ. ꝯ abꝝ alterutꝛ abstinẽ. Qꝺ si
fecerit ꝯ alicui clerico. ꝛemoue
atur officio. Ceteꝝ ũ clerici ad
hoc nõ cogũt. ꝯ. leo. Ley cõmu
ne cadẽ ẽ ministꝛis altaꝛis. ꝙ
epꝰ ꝯ ꝓbꝛi. ꝙ eũ eẽre clerici. ꝯ
lectoꝛes uelle ꝙre ducere po
tuerit. Sꝫ eũ ad ꝓdcos gradꝰ ꝓ
uenire. cepit eos nõ uelle ꝙ.
Ite ꝓhibitũ ẽ. ne ꝓ ea sinodo.
Siquis eaꝝ. ꝙ adeles decedens
uolule. nupciali lege matri
copulari. ꝯ ante. ordinẽ subdia
conatꝰ faciat. de inferioꝛibꝰ
ꝯ si addicendũ ẽ. suaꝝ cõiugũ.
de ecclesiis suaꝝ cõiugum.
Dequibꝰ nichola ꝑscꝛipsit. rudulfo
bituriensi archiepo. Inꝛ lectoꝛes
suaꝝ cõiugũ sin uiduio. eiꝝ nõ
addi adulteꝝ. ꝯ aliqd huiꝰmodi.
qꝺ aliud habendi sint. ꝙ. homici
deꝭ. de ꝙ ꝯ ad penitenciã redigẽ
di. quibꝰ penitꝰ denegatꝰ cõiugi
um. hoc uidet nichola ꝓmitte
matrimꝰ ꝑ adultriũ. ꝯ alio huiꝰmꝰ.
ꝙre el suos inꝛ facere. ꝯ ecclastica
disciplina ꝑpetuo gladio. ũ mari
ali. ꝯ mmodi. ꝯ seruꝰ. uideꝰ. Vñ Nichola ꝓp.
uidet nichola. Inꝛ ꝯ uirũ sciens ad
dere uidetur. si cui ꝙre adulteꝝ
nõ ꝓfuerit uirũ matrꝰ eius
heres. sedm mundanã legẽ mꝰ
fiere. ꝯ sed dꝰ ecclia nũqm mũ
danus ꝺ̃ꝛmigꝛ. legibꝰ. gladiũ
nõ hẽ ꝯ ꝑpetuũ. Inꝛ ꝓp. Qm Pmul ꝓp.
cũq ꝑ priam ꝙre ablꝰ lege
rsime cũ inꝛ facit. aliamq duxit
arma deposuit. publicã agat
penitẽciã. si cõmuꝝ ꝙre.
anathematizet usquꝫ ad
ciat. de uoto.

Nuptie sunt inter virum et uxorem. Vo-
cantur nuptie. Dicte quasi nouum
matrimonium. Q. dicit de his que
ad eas pertinent fieri debent. Sunt
enim nonnulla q. distinguenda
sunt. Et quod dicit quod non aliud est
nuptie, aliud matrimonium. Communi-
ter aliud q. antiquitus omnes fa-
cimus. et tenemur renunciare
diabolo et pompis eius. Singulare-
ter aliquis potest sponte se
seruare virginem. et continere.
et aliquis non. Item. Singulare
nomen aliud est. Plurale aliud sol-
lempne plurale est. malefactores
sunt. Sollempne. in conspectu ec-
clesie. Item. Plurale nomen singulare
potest esse matrimonia. Sollempne. a nu-
bendo pertinet. Nam dicimus
Quia plures uxores habuit. communem
matrimonium contrahere non debemus
qa contrahendo mortalia peccata.
Licet contraxerit. non separemur
et plures non p. q. occulte fornicari
Cum enim sollempne nomen. nul-
lam malam connotat. Sed quia
quidem non tollit nubere. sed uelle
damnabile est. Unde aug. In Jo-
hannis uinculo pudicitia seruatur
damnato non timetur. Si matri-
monium. excellentia. aut minus amplectitur

aug ad Julianum de scā uirginitate.

uirginitatem. quod preponit. religioni. nu-
pto dicam. cuius non displicet nuptias. sed
nuptual. Et si non nubere. nubere
nelle damnabile est. Quamuis enim
uirginitatem. et uiduitatem non solum
nubere. sed et nelle damnabile est. Qd
apli. dicit. iuuenes dico. Adolescen-
tiores. uiduas. dicit. Cui enim uirginitas
fuerit. quia nubere noluit. et post
uirginitatem. matrimonium egerit
non deo nauem. sed nauem uoluit.
et deo placere non potest. Item. Si
p. uotum continere non. et si non
ne ducere. Sed q. sit offendere dicit.
Videmus. habentes damnationem. quia
fidem quam. primo fidei non seruant.
Si non nubendo eam uolendo. ut ui-
uentem q. ap. posito accidit. cuperent
damnum. sine lapsu nuptie.
sine non damnari enim ap. posito dicit.
damnandi. nolendo. Sine quo non
esse non. non. Item. Nubere. Sine quo non
esse non. Nubere. Sine quo non
esse non. Nubere. Sine quo non
esse non

redire [illegible] se
ingerere si certum est eum cum
alterius illecebris amplexib⁹ ꝑpetuo
recellere. Cui ꝙ dicit eam
nō ee admittendam ad penitentiā
n̄ his qbus se unīre recusauerit
demundo fluendi ee. Cui aut
eis uerū demundo recedit. ide
iungunt. cū aut eam. occupiscen
tia ire se alienā. quē sentiam
subdum simulatio declarat. con
firmat. qđ inde multū sit adul
terium.

Cum uir mulier legitime iuī.
cōiuncti fuīt. cōtigit alterum
aliū uiuente. ad aliā nō posse
redire copulā. Aliqn adulterium
cōmittit. de quo clemens ꝓpat.
Quod in omnib⁹ peccīl ee adulterio
grauius. Quōm namq; impens
tener locū. quē ꝑmā alī hīnt.
q̄ alī eruant adeo. grauiliter ꝙ
peccīt adulti. ꝙ uxor fornicarij.
Sz cū certū hīs grauiꝰ in cestuosi.
ꝗ cōiūl recipiendū cōtra naturā
iungunt. Vñ aug⁹. Adulterij na
tura una est fornicatione. sed
non ab omnibus. pel enī ee cū mat.
ꝙ nō aliena uxore dormire. Sz
omnīb⁹ hec. pessimū ee q. cōtra na
turā fit. ut si uno membro mulier
nō adh cōcubū utat. Sz exē
batur fit in mētē execrabilū

Iungue. de illī ꝑ longum capit.
Hic queritꝰ de illa uxore retenī.
femina q̄ putat uirū suū fuisse
intēptos in captiuitate. Vel ab
aliqua dnatione nūq̄. Iubendū
maluena cōiugia dissolui. sicut
q̄ putabant posse remeare. ut
eis debeant reddi. tam diu autem
cauꝰ fuit. ut ipē rec adultꝰ. deij
leo ꝑ hic aut. Si recte ee ut leguleius leo ppa.
mat. sedā inpuatꝰ remungenda
damnat. Memoat hīs que hostilis
malus. cuiq; id legitime re
tinet. q. malus. pcurandū est
ei ut recipiat. Quis qđ ꝓprie ē.
nisi culpabilis iudex. Iqđ ali
eni uiri querela habeat q̄ plo
nā marīm q̄ uim nō ee estima
batur. allegat. Sic enī multa q̄
adeo. q̄ matrimonium ducti ti
mebāt. mulī alienā dilexe
ponerē. nisi plene nubere ẽ ut
eide reddi. reseruātur. Ideoq;
iuuri longum. captiuitatem
redu. ita in dilectione tuaꝰ cō
iugū ꝑsenāt. ut eade expet
misui redire cōsentiā. animad
uti ee. i culpabile iudicandū.
q. necessitas inuitus. nesciens
diu q. fidei polluꝰ. Si aut
mulierem. ita possit
amore ei capte. ut malit hīc

cohere. quā ad legitimū cōiugiū
tinere. mito sē ita notande. ut
ecclīastica cōmunione ꝑuenīt.
q̄ dere ꝙcubitū cōmunionē.
communē elegerē. Redeat ꝙ i sui
statū cōiugia. qi sic mulierē q̄
aduersi suoꝝ reuti uoluerē ut
pe sē habende. ita ille q̄ redemt.
mito sē laudande. Cyprianꝰ ostēdit
q̄ talē iungunt. ut credāt eurum
intēptū ꝓgnorantiā. alia hīc
ꝙcutatione depecō. cū ꝑmam
copulā ee legitimā nō secdam. ut
iam ti hīc. si caret opprio
male uoluntatis. Sz si sic relicta
uxoꝝ sua uxore ulongquā
abiens regione. aliam duxerat
deinde penitentia ductus eā
dimittē uelit. allerent se alia
habuisse q̄uur si ecclīa per
mutat. q. q. ille allegat ignō
rat. q̄runt hanc inhac sede
Solutio. copulā sit cōiugiū. Sane di
ci ꝑ. nā ee cōiugiū. mulierē
de cunctis eligi. ꝓpriā
nā. unā aut adulterā ad mi
sisse. Sz ex q̄ ad ꝑmā redire
uolentē si uolenti. cogit ecclie
disciplina hāc retinē. incapi
culari ꝓ obedientiā. animaꝝ
deij q. polenti mulieri debitū
reddit. aqua ꝓ nūq̄. polere

de lict. i sic de alijs huiusmodi
sentiend ee. de disparitate cultus.

Post hec de disparitate cultus
dū ee. hēnt ee una de ali q̄
ꝑsone allegarme liuī admit
monīt cōtinendū. Nō enī hanc
xpiana cū gentile i iudea uxo
re cōiugiū. qi i mueti relin
quit. ꝓhibuit ee fideles uirū infide
lem ducē uxorē. dnō dicente.
Nō accipies uxores de filiabus
aliengenaꝝ. ne filij uri ne tra
ducāt eos ꝙ dōs suos. Iuxta hoc
dnī ꝓceptū. Iudeaꝝ. cōiugia cū
aliengenis multa edicit separā
tur. hoc i tē mō uolo teli. seruā
tur. Vñ aug⁹. Ne nubat femi aug⁹.
nia i sine religionis uiro. ut
ne uir talē ducat uxorē. Ide
enī ꝑ dicit. uxor dnī. docet
apls. uirq; ꝓpriā retinīt.
Hec dnīs. Caue i hanc gentili ambr. mlā
l iudeo filiā tuā trade. caue ne deprauet uī.
gentilē. i iudeā. i aliengenā.
.i. hēticā. tamen aliena
tua uxor accersiat ee. Excellio ne
unde uiue. i ana unda. manent.
dos. i uno carnali cōtu
natur. quicūq; in ecclīa
serui q̄mo eru ꝓ
tur. Sz hīc
ret. nō

Habyt q̄ fuit diuīse religionis. de cōiugio fidel̄ infidel̄ cui ne aut̄ uidet̄ uxor fidēm abnuat q. aut apls deimperij cōiugij. Ego dico. ꝛ dñs. Siquis fr̄ hr uxorē infidelē. ꝛ ꝑsentet habitare cū illa nō dimittat illā. ꝛ si q̄ mulier. ꝛ c. Si aliud h̄ cē aliud dñs. euidenter attendē. Aug. Ibi enī agit de illis cōiugijs fidelium. ꝛ infidelium. q̄ ōtra uoluntatē abeūt mdispari religione. ꝛ fide manentib⁹. apls ū aut. de illis q̄ unū euidēter infidelitatis fr̄ erat. qn̄ cōiugatus fr̄. Si cū uenerit cū eo. Si cū uenerit cū eis. Intelligē ne q̄ dubiū. Attende ut rem ipam diligenter explanē Ecce cōiuges duo unus infidelis fuerit qn̄ cōiugatus fr̄ Iulia de his questio cē. q̄ primo ad hoc p̄ceptū uenit. mouet. quo p̄ceptū fidelis cū infideli copulare. cōiugiū. Iam fr̄ cōiuges. ambo infideles. Talis ꝗualis nuptus fr̄. uenit ad cōiugiū. pdicatu. credidit omnia. Aug. de mone dñi in mōte. Si uero. ꝛ ita ut infidel cū fideli habitare uelit. Iſa uero dñs. ꝛ infidelē dimittat. ꝛ talis cōiugatus. ꝛ mulier uir nō dimittat. ꝛ cōsulit. ut si quis alius agat. nō sit in ecclesia fr̄ cōsulit. Ideo ut ergo dicit. Ego loquor. ꝛ non dñs. Si quis frr̄ habet uxorē infidelē. ꝛ hec consentit habitare cū illo

nūs nī. delatūmo dmutat cōgre
ssū. l' nī idūta lenocinia ꝙlerent.
aut sūp alāt ut tuernacūlī uel
flagitiosū aiuuꝫ suo ꝙspectat. Tuē
alle si uerace penitenti ē. hēꝫ
fidē ꝑ dilectionē ꝙxīmē membē
ꝙ eiꝰ sanandaꝫ. amputabit.
Ephl apparet. q. nō tolli mfidē
tal. ꝫ q̄ liber cōcupiscentia que
pniciose turpiqꝫ cutūpit. fa
cticatē spūalis ē. ꝑ qm aut ꝙcdē
l ipsa uerū dmutē potē. Cōsula
mꝰ apls. ne fidelis dmittat infi
delem uolentē cohabitare nī ados
renocare. Si fidelis ducat alā
duc̄ infidelē discedente l' dmittā
te querit si infidel infidelē
dmittat. l' si infidelis a fidel
discedat. an licet fideli alā duc̄.
videtur auctoritat restari q. nuc̄
te alla alā duc̄ nō ualeat. Amb
eni ulra apli ꝙponēs. aut. Aliqn
si discedat infidelis nubat. si uoluntat
nē cohabitare dmutat. ralis
uel copulatus. ad ulā ecclē. si filiꝰ
uel. q de hac sēa copula natus
nec baptizādi. nec puꝰ erit. Jē. Si
quis habet ꝙcdē uxorē nec baptis
mū nuente illa. ꝑ baptismū
habē nō potē. Crimina eni
solumō cōtrahūt. nō cōiugia.
Q. Fornicati cōiugia uident. Sed
econtra Amb̄ retract. Si infidelis Amb̄
dicit apls discedat. discedat. Ista est Quinq
eni seruitus subiect fr̄. aut casus sit cōtra
mhūmodi. Qa nō debet ꝙcdēntia ria u
cōiugij. Ista ē eni ruīa cōiugum. dentur.
t matrimonij. q. ē sine dī deuotione
t ideo nō ē pccm ei q̄ dmittit ꝙpter
dm. si alij se copulauit. cōtumelia
eni creatoꝛ. soluit uel matrimoniū.
Circa eum q̄ relinquit. ne accusēt
alij copulat. Infidel aut discedens.
rin dm pacit. si ē ei seruanda fidel
cōiugij. q. ideo recessit. ne audiret
xp̄m ee dm. xp̄ianoꝝ cōiugia.
Si u ambo crēdūt ꝙcognitionem Desint
dī cōtractū cōiugū. Attende ꝫ. nata,
ꝑ deū cōtractā posse udi. tm ut
sibi amb. cōtradicē uideat. Sed
distinguendū ē hic aliud ee dmut
tere uolentē cohabitare. aliud di
mitta ꝙ dm ab illo q̄ habeat noīa
xp̄i. Ibi lex humane nō seruā
tur. hic uerba arctiora. Video eū
licere dmittē uolentē cohabitare
nō tm uuente ea licet alā duc̄.
discedente u. sequi nō oporteat.
t ea uuente alā duc̄ licet. Si
hoc nō ē rationabiliū n debui q̄
unus fidelis tale sibi copulari fuit.
Ḡ si ad fidē uterq cōuersus ē. ꝙ
si uterq fidelis matrimoniū cōtra
ctū est. t ꝑ alt eoꝝ a fide discel

Ref
ꝓbis

lerit. t odio fidei cōiugē relinqꝛ.
dimittis. discedente nō cōtracta
tur. si tm illa uuente alterū
ducē parit. quia mtē eal fuerat
tertiū cōiugū q. nō potē dissolui.
Q. dā dicūt cōiugiū nō esse
uē inequale. sfidelis. t qđ;
Sunt tm nō nulli qui inter in
fidelē asserūt nō ee cōiugiū.
qa si una si legitima ē eoꝝ copu
la. Aliter nō ē. qa ideo potē. si le
gitima qa apls dicit. Omne q. nō
est ex fide. pccm ē. Ergo aut cō
iugiū nō ē ex fide. t ideo pccm ē.
nō ē ḡ cōiugiū pccm ē. Aug i
dē. quia nō ē uera pudicicia
infidelis cū infideli. Sz uera ne
gatur ee pudicicia. n q. infideli
um cōiugiū nō sit uerū. ꝫ qa
nō hꝫ alīs triplex bonū. q. ex
cluditur cohabitū. t metur ꝑmium.
Jē alīs apli. Omne q. nō ē ex fide.
pccm ē. n tm intelligendū ē.
ut quacp sit infidelis pec
catū sit. ꝫ omne q. sit cōtra fidē.
si. cōtra cōscientiā. male sit. t
ad gehennā edificat. t inoīū eo
q. infidel facē pccat. n qa illd
facē. ꝫ qa nō eo m facē illis quo
deber. nō referent. ad debitū fi
nem. Qd legitimū cōiugiū in
fidelium. t equare nō recte.

Copula ḡ maritalis que ē inē
infidelē cōiugiū ē legitimū.
ꝫ nō tm legitimū. qa ē inē le
gitimam plenam. ꝫ nō tm. qa inē
fidē sit. Cōiugiū u fidelium. legiti
mū ē tm. si nō legitime sint ꝑ
sone. Qd aut legitima sit infide
lium cōiugiū. Aug dicens. Aug de fide,
Vxor legitima secretarie cōiuncta.
sine ulla culpa relinqē. si cum
uiro ꝓpter ꝓmiscue uoluptat. Ex hoc
aut ꝓbat. q. infideli ad fidē cō
uerso apls cōsulit infidelē dimit
tere. Qđ nī faceret si nō esset inē eos
legitimū cōiugiū. legitimū ē q.
legali institutione t ꝓmissa mu
tuis. nī cōtra usurpatione dī cōtrahit.

Nunc ꝫrit est de cognatione et gnatione.
dcognatione aliqđ dicē. Cognati
onē aut agnatū. alia carnal. alia
spūalis. Primū decernat cognati
one t affinitate usq; ad septimū. Cog
natū ḡ t affinē. in septē gradu
t ultra copulari nō debet. Vñ ḡ,
ꝓgeniem suā unūquēq; usq ad
septimā obseruare decretum. ge
nerationē. t q. duo se agnoscunt
affinitate ꝓpinqs. ad cōiugale
copulā accedē denegam. q. si
fecerint. separent. Jē nichola.
de cōlanguinitate sua. nullus
potē ducat. usq ꝓgenies ē.

vel quo usq; parentela cognos
a potē. Item. Nulli ꝓpinquita
te siu sanguinis usq; ad septē
gradū ꝙrael ducāt. hil aliq;
plurib; ruc tantu; cōsangui
neaz. cōunctionel ꝓhibent;
ad vii. graduū. de cōputacione

Iidē. Gradū cōsanguinitatis.
quomodo autē gradꝰ cōsangui
nitatis cōputandi sit. ysidꝰ osté
dit sic. Series cōsanguinitatis
septē gradib; distinguitur h modo.
filius filia q. ē frāt filiaor sit
pte truncus. illi leoatū se uidēt.
Cy radice illius truncꝰ. ramus
aut nepos. nepotis primus. ꝑ
nepos pp nepotis. Sed3 abnepos.
ac nepotis quartus. trinepos. et
trinepotis quintus. trinepotis nepos. et
trinepotis nepotis septimus. Attende
q septē gradꝰ tm ponunt ysidorus.
qua truncū nec gradū nō cōpu
tant. Alii aut q septē ponūt gradꝰ.
truncū nec gradū cōmunerāt.
Varie namq; cōputant gradus
cōsanguinitatis. Alii autē patrē
unmo gradu. filios uno gradu ponūt. Alii primū gdum filios ap
pellantes. negantes gdum cog
nationis nec patrē filiū ee. ai
una caro sunt patr filius. Auctor
ritatel g que cōsanguinitatis
cautelā usq; in septē gdū ꝓhibē
patrē ponūt unmo gradu. Illę
uero quo usq ad vi. gdum pro
hibent. primū gdū filios appel
lant. atq; ita sit. ii. herēd ꝓsone
ldm hanc dubitatē inuenant
in vi. septimo gdu patrē aut in
primo gdu ponut. qui tēs dicat ee
primū gradū. h nō cōputat zacha
rias pp unquent. parentele gdus
talis cōputatiō. Ego tibi meus
una gnatio sum. primūq; gdum
efficiū. Rursusq; filius meus tu
tusq; mea filius. sedā gnatio sunt.
igraduū secm hanc. atq; adhuc
modū cēt successiones cōputant.
Inter illos aut q septē cōputat gdus
et illos q vi. nulla insensu ꝙstat
diuersitas. qm uel in quarto gra
duū uarietas uideat. Summa enī
gnatio si actiue sumat unitas
numerādi septima inuenitur.

Quare degradꝰ cōputantur.

Quare aut in ley gradꝰ cōputat
ysidorꝰ. ipe aperit. Iubēs. Ysidorꝰ.
Consanguinitas dū se paulatim
ꝓpagine ordinib; diuersel usq
ad ultimū gradū ꝓtenderit. et
ꝓpinquitas ee desierit. tūc primū
ley matrimonij inuiolata ee re
cipiet. et quodā in incipiet reuo
care fugiente. Iō aut usq ad

ley gsos gradū cōsanguinitatis
cōstituta ē. Vt tūc ley cessaty nū
di gniatio. thomasl stare timuit.
ita ꝓpinquitas gsos gradibus
timuerit. Inhil ley gradib; timuit.
Inhil ley gradib; omia noua ꝓpin
quitatis cōuenti. ut ql nec attin
gisse inuenit. aut successio pot ampli
us ꝓpagari. Secm aliosꝰ vii.
gradꝰ. ideo cōputant. ut ita post
vii. gradꝰ sponsus sponse ungat.
sic ꝑ hanc una q septē dicty agi
tur. ypē ungetur ecclie. de dispē
sat auctoritate ggorij cōtra anglos.
occurrit illis qs ggrat augtino
anglor epo. aquo rescripta fuit
quota gniatione debeant copula
ri. rescribit sic. Queda ley roma
na ꝓmittit. ut fiue frēs. et sacer
dos. seu duor frm germanor. seu
duar. sacer filia misceantur. Sed ex quinto discreti ex
tali cōiugio sobolem nō potest fore
creditū. Vnde necesse ē ut quar
ta quota gniatio fidelibus licentiā sibi
cōiungendi. Et ꝑ multis ꝓbatis. i.
gregorius asserit melline siculie
phude rescripsit. utiq; augtino
scripserit. ut anglor quarta gnā
tione cōiuncta nō soluerent matri
monia. nec cētū talem reddi
dit racōne. Qd scripsit augtino

Ysidorꝰ.

anglor epo. ipi et anglor gēs
ti que ad fidem nup uenit. ne
abnos qs cēsat timentes aut
tiaca recedat. specialiter cognos
cat me scripsisse. et ideo hec est scrip
tura ꝑsm in fide tenet solidam.
tm quarta ꝓpam cōsanguinitatē
inuenit tenere nō separentes aut
retro alienantes lineā. i. usq
ad vii. gniationes iungant. De illi
nine de alienate retinet gdus.
Intendē ē. quia ggorius aut. Iouo
de alienate cm dicat parente
lam ee. q ad unū cuiuspte uno
rel. seu q ex parte uiri. ad uxoē
primo memoratū rō ē. Quia si
secm diuinā sententiā ego et
uxor mea sumus una caro. ꝑ
facto in illi mea iunct parē
tela ꝓpinquitas una efficit. Q
circa ego tiaca uxoris meē in
uno ipmo gradu erim. filius
eius secō gradu erit ame. nepos
et tio. idq; utriusq; in certis agend
est successionib;. Uxoē et ꝓpinq
cuiuscunq; gradꝰ sit. ita me separet
attendē. quē admodū ꝑsonal quarti
gradꝰ atq; femina ꝓpre ꝓpinq
tatis sit. Qd minus uxor mea
de ꝓpinquitate uiri sui in certis
cognationis gradib; cōsenire ob
seruet. Sin aut aliorū sententie.

Iulius pp. ... Ire nullus pp. Equa ... ire coniungit cosanguinei ... ysidor. ... ysidor. Sane cosanguinitas ... proprio uiro obseruanda est, ... uiri uel parentela, de lege ... custodienda, qa ... eos duos fiunt ... in carne una.

Jodoc ... illi uiri ... vela. Ire nullus pp. Iulius ... ...

cōsanguinitatē uire uirando
firmauim, ut ip̄i facere cōfessi fu
erint cōiugia dissoluam. Si u ne
uerū cōtigit, epi eos ꝓhibe, & ob
testentur quatn̄ pala sit rem,
siue recognoscēt cōsanguineos, ꝰ se
ruitio epi segregauim, alia ma
trimonia cōtrahere nō ꝓhibeantur.

Richardo Jan̄uensi epō,

Jde. Horticeam̄ ē ut cū duo l' tres
eiusdm̄ q̄ualit̄ eiusd̄ q̄ accusent, hæc
ꝓpinquitatē uerissimo firmauit,
l' utrū duo ex antiquioribus q̄lit̄
& ꝓpinquitas sit nota, q̄ bone fa
me uerum testimoniū sint, re
moto amore ꝓcio, & oī malo studio
ꝓdō ñ firmauim, sine mora cō
iugia dissoluantur. Cōsanguine
os ū extraneos nullus accuset,
l' cōsanguinitatē m̄ modo cōparet,
& ꝓpinqui, ad quos notitia ꝓ
tinet. Si aut ꝓgeniei tota de
fecerit, ab antiquioribus & fidelissimis

Felmani,

uis deriuāda uentatem ualeant quibus
ꝓpinquitas tota nota sit, epe amo
nice ꝓquirat, & inuenta faciat
separent. Ecce q̄lit̄ accusandus, l'
testificandus deriuāda sit cōsang
neos. cōuictū, q̄ cōiugiū nocet.
Hic dicendū ē, distinctio utilis,
q̄ aliud est formicatio, aliud
stupr̄, aliud adulteriū, aliud matr̄,
aliud rapt̄. Formicatio uter sit

q̄d sit formicatio

generis omis illicita cohr̄, q̄ fit
ex ea ꝙcē. & specialit̄ intelli
gitur, m utri uidua, l' meretrici.
l' cōcubinaz. Stupr̄ ꝓprie ē ui
gini illicita defloratio. Adulteriū ē
alieni thori uiolatio. Vnde adulter
dicitur, quasi alieni thori accessio.

q̄d sit stupr̄

q̄d sit adulteriū

In cestus ē cōsanguineoz, l' affinium
ab usu. Vnde incestuosi dr̄, qui
cōsanguinei l' affinitatis sui alienū

q̄d sit incestus

rapt̄ admittit, & puella
uolentē a domo patris educit, ut
eam corrupta uiroꝝ habeat. Siue
puelle, siue parenti uel alicui
cōstitit. & mortē multat. Sed ad
eccliā dī & ea rapta cōfugit, ꝓuile
gio eccle manus inicere
ꝓhibetur. Attendendū ē illud q̄ a lege

Alexand̄ ꝓp̄.

dei q. aut. Q̄d sit fornicatio uxoris
tue cognata dñi, & ei uocatōnis
iure sit. necessitate uulgaris
appellatōnis. Potē q̄m illa ea
cognatōnis. Vxor enī fr̄is, sed
tñ filia potē, q̄ cognata uocat.
Quartu fit, ueu dr̄, duoz frm
uxoz, & unius, & uocantur q̄si
ex eade iam uia mixtē. Vnus so
rius, glos appellatur. Socrus
aut uir, nā hr̄ specialē nomen
ñ uxoris fr̄, de parentela uim
grauiū famosa ꝯtione ali
quid. Licet mn̄ sufficiant dicta.

Qd sit stupr̄ q̄d sit adulteriū

Quid sint filij ꝓpinquales.

Am de ꝓpinquitate cognatōnis agamus,
q̄ & ꝓl impedit. ut nō sint legiti
me ad meū dal nuptias. Tria q̄da
sunt. Consanguinitas, affinitas, ꝓpin
quitas. Cōsanguinitas ē unius
eoz q̄ iungunt eadē linea genis.
Affinitas unius eoz q̄ genis quidē nō
sunt, uicem tñ mediante genere sunt
iuncti. Vbi gr̄ā. Vnus filius fr̄is mei,
q̄ nō ē de genere meo ñ affinitate
est. ego illi. Spūalis ꝓpinquitas
ē unius cōpatris cū matre, uni
eoz quoz ut alteri de lauacro sunte
leuauit, & confirmatōne. aut in
cōfirmatōne tenuit. est & inter
filios eiusde hominis, carnales, &
spūales. Qui sint filij spūales.

Spūales filij ut̄ q̄ dolauerit
sunte leuauit, & in confirmatōne seu
cōfirmatōne tenuit. filij ꝙ
dicte spūales cum fr̄e germe mer
tionis uocabulo. eo sc̄a ē baptisma
te ungunt. dicunt. spūal filia
sacerdotis. q̄ ei peccā sua cōfiteatur.

Summa chus ꝓp̄.

Vnde sumat ꝓp̄. Omīs q̄l unpenten
cia fuerit ꝓmot. ita mīs filij spūalis
sint. ut unus q̄l uel unus ab fuscipi
entis, & sub uno merdionis uoca
bulo. ñ gentis. unda baptismatis
regnauit. Scluesk & ammonet,
ut ad suā penitētiā nullus facer

80

dos accedat. q̄n se meū ē dicit
q̄l unpenitentia fuscepta ua mīs
filij sint. ut ubiq̄ fuscepti
ambi flagnosa ē cōmixtio. Qd
aut cōpatres cōmatres libi iungi
nequeant, ñ pater spūalis, & mater
filie & filio spūali ex decto magi
stri dauid. de eo q̄d mitrophanis

Ex decto magistri.

frater filiola sua duxerit quere
re de eo q̄ accusabat cū mat spūali
de eo q̄ filiū suū baptizauerit
uxor eī cū de fonte leuauerit.
Hec ē ut discedi fieret cōiugij
ꝓpter natalē copula potius ꝓmo
uere. sic respondendū ē. Si filiola
aut cōmatre sua aliq̄l impugnio
dixit. legendū ē ut dicam, ꝙa
in penitencia plectendo. Si ꝰ
cōiugē legitimū uir & ambo ex
ui ontria & fecerint. sum nupti uo
luim. bonū ē. Si aut ꝰ gīal peni
tencia ualidaꝝ unungat. ut
mul maneat. ut ꝓuaricatu cōiu
gij supuru. acerrima penitētia
multet. ut sic cōiugij maneat.
Ex hīs apparet q. aliq̄s filiola sua
& cōmatre nō ꝓt̄ sibi copulare
nuptialit̄. ut ꝓpter fuit. legen
di sunt. qui aut legitime cōiuncti
sunt. ñ ideo legendi sit, ꝙa alter
eoz uitiosis filium de fonte le
uauit. Qd & nichola cōfirmat dicēs.

Ihaola ep̄ Selamitano epō,

Nulle debet uir mulier q̃ uxor
filii ꝑ alia femina nauit rde-
serere suã leuauit. ꝑ mobꝫ posse
eã adhe uero copulari. qꝫ ideo
cõiunge posse decernunt. qua
sedm canonel sacẽ. n̄ ambor cõ
sensu, nullul religionil obtẽ
tu, debet cõiuge dimittẽ cõiugẽ.
eã apl̃o ꝓcipiat. Nolite fraudare
inuicẽ. n̄ fuere ꝓ silentiu. rdñs
dom̃ ẽ nobil q̃dam femina de
lidiose. qñdã n̄ fraudulenter ue
aurul. suul separent. ꝑ pol filiul
cuã epõ. ad cõfirmandũ renuil
se. vnde nol dignũ duxim̃. ut n̄
qua mulier filiũ suũ defendia. aut
fraude aliqua. cuã epõ remitt.
ad cõfirmandũ. ꝑ fallatur uel
fraudẽ. qñ. uu uxor penitentiã
agat. auus filio n̄ separet.

Nihil ꝑ le mozeno epõ.

Sic nihil ꝑ. ad limina beati petri
homo uolẽs stephan̄ uenient. nõ
ꝓficiat. q. filiũ suũ de
terremo uice positũ necnũ un
da baptismi positũ locũ. abiecta
sacrorũ cõtemptu baptizauit. etiã
ꝑ presb manibꝫ suscepit. atq; ꝑ
huiusmodi negotio. reuerentia tua
ꝓsuã hominẽ nfua cõiuge u
deuenire ẽ separandũ. q. fraternal
fraternel delat. dicente sacerdote.

Si fis cõiunxi hõ si separet. et
dñs nõ dimittat uxorẽ. n̄ ei stetu
carnalil ruleri. Et nol tanta auc
toritate fretꝰ. diem̃ dimittendũ ẽ.
tm culpabile. iudicandũ. q. necel
sitas meruit. Nam baptizandi
opus. laicꝰ fidelis si necesse fue
rit. sibi cõcedimus. Vñ si supdꝰ
homo filiũ nocentẽ insipiens.
ne aiam ꝑ penã pie dimittat.
unda baptismi lauit. ut eũ de
potestate mortis eripiat. bene fe
cisse laudat. ideo sue uxori tam
diu legitime sociate impune
dñi uiuẽ. iudicamus. manẽ cũ
uicẽ. n̄ obhac separi debẽ. Nisi
alijsꝫ pluribꝫ aut etiam aliꝫ. edo
cetur cõiugel. nõ ẽ legandol. si
post legitimã copulã alt alteril
filiũ defunte leuat. l' mostirma
cione tenet. Quid ꝓmul sit
si uir abuare. abuxor.

Ruderunt. qđ dñs dedit ꝑ aut.
ꝓuenit adnol diaconꝰ sedrensil urẽ
epl̃am deferensl. q. quedã uxor er
mulieres ꝓtexto sabbato pascha.
ꝑ magno ꝓpõ meorũ nescien
tes filiol suol susceperint de la
uacꝝ. Cupit̃ g̃ scire. an ꝑ hoc de
beant uxor ac mulieres ad pri
stinum usum redire. ut non. sicut
n̄ hac re nobis inquisiuit ꝓde
cessor. ita uos nobis rescribere

dñs dedit ꝑ gratiã ano ꝓxi uenti ꝓ

debeatis. Nos uero ita ad hoc
ꝓcedimus. ut ea quã ante
ꝓpositum ecclesiã quarũ epl̃e ad hac
ꝓlica sede uolentibꝫ sese uxorũ
uiri ac mulieres redire ad ꝓpriũ
thor. Beate memorie ste patres.
Iulꝰ. innocẽs. cocstinꝰ. eũ epi
plurimos. cõsulũ. magistꝝ pna
pul ecclie. ꝓhibentes. nulla rel sep
seruãt. nõ fuisse uetitũ. ut nullo m
se mõugio recipere mulieres. ui
uiri. ꝗcunq; aliqua ratõe susceper
rum uacol. ꝑ separare se. ne inuiden
te diabolo alle uasa nitidiora. ꝑ
Sicꝫ filiastre ꝑ filiastra sua. inter
epm̃ remitt. ad cõiugũ matrone. re
pareret. ab uxore sua. nulla ratõe
accipiens. h aut ꝑ aduersitatem dei
fuit. nõ quia nr ẽ faciendum.
t ne alls fieret exemplo. cautel
ul de ill ꝑ intelligendũ. q. ꝓpter
filiol suol uiolentia. uel fraude
perue. q. fieret cõiugel. ꝓmitt
aut anathematis uinculo cõsentien
dũ ẽ. ut siue ꝓpriũ. seu cũ uiri
filiũ mulier defunte fuscepit.
nõ ideo amplꝰ separet. q. de u
ro similit oparet intelligi. de
copula spiritalium. ad optinen.

Quia aut spiritalel paternũ filiũ
uel ad optinẽ filij naturalis
uxor copulari negant. nichola
ꝑ ad cõsulta burgarol.

Nichola ꝑ testatur inquiens. Ita debet

Inuenit uerũ ẽ. quod. ꝑ
tinere ꝓbat. ut patre.
Imꝰ filꝰ filiũ spiritalel generatum
ꝓpriũ cõmunio. q. dicendo. nõ
ẽ sanguinal. Si habenda spiri
tal̃ generatio. Vnde inter eol ar
burre nõ posse fieri legalle cõ
iugiũ. qa n̄ inter eol qui materna
rel q. ad ꝓpositũ filij inter. sic
netrande legel matrimonia cõ
trahi. ꝓhibetur. Simil etiam
cõtrahitur matrimonii. qñ adoptiõ
mergit. quo pcl a carnali cog
nter inter se. cõsubinia tollatur. qñ
poterit sacrãtal regulatio ob
tẽt unoꝝ. Si aut adam. adulte
intelligẽ debet uir suus. quidꝫ
cõparel ter uir. debeat ꝑ quid
cõpaciscatur. ꝓpter ꝓpriũ aut de
bet. qđ ligatus legitima uxor
ꝓhibet. quidꝫ ut dei ꝓhibentis
ut iussus dñi uidet. Sicꝫ quidꝫ
cõsulitur nal alia alia rõ. Ita inde
tur rel̃pondendũ. sit. dispen
sat sit. ut instante necessitate se
muna puer unoꝝ utrumq; bap
tizauit. q. spiritalil paternus
filiꝰ ꝑ filie ante ꝓpter cõpatrũ
tatẽ genite. possit legitime cõ
iungi. ꝓpter ulã ꝓlixã q. separ
sit effecti. ꝓhibat. ut dñs post
cõpatrinitate genitol copulari.

Filius ante ꝓpriũ rem ul̃ potest uxor ualet cõiungi.

VTL_00689_01_0083.jpg

Scien[dum] ē q. nō ſolū p̄me ut ſcde nuptie ſūt licite ꝫ i ēe equarte nō ſūt dāpnan de. vn aug. Sed al nuptias omīno licitas apls cōcedit. de tcijs aūt equartis, i de ultra plurib nuptijs. ſolent hoīes mouē q̄ſtionē. Siq̄s audeat diſtinguere. q. nec apls in deo diſtinxiſſe. nec enī. Sn dannentur ei. cm multe el̄ equa mitant. Jō dicit p̄mul. t̄ deut t̄ ſcdo. al quarto liber. ñ nob diſtinguendū ē. q. nō diſtinguit apls. vnde ut breuit̄ reſpondeam. ñ illal nuptial debeo dāpnare ñ eis uēcundia numoſitatis aufert, ñ cōtra humane uēcidē ſentiā audeo dicē. ut quasenſus huerum mutant. ñ er meo cuide pter ſcpturē auctoritē q̄ tal liber nuptial dāpnare. jt. teſtat jerē. Ego nūc lib̄a uocē clamo. ñ dāpnari in eccliā di gnitā. immo ñ vgamā. cui hoc ſn. vn. que admodū ſcdo ma rito nubē. apls in bigamos aſacerdotali honore ꝯcludit. ꝫ hoc nō facit ꝓ cuno digne nimo. ꝓ placimenti curiture. ut

ſit una simul. ſic una una. Jug cū ēuerenſſ cōiugi uideat uiuere digamum ē p̄ceptū. ſed interū nuptijs dignum p̄mde. nō conuenit. qa cū penitentia bigamus indigeat. q̄l erit p̄bit. q̄ talib nuptijs poſſit plere cōſensum. ꝫ ꝫ de illo intelligi p̄. q̄ p̄me uxori inſidiatus putauit. deliđis fide. l̄ p̄ſtigiaculo facēnti illi dicam. q. in bigamo ñ ſeruatur. Amb ī deū. q̄s p̄me nupte cū adhō ſit inſtructus. fide ꝰ ꝓ nuptijs ſe p̄me nupte ſub benedicōne dei celebrande ſublimauit fide ꝰ ī nuptijs uerit. gla. de reſurrectione uidua condicione.

Extremo de cōdicione reſurrectiōis. modo reſurgent ꝰ nō ī uidua. ī nec tare breuit̄ differendū ē. q̄ſtionis q̄ de hac re mo uent. ſatisfacere nō ualet reſurrectiōi cū corpe omnium quoq̄ nati ſunt. aut nascētur. mortuorū ſunt. aut mortuī erunt. nullatenus debet. ꝙ mul ambigere. dū cū ſpūalē reſurgent mortui. reſurgēt qui erūt in ſepulcr. Er apls. Nolumꝰ uos ignorare frēs de dormientib. ut ñ contriſtemini

Jug in lu. de ſacra uidua tate.

Ysichola ſup.

Crimina nauo.

Ysichola ſup.

Amb ſup eplam ad corinthol.

aug in ench.

VTL_00689_01_0085.jpg

VTL_00689_01_0086.jpg

De reglis huerit deformitate.
aut qui faciet, an cil defor
mitatis ꝯ habuit, resurgant.
ꝯ ait aug⁹. n asserit. ꝯ diuisi
relinqd. ita inquiens. Quicuq;
alicui ulla pditois malla. q per
eodem fen ē. nō lubentur p
epm. resurgent quide i ipsi.
unusq;q; cū sua carne. ꝯ ut cū
diabolo eiq; angelis puniant.
Vel ꝯ ip cū suis reformi
tatis corpum suaꝝ resurgat
quibꝫ in eis gelauit mḡrendo
labore qđ opus ē. Nol eni fatigare
nō debet in eis corꝝ habi
tudo i pulendo qꝫ erit eis
rēmpīna dāpnacō. Ecce nō
diffinit an tīe habeāt defor
mitatē ql ꝯ habuerīt reglos
corpa. Qđ nō affirmet corpa

aug⁹ in ench.

vtr resplos corpa cū deformitate resurge.

Si ū queritq; tīe ardebit.
de corpib; malox quoꝝ
ignē ardeant. nō cōsumā
tur. aug⁹ uarijs exemplis as
truit. ꝯ sempiternū ignib; ea
ardere. nō cōsumi illa am
bustione. sic aīm cui plenta
corp⁹ unus. idolorē pati pot.
mou nō pot. ꝯ eni erit tīe

quel sulu sit ille igne.

Quel sulu sit igne.

Quia ut ait aug⁹ ignis ille
rei pene futur⁹ sit. hominū
fiat arbitrio nemie. ꝯ fiet
cui unū ipe ostendit. Dr aīe
sine corpib; sentiunt igne

Vtrum aut cōstet corporalē
animal materiali igne mor
pouly cruciandal. queri faciet
an utrūm ante resurrectionē
corpoꝝ. aīe defuctoꝝ reglos
materiali igne cōcrement. dr
Julian⁹ coletane eccīe. gre

aug⁹ hic gruelli.

gorii dr sacrā scripturā. ho u
manal hominē tpe interpuel
mitte. in corpe cui ꝯ pot esse
ē. ꝯ corporeo igne tenaciter.
Teneri aut pugne hm dnāt
ne extrahitio igne sit intuendo
nup senciendo. Qđ aut ꝯ falsū si
gnādo. ꝯ expendo. nā ignis cui
menti paciari. qr euāgelio calu
gnior. ꝯ uerissimū esse dubitan
dum dr. mundanoꝝ seculoꝝ cunct
aiā q. igne eternā subituri
cū abraham depascant dicēte dīo. Here
lazarū ut intingat er. di. l. m.
ue. r. l. m. q. c. in hac flāma.
Dū q⁹ pcrastē duute dāpnati
in ignib; uerisal phibeat. qui
sapiens reglox. aīal teneri ig
nib; neget. Perpue cū humanā
aīam corpl. ecorporalib; oīo mē
broz. quilꝫ retinuit. ꝯ negare
aīam corpl. simulitudinē habē
docear. aug⁹ ita inquiens p tenē
aīam posse habē simulitudinē
corpl. ecorporaliū oīo membroꝝ.
quilꝫ retinuit p negare aīam
ē. q. insompnis se uider. l. ambu
lare. l. sedē. ul huc atq; illuc gsti.
l. i uolatu ferri. hec sīt quoda
simulitudine corpoꝝ. ñ tm. p inde
sit hanc simulitudinē i apud infe
ros gerit. nō corpalem. ꝯ corporal.

VTL_00689_01_0088.jpg

[illegible] ambiguum ista
[illegible] defunctis, sed talibus qui
[illegible] ante mortem, ut pos-
sint eis hec utilia esse post mortem.
Nam quia sine fide operatur per di-
lectionem eisque sacramenta de cor-
pore exierunt, frustra illis a
suis pietatis officia [illegible]
[illegible] dum [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] Non [illegible]
[illegible] nova merita comparantur,
cum per eis aliquid boni operantur
[illegible] precedentibus consequen-
tia ista redduntur. Nam istam
quisque finiens vitam, nisi quod in ea
meruit, non potest habere post eam.
Ecce quibus et qualiter prosint illa
que pro defunctis frequentat ecclesia.
Mediocriter malis suffragantur
ad penam mitigationem. Mediocri-
ter bonis ad plenam absolutio-
nem, quia non habent tante perfectio-
nis merita, ut non indigeant
vivari per pauperes, quorum est reg-
num celorum, quos sibi fecerunt ami-
cos de mamona iniquitatis, quorum
est tanta perfectio, ut qui adiuto-
riis non indigeant, quales sunt apostoli
et martires. Ut enim ait Augustinus.
Iniuria est pro martire in ecclesia
orare, cuius nos debemus orationibus

Augustinus de verbis apostoli super epistolam ad ebreos.

commendari, pro aliis autem defunctis
oratur. De officiis sepulture.

De pompis [illegible] Augustinus
[illegible] agmina
exequiarum [illegible] diligentia
sepulture, [illegible] qualiacumque
solatia non adiutoria mortuorum.
Si [illegible] prodest impio sepultura pre-
[illegible] pio vel nulla.
[illegible] exequias in conspectu
[illegible] preparato illi diviti ex-
hibuit turba famulorum, sed mul-
to clariores in conspectu domini vel
ceroso illi pauperi ministerium exhi-
buit angelorum, qui eum non extulerunt
in marmoreum tumulum sed in abrahe
gremium. Sit tamen cura mortuos
sepeliendi, et sepulchra construen-
di, quia hec in scripturis sanctis inter
bona opera deputata sunt, non solum
in corporibus patriarcharum aliorumque
sanctorum, sed etiam in ipsius domini corpore,
qui ita fecerunt. Laudati sunt. Implent
ergo hec homines ergo suos officia pro
tremi numeris et sui humani le-
nimenta meroris, erunt illa que
adiuvant spiritus defunctorum, scilicet orationes,
oblationes observantius procu-
rent. De duobus eque bonis quorum
alter plura post mortem habet auxilia.

Augustinus in sermone de verbis apostoli.

Solet moveri questio de duobus
uno divite, alter pauperi, pa-

ritur, sed mediocriter boni, qui predictis
suffragiis indigent, et meruerunt
post [illegible] adiuvari, pro alio
vero, i. [illegible] et communes
fiunt [illegible] helemosina-
rum, largitiones [illegible]
non communes orationes. [illegible]
an tamen iuvetur pauper [illegible]
subsidiis, quantum dives [illegible]
si non pariter iuvatur [illegible]
secundum merita. Meruit enim [illegible]
iuvari, quia pariter boni [illegible]
Si vero tantum suffragia consequitur, quantum
dives, quid contulerunt diviti illa speci-
aliter pro eo facta? Sane dici potest, non
ei magis voluisse generalia et specialia,
quam pauperi sola generalia suffragia,
et tamen profuerunt diviti specialia, non
quidem ad aliud, vel maius aliquid, sed ad
idem ad quod generalia ut ex pluribus
et diversis causis unum percipiatur emo-
lumentum. Potest tamen dici illa plura
subsidia contulisse diviti celeriorem
absolutionem non pleniorem. Quibus
suffragiis iuvabitur mediocriter.

Responsio.

Alter.

Sed iterum queritur boni, quia in fine re-
de aliquo mediocriter bono, qui peri-
talibus indigens suffragiis, in ipso
consummationis seculi articulo, cum reli-
quis migrabit si salvus fuerit, pro
eo non offertur amplius sacrifici-
um, vel helemosina, vel oratio, nec

habebat tante perfectionis merita,
quod his suffragiis non egeret. Numquid
ergo salvabitur? Estimo eum quasi
per ignem transeuntem salvari, meritis
et intercessionibus celestis ecclesie, que
pro fidelibus semper intercedit, noto et
merito, donec impleatur Christus. Quomodo
sancti glorificati audiunt preces suppli-
cantium quomodo intercedunt pro nobis.

Sed forte queris. Numquid preces
supplicantium audiunt, et vota
postulantium in eorum noticia perve-
niunt. Non est enim incredibile animas
[illegible] quia in abscondito faciendi
[illegible] luminis illustratione letantur
[illegible] contemplatione ea que foris agun-
[illegible] quantum vel illis ad
[illegible] auxilium pertinet.
Sicut enim angelis [illegible] qui deo assis-
tunt, peticiones [illegible] notescunt
in verbo dei, quod contempla[illegible] unde
et dicuntur angeli orationes [illegible]
offerre deo, non quia eum [illegible], sed
quia eius voluntatem [illegible] consulunt.
Unde Augustinus. Angeli qui [illegible] deum in
notescunt peticiones [illegible] quodam
modo eas offerant deo, et de hiis [illegible]
et quod deo iubente implendum [illegible]
noverunt. Hec nobis vel evidenter vel
latenter reportetur. Unde et angelus
hominibus ait. Cum oraretis oratio-
nem vestram deo obtuli, ad omnia quidem

Augustinus in libro de orando deum.

Augustinus in libro xv. de trinitate.

VTL_00689_01_0090.jpg

determinat p̄dictas auctoritates.

De occultis dei iudicio.

De sententia iudicis.

Origenes super Ieremiam.

VTL_00689_01_0091.jpg

dorū ꝺemostratoꝝ. bonaꝝ
malaꝝ. reꝯ. ſ neutraꝝ intelligitur. Detractatiꝰ ꝓbatꝰ q
ꝺam iuſticie alia mie alta bonꝝ

Quod autē ꝺā ops mie tam ꝑbꝰ.
ꝺam iuſticie ꝙꝺā bonitatꝭ ad
ꝛationē. ſi ſcripturē facile ē rep
perire. ꝺe mā ꝙꝺm iuſticia ma
nifeſtū ē. De bonitate ꝝ mā. am
plius habet ſi quis ꝺoceꝛ illa ops
ꝑpe ad mām. ꝓnē. qꝫ aliquā
mā inhibē. ad bonitatē ꝝ ſ
illa ſi facturū. ꝓhibitionē. ſ
mālū ꝛa dicenꝫ. ꝺ mām. ꝓ
q ꝑcedē. ꝛigiꝺū. ꝺe iuſticia
tenta. ꝛtranſe
ꝺō indigere. mā ē mile
ria. Iuxta hoc
ſ. ꝺnō mā. Miſeria
ſ. ꝺnō mā ꝺñi plena ē ēra. nō
ē ſic. q nō indigē mā. Indigen
tē ꝛegere ꝺeū. Omīa enī indiger
ꝺeo. ꝛtranſa. iuſticia. q ſine illo
nullo ſubſiſtere. ſtare ꝛegere.
Ie ait. Ihs ē ꝙ miſeꝛoꝝ. bonꝝ
tꝰ. ꝙ ꝙliber. Interdum tñ mā
ꝓ ꝓcipit. ut bonꝝ. Quoꝝ
unuſq; ue ꝺñi ꝺuē mā uitat.

Poſt hec cōſideꝛari oꝑtet. ex
quo ſenſu unuſq; ue ꝺñi ꝺicēt
mā tuetur. ſ multiplicē ꝛecipit

ꝗpoſitionē. Unuſq; ue ꝺñi. ꝙ
aduoſ uenit. ut aut aug. ſuper
pſm intelligamus ꝺ uenit
ꝑmul. quo ꝛ mā multipli
cem mām. nob. ꝛ ſeꝺ.
quo ꝛ mā iuſticiam
ꝙhibē. Unuſq; ſ ue ꝺñi. i. ꝙꝺ
ſ ꝺicendi. ſue iuſticia. ꝙꝺ
q ꝛeſte ſtigauit. mā. ꝙ bonum
ſecuꝝ. habē. ſeu duoby omīe bonū
mīal ꝙtulit. Sꝫ cū ſupꝝ caſſiodo
ꝛe ꝺicit. Inſuł duoby omīa ops ꝺei
intelligi. mīto quer poſſ. an omīa
ops ꝺñi. ſ duo mutuo ſ iungant.
Qꝺam placeāt nō omīa ops ꝺñi
ſ duo cōcurrere. ſcōm oſtiū dico.
Iam ſ ēnīa nō ꝺuūt mīa
iuſticia. ſ unū ē. Verū ſ effectū.
nō ſ ōr ops ꝺicū ē mām iuſticiā.
nec mīus mām iuſticiā. ſi
tenē in ꝺñi oīa. ꝙ facit miſeꝛoꝝ
ꝺū agē. iuſte reſpōnē ꝛōnē ꝺō.
ad ꝺi uoluntatē ꝙ iuſticia ē mā.
nō affect mīe iuꝺicie ꝙ ſint ꝛeb.
Unſ autē iudex. ꝙ ſic ꝺicit ꝺō
ꝙa tua facē iuſte. imitemꝛ ꝺñe.
ta cōcedendū ſit m oī ope ꝺi iuſti
ciā ē mām. i. clemētiā ſcōm
effectū ſ ſignū. ꝙa nullū op ꝺi ē.
inquo nō ſit effect. ſ ſignū ꝛta
tū ſeleritue ſiue occulte. ſiue ap
te. Aliqñ enī manifeſta ē ſeleritas.

ſiue benignitas occulta equitas.
aliqñ. ꝙuerſo. ꝺe ſententia iu
ꝺicis. ſolet ſ quēꝝ qualit ꝺubie ꝺicꝰ
iudꝰ ſententiā. ſ nō ē ꝓpriū
ad ꝙplicare. Ille enī ſententiā agre
ꝺiſtinc. quoꝺ illa ſ ſeuere
benedicti paſtꝭ mei. iuſte maledicti.
an iuſtitie iudicē. ita ſtatꝫ
nīſi ſingloꝝ. arreſtamēt
ſuū ꝺicit. ut iudex
fecit. ut ꝺicit ꝺō
ſtigere. ſ
eſuriū. nō ꝺe ꝺiſtinc mām.
huiuſmōꝺi magiſtꝝ ꝛōnē ꝙ
ꝓmenda plurimū putāt qua ubi.
qua apls ꝛmemīto. ꝛmetu ecclē.
miſtꝝ cōmunaꝺū ꝺicit. Sꝫ
illud adꝛeſtur rectiōi ſtatuū cū
ꝛeſtūt nō aduerſariū. ꝙ moꝛtꝫ
ſententia. ꝛ malo increpatoꝛ
uſuaꝝ ꝓ uerb ꝙpmenda
aſſeruit. Qꝺ ſcī iudicāt ꝛ quidā.
ou autē ſoluł ꝓ iudicabit.

Dñs ſtā cū eo iudicabit nauē
one. Ipe enī apls ait. Sedebūt
duoſ ſup ſedē duodecī iudicātes
ꝛu. tribꝰ tribꝰ. Hoc ē puranꝺū
qꝺ. ꝛu. apłł tñ ꝙ ꝓmulet
xpō. Un ſedebūt pauly ꝙ pluſ
omīby laboꝛauit. ſi nō ū ſede
bit. nullꝰ duoꝝ deci. Ꝙ ꝛu. ꝙ
ſedē ſedēt fectō tꝝnal ꝛmūſti
tuł in dieꝫ iudicū intelligitur.

ł. omīl ꝓfecti qui rebelles ſūt
omīby ſecuri ſūt xpīni. Ꝙ ꝛ
unuſquiſq; iudicandꝰ. iudicabit
ū eoł ſit. nō ū ꝛōnē. ſ enī
auctoꝛitate ꝛporrexit. Unde gla
ꝺi. ancipitel ꝛmanly exz. t. ſen
tenciā. ꝺe bonis ꝛtuitꝰ ꝛporrexit
te exz. Sed ū queꝛis exz ꝓpter
exz. ꝛ auctoꝛitatē iuꝺicandi.
puto nō ali poſſe ſciēꝝ. nīſi ꝺñs
ꝑ ꝺiuina ꝛelationē ꝙꝺ ꝺixerit.
ꝺe ordinibꝰ autē. q iudicū iudicabꝫ.
ꝛut autē quattuoꝛ ordines
iuꝺicū. Duē quippe ſūt par
tes electoꝝ. ſ reꝓbꝝ. Ꝺr ꝙ aut. Sꝫ 66. litpsalm.
Sꝫ bñs aduerſ eccl ſingłi gręs
cōmenꝫ. Alii enī iudicant ipſe
unt. Alii nō iudicant. ipſemet
Alii iudicant ꝛegnāt. Alii iudi
cant ꝛegnāt. Judaicum ꝛtenꝫ
quiꝰ ꝺñm. mclamaꝛūt ꝺō. Cru
ciſ. nō ꝺebuiſ mī. m. ſ. ſ iudi
cabunt ꝛtenunt. ꝙꝰ ꝺñs. ꝙ nō
ꝛedūt iā iudicatuł ē. Ille enī le
patuꝰ ꝺāpnatō. cū eccl ꝛnoꝝ.
ē. ꝛtdō ꝺñi ē nō iudic ꝓpꝝ ad
ōſpectū ꝺilecti iudicis. cū q ꝺāp
natōne ſiue miſeꝛicoꝝ ac
Cū enī ꝓfeſſionē fidei q
hūt. iudicabunt ꝛtenū. ꝛ
guent ut ꝓcaut. Cū ū nec fidē
tenuerūt nec penā ū

VTL_00689_01_0093.jpg

tollatur impius ne videat gloriam dñi. Humanitatem videbit ut immanitatem, diuinitatem ut non, negandum, diuinitas enim sine gaudio videri non potest. Qualis apparebit te ois infirma forma serui, humana scilicet ei apparuit, que infirma illa gloria apparet sic uere ei anima forma qualis in passione genuit. Quidā enim putant aliquē illum uidē qualē crucifixerūt, i. infirmā, qa die septima ut videat inquē pupugerūt.

Aug⁹ sup iohem. Aug⁹ si ante die, formam serui glorificatā abnegāt ramalē, tunc sic uidi. Cū informa serui glorificata iudicatē bona equalitate uideri, tollatur ergo ut nō videat claritatē dei. dē dñs. qui solus mundi cuncta iudicabit. q. erit ei una etna. Forma ḡ humana in xpō glorificata videbit a celitib. Vñ

Quare dē xp̄ō iudicatur? xp̄ō dicit iudicaturi. qa filius hoīs ē, secundū legē in euāgelio. iohis. potestatē dedit ei iudiciū facere, qa filius hoīs ē, nō q. xp̄ō ex natura hoīs sit iudicaturus? ē xp̄ō solus sine patre xp̄o cū iudicium sit facturus? ḡ qa informa serui xp̄ō solus iudicabit? nullus videbit. Cū ḡ dē pater nō videat quēquā, si omē iudiciū dedit filio. nō ita ē

Aug⁹ sup iohem. intelligendū, quasi filius solus videat, imo pater ḡ qua forma filii humana, cunctis in iudicio apparebit; nō infirma, ḡ glōsa. Iudicabit autē se uirtute diuinitatis sine patre xp̄o cū, apparebit

[illegible] iudicabit. Secundū formā dē fulcietur corpa. iudicatura. Iudicatur? nāt. qa dei forma cunctis in iudicio apparebit, et fulcietur. qa in ea est forma nostri resurrectionis fulcepit.

Aug⁹ sic iohem. Hic secundū formā humanitatis dē fulcietur corpa. nō humanitatis. Sz hac ratione illd dr. quia in humanitate fulcepit, id qđ ē cū resurrectiōe, i. passione et resurrectione. Ideo ei ad scribit secundū hominē fulcietur mortuos. Vnde aug⁹. Si uerbū filii dei sic aiāz resurrectō. q uerbum secundū naturā, filii hoīs sic corpus resurrectō. Sic. Judicat fulcietur corpa. nō pater ḡ filius, secundū dispensationē humanitatis in q ē minor patre, xp̄ō meo q. est filii dē. ē uera q uniuersi erant aiāl. in eo q. filii hoīs iudex. Ecce secundū formā humanitatis dē fulcietur? corpa. iudicaturi. Judicatur? nāt. qa dei forma cunctis in iudicio apparebit, et fulcietur. qa in ea est forma nostri resurrectionis fulcepit.

[illegible] quia secundū eandē formā nostre [illegible] genus [illegible] ē unusquisq; [illegible] ē, quia nō mi[illegible] pater ē una [illegible] eadē [illegible] ad corpus [illegible] sapientie [illegible] ne et [illegible] tus unusquisq; [illegible] ei secundū formā [illegible] dicium resurrectō matuos

Aug⁹ sic iohem. Putant quidam dñm loca iudicij, descensurū in uallē iosaphat in iudicio, eo q. xp̄ō p iohel ppham sic loquit. Cōgregabo omēs gentes et deducā eos in uallē iosaphat, et disceptabo eum eis ibi sup populo meo, et hereditate mea israel quā dispersit inter gentes. Et diuisit terrā meā. Sic cū capitulū exp̄sitione in reperi. Et quidā puerilit intelligūt. q. in uallē que est in monte olyueti, descensurū dñs ad iudicium. q. friuolū ē. qa nō mutat. Et in spacio huius aeris debent. comitū locū montis olyueti ex quo ascendit. Hic iohis euāgelista ostendit. Angli referet ante eū signū crucis. Vnde in euāgelio uenturus dr. Tunc apparebit signū filii hoīs. in cē. Iosaphat aūt interpretatur iudiciū dñi. In uallē q. iosa

phat. i. iudiciū dñi, cōgregabuntur omēs gentes, sedebit ibi ut iudicet eas. Et ascendent de torrente cedron. i. de obscuritate mortis ad montē olyueti. i. ad claritatē resurrectionis. Et ibi stabunt pedes eius. i. ibi resurgent. Et ibi iudicium

Zacharias

Ysaias

Ysidorus in libro creaturarum

Abbacuc

[illegible]

[illegible] mansionum [illegible]

[illegible] facultas [illegible] ut illa [illegible] in eterna vita [illegible] Illis infelicitur in eterna morte sine moriendi potestate durantibus, quam utrique sine fine, sed in beatitudine isti, alius alio prestabilius, in miseria vero illi, alius alio tolerabilius permanebunt. Ex his apparet, quod sicut boni differenter gloriabuntur, alii magis, alii minus, ita et mali differenter in inferno punientur. Sicut enim in domo patris, i. in regno celorum, mansiones multe sunt, i. premiorum differentie, ita et in gehenna diverse sunt mansiones, i. suppliciorum differentie. Omnes tamen eternam penam pacientur, sicut omnes electi eundem habebunt denarium, quem pater familias dedit omnibus qui operati sunt in vinea, nomine denarii, aliquid omnibus electis commune intelligitur, s. vita eterna. Deus ipse, quo omnes fruentur, sed imparitur.

Johannes Crisostomus

Nam sicut erit differens clarificatio corporum, ita differens erit gloria animarum. Stella enim differt a stella, i. electus ab electo differt in claritate mentis et corporis. Alii enim alius [illegible] clarius [illegible] contemplandi [illegible] mansionum [illegible] ibi, i. [illegible] est, [illegible] omnium, s. deus ipse [illegible] fruentur, sed alii aliis plenius fruentur non videndo per speciem, non per speculum in enigmate. Habere ergo vitam est videre vitam cognoscere deum in specie. Unde veritas ait in evangelio: Hec est vita eterna ut cognoscant te, et quem misisti Ihesum Christum, esse unum solum verum deum, hoc est habere vitam. Est cognoscere te, non est ipsa cognitio, quod tuis, sed per cognitionem habere bonum, quod tuis, i. vita.

Si omnes homines volunt esse beati.

Augustinus in libro XIII de civitate

Solet et queri de beatitudine, utrum eam omnes velint, et si sciant quid sit vera beatitudo, de hoc Augustinus in libro XIII de civitate ita disserit: Virum est cum capescende retinendeque beatitudinis voluntas una sit omnium, unde tanta existat de ipsa beatitudine rursus diversitas voluntatum, non quod eam aliquis nolit, sed quod non eam omnes noverint.

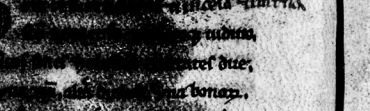

Si enim eam omnes nossent, non aliis [illegible] ab aliis [illegible] corporis, ab aliis [illegible] Quomodo ergo omnes [illegible] Quis potest amare quod [illegible] disputavit [illegible] omnes [illegible] Unde est [illegible] homines [illegible] quomodo [illegible] Nonne [illegible] beate vivere [illegible] quod solum est [illegible] omnes beate vivere [illegible] panem [illegible] nisi secundum virtutem [illegible] vivere [illegible] Ita ne falsum erit [illegible] cicero dubitavit. Ait enim: Beata certe omnes volumus esse. Absit, ut falsum esse dicamus. Quid ergo? an dicendum est [illegible] si nichil sit aliud beate vivere, quam secundum virtutem beatum vivere, tamen [illegible] hoc non vult, beate vivere vult. [illegible] videtur absurdum, tale [illegible] dicamus, qui non vivere [illegible] beate vivere [illegible] Ista repugnantia [illegible] ad hanc nos [illegible] Si [illegible] beate vivere

In ortensio dialogo.

VTL_00689_01_0095.jpg

VTL_00689_01_0096.jpg

et uiuificans tamen ineffabili fa-
cilitate, ut sit ei glorie quod fuit
sarcine. Si mali peccabunt
Hic oritur questio in inferno,
ex premissis ducens originem.
Supra enim Augustinus loquens de malis in
inferno dampnatis, et bonis in celo
glorificatis dixit, quod non bonus uolun-
tas, non malus facultas esse peccandi
potest, et de bonis quidem constat. Sed
de malis a quibus uoluntatem malam
non remouet, quare quomodo uerum sit
eos non peccare, cum malam uolun-
tatem habeant. Quidam autem
illam uoluntatem malam non esse peccatum,
sed supplicium tantum. Alii autem peccatum esse
fatentur, sed per illud eos non mereri aliquam
penam, quia non est ibi locus merendi. Il-
lud ergo peccatum [illegible] non esse meritum
supplicii, sed supplicium mali meriti,
quod [illegible] uita precessit. De hoc autem
Augustinus [illegible] dicit. Tempus adquirendi
uitam [illegible], in hac tamen uita dicit
omnibus [illegible], ubi uoluit esse tamen pe-
nitentia [illegible]uctuosa. Ideo hic peni-
tentia [illegible]uctuosa est, quia potest hic
homo [illegible] nequitia [illegible] in-
uere [illegible] uoluntate, me-
rita [illegible] operaque mutare, et
ea gerere quod deo placeant, quod qui
in hac uita non fecerit, habebit
quidem penitentiam in futuro solum.

Augustinus in li. de fide ad petrum.

a malis suis, sed indulgentiam in
conspectu domini inueniet, quia tunc erit
ibi stimulus penitentie, nulla
ibi erit correctio [illegible]tatis, ata-
linus enim ita culpabitur iniquitas
sua, ut nullatenus [illegible] possit. Et
diligit [illegible] iustitia, uolun-
tas [illegible] habeat in se
semper malignitatis [illegible] supplicium.
Nunquam tamen [illegible] bonitatis
affectum, quia sicut illi qui cum Christo regna-
bunt, ullas in se male uoluntatis
reliquias habebunt, ita illi qui erunt in
supplicio ignis eternus, cum diabolo et
angelis eius deputata, sicut nullam ha-
bebunt ulterius requiem, sic bonam
nullatenus habere poterunt uolun-
tatem, sicut coheredibus Christi dabitur per-
fecto gratie ad eternam gloriam, ita consor-
tibus diaboli cumulabit ipsa ma-
lignitas penam, quam exterioribus depu-
tati tenebris, nullo illustrabuntur
interiori lumine ueritatis. Ex his
apparet reprobos in inferno sic
penitentiam gesturos, ut per eam
priuam uoluntatem non deserant, et
illa maligna uoluntas erit eis
ad cumulum pene, per quam [illegible] me-
rebuntur, quia nullus [illegible] in
hac uita. Si maior sit beatitudo
Hic queri potest de sanctorum prouidentia,
quare ille tenebre quibus

in uoluentur mali in gehenna, di-
cuntur exteriores, quia tunc mali penitus
extra lucem corporalem et spiritualem, scilicet
deum erunt. Hic enim et si paciantur te-
nebras in [illegible] mentis, non tamen pe-
nitus extra [illegible] lucem sunt, nec corporali
luce priuantur. De hoc Augustinus sic ait. Ita
dei et in iudicio erit, et hec est incecita-
te mentis, cum dantur mali in reprobum
sensum. Ibi exteriores tenebre erunt,
quia tunc peccatores penitus erunt extra
deum. Quod est enim penitus esse extra deum,
nisi esse in summa cecitate? Si quidem
habitat deus lucem inaccessibilem.
Hec autem tenebre hic iam incipi-
unt in peccante, cum ab interiori
luce secluditur, sed non penitus. Dicitur
in hac uita est. Ecce quare ibi pec-
cator dicitur pati exteriores tenebras,
et non hic, quia ibi secludetur penitus
a luce dei, quod non hic. Sed quomodo
intelligenda est illa seclusio. An
quia non uidebunt deum per speciem?
Sed nec aliquis hic uidet deum per speciem.
An per dissimilitudinem quam facit pec-
catum inter deum et hominem. Sed et hic
multa per grauia peccata elongantur
a deo. An quia deum odiunt, ita ut
uelint eum esse non? Sed et hic multa
deum oderunt, de quibus scriptum est: Superbia
eorum qui te oderunt ascendit semper.
Que est ergo illa elongatio? Sane ex-

Augustinus super psalmum vii.

teriores tenebre intelligi possunt,
quedam malignitas odii, et uoluntatis
quam tunc excrescet in mentibus reproborum,
et quedam obliuio dei, quia tormentorum inte-
riorum et exteriorum, doloribus adeo effici-
entur, et turbabuntur, ut ab illis ad
cogitandum aliquid de deo uix, et raro
uel nunquam mentem reuocent, ut qui nimio
pondere premuntur, adeo turbantur et
stupescunt, ut interim malam cogitatio-
ne non extendant, sed illuc tendit im-
petus cogitationis ubi sentitur uis do-
loris. Sed in hac uita nullus a deo malus
est, ut penitus secludatur a cogitatione
dei, quia non perdit appetitum beatitudinis, et
quedam boni amorem, quam naturaliter habet
[illegible] Iuxta autem exteriores et
profundissimas tenebras reprobos per pessu-
ros prouidentiam dicit Augustinus [illegible]
uio diuinum [illegible] non posse eleuari
[illegible] abraham et in sinu eius
[illegible] comparatione [illegible] est
confiteri mala sua usque adeo, ut et
fratres roget ab his premoneri. Quod ante
iudicium legitur factum, sed prouidentiam in
profundioribus tenebris erit impii,
ubi nullam dei lucem uidebunt, cui confi-
teantur de animabus dampnatorum si quam
noticiam.

Preterea eorum que hic fuerunt habent
queri solet si reprobos anime que
nunc in inferno cruciantur, noticiam
habent eorum que circa filios in hac uita

Hec de pedib; sedentiū
sup throni. I sibi ꝑcelli. qꝫ
seraphyn duab; alis uolabant. sep
tem. ꝫ nō autem. ꝯtinuabile
sanctus. ꝫ alacris. ꝑcelli sedentiū.
p uerba ad ꝓsal. ꝙ sup dixerat
uenit.

Qui ymnū cepturus ē. duplegui.
ꝫ homicidii. ad ultimū. fornicatō
sanctū sabbatorū. rapina. furtū.
sacrilegiū. iniuria. iniuria. ꝙ si lon
go tpe teneat. mundia. rebri
etas si assidua sit. inde numꝰ
cōputat. Quicūq enī aliq̄d deliq̄
perdit. unde dnatē cognouit. ꝙ digne
emendauit. ꝙ si habuit spaciū
longo tpe penitendi ꝫ agere.
largas helemosinas. nō dedit
requisit. nō aut[illegible] illa ꝑfectio
igne. de quo aplꝰ ait. purgari
nō poterit. si etiā alicui flāma sine
ullo remedio ꝓcidabit.

Que aut sūt minuta pecca.
Lucet omnib; nota sint; tamē ꝓ
longū est ut omia replicentᵏ. op
est ut ꝑ etl ꝑ aliq̄ nominem.
Quotiens aliqs uicio. aut potu.
plus accipit. ad minuta pcā nouit
ꝓtrā. quociens plus laqᵉ qm oporet
plus ꝓcat. qm expediat. quociens
panem inpatiens ꝓtenere ꝑ al
terat. ꝙciens cū sit cepe sanus.

alīs uenantib; ꝑdere uoluit.
aut longius dedit. tardius ad
ecclīam surgit. quociens excepto
filiar. desiderio ꝓlis sibi cognō
uerit. ꝙciens incaute ꝓlixꝰ.
tardius requisierit. ꝙ sternos
tardꝰ subtraxit. si deliberat adcon
andia reuocare neglexit. Si plus
aut ꝓtrahit. aut citius aut tardius.
aut seriam. exhibuit. ꝙ oportet.
Si cantauit tute blandiꝰ qm opor
tet. Si cuncta plene ꝓtulit. aut
ex uoluntate. aut ex necessitate.
adulari uoluit. Si pauperib; elimo
sinis numꝰ deliciosa. ut ꝓprio
sa ꝓtraxit cōmunia. si se ecclīa
aut ex rebus ecclīa in fabulis ociosis
et. de quib; die uidit. tanto red
dens. ꝙciens dixit. Si diu ꝯtine
uerimus cū hoc ꝓximo necessi
tate implere nō possimus. utiq;
puremꝰ. rei omis facultas. uel
temeritate maledicti. qm ꝑ
tum ē. nec; maledici regnū dei
possidebunt.

In hoc ꝙrto libro sententiar cōti
nentiū. facinora. quib; sāc ecclīa cōfir
matᵉ. sūt. enī sūt facinora. Primū est
homicidiū. id est baptismi. Secm pugna
tiū. i. cōfirmatio. Tertiū reconciliatio
ꝓ penitentia. Quartū incarnatio. i.
eucharistia. Quintū matrimoniū. i. iugiū.
Sextū ordinatio. i. ordo. Septimū extrema
unctio.

VTL_00689_01_0099.jpg

KNIGHTS OF COLUMBUS FOUNDATION

FOR PRESERVING MANUSCRIPT COLLECTION OF THE VATICAN LIBRARY

END

ST. LOUIS UNIVERSITY LIBRARY

This film may not be removed from the depository. No part of this film may be reproduced without written permission from St. Louis University.

KP 23007

VTL_00689_01_0100.jpg